

Bodleian Libraries

UNIVERSITY OF OXFORD

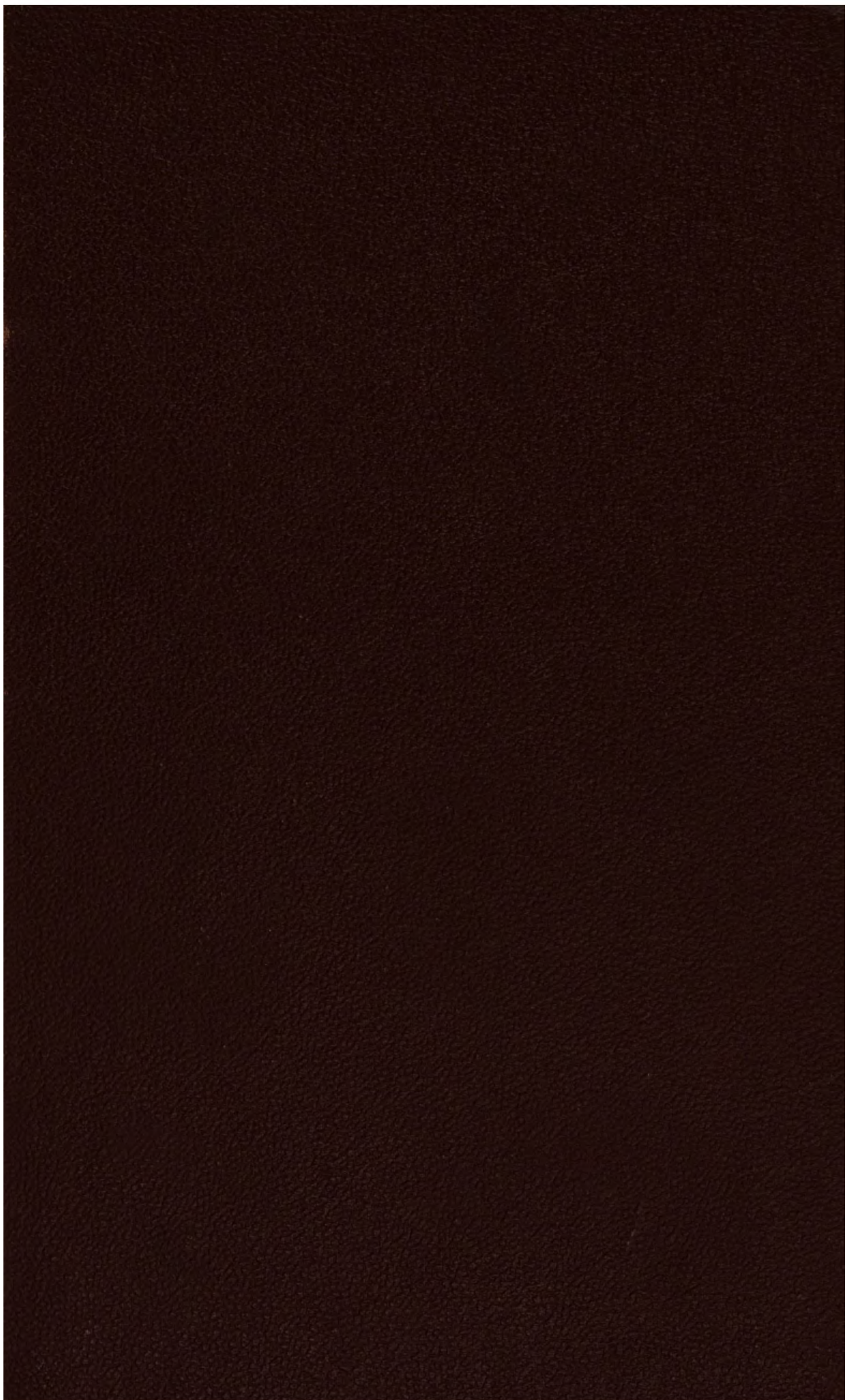
This book is part of the collection held by the Bodleian Libraries and scanned by Google, Inc. for the Google Books Library Project.

For more information see:

<http://www.bodleian.ox.ac.uk/dbooks>

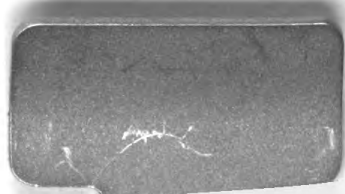

This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 2.0 UK: England & Wales (CC BY-NC-SA 2.0) licence.

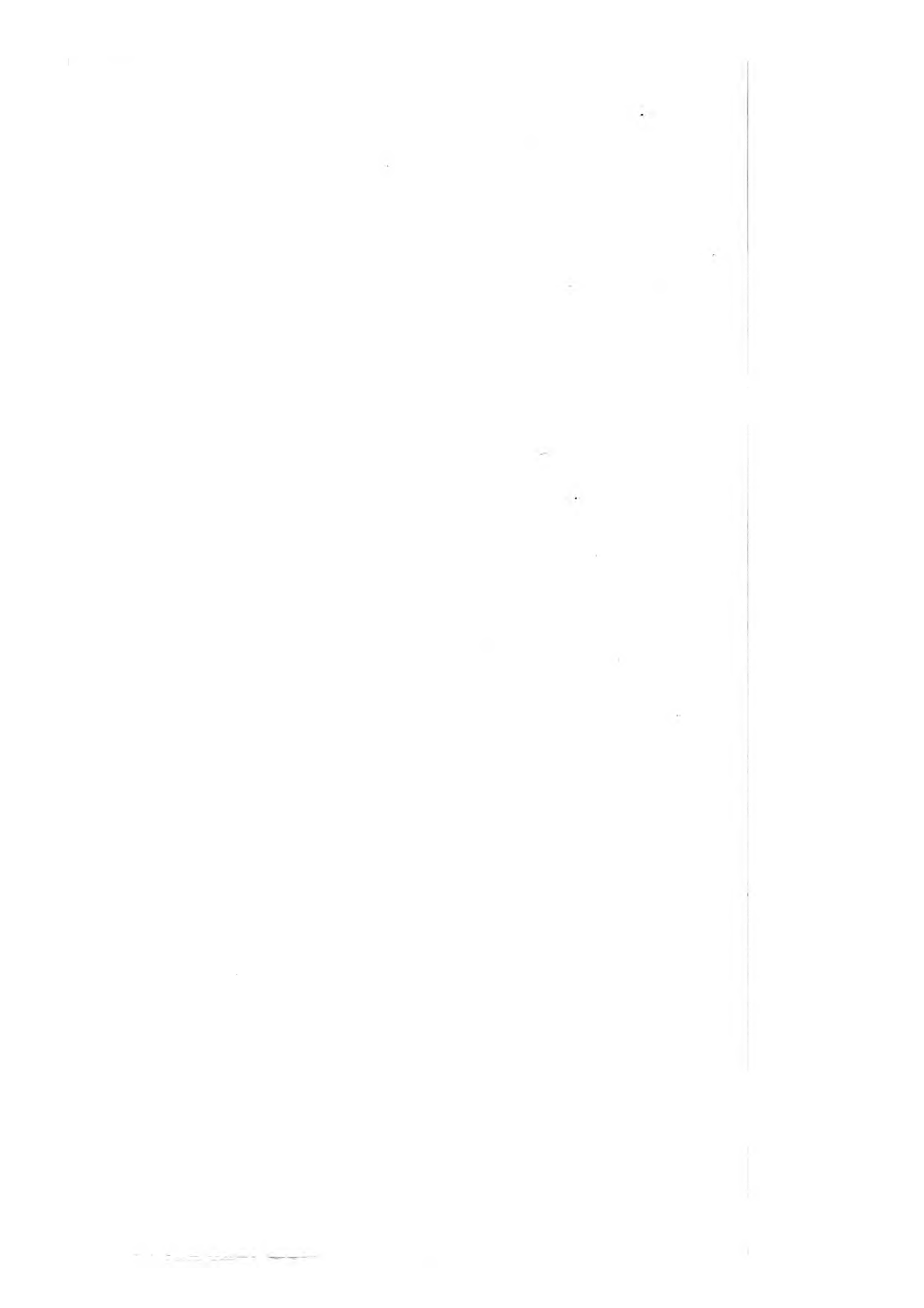

Mon. d. 70

**HERACLITI
ALLEGORIAE HOMERICAE.**

EDIDIT

E. MEHLER,
LITT. HUM. ET PHIL. DOCT.

LUGDUNI-BATAVORUM,
APUD **E. J. BRILL**
Academiae Typographum.

MDCCCLI.

PRAEFATIO.

Quod suspicati erant Conradus Gesnerus et Thomas Galeus, Heracliti librum de Allegoriis Homericis istis libris manuscriptis, quibus ipsis uti licuerat, non integrum contineri, quoniam apud Eustathium sub Heracliti nomine nonnulla repraesentarentur, quorum nullum in opere Heracliteo adesset vestigium: id simulatque huius saeculi initio bibliothecae Vaticanae *κειμήλια* Parisias migraverant, non amplius coniciendo opus erat colligere, quum essent inter istos Codices Vaticanos, quibus manifesto demonstraretur, quam recte atque acute viri isti iudicassent. Quum enim in operis istius, quod inscriptum est » Notices et Extraits de la bibliothèque impériale, » volumine VIII. pag. 238 mentio facta esset duorum codicum Vaticanorum, 305 et 871, qui Heracliti Allegorias Homericas, atque in iis multa continerent, quae in impressis huius libri editionibus desiderarentur, mox ex iis, quae Bastius in annotationibus ad Gregorium Corinthium Schaeferi et in Epistola critica ad Boissonadum, et C. B. Hasius in Bredowii Epistolis Parisiensibus ex iis codicibus, praecipue e priore, publici iuris fecerant, omnibus manifestum est factum,

eos libris ab Heracliti editoribus adhibitis non solum esse integriores, sed etiam multo praestantiores. Nec tamen e tanto diligentissimorum philologorum numero ullum spes redintegrandi scriptorem, cui pulcherrimos Alcaei Anacreontisque versus servatos debemus, adeo potuit allicere eoque adigere, ut novae parandae Heracliti editionis consilium susciperet, et integrae, et superioribus emendatoris; donec Cobetus, Franciae Italiaeque bibliothecas quum perlustraret et in iis collationum anecdotorumque thesauros colligeret, quos admirabundi videmus, quibus viri uti licet institutione et familiaritate, quosque mox laeti excipient, quibuscumque Graecarum literarum salus cordi est; donec Cobetus, inquam, etiam Heraclito exstitit sospitator, quum non solum Allego-riarum istud supplementum e Cod. 305 describeret, annotata alterius Codicis varietate, sed etiam accuratam e libris Vaticanis conficeret iam editae Allego-riarum partis collationem. Novum praeterea futuro editori paravit auxilium tertio indagato Heracliti codice Vaticano, mutilo illo quidem, sed bonae frugis pleno in illis, quae praebet. Quae omnia mihi, quem sciebat Heraclito operam dedisse, tradidit Cobetus, quibus uterer pro meis. Cuius vero et hanc insignem liberalitatem praedicare, et extollere, quae in me multa et magna contulit reliqua beneficia, non huius videtur esse loci. Quibus igitur instructus auxiliis, ad novam Heracliti parandam editionem accessi, haec sunt:

1. Codex Vaticanus 305 (V. Notices et Extraits

Tom. VI, p. 496 et Tom. VIII, pag. 238, C. B. Hase in Bredowii Epistt. Parisiens. pag. 243), ab Hasio perperam, ut videtur, bibliothecae Vaticanae trecentessimus tertius appellatus, de quo ipse Cobetus haec annotavit. » In Cod. Vatic. 305, bombycino, formae IV, saeculi XIV, reperi partem extremam libri de Allegoriis Homericis Heracliti. Codex est satis difficilis ad legendum, hic illic corrosus a tineis. Fol. 171 huius Codicis exstat liber *Πορφυρίου φιλοσόφου Ὀμηρικῶν ζητημάτων βιβλίον α΄*. Explicit fol. 184 *ἔπειτα ὁ Νέστορ φησὶν ἀλλ' ἄνδρας κτείνωμεν*. Spatium vacuum duorum fere versuum capax; tum fragmentum non nominati auctoris initio mutilum incipit: *θεῖναι θαλάσση καὶ ταρτάρῳ. πᾶς γὰρ ὁ μῦθος ἠλληγόρηται περὶ τῶν ἐν ἀρχῇ τεττάρων στοιχείων*. Agnovi librum Heracliti et laetissimus vidi in fine esse integrum." (D.)

2. Codex Vaticanus 871, cuius accuratiorem descriptionem non dedit Cobetus; at dixit mihi formae esse VIII atque saeculi XV. De quo off. quae sunt apud Hasium l. l. p. 244, et quae monuit Bastius in Schoellii Repertorio, Tom. I. p. 65: » Ce précieux manuscrit est beaucoup plus complet, que le texte imprimé, surtout vers la fin, où toutes les éditions ont une lacune. Gale s'était aperçu, qu'il y manquait quelque chose, mais on ignorait alors, qu'il existât un manuscrit, qui y suppléoit. Cependant, avec ce supplément même, Heraclide n'est pas encore complet" (A.).

3. Codex Vaticanus 951, qui fragmentum Hera-

cliti continet ab initio usque ad extremum caput XV, quique explicat in vocabulis τὸς ὀνομαζομένους ἀποτροπιασμούς. De quo praeter numerum nil habeo, quod possim referre. (B.)

4. Ad emendandum Heraclitum quanti pretii essent Scholia Veneta (B) in Homerum, post Schowii demum publici iuris factam editionem a Villoisono divulgata, Hasius l. l. et indicavit et luculentissimis demonstravit exemplis. Magna enim operis Heraclitei pars in scholiis istis continetur, modo omissa, modo addita, modo obscurato Heracliti nomine. Idem de scholiis veteribus in Odysseam Buttmannus monuerat, qui quam diligentissime singulos Heracliti locos indicavit. Quam vero negligenter in Homeri Codicibus Venetis describendis et conferendis versatus fuerit Villoisonus, nil attinet monere post graves virorum doctorum omnium paene, qui Homerum attigerunt, criminationes et querimonias. Bonum factum igitur, quod novam ab eodem Cobeto confectam Codicis Ven. B. collationem adhibere mihi contigit, in qua et multa continentur, quae difficiliora scilicet lectu Villoisonus omiserat, et emendantur innumerabilia paene vitia, quibus scatent scholia, qualia ex isto codice hausserat Villoisonus et a Villoisono mutuatus est Bekkerus.

5. Neque Bibliotheca Leidensis in opere conficiendo ἔργον mihi detrectavit. Servantur enim in ea bibliotheca quatuor Opusculorum Mythologicorum Galei exempla, quibus usi fuerant Hemsterhusius, Valckenaerius, Ruhnkenius et Wyttenbachius, quorumque in marginibus praeclari isti viri emendationes aliquot

et annotationes quantivis pretii adscripserant. Quas pro humanitate illa, quam omnes philologi noverunt atque uno ore celebrant, proque eximia erga me studiaque mea benivolentia Heraclito meo ornamento esse voluit bibliothecae spectatissimus praefectus, I. Geelius.

Editionibus in textu constituendo usus sum quantum scio quae prodierunt omnibus. Quas singulas recensebo quam brevissime:

1. Allegoriae Homericæ primo typis sunt exaratae Venetiis apud Aldum 1505. fol., ad calcem fabellarum Aesopi et Gabriae inde a pag. 96. Falso enim Heynius in calce epistolae ad Schow. pag. xxxiv Heraclitum pag. 86 incipere indicavit; errore enim typographico in editione Aldina ea pagina numero 86, nec ut debuerat, numero 96 est insignita. Continet praeterea iste liber Cornutum, Palaephatum, Orum Apollinem, et proverbia. Textus Heracliti multis locis longe est emendatior, quam in posterioribus editionibus apparet. Quod lubet in nonnullis exemplis ostendere. Pag. 5 (ed. Schow.) Ald. *τρέμεν οὔρεα*. Schow. *τρέμε δ' οὔρεα*. — Pag. 13 Ald. *ἐξίσου*. Schow. *ἐξουσίας*. — Pag. 21 et ubicumque hoc vocabulum invenitur *θρυλούμενον*. Schow. *θρυλλούμενον*. — Pag. 109 *κάπρον*. Schow. *κόπρον*. — Pag. 132 *τὸ δροσερόν τῆς ξαρινῆς καταστάσεως ἐμφανέστερον ποιῶν*. Schow. *τὸ δροσερόν τῆς ξαρινῆς καταστάσεως ποιῶν*. — Pag. 185 *ἐπέκλασεν ὄργην*. Schow. *ἐπήλασεν ὄργην*. Cuius rei, si esset operae pretium, multa praeterea exempla proponere possem.

2. Conradi Gesneri editio, quae vulgata est Basileae 1544. Textus ad Aldinam editionem est expressus. Addita est versio Latina, quam qui accurate contulerit, in ea intelliget multa a Gesnero sagaciter esse mutata atque correctata, quae in ipso textu Graeco emendare religioni ducebat.

3. Repetita est Gesneri editio ad calcem Homeri Odysseae, quae apud Vignonum prodiit a. 1586. Quod prae Gesneri editione sibi habet peculiare, sunt adiectae Mazerii notulae, quae nil aliud continent, quam locos Homericos, qui in Allegoriis occurrunt.

4. Primus nova auxilia textui emendando adhibuit Th. Galeus, qui usus est Codice, quem nomine Manuscripti Anglici designavit, textumque Heracliteum praestantissimis Codicis lectionibus suisque emendationibus receptis exhibuit in Opusculis Mythologicis, Amstelod. 1688, pag. 407—498.

5. Superioris denique saeculi anno 82 Gottingae prodiit Heracliti editio Schowiana. Textus Galeano haud est emendatior, quum Schowio praeter Gesneri Galeique editiones (Aldinam enim non contulerat) nulla in promptu fuerint subsidia critica. Tamen haud ita paucos locos Heracliteos in annotationibus aut ipse emendavit aut futuro editori corruptelae sedem indicando viam munivit. Praemissa est epistola C. G. Heynii ad editorem, in qua » commemoravit nonnulla, quae cum humidae prelo plagulae ad eum afferrentur, subnotaverat et animadverterat." Quae Heynii, annotationes praeter futilia nonnulla multa continent perquam utilia, id quod ex annotationibus

a me textui subiectis manifesto satis apparebit.

Heraclitum, non Heraclidem, ut Gesnero Schowioque erat visum, scriptoris fuisse nomen, non amplius potest esse dubium, quamvis Codicum Heracliteorum auctoritate eatenus tantum in quaestione dirimenda possim inniti, quatenus iis est fides habenda, quae monuerunt Lucas Holstenius in diss. de Porphyrio cap. VIII et Fabricius, B. G. I. p. 133 sq.; quum e Codd. Vaticanis mihi de nomine nil liqueat. At cff. Schaefer. ad Greg. Corinth. pag. 170 et Osann. in praef. ad Cornut. pag. LII. Alia vero multa in promptu sunt argumenta. *Ἡράκλειτος* excitatur in Schol. ad Hom. II. Ξ . 200 (Vid. Schaefer. l. l., Iac. Bernays., Heraclit. I pag. 27, meam denique annotationem pag. 101. 3). Eustathius ad Odysseam pag. 1504 ed. Rom. allegoriarum Homericarum scriptores nominat Palaephatum et Characem, addens *Ἡράκλειτος, οὐχ ὁ σκοτεινός, ἀλλ' ἕτερός τις, ὁ τοῖς ἀπίστοις προθέμενος ἐμφῆναι πίστιν*, unde colligi possit, Eustathium ad eundem auctorem retulisse Allegorias Homericas et libellum *περὶ ἀπίστων*, qui sub Heracliti nomine circumfertur. Allegoriarum Homericarum cap. 40 exstat in Schol. ad II. O. 18, addito in fronte *Ἡρακλείτου* nomine. Descripsit e Cod. Marc. 613 Cobetus scholion ad Od. Δ . 384, cuius hoc est initium: *ἠλληγόρηται παρὰ τῷ Ἡρακλήτῳ περὶ τὸν Πρωτέα οὕτως. Quibus omnibus adde Io. Tzetzae Exeges. in II. pag. 4 ed. Herm.: Ἡράκλειτος δὲ ὁ δεινός, φυσικῶς μὲν, ναὶ μὴν καὶ ῥητορικῶς κατὰ τὸ δοκοῦν ἐκείνῳ τὴν ὅλην Ἰλιάδα καὶ Ὀδύσσειαν ἠλληγόρησεν. Qui enim*

in Schol. ad Hes. Theog. 116 excitatur Heraclitus: ἄλλοι μὲν ἄλλως τῶν φυσικῶν ἀνθρώπων περὶ τῆς τῶν ὄντων γενέσεως φυσιολογοῦσιν, ὁ μὲν τὸ πῦρ τιθεὶς πρεσβυγενέστερον τῶν ἄλλων, ὁποῖος Ἡράκλειτος, ὁ δὲ τὴν γῆν, ὡς Ἴππων ὁ ἄθεος κτέ., eum Allego-riarum scriptorem intelligendum esse miro errore arbitratus est Th. Gaisfordus (V. Ind. Nom. ad Schol. Theogon. i. v. Heraclitus, Poët. Gr. Min. Tom. III, p. 536).

Reddita iam ratione apparatus critici, quo in textu constituendo sum usus, praefandi probe finem facere possem, nisi essent nonnulla corrigenda vel addenda, quae aptius arbitror a me ipso iam corrigi vel addi, quam ab aliis, qui forte postea publici libelli existent iudices.

Pag. 2. Osannus ad Cornut. p. 20 pro ἐνεσπαργανωμένοις legi iubet ἐνεσπαργανωμένους, quoniam non intelligeret, quo pacto recte dici posset ἐπάρδειν τινί τινι. Sed non est hoc loco ἐπάρδειν τινί τινι, est ἐπάρδειν τινί τί τινι, est ἐπάρδειν ἐνεσπαργανωμένοις τοῖς παισὶ τὰς ψυχὰς γάλακτι, quod quam optime Graece et dici potest et scribi.

Pag. 3. Ubi codicum vitiosam lectionem παντὸς ἀγνεύουσαν λύσιν in πάντως ἀγν. λήμης mutaveram, Badhamius, in praef. ad Euripid. Iphigen. Taur. et Helenam pag. 18, in qua pulcherrimarum emendationum corollarium proposuit, melius ut videtur, coniecit legendum esse παντὸς ἀγνεύουσαν μίσους. » Idem Heraclitus » ait » alibi παντὸς ἀγνεύουσαν ὀλυμπίου μίσους. Obliterata syllaba ους, μίς in λύσιν ob praecedentem ἀγνεύουσαν mutatum est.”

Pag. 3. ἀφανῆ νείματι σείων. Sunt fortasse haec verba Ionici systematis fragmentum, quod tamen unde possit esse desumptum, indagare non potui.

Pag. 12. Φοῖβον οὖν κτέ. Excitare debuèram Schol. Hom. II. A. 72. Φοῖβον οὖν αὐτὸν ὀνομάζει ὡς λαμπρόν κτέ. Neque recte feci, quod pro λαμπρόν, quod bene se habet, mea coniectura in textum recepta scripsi λαμπρῶν. Cf. Lehrs, Herodiani scr. tr. emend. pag. 458.

Pag. 13. Badhamii emendationem πνίγη χειμῶσιν ἀντιμετρῶν, quam e literis ad Cobetum datis nove-ram, ipse iam auctor publici iuris fecit in praef. ad Eurip. pag. 6.

Pag. 46. φερωνίμως μὲν ὠκεανὸν εἰπὼν τῆν ὑγράν φῦσιν παρὰ τὸ ὠκέως νέειν. Osann. ad Corn. pag. 25: Lege νέειν. Quod recte videtur ita censere.

Pag. 58. Coniecturam meam, qua Codicum θεωρητόν in θνητόν iudicaveram esse mutandum, non melius potueram fuleire, quam ipso collato Heraclito cap. 58: νῦν μεταβέβηκεν ἐπὶ τὸ θνητόν πῦρ.

Pag. 147. In epigrammate isto Antholog. Planud., quod e corruptis Codd. Heracliteorum verbis restitui, grave vitium intactum reliqui, quod ex ipsis Codd. Vaticanorum lectionibus potuerat corrigi. Nihili enim est, quod prioris versus est initio ὀπποίας, pro quo necessario ποίας requiritur. Iam repetita vocabuli ποίας syllaba posteriore prodit, quod ut unice verum est, ita latet in Cod. D. a me proposita scriptura:

Ποίας ἀστὸν Ὀμηρον ἀναγραψόμεθα πάτρης,
Κεῖνον ἐφ' ὃν πᾶσαι χεῖρ' ὀρέγουσι πόλεις;

Pag. 149, ubi restituere mihi visus eram Platonis locum e *Phaedro*, p. 237. A, incautum me repudiasse veram Platoneque unice dignam lectionem, quae ex *Heracliti Codicum* quantumvis corruptis vocabulis emicat, *Cobet*us me docuit. Legendum enim est: "Ἀγετε δὴ, ᾧ Μοῦσαι, εἴτε δὲ ᾠδῆς εἶδος λίγειαί, εἴτε διὰ γένος τι μουσικὸν ταύτην ἔσχετ' ἐπωνυμίαν, ξύμμοι λάβεσθε τοῦ μύθου, abiecto foedo glossemate τὸ *Διγών* post *μουσικόν* ab uno ex iis addito, qui manifestissima atque maxime perspicua interpretando scilicet obscurabant atque pessumdabant. Egit de hoc *Phaedri* loco, habito *Heracliti* respectu, *Badham*us in praef. ad *Plat. Phaedr.* p. v et vi, nec tamen verum est suspicatus.

Unum superest, ut commemorem ἄχρι τοῦ μὴ δοκεῖν ἀγνοεῖν, ut *Heracliti* verbis utar, *R. Schmidtii* libellum »*De Plutarchea* quae vulgo fertur *Homeri* vita *Porphyr*io vindicanda. *Berolini* 1850." In quem eximia diligentia magnaque sagacitate conscriptum opportunitatem nactus, qua data nunc non licet uti, accuratius inquirere mecum constitui.

Dabam *Leidae*, mense *Iulio* MDCCCLI.

HERACLITI ALLEGORIAE HOMERICAE.

CAPUT I.

Μέγας ἀπ' οὐρανοῦ ¹⁾ καὶ χαλεπὸς ἀγὼν Ὀμήρω καταγγέλλεται περὶ τῆς εἰς τὸ θεῖον ὀλιγορίας. Πάντως ²⁾ γὰρ ἠσέβησεν, εἰ μηδὲν ἠλληγόρησεν· ἱερόσυλοι δὲ μῦθοι καὶ θεομάχου γέμοντες ἀπονοίας δι' ἀμφοτέρων τῶν σωματίων μεμήνασιν. ὥστε εἴ τις ἀνευ φιλοσόφου θεωρίας, μηδενὸς αὐτοῖς ὑφεδρευοντος ³⁾ ἀλληγορικοῦ τρόπου ⁴⁾ νομίζοι κατὰ ποιητικὴν παράδοσιν εἰρησθαι, Σαλμωνεὺς ἂν Ὀμηρος εἶη, καὶ Τάνταλος, ἀκόλαστον γλώσσαυ ἔχων, αἰσχίστην νόσον ^{a)}. ὥστε ἔμοιγε καὶ σφόδρα συμ-

---

¹⁾ Fortasse pro ἀπ' οὐρανοῦ legendum est ἀποινεῖ. Corruptela quam facile potuerit oriri, iuxta se posito utroque vocabulo facile intelligitur: ΑΠΟΙΝΕΙ—ΑΠΟΥΝΟΥ. Vocabulum ἀποινεῖ, senioris quidem Graecitatis, exstat (νηποινεῖ Atticis fuit in usu) in Schol. ad Aristoph. Thesm. 725 (ed. Bekk.).

²⁾ Ita Vatic. A et B. Schow. πάντη.

³⁾ Ita Vatic. A et B. Schow. ἐφεδρ.

⁴⁾ Hemsterh. τύπου.

a) Eurip. Or. v. 10.

βέβηκε θαυμάζειν, πῶς ὁ δεισιδαίμων βίος, ὁ ναοῖς καὶ τεμένεσι καὶ ταῖς διὰ ἔτους ἑορταῖς προστρεπόμενος ¹⁾, οὕτω τὴν ὀμηρικὴν ἀσέβειαν ἐνηγκάλισται φιλοστόργως, τοὺς ἐναγεῖς λόγους διὰ στόματος ἄγων ²⁾. εὐθύς γὰρ ἐκ πρώτης ἡλικίας τὰ νήπια τῶν ἀρτιμαθῶν παιδῶν διδασκαλίᾳ ³⁾ παρ' ἐκείνῳ τιθεῖται ⁴⁾, καὶ μονοῦ ἐνεσπαργανωμένοις ⁵⁾ τοῖς ἔπεσιν αὐτοῦ καθαπερεὶ ποτίμῳ γάλακτι τὰς ψυχὰς ἐπάρδομεν. ἀρχομένῳ ⁶⁾ δ' ἐκάστῳ συμπαρέστηκε ⁷⁾, καὶ κατ' ὀλίγον ἀπανδρουμένῳ ⁸⁾ ἐς τελείους συνακμάζει ⁹⁾, καὶ κόρος οὐδέ εἰς ἄχρι γήρως.

¹⁾ Codd. ταῖς διὰ ἔτους ἐν ταῖς περὶ θεῶν προτρεπόμενος ἑορταῖς. Pro ἐν ταῖς leg. ἑορταῖς, atque del. ἑορταῖς in fine sententiae. Περὶ θεῶν a librario adscriptum esse conicio. Προτρεπόμενος Schowio debetur.

²⁾ Codd. ἄδων. Sed cf. Boisson. ad Eunap. I. p. 233: » Bastius ingeniose correxit διὰ στόματος ἄγων, opportuneque contulit Hom. Il. Ἔ. 91. Confer supra p. 253.»

³⁾ Fort. del. vocabul. διδασκαλία.

⁴⁾ Cf. Bast., Ep. cr. p. 199 contra Heynium, qui pro παιδῶν confitetur malle se legere παιδίων in Epist. ad Schow. p. xv.

⁵⁾ Ita Codices. Schowius cum Toupio ad Longin. p. 235 et Ruhnken. ἐνεσπαργανωμένοι. Wyttenbach. ἐνεσπαργανωμένα. Vulgatam recte tuetur Boisson. ad Philostr. Her. p. 311: » Sed ἐνεσπαργανωμένοις recte se habet, si referas non ad ἔπεσι, quod est absurdum, sed ad παισί etc.»

⁶⁾ ἀξομένῳ Wyttenb.

⁷⁾ In animo habuit notissimum illud Menandri: ἀπαντι δαίμων ἀνδρὶ συμπαραστατεῖ.

⁸⁾ ἀπ' ἀνδρουμένῳ Schow. ἀπ' ἀνδρ. Wyttenb.

⁹⁾ Iegebatur τελείοις δ' ἐνακμάζει. Perexigua lacuna in Cod. A. et Galii MS. erat inter ἀνδρ. et τελείοις.

ἀλλὰ παυσάμενοι διψῶμεν αὐτοῦ πάλιν ¹⁾· καὶ σχεδὸν ἐν πέρας Ὀμήρω παρ' ἀνθρώποις, ὁ καὶ τοῦ βίου.

CAPUT II.

Δι' ὧν σαφές οἶμαι καὶ πᾶσιν εὐδηλον, ὅτι ²⁾ οὐδεμία κηλὶς ἐναγῶν μύθων τοῖς ἔπεσιν ἐνεσπείρηται ³⁾· καθαρὰν δὲ καὶ πάντως ἀγνεύουσαν λύμης ⁴⁾ ἰλιάς πρώτη, καὶ μετὰ ταύτην ὀδύσσεια, συμφωνοῦν ἐκατέρω περὶ τῆς ἰδίας εὐσεβείας κέκραγε φωνήν·

Οὐκ ἂν ἔγωγε θεοῖσιν ἐπουρανόισι μαχοίμην ^{a)}.

Νῆπιοι, οἳ Ζηνὶ μενεαίνομεν ἰσοφαρίζειν. ^{b)}

Οἶος μὲν ἐν οὐρανῷ διὰ τῶν ἐπῶν καθιέρωται Ζεὺς ἀφανεῖ ⁵⁾ νεύματι σείων· ὡς δὲ Ποσειδῶνος ὀρμήσαντος ⁶⁾ αἰφνιδίως

τρέμεν οὐρεα ⁷⁾ μακρὰ καὶ ὕλη ^{c)}.

---

¹⁾ Lacuna inter πάλιν et καὶ in B et Ms. Gal.

²⁾ Ita in cod. B sine lacuna, quae, omisso ὅτι, inter εὐδηλον et οὐδεμία est in Cod. A et Gal. Ms. Angl.

³⁾ Fort. leg. ἐνέσπαρται.

⁴⁾ Codd. παντός ἀγνεύουσαν λύσιν. Pro πάντες eodem modo legatur πάντως in Democriti Sententt. (Gal. Opusc. Myth. p. 631): φίλοι οὐ πάντες (leg. πάντως) οἱ ξυγγενές. Schowius deleta voce λύσιν reliqua censet satis convenire. Gesnero eius, quod nos coniecimus, simile quid in mentem venisse, ex interpretatione latina apparet.

⁵⁾ Fort. leg. κεφαλήν ἀφανεῖ νεύματι.

⁶⁾ Ita Cod. A. et B. Idem Wyttenb. Schow. ὀρμήσαντος.

⁷⁾ Ita Cod. B. — Cod. A cum Schow. τρέμε δ' οὐρ.

a) Il. Z. v. 129.   b) Il. O. v. 104.   c) Il. N. v. 18.

τὰ αὐτὰ δ' ὑπερ ἠρας ἄν τις εἴποι·

Σείσατο δ' εἰνὶ θρόνῳ, ἐλέλιξε δὲ μακρὸν Ὀλυμπον ^{a)}.
ὁμοίως δὲ Ἀθηναῖαν παρεστάναι;

Θάμβησεν δ' Ἀχιλεὺς, μετὰ δ' ἐτράπετ', αὐτίκα
δ' ἔγνω

Παλλάδ' Ἀθηναίην, δεινὴ δέ οἱ ὅσσε φάανθεν. ^{b)}

¹⁾ Οἴη δ' Ἀρτεμις εἶσι κατ' οὐρεος ²⁾ ἰοχέαιρα
ἢ κατὰ Τηϋγετον περιμήκετον, ἢ Ἐρύμανθον,
Τερπόμενη κάπροισι καὶ ὠκείης ἐλάφοισιν ^{c)}.

Ἄ μὲν γὰρ ἐξ ἴσου καὶ κατὰ κοινὸν ὑπὲρ πάντων ἱερο-
πρεπῶς τεθεολόγηται, τί δεῖ καὶ λέγειν; — — μάκαρες
θεοὶ αἰὲν ἰόντες ^{d)}, καὶ — — ἄφθιτα μῆδε' ἔχοντες ³⁾.
ἢ νῆ Δία, δωτήρες ἕων ^{e)}, καὶ ῥεῖα ζῶντες ^{f)}.

Οὐ γὰρ σῖτον ἔδουσ', οὐ πίνουσ' αἶθοπα οἶνον,
Τοῦνεκ' ἀγαίμονές εἰσι, καὶ ἀθάνατοι καλέονται ^{g)}.

C A P U T III.

Τίς δ' ἐπὶ ⁴⁾ τούτοις Ὀμηρον ἀσεβῆ λέγειν τολμᾷ;

¹⁾ Fortasse ὁμοίως δὲ Ἀρτέμιδα, aut simile quid excidit. Dis-
iunguntur saltem, quod desiderabat Galius, hi versus a proxime prae-
cedentibus in Cod. B.

²⁾ Ita Codd. A et B. Schow. οὔρεα.

³⁾ Il. Ω. v. 88 et Hymn. in Ven. 43. Legitur autem in utroque
loco ἄφθιτα μῆδα εἰδώς. Schow.

⁴⁾ Codd. ἐπί.

a) Il. Θ. v. 199.   b) Il. Α. v. 199.   c) Od. Ζ. v. 102.

d) Ita v. c. Od. Θ. v. 306.   e) Od. Θ. v. 325.   f) Od. Α. v. 805.

g) Il. Ε. v. 342.

Ζεῦ κίθιστε, μέγιστε, κελαινεφές, αἰθέρι ναίων.
'Ἡελίος θ', ὅς πάντ' ἐφορᾷς καὶ πάντα' ἐπακούεις,
Καὶ ποταμοὶ, καὶ γαῖα, καὶ οἱ ὑπένεργθε καμόντας
'Ἀνθρώπους τίνυσθον ¹⁾, ὃ τις κ' ἐπίορκον ὁμόσση ²⁾
'Ἐμεῖς μάρτυροι ³⁾ ἔστέ τῆς Ὀμήρου θεοσεβείας, ὅτι
πάθεισιν ἐξαιρέτοις ἅπαν νεωκορεῖ τὸ δαιμόνιον ⁴⁾, ἐπεὶ
καὶ ⁵⁾ αὐτὸς ἔστι θεῖος. εἰ δ' ἀμαθεῖς ⁶⁾ τινες ἄνθρωποι
τὴν ὁμηρικὴν ἀλληγορίαν ἀγνοοῦσιν, οὐδ' εἰς τὰ μύχια
τῆς ἐκείνου σοφίας καταβεβήκασιν, ἀλλ' ἀβασάνιστος ⁷⁾
αὐτοῖς ἢ τῆς ἀληθείας κρίσις ἐρριπται, καὶ τὸ φιλοσό-
φως ῥηθέν οὐκ εἰδότες, ὃ μυθικῶς δοκεῖ πλάσαι, προς-
αρμόζουσιν ⁸⁾, οὗτοι μὲν ἐρρέτωσαν. Ἡμεῖς δ', οἱ
τῶν ἀβεβήλων ἐντὸς περιρραντηρίων ἠγνίσμεθα, σεμνὴν
ὑπὸ νόμῳ τῶν ποιημάτων τὴν ἀλήθειαν ἰχνεύωμεν.

CAPUT IV.

Ἐρρίφθω δὲ καὶ Πλάτων ὁ κόλαξ ⁸⁾, Ὀμήρου συκο-
φάντης, ἔνδοξον ἀπὸ τῆς ἰδίας πολιτείας τὸν φυγάδα

¹⁾ Codd. et Edd. usque ad Schow. καὶ οἱ ὑπένεργθε καμόντας
ἀνθρώποις τίνυσθον.

²⁾ Ita Codd. A. et B. Schow. μάρτυρες.

³⁾ Codd. ὅτι πάθεισιν ἐξαιρέτοις ἅπαν νεωκορεῖ τὸ δαιμόνιον.
Schow. ἐπῶν νεωκορεῖ τὸ δαιμόνιον. Legendum est haud du-
bie ἅπαν νεωκορεῖ τὸ δαιμόνιον. Idem video coniecisse Boisson.
ad Marin. Vit. Procl. p. 81.

⁴⁾ Codd. et Ed. ἐπεὶ κ'.

⁵⁾ Codd. et Edd. ἀμαθῶς. Heynius item ἀμαθεῖς coniecerat.

⁶⁾ Cod. A ἀλλὰ βασανίσαντος.

⁷⁾ Wyttenb. fort. προαρπάζουσιν.

⁸⁾ Cf. D'Orvill. Miscell. Observ. X. p. 435.

a) Il. Γ. v. 276.

προπέμπων, λευκοῖς ἐρίοις ἀνεστεμμένον, καὶ πολυτελεῖ
μύρω τὴν κεφαλὴν διάβροχον. οὐδ' Ἐπικούρου φροντὶς
ἡμῖν, ὅς τῆς ¹⁾ ἀσέμνου περὶ τοὺς ἰδίους κήπους ἡδονῆς
γεωργός ἐστιν, ἀπασαν ὁμοῦ ποιητικὴν, ὡσπερ ὀλέθριον
μύθων ²⁾ δέλεαρ ἀφοσιούμενος. πρὸς οὓς μέγα δὴ τι στε-
νάξας ³⁾, εἵπομ' ἄν·

⁵⁾ Ω πόποι, οἷον δὴ νῦν θεοὺς βροτοὶ αἰτιώωνται ^{b)}.

Καὶ τὸ πικρότατον, ἀρχὴν ἐκότεροι τῶν παρ' ἑαυτοῖς
δογμάτων ἔχοντες Ὀμηρον, ἀφ' οὗ τὰ πλεῖστα τῆς ἐπι-
στήμης ὠφέληνται, περὶ τοῦτον ἀχαρίστως εἰσιν ἀσε-
βεῖς. ⁴⁾ ἀλλ' ὑπὲρ μὲν Ἐπικούρου καὶ Πλάτωνος αὐθις
ἐξέσται λέγειν.

CAPUT V.

Νυνὶ δ' ἀναγκαῖον ἴσως μικρὰ καὶ σύντομα περὶ τῆς
ἀλληγορίας τεχνολογήσαι. σχεδὸν γὰρ αὐτὸ τοῦνομα, καὶ
λίαν ἐτύμως εἰρημένον, ἐλέγχει τὴν δύναμιν αὐτῆς. Ὁ
γὰρ ἄλλα μὲν ἀγορευῶν τρόπος, ἕτερα δὲ, ὧν λέγει,
σημαίνων, ἐπωνύμως ἀλληγορία καλεῖται ⁵⁾· καθάπερ Ἀρ-
χίλοχος ⁶⁾ μὲν ἐν τοῖς Θρακικοῖς ἀπειλημμένος δεινοῖς
τὸν πόλεμον εἰκάζει θαλαττίῳ κλυδωνί, λέγων ὧδέ πως·

¹⁾ Ita cum Gal. MS. Angl. Codd. A. et B. Vulgo ὄστις.

²⁾ Fort. del. μύθων.

³⁾ Cod. B. μέγα ἐπιστενάξας.

⁴⁾ Fort. ἀχαριστοὶ εἰσιν ἀσεβῶς.

⁵⁾ Cf. Arnob. V. 32: Sic et raptus Cereris aliud dicitur, aliud significatur, et sub vulgari simplicitate sermonis latet ratio secreta et alitudo involuta mysterii.

⁶⁾ Proposui hos Archilochi et sequentes Alcaei versus, quomodo editi et emendati leguntur in Bergkii poetis Lyricis, lectionis varietate breviter annotata. Cf. Plutarch. d. Superst. c. 8; Theophr. d.

b) Od. A. v. 32.

Γλαῦκ' ^{a)} ὄρα, βάθους γὰρ ἤδη κύμασιν ^{b)} ταράσσεται
πόντος, ἀμφὶ δ' ἄκρα Γυρέων ὀρθὸν ^{c)} ἴσταται νέφος,
σήμα χειμῶνος· κιχάνει δ' ἐξ ἀελπίτης φόβος.

²⁾ Ἐν ἱκανοῖς δὲ καὶ τὸν Μυτιληναῖον μελοποιὸν εὐρή-
σομεν ἀλληγοροῦντα. τὰς γὰρ τυραννικὰς ταραχὰς ἐξί-
σου ¹⁾ χειμερίῳ προσεικάζει καταστήματι θαλάσσης.

²⁾ Ἄσυνέτημι ^{a)} τῶν ἀνέμων στάσιν·
τὸ μὲν γὰρ ἔνθεν κύμα κυλίνδεται,
τὸ δ' ἔνθεν· ἄμμες δ' ὄν τὸ μέσον
ναῖ ^{b)} φορήμεθα σὺν μελαίνα,
χειμῶνι μοχθεῦντες μεγάλῳ μάλα. ^{c)}
πέρ ^{d)} μὲν γὰρ ἄντλος ἰσοπέδαν ἔχει,
λαῖφος δὲ πᾶν ^{e)} ζάδηλον ἤδη·
καὶ λάκιδες ^{f)} μεγάλαι κατ' αὐτο. ^{g)}
Χόλαισι ^{h)} δ' ἄγκυραι.

---

sign. temp. III. p. 798. 11, ed. Schneid.; Soping. ad Hesych. i. v.
Ἐξω Γλαῦκε; Th. Canter, V. L. II. c. 15; Pierson. Verisim. p. 254;
Bredow. Epp. Paris. p. 255.; Th. Bergk. l. l. p. 477.

^{a)} Codd. Γλαῦκε. ^{b)} Codd. κύμασι. ^{c)} Schow. γυρεὸν
ὄρπον. Cod. A. γύρεον ὄρπων. Cod. B. γύρεον ἔρπων.

¹⁾ Ita A. et B. Gesner. τὰς γὰρ τυραννικὰς ἐξίσου. Schow. τὰς
γὰρ τυραννίδας ἐξ ἴσου.

²⁾ Cf. Heins. ad Sil. Ital. X. 325 (p. 440); Ahrens. d. dial. L.
Gr. I p. 252; Bergk. l. l. p. 574. Wyttenb. primum versum, qui
inter Heraclitea verba edebatur, ita putaverat esse mutandum: καὶ
ἀσυνέτην τῶν ἀστῶν στάσιν.

^{a)} Schow. ἀσυνέτην καὶ. Codd. A. et B. ἀσυνέτην νή. ^{b)} ἄν
τὸ μέσον ναῖ. ^{c)} Schow. καλάν. Codd. A. et B. καλὰ. V.
Valcken. ad Ammon. p. 114. ^{d)} Schow. παρὰ. Codd. A. et B.
παρὰ. ^{e)} πᾶν. ^{f)} λακίδες. ^{g)} αὐτό. ^{h)} χολαῖσι.

Τίς οὐκ ἂν εὐθὺς ἐκ τῆς προτρεχούσης περὶ τὸν πόντον εἰκασίας, ἀνδρῶν πλωϊζομένων θαλάττιον εἶναι νομίσειε φόβον; ἀλλ' οὐχ οὕτως ἔχει. Μύρσιλος ¹⁾ γὰρ ὁ δηλούμενός ἐστι, καὶ τυραννικὴ κατὰ Μυτιληναίων ἐγειρομένη σύστασις. ὁμοίως δὲ τὰ ὑπὸ τούτου αἰνιττόμενος ἐτέρωθί που λέγει·

Τὸ δ' ἦντε ^{2a)} κύμα τῶν ^{b)} προτέρων ὄνω
στείχει ^{c)}, παρέξει δ' ἄμμι πόνον πολλὸν
ἄντλην ^{d)}, ἐπεὶ καὶ νᾶος ἔμβρα ^{e)}.

κατακόρως ³⁾ ἐν ταῖς ἀλληγορίαις ὁ νησιώτης θαλασσεύει, καὶ τὰ πλεῖστα τῶν διὰ τοὺς τυράννους ἐπεχόντων κακῶν πελαγίους ⁴⁾ χειμῶσιν εἰκάζει. Καὶ μὴν ὁ Τήσιος Ἀνακρέων ἑταιρικὸν φρόνημα καὶ σοβαρᾶς γυναικὸς ὑπερηφανίαν ὀνειδίζων, τὸν ἐν αὐτῇ σκιρτῶντα νοῦν ὡς ⁵⁾ ἵππον ἠλληγόρησεν, οὕτω λέγων·

Πῶλε Θρηκίη, ^{6a)} τί δὴ με λοξὸν ὄμμασιν βλέπουσα
νηλεῶς φεύγεις, δοκέεις δέ μ' οὐδὲν εἰδέναι σοφόν;
ἴσθι τοι, καλῶς μὲν ἂν τοι τὸν χαλινὸν ἐμβάλοιμι,

¹⁾ V. Brodaeí Miscell. I. 21. pag. 26.

²⁾ a) Schow. τὸ δὲ εὖ γε. Codd. A. et B. τόδ' εὖτε. b) Schow. τῶ. Codd. A. et B. τῶ προτέρω. c) Schow. νομοστίχει. Codd. A. et B. νέμω στίχει. d) Schow. δὲ ἄμμι πόνων πολλήν. Codd. A. et B. ut Bergk. l. l. e) Codd. ἐπεὶ καὶ νᾶος ἔμβαινει.

³⁾ De vocabulo κατακόρως cf. G. Koen. ad Greg. Corinth. p. 170 (ed. Schaeff.).

⁴⁾ Codd. et Edd. πελαγίους.

⁵⁾ Cf. Aelian. H. A. IV. 11. καὶ τῶν γυναικῶν τὰς ἀκολάστους ὑπὸ τῶν σεμνοτέρως αὐτὰς εὐθυνομένων καλεῖσθαι ἵππους.

⁶⁾ Cf. Th. Bergk. l. l. p. 682. a) Schow. Θρηκίη.

ἡνίας δ' ἔχων στρέφοιμ' ἄν σ' ^{a)} ἀμφὶ τέρματα δρόμου.
νῦν δὲ λειμῶνάς τε βόσκειαι κοῦφά τε σκιρτῶσα ^{b)} παίξεις·
δεξιὸν γὰρ ἵπποσειρήν ^{c)} οὐκ ἔχεις ^{d)} ἐπεμβάτην.

1) Καθόλου μακρὸς ἂν εἶην ἐπεξιῶν ἕκαστα τῶν παρὰ
ποιηταῖς καὶ συγγραφεῦσιν ²⁾ ἠλληγορημένων. ἀπόχρη ³⁾
ὀλίγαις εἰκόσι τὴν ὅλην τοῦ πράγματος τεκμηριώσασθαι
φύσιν. Ἄλλ' οὐκ ⁴⁾ αὐτὸς Ὀμηρὸς ἀμφιβόλοις, ἔσθ' ὅτε
καὶ ζητούμεναις ἔτι ταῖς ἀλληγορίαις εὐρίσκεται χρώ-
μενος, ἐναργῆ ⁵⁾ τὸν τρόπον ἡμῖν τῆς ἐρμηνείας παρα-
δεδοκῶς ⁶⁾ τοῦτον, ἐν οἷς Ὀδυσσεὺς, τὰ πολέμου καὶ
μάχης κακὰ διεξιῶν, φησίν;

⁷⁾ Ἦς τε ⁷⁾ πλείστην μὲν καλάμην χθονὶ χαλκὸς ἔχευεν,
⁷⁾ Ἀμητὸς δ' ὀλίγιστος, ἐπὴν κλίνῃσι τάλαντα
Ζεὺς ^{e)}.

---

a) Schow. στρέφοιμι. Codd. A. et B. στρέφοιμ'. Bergk. στρέ-
φοιμί σ' aut στρέφοιμ' ἄν. Utroque demum coniuncto bene vide-
tur sententia se habere. b) Cod. A. σκιρτοῖσα. c) Codd.
ἵπποσειρήν. d) A. et B. οὐχ ἔχεις.

1) Ita A et B. — Schow. καὶ καθόλου.

2) Ita A et B. — Schow. τς καὶ συγγραφ. Fortasse delenda sunt
vocabula καὶ συγгр.

3) Ita A et B. Schow. ἀποχρη δ'.

4) Codd. οὐδ'. Schow. ἀλλ' ὅγε. Vocabula ἔσθ' ὅτε καὶ
ζητούμεναις aliena manu suspicatur esse interposita. Heyn. ἀλλ'
οὐδ' αὐτὸς Ὀμηρὸς, ὅς. Interpunctione mutata, nulla opus est
correctione.

5) Codd. et Schow. ἐν ἀρχῇ.

6) Codd. et Schow. παραδέδωκε.

7) Schow. ὡς ὅτε. A et B. ἢ ὅτε.

e) Il. T. v. 222.

Τὸ μὲν γὰρ λεγόμενον ἐστὶ γεωργία, τὸ δὲ νοούμενον μάχη· πλὴν ὅμως δι' ἐναντίων ἀλλήλοις πραγμάτων τὸ δηλούμενον ἐπέϊπεν 1).

CAPUT VI.

Ἐποῦτ' οὖν 2) συνήθης μὲν ἅπασιν τοῖς ἄλλοις ὁ τῆς ἀλληγορίας τρόπος, ἠγνόηται δὲ οὐδὲ παρ' Ὀμήρω, τί παθόντες, ὅσα φασίως ἔχειν δοκεῖ περὶ 3) θεῶν, οὐ διὰ τῆς αὐτῆς 4) ἀπολογίας θεραπεύσομεν; τάξις δέ μοι γενήσεται τῶν λόγων ἢ τῶν ὁμηρικῶν ἐπῶν τάξις, ἐν ἐκάστη ῥαψωδίᾳ διὰ λεπτῆς ἐπιστήμης δεικνύντι τὰ περὶ θεῶν ἠλληγορημένα. Ὁ τοίνυν μιὰρὸς αἰὶ καὶ βάσκανος φθόνος οὐδὲ τῆς πρώτης ἐν ἀρχῇ πέφεισται. πολὺς γὰρ 5) αὐτῷ θρυλεῖται 6) περὶ τῆς Ἀπόλλωνος ὀργῆς λόγος, ὅτι τοὺς οὐδὲν αἰτίους Ἕλληνας οἱ μάρτην ἀφεθέντες οἷστοι παρανάλωσαν, καὶ οὕτως ἄδικός ἐστιν ἢ τοῦτου μῆνις, ὡς θ' ὁ μὲν ὑβρίσας Χρῦσσην Ἀγαμέμνων οὐδὲν ἐξαιρετον ἔπαθεν, ὀφείλων, εἴπερ ἠδίκηι, κολασθῆναι· οἱ δ' ἐπιβοήσαντες,

αἰδεῖσθαι θ' ἱερῆα, καὶ ἀγλαὰ δέχθαι ἄποινα α)

---

1) Ita Heyn. — Codd. ἐπίπομεν.

2) Ita cum Gal. MS. Angl. A et B.

3) Ita A et B. Schow. ἐπι.

4) Schow. et Codd. τοιαύτης.

5) Schow. et Codd. πολὺς δ'.

6) Ita A et B et hic et ubicumque vocabulum occurrit. Schow. θρυλλεῖται.

a) Il. A. v. 23.

της ἀγνωμοσύνης τοῦ μὴ πεπεισμένου γεγόνασι παρανά-
λωμα. Πλήν ἔγωγε τὴν ὑπολελημμένην 1) ἐν τοῖς ἔπεσιν
ἀλήθειαν ἀκριβῶς διαθήσας, οὐκ Ἀπόλλωνος ὀργὴν
οἶμαι ταῦτα 2), λοιμικῆς δὲ νόσου κακόν, οὐ θεόπεμπτον,
ἀλλ' αὐτόματον φθορὰν, συστάσαν 3) τότε καὶ πολλαχῆ,
ὥστε καὶ μέγρι τῶν δεῦρο χρόνων ἐκνέμεσθαι τὸν ἀν-
θρώπινον βίον. ὅτι μὲν τοίνυν ὁ αὐτὸς Ἀπόλλων ἥλιος,
καὶ θεὸς εἰς δυοῖν ὀνόμασι κοσμεῖται, σαφές ἡμῖν ἔκ τε
τῶν μυστικῶν λόγων, οὓς αἱ ἀπόρρητοι τελεταὶ θεολο-
γοῦσι, καὶ τὸ δημῶδες ἄνω καὶ κάτω θρυλούμενον 4) •
ἥλιος Ἀπόλλων, ὁ δὲ γ' Ἀπόλλων ἥλιος 5).

---

1) A et B ὑπολελημμένην. Corrigatur, occasione arrepta, Hom.
P. V. (Gal. p. 292) τί τούτων Ὀμήρω παραλέλειπται; leg.
παραλέληπται.

2) Ita A et B. Schow. ταύτην.

3) Ita Schowius. — Codd. συστάντος. — Heyn. φθορὰν, πάθους
συστάντος.

4) Codd. καὶ τὸ δημῶδες — θρυλούμενον. Schow. ἐκ τοῦ δη-
μῶδους — θρυλλουμένου. Sed nihil omnino est mutandum,
dummodo zeugma statuas, ita ut et τελεταὶ et τὸ δημῶδες ab eodem
verbo θεολογοῦσι pendeant. — Versiculum esse, quae sequuntur:

ἥλιος Ἀπόλλων, ὁ δὲ γ' Ἀπόλλων ἥλιος,

e particula γs, otiose ceteroquin addita, manifesto apparet.

5) Quem post has Heracliti alias libet Apollinis cognominum
etymologias inspicere, evolvat ille Macrobiani Saturnal. libri I. c. 17,
atque satur conviva abibit. Cff. praeterea Eurip. Phaëth. fr. II. 11;
Procl. Theol. VI. 12. 377; Serv. ad Virg. Georg. I. 1: Stoici di-
cunt non esse nisi unum Deum etc. Unde eundem Solem, eun-
dem Liberum, eundem Apollinem vocant. V. Lobeck, Aglaoph.
p. 84.

CAPUT VII.

Ἠκρίβωται δ' ἡ περὶ τούτων ἀπόδειξις καὶ Ἀπολλοδώρῳ, περὶ πᾶσαν ἱστορίαν ἀνδρῶν δεινῶν· τοῦτ' 1) ἔγωγε τὴν ἐπὶ πλεόν ἔξεργασίαν 2) καὶ ἀκαίρου λόγου περιττόν ὑπερθήσομαι μῆκος· ἐκεῖνο δὲ, ὃ ἐκ τῆς ἡμετέρας εἰκασίας ἀναγκαῖον εἰπεῖν, οὐ παρήσω, δεικνύς 3), ὅτι καὶ καθ' Ὅμηρον αὐτός 4) ἐστὶν Ἀπόλλων καὶ ἥλιος. τοῦτο δὲ, εἰ λεπτῶς ἐθέλει 5) σκοπεῖν τις, ἐξ ἀπάντων εὐρήσει τῶν ἐπιθέτων γινώριμον ὄν 6). Ἀμελεῖ Φοῖβον αὐτὸν εἴωθε συνεχῶς ὀνομάζειν, οὐ μὰ Δία οὐκ ἀπὸ Φοίβης, ἣν Ἀητοῦς φασὶν εἶναι μητέρα· σύνηδες γὰρ Ὅμηρῳ τοῖς πατρόθεν ἐπιθέτοις χρῆσθαι, τὰ δ' ἐκ μητέρων οὐκ ἂν εὐροι τις ὅλως παρ' αὐτῷ 7). Φοῖβον οὖν, ἀπὸ τῶν ἀκτίων λαμπρῶν 8) αὐτὸν ὀνομάζει, τὸ μόνον ἡλίῳ προσῆκον 9) ἐξ ἴσου κοινώσας Ἀπόλλωνι. Καὶ μὴν οὐδ' ἐκάεργον εἰκός 10) ἐστὶν Ἐκάεργης ὁμώνυμος.

1) Schow. διὰ τοῦτ'.

2) Schow. ἐπὶ πλεόν ἐπεργασίαν. — MS. Angl. ἐπιπλεόν ἐξεργασίαν. — A et B. ἐπὶ πλεόν ἐξεργασίας. Verum iam Heynius vidit.

3) A. δεινὸν.

4) Codd. αὐτός.

5) Fort. ἐθέλησει.

6) Codd. γινώριμον. Ἀμελεῖ κτέ.

7) Cf. Apollon. Lex. i. v. Φοῖβος· Ὅμηρος οὐδέποτε ἀπὸ μητέρων κοσμεῖ τινὰς, μῆθ' ὅτι δὲ μᾶμης, et Wassenbergh. in Hom. Schol. Emend. p. 151.

8) Codd. λαμπρόν.

9) Codd. προσόν.

10) Desideratur voc. εἰκός in Cod. B.

κνυμον εἶναι, τῆς ἐξ Ὑπερβορέων πρώτον ἀπαρχὰς ¹⁾ ἐπὶ Δῆλον ἐνεγκούσης, ἀλλ' ἔστιν ἐτυμῶς ἐκάεργος, ὁ τὰ ²⁾ ἑκάθεν ἐργαζόμενος, τουτέστιν ὁ ἥλιος, ὁ πόρρωθεν ἀφεστῶς τῆς ἡμετέρας γῆς, ὠρῶν ἐπετείων ³⁾ γεωργὸς εὐκαίρως ἐφίσταται, πνίγη ⁴⁾ χειμῶσιν ἀντιμετρῶν ⁵⁾, καὶ πλωτοῦ ⁶⁾ ἀρότου τε, καὶ σπορᾶς ἀμητοῦ τε, καὶ τῶν κατὰ γεωργίαν ⁷⁾ ἔργων αἴτιος ἀνθρώποις γενόμενος ⁸⁾. Λυκηγενῆ ⁹⁾ δὲ προσηγόρευσεν αὐτὸν, οὐχ

---

¹⁾ Cod. B. τῆς ἐξ Ὑπ. ἀπαρχὰς ἐπίδηλον ἐνεγκούσης. — Schow. τ. ἐξ Ὑ. ἀπαρχὰς ἐπὶ Δῆλον ἐνεγκούσης. At est in Codd. A et B lacuna inter Ὑπερβ. et ἀπαρχ., cui explendae ansam dedit Callim. Hymn. in Del. v. 292:

πρῶταί τοι τὰδ' ἔνεικαν ἀπὸ ξανθῶν Ἑριμασπῶν
Οὐπίς τε Λοξῶ τε, καὶ εὐαίων Ἐκαέργη.

²⁾ Fort. del τὰ.

³⁾ Cod. A et B. ὠρῶν εἰων γεωργός. Schow. ἐπιγείων.

⁴⁾ et ⁵⁾ Codd. τῇ γῇ χειμῶσιν ἀντιμετρῶν. — Schow. τῇ γῇ, ἀντιμετρῶν τὰ θέρη χειμῶσιν. Quod restitui, Badhamio debetur, inter Anglos huius aevi philologos facile ingeniosissimo. Quam enim emendationem per literas Cobetio indicaverat, ea pro utriusque viri humanitate uti mihi licuit. — Cf. Plat. Phil. p. 26. A: καὶ μὴν ἔν γε χειμῶσι καὶ πνίγησι.

⁶⁾ Codd. A. et B. πρώτου. Ruhnk. πλοῦ. Fort. pro πλωτοῦ legendum est πλούτου, derivationis illius habito respectu, qua veteres πλοῦτος declinabant a πολὺ et ἔτος et putabant esse quasi πλόστον, annum fertilem. Cui sententiae suffragatus est vel Valcken. in Lennepii Etym. Gr. (ed. Scheid.) p. 592.

⁷⁾ A et B. γεωμορίαν.

⁸⁾ Cf. Schol. Ven. Il. A. 101.

⁹⁾ Ita Schol. Hom. — Codd. Λυκηγενέτην.

ὡς ἐν Λυκία γεγενημένον ^{a)}. ἔξω γὰρ τῆς ¹⁾ Ὀμηρικῆς ἀναγνώσεως οὗτος ὁ ²⁾ νεώτερος μῦθος· ἀλλ' ὥσπερ, οἶμαι, τὴν ἡμέραν ἠριγένειαν ὀνομάζει, τὴν τὸ ἦρ γεννώσαν ³⁾, ὅπερ ἐστὶν ⁴⁾ ὄρθρον, οὕτω λυκηνῆ ^{b)} προσηγόρευσε τὸν ἥλιον, ἐπειδὴ τοῦ κατὰ τὴν ὄρθριον ⁵⁾ ὥραν λυκαυγούς αὐτός ἐστιν αἴτιος ⁶⁾, ἢ ὅτι τὸν λυκάβαντα γεννᾷ, τουτέστι τὸν ἐνιαυτὸν· ὄρος γὰρ ἐτησίου χρόνου διαδραμῶν ἥλιος ἐν μέρει τὰ δώδεκα ζώδια ⁷⁾. Καὶ μὴν ⁸⁾ χρυσάορον αὐτὸν ὠνόμασεν, οὐχ ὡς ὑπεζωσμένον χρυσοῦν ξίφος· ἀνοίκειον γὰρ Ἀπόλλωνι τὸ ὄπλον τοῦτο· ⁹⁾ τοξότης γὰρ ὁ θεός· ἀλλ' ἐπειδήπερ ἐξ ἀνατολῶν ¹⁰⁾ χρυσῶ μάλιστα τὸ φέγγος ὄραθ' ἐν ἔοικεν, εὐ-

---

¹⁾ Codd. γὰρ οὖν τῆς. — Schol. γὰρ ἐστὶ τῆς. Abundat et οὖν et ἐστί.

^{a)} Ita A et B. Schow. οὗτος νεώτερος. Schol. ὁ νεώτερος οὗτος.

³⁾ Schol. ἦρος γεννώταν.

⁴⁾ Praestat fort. Schol. lectio τουτέστι τόν.

⁵⁾ B. αἴθριον.

⁶⁾ Fort. del. αὐτός, ut e dittographia natum.

⁷⁾ Explicit Schol. II. A 101. Incipit Schol. II. E. 509. a vocabulo καλ.

⁸⁾ μὴν deest apud Schol.

⁹⁾ Schow. τὸ ὄπλον· οὐ τοξότης. A, B et Schol. τὸ ὄπλον· τοξότης. Mea recepta coniectura apparet, quomodo οὐ in textum potuerit irrepere.

¹⁰⁾ Schol. ἀνατολῆς.

a) Cf. D'Orvill. Misc. Obs. VII. p. 35.

b) Cf. Hesych. i. v. ἠριγένεια· ἢ τὴν ἡμέραν γεννώσα, et Schol. II. A. 477: ἠριγένεια, ἦτοι ἢ τὸν ὄρθρον γεννώσα ἡμέρα ἢ ἢ ὑπὸ τοῦ ὄρθρου γεννωμένη.

ρέθη πρόπον επίθετον τῷ ἡλίῳ ¹⁾ διὰ τὰς ἀκτῖνας τὸ χρυσάωρ ²⁾. Ὄθεν, οἶμαι, κὰν τῇ θεομαχίᾳ Ποσειδῶνι ³⁾ ἴσταται διαμιλλώμενος. αἰεὶ γὰρ ἄσπειστος ⁴⁾ ἔχθρα πυρὶ καὶ ὕδατι, τῶν δύο στοιχείων ἐναντίαν πρὸς ἄλληλα φύσιν ἀποκεκληρωμένων· διὰ τοῦθ' ὁ Ποσειδῶν, ὕγρα τις ⁵⁾ ὕλη, καὶ παρὰ ⁶⁾ τὴν πόσιν οὕτως ὠνομασμένος ⁷⁾, ἐξ ἀντιπάλου μάχεται ταῖς διαπύροις ἀκτῖσι τοῦ ἡλίου. πρὸς γὰρ Ἀπόλλωνα ποίαν Ποσειδῶν ἔχει πρόφασιν ἐξαίρετον ἀπεχθείας ⁸⁾;

CAPUT VIII

Ταῦτα τοίνυν εἰρήσεται, ἀνθ' ὅτου ποτὲ τὸν αὐτὸν ⁹⁾ ἀπεφηνάμην ἡλίον Ἀπόλλωνι. καὶ τί πειρώμενος κατασκευάζειν; ὅτι αἱ λοιμικαὶ ¹⁰⁾ νόσοι τὴν μεγίστην ἔχουσι

---

¹⁾ Schow. ἐπίθ. τῷ ἡλίῳ. Omisit Schol. vocabula ἐπίθ. τῷ. — A et B ἐπίθ. ἡλ.

²⁾ Schow. ὁ Χρυσάωρ. Schol. τὸ Χρυσάωρ.

³⁾ Ita Schol. — Schow. Ποσειδάων.

⁴⁾ Ita Pierson. Verisim. p. 253. Codd. ἄπιστος. Schol. ἄσπονδος.

⁵⁾ Schow. τις ὦν, quod nec in A et B, nec apud Schol. exstat.

⁶⁾ Ita Schow. e Gesneri coniectura, quae Codd. A et B lectione insuper confirmatur.

⁷⁾ Schol. ὠνομασμένη.

⁸⁾ Schow. e Codd. πρὸς γὰρ Ἀπόλλωνα ποίαν ἔχει πρ. ἐξ. ἀπεχθ. — Schol. πρ. γ. Ἀπ. Ποσειδῶν ἔχει πρόφασιν ἐξ. ἀπ. Utraque in unum coniuncta lectione atque ποίαν mutato in ποίαν scriptoris manum revocatam censeas. Explicit Schol. II. E. 509.

⁹⁾ Ita cum Galio Codd. A et B.

¹⁰⁾ Codd. καὶ τί πειρώμενος κατασκευάζειν, αἱ λοιμικαί. Schow. νῦν δὲ καὶ πειράσομαι κατασκευάζειν, ὡς αἱ λοιμικαί.

τῆς φθορᾶς πρόφασιν ¹⁾ τὸν ἥλιον· ὅταν μὲν γὰρ ἡ ²⁾ θέρειος ἀνγῆ, μαλακῆ καὶ πραεῖα, δι' εὐκράτου τῆς ἀλέας ἡσυχῆ διαθάληται ³⁾, σωτήριοι ἀνθρώποις ἐπιμειδία φέγγος· ἀνχημερὰ δὲ καὶ διάπυρος ἐκκαεῖσα, νοσερούς ἀπὸ γῆς ἀτμούς ἐφέλκεται ⁴⁾, κάμνοντα δὲ τὰ σώματα καὶ διὰ τὴν ἀήθη τοῦ περιέχοντος τροπὴν νοσοῦντα, λοιμικοῖς πάθεσιν ἀναλοῦται. ⁵⁾ τῶν δ' ὀξέων συμφορῶν αἴτιον Ὀμηρος ὑπεστήσατο τὸν Ἀπόλλωνα, διαρρηθῆναι τοῖς αἰφνιδίως θανάτοις ἐπιγράφων τὸν θεόν. ⁶⁾ φησὶ γάρ·

Ἐλθὼν ἀργυρότοξος Ἀπόλλων Ἀρτέμιδι ξύν

οἷς ἀγανοῖς βελέεσσιν ἐποιχόμενος κατέπεφνεν ^{a)}.

Ἐπειδήπερ οὖν ἓνα ⁷⁾ μὲν καὶ τὸν αὐτὸν ὑφίσταται τῷ Ἀπόλλωνι τὸν ἥλιον, ἐκ δὲ τοῦ ἡλίου τὰ τοιαῦτα τῶν παθημάτων συνίσταται, φυσικῶς ἐπέστησε τῷ λοιμῷ τὸν Ἀπόλλωνα καὶ ὅτι, καθ' ὃν καιρὸν συνέβαινε τοὺς Ἕλληνας ἐν τῷ λοιμῷ νοσεῖν ^{b)}, θέρειος ἦν ὁ

Verum iam Gesnerus videtur sensisse, qui ita verterat: *Quorsum autem haec mihi spectant? ut ostendam, pestilentibus etc.*

¹⁾ Schow. πρόφασιν πρὸς τὸν ἥλιον. Conicere posses πρὸς τοῦ ἡλίου. Sed omittitur praepositio in A et B.

²⁾ Omittitur ἡ in B. — ἡ A.

³⁾ Ita A et B. Schow. διαθάληται.

⁴⁾ A. ἀφέλκεται.

⁵⁾ Heyn. fort. ἀναλύεται.

⁶⁾ Cf. Ael. H. An. VIII. 2. εαυτὸν τοῖς ἀλλοτρίοις πόνοις ἐπιγράφειν.

⁷⁾ Ita cum Gal. MS. Angl. A et B. Gesn. ἓν.

a) Od. O. v. 410.

b) Cf. Plat. Phil. p. 45. a: πότερον οὖν καὶ μείζους εἰσὶ... περὶ τοὺς κάμνοντας ἐν ταῖς νόσοις;

καιρός, ἤδη πειράσσομαι διδάσκειν· ὥστε οὐκ ὀργήν
Ἄπολλωνος, ἀλλ' αὐτόματον ¹⁾ φθοράν αἰέρος εἶναι τὸ
συμβεβηκός. Αὐτίκα τῶν ἡμερῶν τὸ μῆκος, εἰς πλεί-
στην ἀμετρίαν ἐκτεινόμενον, ἐλέγχει τὴν ἀκμὴν τοῦ
θέρους·

ὅτε τ' ἡματα μακρὰ πέλονται ²⁾).

μία γὰρ ἀπὸ τῆς Ἀγαμέμνονος ἀριστείας ἐπὶ τὴν Ἀχιλ-
λέως ἀνοπλον ἔξοδον ³⁾ ἡμέρα παρατείνεται, καὶ τὸ
μεῖζον ⁴⁾, οὐδ' ὀλόκληρος·

Ἡέλιον δ' ³⁾ ἀκάμαντα βοῶπις πότνια Ἥρη
Πέμψεν ἐπ' Ὠκεανοῖο ῥοᾶς ἀέκοντα νέεσθαι. ⁴⁾

χρεωκοπήσασα ⁴⁾ τῶν ὑπολειπομένων ὥρων οὐκ ὀλίγον,
οἶμαι, μέρος.

CAPUT IX.

Αἰ δὲ μεταξὺ πράξεις εἰς ὀκτὼ ῥαψωδίας μερίζονται ¹⁾).

¹⁾ B. αὐτομάτου.

²⁾ Fort. τὸ μέγιστον.

³⁾ Codd. γάρ, quod iam apud Schowium in δ' est correctum.

⁴⁾ A et B χρεωκοπήσασα.

a) V. Od. Σ v. 367.

b) Excitat Valckenaerius Eustath. ad Il. A. p. 809. l. 40: ἕως τῆς
τοῦ Πατρόκλου ἐξόδου. — p. 811. l. 7: ἡ ἔξοδος αὐτῆ — αἰτία
τῆ Πατρόκλου θανάτου. — Il. II p. 1098. l. 2: τὴν τε τοῦ Πα-
τρόκλου πτώσιν καὶ τὴν τοῦ Ἀχιλλέως ἔξοδον εἰς μάχην. —
Il. V p. 1267, l. 49 πάντα τεράστια ποιήσας ἐν τῇ τοῦ Ἀχιλ-
λέως ἐξόδῳ.

c) Il. Σ. v. 239.

d) Il. A usque ad Il. T.

Και πρώτη μὲν ἢ ἐν πεδιάδι ¹⁾ μάχη, πολλὰς ἀνδραγαθίας ἐκατέρων ἐμπεριέχουσα· μετ' αὐτὴν δὲ ἢ παρὰ τοῖς ἑλληνικοῖς τείχεσι· καὶ τρίτην προστίθημι τὴν ἐπὶ ναυσὶ μάχην ἄχρι ²⁾ τῆς ἀναιρέσεως ³⁾ Πατρόκλου, καὶ τῆς δι' ἐκεῖνον Ἀχιλλέως ἐξόδου· πλὴν ὅμως τὸν ἀριθμὸν, οὕτω πολὺν ὄντα ⁴⁾, τῶν ἔργων οὐκ ἄπιστον ⁵⁾ ἢ θέρειος ὥρα πεποίηκεν, αἶ τε νύκτες ⁶⁾ ἤμιστα χειμέριοι. Πῶς γὰρ ⁷⁾ ἂν κρύους Ἐκτωρ ἐτόλμησε ^{a)} ταῖς Ἀχαικαῖς ἐπινυκτερεῦσαι ναυσίν; Οὐδ' ἂν αὐλῶν συρίγγων τ' ἐνοπή ^{b)} διὰ τοῦ βαρβαρικοῦ στρατοῦ ἐπαννυχίζετο. ⁸⁾ στιβάς γὰρ ἀλεινὴ καὶ στρατόπεδα τοῖς πολεμοῦσι χειμῶνος εὐτρεπίζεται, τῶν δὲ ὑπαίθρων ἀγώνων ἐκτός εἰσιν. ὥστ' οὐκ ἂν Ἐκτωρ, τὴν πόλιν ἐκλιπὼν, ἐν ἧ μετ' ἀσφαλείας διέτριβεν ^{c)}, ἐλθὼν ἂν ⁹⁾

¹⁾ Schow. ἐπὶ δυάδι. — A ἐπὶ δυάδι. — Gesn. ἐπὶ Ἰλου σημαί. — Heyn. et ante eum Valcken. ad Herod. p. 438 ἐν πεδιάδι. V. Bredow., Ep. Par. p. 255.

²⁾ Ita A. et B. — Schow. ταῖς ἄχρι, quo innisus ἕως ἄχρι coniecercat.

³⁾ Ita A. et B. — Schow. τοῦ Πατρόκλου.

⁴⁾ Aut del. οὕτω πολὺν ὄντα, aut leg. οὕτω πολλῶν τῶν ἔργων.

⁵⁾ Ita A. et B. Idem Schowius coniecercat, quum e libris ἀπιστος esset editum.

⁶⁾ Ita legatur, interpunctione mutata. Schow. πεποίηκεν. αἶ τε νύκτες.

⁷⁾ A. et B. πῶς ἂν. Idem ἕκτ. ἐτόλμ. — Schow. ἐτόλμ. ἕκτ.

⁸⁾ Codd. et Schow. ἐπαννυχίζετο. — Cf. Pind. Isthm. 3. 83 (Boeckh.)

φλόξ· παννυχίζει. De usu medii v. Lucian. dial. mer. 14. 1.

⁹⁾ Fort. del. ἐλθὼν ἂν.

a) Il. Σ. v. 298 sqq. b) Il. K. v. 12. c) V. Il. Θ. v. 490.

ἐπὶ τῇ θαλάττῃ γυμνά τὰ στρατεύματα καθίδρουσε.
Πῶς ^{a)} δὲ τῶν κατὰ συμμαχίαν ἐλληλυθότων ἕκαστος
οὕτω ῥιψοκίνδυνος ἂν ἦν ¹⁾, ὡς παρ' ὥραν ἐφεδρευεῖν
τοῖς πολεμίοις, καὶ μάλιστα τῆς Ἰδῆς ὑπερκειμένης,
ὄρους δυσχειμέρου, καὶ ῥεῖθρα ποταμῶν ἄπειρα ²⁾ πηγα-
ζούσης. ἐκρήγνυται γὰρ ἀπὸ τῶν κατὰ μέρη λαγόνων·

Ῥήσός θ' Ἐπτάπορός τε Κάρησός τε Ῥοδῖος τε
Γρήνικός τε καὶ Αἰσηπος δῖός τε Σκάμανδρος
Καὶ Σιμόεις. ^{b)}

οἳ καὶ δίχα ³⁾ τῶν ἀπ' οὐρανοῦ φερομένων ὑετῶν ἱκανοὶ
τὸ πεδῖον ἦσαν ἐκλιμνάσαι. Φέρε δ' οὖν ὑπ' ἀναισθη-
σίας ^{c)} τοὺς βαρβάρους τὸ ἀσύμφορον ἐλέσθαι ποιεῖν·
ἀντὶ τίνος δ' οἱ πάντας φρονήσει διαφέροντες Ἕλληνας,
ἐπιλεξάμενοι τοὺς ἀρίστους ⁴⁾, ἐπὶ τὴν κατασκοπὴν νύκ-
τωρ ἀποπέμπουσι ^{d)}, ἵν' ἐκ τοῦ κατορθῶσαι τί τηλι-
κοῦτον ⁵⁾ ὠφελῆθῶσιν, ὅποση βλάβη διαμαρτόντων ἀπήν-

¹⁾ Schow. οὕτω ῥιψοκίνδυνος ἕκαστος ἦν. — A. et B. ἕκαστος
οὕτω ῥιψοκίνδυνος ἦν. Inserui ἂν ante ἦν.

²⁾ Excidit fortasse πλήθει aut ἀριθμῶ.

³⁾ Codd. οἱ δίχα. Inserui καὶ ob Il. M vv. 25 et 26.

⁴⁾ Quomodo in Codd. et Edd. exstant haec verba, sensu omnino
earent. Ita enim legitur: φέρε δ' οὖν ὑπ' ἀναισθησίας τοὺς
βαρβάρους τὸ ἀσύμφορον ἐλέσθαι, τί ποιεῖν ἀντὶ τίνος· οἱ
πάντα φρονήσει διαφέροντες Ἕλλ. κτέ. Quae quemadmodum dis-
ponenda esse iudicaverim, ex ipso textu apparet. Πάντα praeterea
mutavi in πάντας. Cf. Pol. I, 88, 7 διαφέρειν τινὰ ὁμότητι.

⁵⁾ Codd. τι τηλικούτον. Egregie Heynius τί τηλικούτον.

a) Fortasse respicit Il. Θ v. 497. Schow.

b) Il. M. v. 20.

c) Il. Σ. v. 310.

d) Il. K, v. 205 sqq.

τα; νιφετός γὰρ εἷς, καὶ χειμερίων ὑδάτων ἐπομβρία ῥαδίως ἂν ἀμφοτέρους κατέκλυσεν· ἐγὼ μὲν γὰρ αὐτὴν νομίζω τὴν ἀπὸ τῆς πόλεως ἔξοδον ἐπὶ τὴν μάχην, οὐκ ἄλλου τινὸς εἶναι καιροῦ σημεῖον, ἢ θέρους. ἅπας γὰρ ἀναπαύεται πόλεμος ἐν χειμῶνι, καὶ τὴν ¹⁾ πρὸς ἀλλήλους ἐκεχειρίαν ἄγουσιν, οὐθ' ὄπλα δυνάμενοι βιάσται, οὔτε τὰς πολεμικὰς ὑπηρεσίας φέρειν. πῶς γὰρ ἢ διώξαι ῥαδίον, ἢ φυγεῖν; πῶς δ' ἂν αἱ χεῖρες εὐστοχα ²⁾ βάλλοιεν, ὑπὸ τοῦ κρούου δεδεμέναι; θέρει δ' ἐν ³⁾ τῷ μεσαιτάτῳ τὰ πλήθη τέτραπται πρὸς τὴν μάχην, καὶ τοῦθ' ὅτι τοιοῦτόν ἐστιν, ἀπ' οὐδεμιᾶς εἰκασίας, ἀλλ' ἐναργῶς σκεπτέον.

CAPUT X.

Μετὰ γὰρ τὴν στρατηγικὴν ^{a)} Ἀγαμέμνονος διάπειραν, ἔξαναστάντες οἱ Ἕλληνες ἐπὶ τὰς ναῦς κατατρέγουσιν,

ὑπὸ δ' ἤρεον ἔρματα νηῶν. ^{b)}

οὐ δῆπου, ⁴⁾ κατὰ πρῶραν ⁵⁾ ἐστηκότων τῶν ἀνέμων, ⁶⁾ οὐδ' ἀπειλοῦσης τῆς θαλάττης· τίς γὰρ ἂν ἦν κυβερνή-

¹⁾ Fort. expungendum est τὴν.

²⁾ Codd. εὐστοχία. — εὐστοχα Bast., Ep. Crit. ad Boisson. p. 234; V. Boisson. ad Aristaen. p. 208.

³⁾ Codd. δέ.

⁴⁾ Codd. ἢ κατὰ. Priorem vocem eiiciendam esse censuit Schowius.

⁵⁾ Codd. κατὰ πρῶραν ἐναντίων, quam vocem explicandi gratia postea additam esse demonstravit Pierson., Verisim. p. 63; cuius sententiam perperam repudiavit Heynius.

⁶⁾ Codd. ἐστηκότων ἀνέμων.

^{a)} Il. B. 210 sqq.

^{b)} Il. B. v. 154.

της ἐπὶ πρόδηλον οὕτω κίνδυνον ἐξιοῦσιν, ἄλλως τε μηδ' ὀλίγην ¹⁾ περαιούσθαι μέλλουσιν αὐτοῖς θάλατταν; οὐ γὰρ εἰς Τένεδον ἀπήρουν, οὐδ' ἐπὶ Λέσβου καὶ Χίου ²⁾ παρεντρεπίζοντο τὸν πλοῦν· ἢ δ' Ἑλλάς ἀπώκιστο πόρρω, καὶ τὸ πέλαγος ἦν χαλεπὸν, ὃ καὶ θέρους ποτὲ πλείοντες ³⁾ ἐσφάλησαν. ἔτι τοίνυν φερομένων ἀπὸ τῆς ἐκκλησίας αὐτῶν ἐγείρεται δαυιλῆς κόνις·

τοὶ δ' ἀλαλητῶ

Νῆας ἔπ' ἰσσεύοντο, ποδῶν δ' ὑπένερθε κονίη
Ἴστατ' ἀειρομένη. ^{a)}

τῆς ἐπὶ τῆς γῆς ἔτι διάβροχον ἐχούσης τοῦδαφος; ἐν τε ταῖς ἐφεξῆς παρατάξεσιν ⁴⁾ εἴωθε συνεχῶς λέγειν,

Λευκοὶ ὑπερθε γέγοντο κονισάλω, ὃν ῥα δι' αὐτῶν
Οὐρανόων ἐς πολύχαλμον ἐπέπληγον πόδες ἵππων. ^{b)}

Τί δ' ἐπὶ τοῦ τετραμένου Σαρπηδόνοσ; οὐδ' ⁵⁾ ῥιπή βόρειος ⁶⁾

Ζώγρει ἐπιπνεύουσα κακῶς κεκαφηότα θυμόν, ^{c)}

ἀναψύξεως δεομένου τοῦ σώματος ἐν ἀέρι διαπύρω. καὶ
πάλιν ἐτέρωθί που,

---

¹⁾ Ita cum Galii MS. Angl. A et B:

²⁾ Heynius ἐπὶ Λέσβου καὶ Χίου. Minus recte, ut videtur.

³⁾ fort. ἐπιπλείοντες.

⁴⁾ fort. πράξουσιν. V. supr. p. 17.

⁵⁾ A et B. οὐ.

⁶⁾ In loco Iliadis, de quo hic est sermo, non ῥιπή βόρειος legitur, sed πνοιή Βορέαιο. Legitur ῥιπή Βορέαιο c. g. Il. XV. 171.

a) Il. B. v. 149.

b) Il. E. 503.

c) Il. E. v. 698.

Δίψη καρχαλέοι, κέκονιμένοι ἐκ πεδίοιο, ^{a)}

Καί

Ἰδρῶ ἀπεψύχοντο, πίων τ', ἀκέοντό τε δίψαν. ^{b)}

ἄπερ ἐν χειμῶνι μὲν ἀμήχανα ¹⁾ συμβῆναι τι, θέρους δὲ μαχομένοις ἦν ἀλεξήματα. τί δεῖ τὰ πολλὰ μηκύνειν; σχεδὸν γὰρ ἀπόχρη, κὰν εἴ τι τῶν εἰρημένων ἐν ἀπεδείξαμεν ²⁾, ἐκφήναι τοῦ ἔτους τὸν καιρὸν·

Καίοντο πτελέαι τε καὶ ἰτέαι ἠδὲ μυρῖκαι,

Καίετο δὲ λωτός τε ἰδὲ θρόνον ἠδὲ κῦπειρον. ³⁾

CAPUT XI.

Εἰ δὲ θέρους μὲν ὁμολόγηται ⁴⁾ κατ' ἐκεῖνον εἶναι τὸν χρόνον, αἱ δὲ νόσοι περὶ τὴν θέρειον ὥραν ⁵⁾ συνίστανται, τῶν δὲ λοιμικῶν παθημάτων προστάτης Ἀπόλλων, τί λοιπὸν, ἢ δοκεῖν τὸ συμβεβηκὸς οὐ θεοῦ μῆνιν, ἀλλὰ συντυχίαν ἀέρος γενέσθαι; σφόδρα γοῦν πιθανῶς Ἡρόδικος ἀποφαίνεται, μὴ δι' ὅλην ⁶⁾ τὴν δεκαετίαν ἐν Ἰλίου μεμενηκέναι τοὺς Ἕλληνας, ἀλλ' ἐπὶ τέλει τοῦ καθευμαρμένου χρόνου τῆς ἀλώσεως ἀνεληλυθέναι. ⁷⁾ Καί

¹⁾ fort. ἀμήχανον.

²⁾ Ita Codd. praeter A, qui ἐναπεδείξαμεν uno tenore scriptum exhibet. Ita fortasse sententia est constituenda: κὰν εἰ τῶν εἰρημένων ἔτι ἐν ἀπεδείξαμεν, ἐκφήναι τοῦ ἔτους τὸν καιρὸν, τό.

³⁾ Il. Φ. v. 350, ubi in Vulgg. legitur λωτός τ' ἠδέ. Schow.

⁴⁾ Codd. ὁμολογεῖται.

⁵⁾ Ita Codd. A et B. Schow. περὶ τὴν ὥραν. Veram lectionem e Cod. A restituit Bast., Ep. Crit. ad Boiss. p. 109.

⁶⁾ Ita Schow. — Codd. μῆδ' ὅλην.

⁷⁾ Codd. ἐληλυθέναι.

a) Il. Φ. v. 541.

b) Il. X. v. 2.

γὰρ ἦν ἄλογον εἰδότας ἐξ ὧν προεῖπεν ὁ Κάλχας, ^{α)} ὅτι τῶ δεκάτῳ πόλιν αἰρήσουσιν εὐρυάγνιαν, ἐπ' ουδενὶ χρησίμῳ τοσοῦτων ἐτῶν ἀργίαν ἀναλίσκειν, ἀλλ' εἰκὸς ἐν τοῖς μεταξὺ καιροῖς περιπλέοντας ἄνω καὶ κάτω τὴν Ἀσίαν, ἅμα τὰς τε πολεμιστηρίους ἀσκήσεις ὑπογυμνάζειν, καὶ λαφύρων τὸ στρατιόπεδον ἐμπιμπλάναι ^{β)}, τοῦ δεκάτου δ' ἐνστάτος ἔτους, ἐν ᾧ πεπρωμένον ἦν τὸ τῆς ἀλώσεως τέλος, ἀθρόους καταχθῆναι. κοῖλα δ' αὐτοὺς τενάγη καὶ τόπος ἐλώδης ἐξεδέχετο. Καὶ διὰ τοῦτο θέρους ²⁾ ἡ λοιμικὴ νόσος ἐγκατέσκηψε. ^{β)}

CAPUT XII.

Νῦν τοίνυν καὶ τὰ κατὰ μέρος εἰρημένα περὶ τῆς νόσου διασκεψώμεθα. σχεδὸν γὰρ ἅπαντα συνάδει ³⁾ τοῖς ὑφ' ἡμῶν λεγομένοις. καὶ πρῶτόν ⁴⁾ γε φυσικὴν ὑπεστήσατο τὴν φερομένην ἀπὸ τῶν οἰστῶν φωνήν. ⁵⁾ οὐ μὰ Δί', οὐ μυθικῶς βέλη φθεγγόμενα τερατευόμενος, ⁶⁾ ἀλλὰ

¹⁾ Codd. ἐμπιμπλάναι.

²⁾ Codd. θέρους ἐνστάτος, quod ex superioribus male hic est repetitum.

³⁾ Ita cum Gal. Mss. Angl. Cod. B. — A συνάψει.

⁴⁾ πρῶτην A et B.

⁵⁾ Videtur Valckenaerius, siquidem recte eius σημεῖα critica interpretor, indicare voluisse, omnia quae leguntur ab οὐ μὰ Δί' usque ad εἰσὶ γὰρ εἰσὶ sine ulla perspicuitatis vel concinnitatis iactura posse omitti; in quo illi quis non assentietur?

⁶⁾ Incipit hoc loco Schol. Il. A. 46, quod Bredowius, ut potuit nisus Bekkeri scholiorum editione, cum textu contulit. At haesit Villoisonus in intricatis atque evanidis propemodum Codicis Veneti B.

a) Il. B. v. 329.

b) V. Thucyd. II. 47.

φιλόσοφος ἐστὶ θεωρία ἐν τῷ στίχῳ τῷ · 1)

Ἐκλαγξαν δ' ἄρ' οἰστοὶ ἐπ' ὤμων χωομένοιο
Αὐτοῦ κινηθέντος. a)

εἰσὶ γὰρ, εἰσὶ τινες οὐράνιοι μεθ' ἁρμονίας ἐμμελοῦς 2)
ἤχοι, κατὰ τὴν αἰθέρων 3) φορὰν ἀποπαλλόμενοι, μάλιστα
δὲ 4) τῆς ἡλιακῆς περιόδου συντόμως φερομένης. οὐ γὰρ
δήπου, εἰ ῥάβδῳ μὲν ὑγρᾷ πλήξας τις εἰκῆ τὸν αἴερα,
καὶ λίθον ἀπὸ σφενδόνης ἀφείς, ῥοίζους ἀποτελεῖ καὶ
συριγμὸν οὕτω βαρύφθογον, τηλεκούτων σωμάτων ἢ κυ-
κλοφόρος βία ἀπ' ἀνατολῆς εἰς δύσιν ἁρματηλατουμένη
μεθ' ἡσυχίας τὸν σφοδρὸν ὁδοιπορεῖ δρόμον. 5) τούτους

literis, itaque scholii minorem tantum partem descripsit; multo
maiolem partem e Codice in schedas suas retulit Cobetius, cuius
collatione uti mihi licuit. Utraque collatio, usque quo procedat,
postea indicabo.

1) Schol. φιλόσοφος ἐστὶ θεωρία ἐν τῷ στίχῳ τῷ. — Schow.
ἀλλ' ἐστὶν ἐν τῷ στίχῳ θεωρία φιλόσοφος.

2) Ita Schol. — Codd. ἐμμελεῖς.

3) Fortasse inter αἰθέρων et φορὰν inserendum est ἄστρων, ut
illud μάλιστα δὲ habeat, quo referatur.

4) Schol. μάλιστα τῆς.

5) Ita Scholiorum et Codd. indicium innisus, locum lacerum et ob-
scurem, quem Schowius imprudenter ut videtur explicare est cona-
tus, resarciendum atque illustrandum esse censui. Qui vulgo sic
edebatur: οὐ (Schol. εἰ) γὰρ δήπου ῥάβδῳ μὲν ὑγρᾷ πλήξας τις
εἰκῆ τὸν αἴερα, καὶ λίθον (Schol. λίθους) ἀπὸ σφενδόνης ἀφείς,
ῥοίζους ἀποτελεῖ καὶ συριγμὸν (A. — μούς) οὕτω βαρύφθογο-
γον (A — γου)· τηλεκούτων δὲ (om. in Schol.) σωμάτων ἢ
κυκλοφόρος (κυκλοφόρος A, B et Schol.) βία δρόμοις ἀπ' ἀνα-
τολῶν (Schol. ἀνατολῆς) εἰς δύσιν ἁρματηλατουμένη μεθ' ἡσυ-
χίας τὸν σφοδρὸν ὁδοιπορεῖ νόμον (Schol. δρόμον).

a) Il. A. v. 46.

δὲ τοὺς διηλεκτῶς ἐν οὐρανῷ ¹⁾ τελουμένους φθόγγους ἀγνοοῦμεν, ἢ διὰ τὴν ἀπὸ πρώτης γονῆς συνήθειαν ἐνδελεχῶς ἐνοικοῦσαν ἡμῖν, ἢ διὰ τὴν ἀμετρον ὑπερβολὴν τοῦ διαστήματος, ἐκλυομένου τοῦ ψόφου τῷ διείργοντι μέτρῳ ²⁾ ^{a)}. Καὶ τοῦθ' ὅτι τοιοῦτόν ἐστιν, ὁ φυγαδεύων Ὀμηρον ἐκ τῆς ἰδίας πολιτείας ³⁾ συγκαταίνει Πλάτων,

¹⁾ Schow. οὐρανῷ. — Schol. ἐν τῷ οὐρανῷ.

²⁾ Ita Schol. — ἀμέτρῳ apud Schowium. — Cum scholiis concinnant A et B.

Explicit in hoc ipso vocabulo Bredowii cum Il. Schol. Venet. collatio.

³⁾ Schol. πόλεως.

a) Cf. omnino Simplicius in Comm. ad Aristot. d. Coel. II, p. 113 ed. Aldinae (a. 1526): φανερόν δὲ ἐκ τούτων, ὅτι καὶ τὸ φάναι γίνεσθαι φερομένων ἀρμονίαν, ὡς συμφῶνων γενομένων τῶν ψόφων, κομψῶς μὲν εἴρηται καὶ περιττῶς ὑπὸ τῶν εἰπόντων· οὐ μὴν οὕτω γ' ἔχει τὸ ἀληθές· δοκεῖ γάρ τιςιν ἀναγκαῖον εἶναι, τηλικούτων φερομένων σωμάτων γίνεσθαι ψόφον· ἐπεὶ καὶ τῶν παρ' ἡμῖν, οὔτε τοὺς ὄγκους ἐχόντων ἴσους, οὔτε τοιοῦτω τάχει φερομένων ἡλίου τε καὶ σελήνης. ἔτι δὲ τοσούτων τὸ πλῆθος ἄστρον καὶ τὸ μέγεθος φερομένων τῷ τάχει τοιαύτην φορὰν, ἀδύνατον μὴ γίνεσθαι ψόφον ἀμήχανόν τινα τὸ μέγεθος· ὑποθέμενοι δὲ ταῦτα καὶ τὰς ταχυτήτας ἐκ τῶν ἀποστάσεων ἔχειν τοὺς τῶν συμφωνιῶν λόγους, ἐναρμόνιον γίνεσθαι φασὶ τὴν φωνήν, φερομένων κύκλῳ τῶν ἄστρον· ἐπεὶ δὲ ἄλογον ἐδόκει τὸ μὴ συνακοῦειν ἡμᾶς τῆς φωνῆς ταύτης, αἴτιον τούτους (leg. τούτου) φασὶν εἶναι τὸ γιγνομένης (leg. γιγνομένοις) εὐθύς ὑπάρχειν τὸν ψόφον· ὥστε μὴ διάδηλον εἶναι πρὸς τὴν ἐναντίαν σιγὴν· πρὸς ἄλληλα γὰρ σιγῆς καὶ φωνῆς εἶναι τὴν διάγνωσιν· ὥστε καθ' ἅπερ τοῖς χαλκοτέτοις διὰ τὴν συνήθειαν οὐδὲν δοκεῖ διαφέρειν, καὶ τοῖς ἀνθρώποις τὸ αὐτὸ συμβῆναι.

οὕτω λέγων· ¹⁾ Ἐπὶ ²⁾ δὲ τῶν κύκλων ³⁾ αὐτοῦ ἀνωθεν ἕφ' ἐκάστου βεβηκέναι Σειρήνα συμπεριφερομένην, φωνήν μίαν ἰεῖσαν ἀνάτονον. ⁴⁾ ἐκ ⁵⁾ πασῶν δ' ὀκτὼ οὐσῶν μίαν ἁρμονίαν ξυμφωνεῖν. ⁶⁾ Ὅμοίως δὲ καὶ ὁ Ἐφέσιος Ἀλέξανδρος ⁷⁾, ἐπέξελθὼν ὅπως κατὰ τάξιν οἱ πλάνητες ἀστέρες ὀδεύουσιν, ἐπάγει περὶ τῶν ἐκάστου φθόγγων·

---

¹⁾ Subit mirari, quod editores, multi in dogmate isto Platónico exponendo, et Platonis locum e Timaeo producerint (p. 36. D) et Diogenem Laertium (III. 68; pag. 83, 49 ed. Cob.) excitaverint quin adeo Marsilium Ficinum in auxilium vocaverint subobscuro loco illustrando, nec tamen ipsa, quae ab Heraclito laudata erant, Platonis verba sedulo anquisiverint. Quae haud dubie et refingendo et explicando loco prae ceteris omnibus sunt idonea. Est autem locus ille Platonis in Republ. X. p. 617 B, unde vitiosam Codd. Scholiorumque lectionem correximus.

²⁾ Schol. ὅτι. — Schow. in textu ἔτι.

³⁾ Schol., A, B κύκλων. — Schow. in textu κύκλω.

⁴⁾ Schow. φωνὴν ἰεῖσαν ἕνατον. — Codd. A et B φωνὴν μίαν ἰεῖσαν ἕνατον. — Schol. φωνὴν μίαν ἰεῖσαν ἐκάστην.

⁵⁾ Codd. et Schol. ἀπασῶν.

⁶⁾ Schol. ξυμφ. — Codd. συμφωνεῖν. Cf. maioris illius Alexandri Ephesii fragmenti, quod e Theonis opere inedito de astronomia primus publici iuris fecit Galeus in Additam. ad Parthen. p. 49 sqq., v. 25 et 26, receptis Schneideri et Naekii emendationibus:

τοίην τοι σειρήνα Διὸς παῖς ἤρμοσεν Ἐρμῆς
ἑπτάτονον κίθαριν, θεομήτορος εἰκόνα κόσμου.

⁷⁾ De Alexandro Ephesio, ob »nocturna fortasse viri laboriosi studia" Ἀύχνος appellato, scripserunt Fabric. Bibl. Gr. III. c. 19. 3.; Meineke, Analecta Alexandr. p. 371 sqq.; J. G. Hulleman, de Cornelio Alexandro Polyhistore p. 4.

Πάντες δ' ἑπτατόνοιο ^{a)} λήρης φθόγγοισι συνωδοί ^{b)}
ἁρμονίην προχέουσι ^{c)}, διαστάσει ^{d)} ἄλλος ἐπ' ^{e)} ἄλλη ¹⁾
ἔξ ²⁾ ὧν ἂν εἴη γνώριμον, ὡς οὐ κωφός οὐδ' ἀφθογγός
ἔστιν ὁ κόσμος.

CAPUT XIII.

Ἀρχή ³⁾ δὲ ταύτης τῆς δόξης Ὀμηρος ⁴⁾, εἰπὼν τάς

¹⁾ Egerunt de his versibus praeter modo nominatos Fabricius ad Chalcid. p. 307. f., Bredow. Epist. Paris. p. 255, Naeke, opusc. phil. I, p. 13, et Schneider. ad Vitruv. I. p. 22. Prodiit hoc ipso anno Theonis liber de Astronomia Parisiis, edente Th. H. Martino. Versus, qui ab Heraclito excitantur, eodem modo in Theonis textu exstant edita. De quibus egit Th. Bergkii in Martini editionis censura (Zeitschr. f. d. Alterthumsw. 1850. II. n.º 22 et 23). Cui alterius versus emendata lectio debetur. At vix ignoscas tanto viro, quod Heraclidem Ponticum nominet Allegoriarum Homericarum scriptorem. Eiusdem modo laudati diarii a. 1850 in fasciculo VI (n.º 63) Meinekii varias super istis Alexandri versibus proposuit lectiones, quae a Tischendorfio e Cod. Marciano CCIII excerptas ab Hermanno per epistolam illi fuerant indicatae. Quae Bergkii emendationes pulchre confirmant. Ea enim in versibus ab Heraclito laudatis apparet lectionis varietas: *συνωδοὶ ἁρμονίην στιχοῦσι, διαστάσει ἄλλος ἐπ' ἄλλη.*

a) Schol. ἑπτατόνοιο. b) Schol. συνωδοί. — Codd. συνωδόν.

c) Ita Bredowius, Boisson. ad Marin. Vit. Procli p. 73, et Meinek. — Schow. παρέχουσι. — Hemsterh. στοιχοῦσι (cf. Hemsterh. ad Arist. Plut. v. 771).

d) Ita Bergkii Codd. διαστάς. — Schol. διάστασιν. — Hemsterh. διασταδόν.

e) Schol. ἐπ'. — Cod. Theon. Smyrn. ἐπ' ἄλλην. — Bergk. ἐπ' ἄλλη.

²⁾ Codd. et Edd. δι' ὧν. ³⁾ Schol. ἀρχήν.

⁴⁾ Schol. Ὀμηρος παρέσχεν.

ἡλιακὰς ἀκτῖνας ἀλληγορικῶς βέλη ¹⁾, προσθεῖς δ', ὅτι φερομεναὶ διὰ τοῦ ἀέρος ἔκλαγξαν ἠδεῖάν τινα καὶ ἔνθεον φωνήν. ²⁾ τὰ κοινὰ δὲ τῶν φθόγγων παραστήσας, ἐπὶ τὸ ἴδιον εὐθύς ³⁾ τοῦ λόγου μετέβη, προσθεῖς·

Ὁ δ' ἦε νυκτὶ ζοικῶς. ^{a)}

Οὐ γὰρ ἀκήρατον φῶς, οὐδ' ἀμιγῆς ἀγλῖος μελαίνης ὑφίσταται τὸ τοῦ ἡλίου ⁴⁾, νυκτὶ δ' αὐτὸ ⁵⁾ ἐθόλωσεν, ὅποια σχεδὸν εἴωθεν ἐν τοῖς λοιμικοῖς πάθεσιν ἐπιπροσθεῖν τῷ δι' ἡμέρας φέγγει. ⁶⁾ πῶς γε μὴν τοξάζειν ἐσπουδακῶς Ἀπόλλων

Ἐζέτ' ἔπειτ' ἀπάνευθε νεῶν, μετὰ δ' ἰὸν ἔηκεν·
Λεινὴ δὲ κλαγγὴ γένετ' ἀργυρέοιο βιοῖο; ^{b)}

Εἰ γοῦν ⁷⁾ δι' ὄργην ἐτόξευεν, ἐγγὺς ἔδει τῶν τιτρωσκομένων ⁸⁾ ἐστάναι τὸν βάλλοντα. νῦν δ' ἀλληγορῶν

---

¹⁾ Schol. βέλη ἀλληγ.

²⁾ Schow. ἰδίαν ἔνθεόν τινα φωνήν. — Schol. ἤτοι ἠδεῖάν τινα καὶ ἔνθεον φωνήν ἀπέτέλεσαν. Codicum ἰδίαν ex sequentibus ortum arbitraris.

³⁾ Schol. εὐθύ.

⁴⁾ Schol. τὸ τοῦ ἡλίου ὑφίσταται.

⁵⁾ Ita Heynius. — Codd. et Schol. αὐτόν.

⁶⁾ In verbis disponendis secutus sum indicatam a Schowio rationem; cuius coniecturam, τῷ τῆς ἡμέρας pro τῷ δ' ἡμέρας legentis, Codd. A et B atque Schol. conspirans lectio δι' ἡμέρας reddit supervacaneam.

⁷⁾ Ita Schol. — Codd. εἰ γὰρ οὖν.

⁸⁾ Ita Schol. — Codd. τοῖς τιτρωσκομένοις.

a) Il. A. v. 47.

b) Il. A. v. 48.

τὸν ἥλιον, εἰκότως ἀποθεῖν τὴν φορὰν τῆς λοιμικῆς ἀκ-
τῖνος ¹⁾ ὑπεστήσατο.

CAPUT XIV.

Καὶ μὴν ἐναργέστατον ἐπιφέρει μετὰ ²⁾ τοῦτο σημεῖον
εἰπὼν·

Οὐρῆας μὲν πρῶτον ἐπώχετο καὶ κίνας ἀργούς. ^{a)}

οὐ γὰρ οὕτως ἀκριτον ἦν παρανόλωμα τῆς Ἀπόλλωνος
ὀργῆς τὰ ἄλογα τῶν ζῶων οὐδ' ἂν ὁ θυμὸς ἀφρόνως
ἡμιόνοις ἐνήκμαζε ³⁾ καὶ κυσίν, ὡς τὸ Θρακικὸν ἀνδρά-
ποδον Ὀμήρου κατεξανίσταται, λέγω δὲ τὸν Ἀμφιπολί-
την Ζωίλον, ἄνω καὶ κάτω τοιοῦτους τινὰς λήρους
φληναφούντα. Ὀμηρος δὲ καὶ σφόδρα φυσικῶς τὴν περὶ
τὰ λοιμικὰ τῶν παθημάτων συντυχίαν διὰ τοῦτου ⁴⁾
παρίστησιν· οἱ γὰρ ἐμπειρίαν ἰατρικῆς τε καὶ φιλοσοφίας
ἔχοντες ⁵⁾, δι' ἀκριβοῦς παρατηρήσεως ἔγνωσαν ἐν ταῖς
λοιμικαῖς νόσοις τὸ δεινὸν ἀπὸ τῶν τετραπόδων ζῶων ⁶⁾
ἀρχόμενον. κατ' ἄμφω δ' ἡ πρόφασίς ἐστιν εὐλογος, ὥστ'
εὐάλωτα πρὸς τὸ δεινὸν εἶναι· τῆς τε γὰρ διαίτης τὸ

---

¹⁾ Schow. ἀποθεῖν (Cod. B. ἀποθεν) αὐτοῦ τὴν φορὰν τῆς
λοιμικῆς ἀκτῖνος. Schol. αὐτοῦ τὴν φορὰν ἀπὸ τῆς λοιμικῆς
ἀκτῖνος.

²⁾ B. διὰ.

³⁾ Schol. ἐνήκμαζε ἡμιόνοις τε.

⁴⁾ Ita Codd. A et B. — Schow. et Schol. τούτων.

⁵⁾ Dedi locum emendatum, ut exstat in Schol. Ven. Cod. B. —
Codd. αἱ γὰρ ἐμπειρίαι . . . ἔχουσαι. — Schow. coniecerat: αἱ γὰρ
ἐμπειρίαι, ἰατρικῆς τε καὶ φιλοσοφίας ἔχουσαι.

⁶⁾ Schol. τετραπόδων ἀρχόμενον.

a) Il. A. v. 50.

ἀκριβές οὐ ¹⁾ θηράται ²⁾, δι' ἣν ἀταμιεύτως σιτίων τε καὶ ποτῶν ἐμπιμπλάμενα ³⁾ διαφθείρεται, μηδενὸς λογισμοῦ τὴν ἐπὶ τὸ πλεόν ⁴⁾ ὀρμὴν χαλινοῦντος. ἔπειθ', ὃ καὶ μᾶλλον ἀληθές ⁵⁾ ἐστίν, οἱ μὲν ἄνθρωποι μεταρσιόεις ταῖς ἀναπνοαῖς τὸν καθαρώτερον ⁶⁾ ἔλκοντες ἀέρα, βραδύτερον ἀλίσκονται τῷ πάθει. Τὰ δ' ἐπὶ γῆς ἔρποντα ⁷⁾ ζῶα τοὺς νοσώδεις ἐκεῖθεν ἀτμούς εὐμαρέστερον ἔλκει. πάνυ γε μὴν ἀληθῶς οὐκ ἐν ἀρτίοις ⁸⁾ ἡμέραις τὴν ἀπαλλαγὴν τῆς νόσου δεδηλωκεν, ἀλλ' ἐν περιτταῖς.

^{a)} Ἐννήμαρ μὲν ἀνὰ στρατὸν ὄχετο κῆλα θεοῖο.

μάλιστα γὰρ ἐν τῇ παρ' ἕκαστα πείρα γνώριμόν ἐστι τοῦθ', ὅτι κρίσιμοι τῶν σωματικῶν παθημάτων αἱ περιτταὶ γίνονται τῶν ἡμερῶν. ⁹⁾

¹⁾ οὐ, quod in Codd. A et B deest, ut in reliquis, in Schol. additum est. Quod e coniectura iam Gesnerus restituerat.

²⁾ Displicuit Bredowio vocabulum θηράται; quod in τηρεῖται mutandum esse censuit Epist. Paris. p. 256. At vocabulum τηρεῖσθαι, media forma, ea, quae necessario requiritur, significatione, non invenitur; praeterea verbi θηραῖσθαι usus ab hoc loco non tam videtur esse alienus, quam arbitratus est Bredowius. Cf. v. c. Herod. II. 77: ἐμέτοισι θηρώμενοι τὴν ὑγίειν καὶ κλύσμασι.

³⁾ Ita Schol. — Codd. πιμπλάμενα.

⁴⁾ Ita Schol. — Codd. πλεῖον.

⁵⁾ Schol. μᾶλλον ἀληθέστερον.

⁶⁾ Ita Schol. — Codd. καθαρώτατον.

⁷⁾ Ita cum Schol. Cod. B. — Schow. ἐρριμμένα.

⁸⁾ Ita cum Schol. Codd. A et B. — Schow. ἀρτίαις.

⁹⁾ Cf. Tzetz. Exeg. p. 104: Ἡφαιστίων ὁ Θηβαῖος καὶ Ἰουλιανὸς ὁ μαθηματικὸς τὴν ἡμέραν φασὶ κρίσιμον εἶναι τῶν λοιμικῶν νοσημάτων.

a) Il. A. v. 53.

CAPUT XV.

Αυτὴ δ' Ἀχιλλεύς τῆς νόσου· Χείρων γὰρ αὐτὸν
ἐδίδαξε, ^{a)}

δικαιότατος Κενταύρων,

ὅς πάσῃ μὲν ἐκέκαστο σοφίᾳ, περιττός δ' ἦν τὴν ἰατρι-
κὴν ¹⁾, ὄθεν ²⁾ γνώριμον αὐτῷ φασίν ³⁾ εἶναι καὶ Ἀ-
σκληπιόν. ⁴⁾ προσέθηκε δ' Ἀχιλλεῖ θεραπεύοντι, φυσι-
κῶς ἀλληγορήσας, θεῶν Ἡραν·

Τῷ γὰρ ἐπὶ φρεσὶ θῆκε θεὰ λευκώλενος Ἡρη. ^{b)}

ὁμοίως γὰρ ὄντων κατὰ τοὺς φυσικοὺς τῶν πνευματικῶν
στοιχείων, αἰθέρος τε καὶ ἀέρος, τὸν μὲν Δία, τὴν
πυρῶδη φασίν οὐσίαν. ἡ δὲ Ἡρα μετ' αὐτὸν ἐστὶν ἀήρ ⁵⁾,
μαλακώτερον στοιχεῖον, διὰ τοῦτο καὶ θῆλυ. τὰ δ' ἀκρι-
βῆ περὶ τούτου διαλεξόμεθα μικρὸν ὕστερον. νῦν δ' ἀπό-
χρη τοσοῦτον εἰπεῖν, ὅτι τοῦ πάλαι θολεροῦ διαχυθέντος
ἀέρος, αἰφνιδίως διεκρίθη τὸ σύμβαμα. ⁶⁾ οὐδὲ γὰρ ἀλό-

¹⁾ Schol. περιττῶς δὲ τῇ ἰατρικῇ.

²⁾ Codd. et Schol. ὄπου.

³⁾ Schol. φασίν.

⁴⁾ Usque eo Scholion a Cobetio est descriptum. »Cetera», in-
quit, » non tanti sunt, ut vim oculis inferam.»

⁵⁾ Ita cum Manuser. Angl. A et B. Vulgo legebatur: ἡ δὲ Ἡρα,
μετ' αὐτὸν δὲ ἀήρ.

⁶⁾ Restitui vocem Stoicis excogitatam atque saepenumero usitatam;
cuius explicationem atque exempla invenies apud Interpp. ad He-
sych. i. v. σύμβαμα. Hic instar omnium in censum veniat Lucia-

a) Respicit Il. A. v. 831. Schow.

b) Il. A. v. 55.

γως λευκώλενον εἶπε τὴν Ἥραν, ἀλλ' ἀπὸ τοῦ συμβε-
βηκότος, ὅτι τὴν ¹⁾ νυκτὶ προσεοικυῖαν ἀγλὺν ὁ λευκὸς
ἀήρ ἐπὶ τὸ καθαρώτερον ἐλάμπρυνεν. εἴτ' ἀνεθὲν τῆς
νόσου τὸ Ἑλληνικὸν πλῆθος ἐπὶ τὴν ²⁾ συνήθη τοῖς ἀπ-
ηλλαγμένοις ὁδὸν ἐτόραπη· λέγω δὲ τοὺς ὀνομαζομένους
ἀποτροπιασμούς ³⁾ τε καὶ καθαροὺς·

Οἱ δ' ἀπελυμαίνοντο, καὶ εἰς ἄλλα λύματα ἔβαλλον. ^{a)}

CAPUT XVI.

Δοκεῖ δέ μοι καὶ Ὀδυσσεὺς οὐδένα ἄλλον ⁴⁾ ἢ τὸν
ἥλιον ἰλάσκεσθαι, δι' ἧς προσηνέγκατο θυσίας. ἀμέλει

πανημέριοι μολπῇ θεὸν ἰλάσκοντο,

Ἥμος δ' ἥελιος κατέδου καὶ ἐπὶ κνέφας ἤλθεν,

Δὴ τότε κοιμήσαντο παρὰ πρυμνήσια νηὸς. ^{b)}

---

nus, Vit. Auct. XIV. 21 (Did.), cuius facetum hic liceat proponere
locum: ΑΓΟΡ. Πρὸς τῆς σοφίας, μὴ φθονήσης κὰν τοῖτο
εἰπεῖν, τί τὸ σύμβαμα καὶ τί τὸ παρασύμβαμα, καὶ γὰρ οὐκ
οἶδ' ὅπως ἐπλήγην ὑπὸ τοῦ ἑυθμοῦ τῶν ὀνομάτων· ΧΡΥΣ.
Ἄλλ' οὐδεὶς φθόνος· ἦν γὰρ τις χωλὸς ὢν αὐτῷ ἐκείνῳ τῷ
χωλῷ ποδὶ προσπταίσας λίθῳ τραῦμα ἐξ ἀφανοῦς λαβῆ, ὁ
τοιούτος εἶχε μὲν δῆπου σύμβαμα τὴν χωλείαν, τὸ τραῦμα δὲ
παρασύμβαμα προσέλαβεν. Cf. Eustath. ad Il. p. 1396. 55. —
Schow. τὸ συμβάν. — Heynius, aliud agens, ut videtur: »Vide
an lateat τὸ σύμπαν vel ξύμπαν.»

¹⁾ Ita A et B. — Schow. τῆ.

²⁾ Ita A et B. — Schow. τόν.

³⁾ Explicit in Cod. Vatic. 951 fragmentum Heracliti in vocabulo
ἀποτροπιασμούς. Cetera perierunt.

⁴⁾ Ita cum Manuscr. Abgl. Cod. A. — Schow. οὐδὲν ἄλλο.

a) Il. A. 314.

b) Il. A. v. 472 et 475.

πέρας γάρ ἐστι τῆς εὐσεβείας ἢ διόσις, ἕως ἀκούοντα
καὶ βλέποντα τὸν θεὸν ἐτίμων· μηκέτι δ' αὐτοῦ τοῖς
τελουμένοις παρεῖναι τὸ λοιπὸν δυναμένου, τὸ τῆς ἐορ-
τῆς πέπαυται. Πρὸς γε μὴν βαθὺν τὸν ὄρθρον ἀνα-
χθέντων, φησὶν ὁ ποιητής·

Τοῖσιν 1) δ' ἵκμενον οὐρον ἴει ἐνάεργος Ἀπόλλων 2),
2) τὸ περὶ τὸν ἥλιον ἐσπουδακῶς ἰδίωμα δηλοῦν. 3)
ἄχρι γὰρ οὐδέπω φλογώδης, οὐδ' ἔμπυρος πρὸς 4) μεσημ-
βριαν ὁ 5) δρόμος αὐτοῦ νένευκεν, ἢ δροσώδης ἱκμάς,
ὑγρὸν τὸ περιέχον ἀφεῖσα, ἀμυδρὰ καὶ νωθῆ παραπέμ-
πεται τὰ πρὸς ἕω πνεύματα. διὰ τοῦτο το ὄρθριον 6) ὁ
ἥλιος αὐτοὺς ἐναυστόλησεν, ἵκμενον 7) ἀποστείλας ἀνε-
μον, τὸν ἀπὸ τῆς ἱκμάδος 8) πνέοντα. 8) τὴν μὲν οὖν
πρώτην ἀλληγορίαν ἐπεδείξαμεν οὐ θυμὸν Ἀπόλλωνος
ὀργισαμένου μάτην, ἀλλὰ φυσικῆς θεωρίας φιλοσοφοῦσαν 9)
ἐννοίαν.

1) Schow. τοῖσι.

2) Cf. Schol. Il. A. 479, quod non solum in Cod. Lugdunensi,
ut indicat Bekkerus, sed etiam in Cod. Ven. B exstat, sed a Vil-
loisono est omissum. Praetervidit hoc scholion Bredowius.

3) In Cod. Ven. B lacunae signum post hoc vocabulum exstat.

4) Ita Schol. — Schow. ἐπί.

5) Deest articulus apud Schol.

6) Ita Schow. — Schol. ὄρθριον. Itaque legendum esse videtur
ὄρθριος ὁ ἥλιος.

7) Ita Pierson. Verisim. p. 117. — Schow. et Schol. ἱκανόν.

8) Explicit Schol. Il. A. 479. 9) Fort. φιλόσοφον οὔσαν.

a) Il. A. v. 479.

b) Cf. alterum scholion ad Il. A. 479: ἵκμενον, ἧτοι πορευτι-
κόν, παρὰ τὸ ἱκνεῖσθαι, ἢ ὑγρὸν, παρὰ τὴν ἱκμάδα. Cf. He-
sych. i. v. Ἴκμενον et Interprett. ad h. l.

CAPUT XVII.

Ἐφεξῆς δ' ἡμῖν σκεπτέον ὑπὲρ τῆς ἐφισταμένης Ἀθη-
νῶς Ἀχιλλεΐ·

Ἐλκετο δ' ἐκ 1) κολεοῦ μέγα ξίφος· ἦλθε δ' Ἀθήνη
Οὐρανόθεν· πρό γὰρ ἦκε θεὰ λευκώλενος Ἥρη,
Ἄμφω ὁμῶς θυμῷ φιλέουσά τε κηδομένη τε.
Στῆ δ' ὀπισθεν, ξανθῆς δὲ κόμης ἔλε Πηλείωνα,
Οἶω φαινομένη· τῶν δ' ἄλλων οὔτις ὄρατο.
Θάμβησεν δ' Ἀχιλλεύς, μετὰ δ' ἐτράπετ' 2), αὐτίκα δ' ἔγνω
Παλλάδ' Ἀθηναίην· δεινῶ δέ οἱ ὅσσε φάανθεν. a)

Τὸ μὲν γὰρ πρόχειρον ἐκ τῶν λεγομένων ἔστιν εἰπεῖν,
ὅτι μεταξὺ τοῦ σπωμένου σιδήρου, ἢ θεᾶ 3), παντὸς
ὀξυτέρα τάχους τὴν οὐράνιον ἐκλιπούσα διατριβὴν, ἐμ-
ποδῶν ἔσται τῇ μισθονομίᾳ, πάνυ γραφικῶ σχήματι τῆς
κόμης ἀπρὶξ ὀπισθεν Ἀχιλλέως λαβομένη. λαμπρὰ γέ-
νην καὶ λίαν φιλόσοφος ὑπεδρενεῖ τοῖς νοουμένοις κατ'
ἀλληγορίαν ἐπιστήμη. πάλιν οὖν ὁ πρὸς Ὀμηρον ἀγά-
ριστος [ἐν τῇ πολιτείᾳ] 4) Πλάτων ἐλέγχεται διὰ τού-
των τῶν ἐπῶν, τὸ περὶ τῆς ψυχῆς δόγμα νοσοφισάμενος
ἀπ' αὐτοῦ· τὴν γὰρ ὅλην ψυχὴν διήρηκεν εἰς γένη δύο,
τὸ τε λογικὸν καὶ τὸ ἄλογον ὑπ' αὐτοῦ προσαγορευόμε-

1) Ita Homeri editiones. — Schow. ἔλκε γὰρ ἐκ.

2) Ita Hom. edd. — Schow. δὲ τράπετ'.

3) Codd. θεᾶ. — Heynius ἢ θεᾶ.

4) Quae uncis inclusi, e superioribus repetita atque a male sedulo
lectore videntur addita esse vocabula.

a) Vid. Il. A. v. 194 sqq.

νον ¹⁾. Τοῦ δ' ἀλόγου μέρους ειδικωτέραν ²⁾ ὑφίσταται διαίρεσιν, εἰς δύο μερίζων· καὶ τὸ μὲν ἐπιθυμητικὸν ὀνομάζει, τὸ δ' ἕτερον θυμοειδές· Καθάπερ ³⁾ δ' οἴκους τινὰς ἐκάστω μερίζει, καὶ διατριβὰς ἐν τῷ σώματι διανέμει ⁴⁾· τὸ μὲν οὖν λογικὸν τῆς ψυχῆς, ὡς ⁵⁾ ἀκρόπολιν τινα, τὴν ἀνωτάτω τῆς κεφαλῆς μοῖραν εἰληχέναι νομίζει, πᾶσι τοῖς αἰσθητηρίοις ἐν κύκλῳ δορυφορούμενον ⁶⁾· τοῦ δ' ἀλόγου μέρους ὁ μὲν θυμὸς οἰκεῖ περὶ τὴν καρδίαν, αἱ δὲ τῶν ἐπιθυμιῶν ὀρέξεις ἐν ἥπατι. Ταῦτα δ' ἀλληγορικῶς ἐν τῷ Φαίδρῳ προσωμοίωσεν ἵπποις τε καὶ ἡνιόχῳ, διαρρηθὴν λέγων· ⁷⁾ ὁ μὲν τοίνυν αὐτοῦν ⁸⁾ ἐν

¹⁾ Fort. προσαγορευόμενα.

²⁾ Codd. Gesneri et Schowii *ιδιοτικωτέραν*. — Cod. Vat. *A* *ιδικωτέραν*, quod idem coniciendo Heynius restituerat. Boisson. ad Nicet. Eugenian. III. 249 tuetur Heynii correctionem, atque in sequentibus aut καὶ καθάπερ aut καθάπερ δὲ legendum esse conicit. At legas, ut omnia sint sana, *ειδικωτέραν*, quod reponendum videtur, ubicumque istud *ιδικός* et *ιδικώτερος* in Graecorum scriptorum textibus aetatem tulit. De *ι*, *η* et *ει*, semper ac continuo a librariis inter se confusis, nil attinet copiosius disserere. At liceat uno eoque manifesto huius commutationis exemplorum molem insuper augere. Exstant haec vocabula apud Anonym. d. Incred. (p. 85 Gal.): *τρίτην δὲ Ἡτωνος ἐν Θεσσαλία ὑπὸ Δευκαλίωνος τοῦ Προμηθέως*, ubi pro *Ἡτωνος* legitur *Ἰτωνος*.

³⁾ Cod. *A* καὶ καθάπερ.

⁴⁾ Codd. et Schow. *διένειμς*.

⁵⁾ Cod. *A* *ψυχῆς*, *ἀκρόπολιν*.

⁶⁾ Fort. *δορυφορουμένην*.

⁷⁾ Locus est Platonis in Phaedro p. 253. D, cuius ad instar vitiosa hic illic ac lacera Heracliti verba refinxi.

⁸⁾ Schow. *αὐτῶν*.

τῆ καλλίονι στάσει ὦν, τό τ' εἶδος ὀρθός, καί διηρθρω-
μένος, ὑψαύχην, ἐπίγρυπος, λευκός ἰδεῖν, μελανόμμα-
τος, τιμῆς ἐραστῆς ¹⁾ μετὰ σωφροσύνης τε καί αἰδοῦς,
καί ἀληθινῆς ²⁾ δόξης ἐταῖρος, ἄπληκτος, κελεύσματι
μόνον καί λόγῳ ³⁾ ἠνιοχεῖται. ταῦτα μὲν περὶ θατέρου
μέρους τῆς ψυχῆς. περὶ δὲ τοῦ λοιποῦ φησὶν· ὁ δ' αὖ
σκολιός, πολὺς, εἰκῆ συμπεφορημένος, κρατεραύχην,
βραχυτράχηλος ⁴⁾, σιμοπρόσωπος, μελάγχρωτος ⁵⁾, γλαυκ-
όματος, ὑφαιμος, ὑβρεως καί ἀλαζονείας ἐταῖρος,
περὶ ὧτα λάσιος ⁶⁾, [ὑπό]κωφος ⁷⁾, μάστιγι μετὰ κέν-
τρων μόλις ⁸⁾ ὑπέικων. τὸ μέντοι λογικὸν μέρος τῆς ψυ-
χῆς, ὃ ἐν τῇ κεφαλῇ καθίδρυται ⁹⁾, τῶν ὅλων πεποίηκεν
ἠνιόχον, οὕτως ἰλέγων ¹⁰⁾· ἐπὶ δὲ ¹¹⁾ τοῦ κυριωτάτου παρ'
ἡμῶν ψυχῆς εἶδους διανοεῖσθαι δεῖ τῆδε, ὡς ἄρα αὐτὸ

¹⁾ Mutavi falsam, ut videtur quam Schowius adhibuerat, interpunctionem.

²⁾ Desideratur in Heracliti Codd. vocabulum ἀληθινῆς.

³⁾ H. Codd. καὶ λόγῳ μόνῳ.

⁴⁾ H. Codd. πολυτράχηλος.

⁵⁾ H. Codd. μελανόχρωτος.

⁶⁾ H. Codd. περιωτάσιος.

⁷⁾ H. Codd. ὑπόκωφος. Quod fortasse satius erit, apud Platonem restituere, quam pellere ex Heracliti textu. Cf. Aristoph. Equ. 43.

⁸⁾ Codd. κέντρον μόλις.

⁹⁾ Codd. καθίδρυτο. — Cf. Diog. Laërt. III, 67.

¹⁰⁾ Quum desiderares, quae deinceps in Phaedro, inde a pag. 254 de ἠνιόχῳ leguntur, sequitur iam locus e Plat. Timaeo, p. 90 A, ita ut haud temere conicias, periisse hoc loco nunnulla librorum incuria eadem, qua in maiore codicum parte in cap. 31 aliquot versus sunt oblitterati.

¹¹⁾ A περὶ δὲ.

δαίμοι· α θεός ἐκάστω δέδωκε ¹⁾ τούτο, ὃ δὴ φαμέν οἰκεῖν
μὲν ἡμῶν ἐν ἄκρω τῷ σώματι, πρὸς δὲ τὴν ἐν οὐρανῷ
ξυγγένειαν ἀπὸ γῆς ἡμᾶς αἶρειν, ὡς ὄντας φυτὸν οὐκ
ἔγγειον ²⁾, ἀλλ' οὐράνιον.

CAPUT XVIII.

Ταῦτα τοίνυν ὡςπερ ἐκ πηγῆς τῶν ὁμηρικῶν ἐπῶν
εἰς τοὺς ἰδίους διαλόγους ὁ Πλάτων μετηρθευσεν ³⁾. Καὶ
πρῶτον γε περὶ τῶν ἀλόγων μερῶν τῆς ψυχῆς σκεπ-
τέον· ὅτι μὲν γὰρ ὁ θυμὸς εἴληχε τὸν ὑποκάρδιον ⁴⁾
χώρον, ὁ Ὀδυσσεὺς τοῦτο ποιήσει σαφές ἐν τῇ κατὰ
μνηστήρων ὀργῇ, καθάπερ οἶκόν τινα τῆς μισοπονηρίας
θυροκρουστῶν τὴν καρδίαν·

Στήθος δὲ πλήξας κραδίην ἠνίπαπε μύθῳ·

Τέτλαθι δὴ κραδίη· καὶ κλυτερον ἄλλο ποτ' ἔτλης· ^{a)}

'Αφ' ἧς γὰρ αἱ θυμικαὶ ⁵⁾ ῥέουσι πηγαί, πρὸς ταύ-

¹⁾ δέδωκε, quod desiderabatur in Codd., e Platone addendum esse statuerat Schowius. At exstat in Cod. A. In iis, quae sequuntur, vulgo pro ἐν ἄκρω legebatur ἐπ' ἄκρω.

²⁾ Codd. ἐπίγειον.

³⁾ Simillimus est locus Longini, π. ὁ. Sect. 11: πάντων δὲ τούτων μάλιστα ὁ Πλάτων ἀπὸ τοῦ Ὀμηρικοῦ ἐκείνου ναματος εἰς αὐτὸν μυρίας ὅσας παρατροπᾶς ἀποχειτευσάμενος.

⁴⁾ Gesnerus περικάρδιον. Immo retineatur ὑποκάρδιον. Cf. Theocr. Id. XX, 17:

φέρω δ' ὑποκάρδιον ὄργαν.

⁵⁾ Α μυθικαὶ solemnī errore. Ita v. c. in vita Homeri p. 321 (Gal.): ἀρπαγὴν δὲ ἅμα μυθικῶς καὶ ἰταμῶς πρᾶσσομένην, λυκοῖς εἶκασεν, quo loco Valcken. ad Amm. p. 36 ὀρητικῶς commendaverat, haud dubie legendum est θυμικῶς.

a) V. Od. Y. v. 17.

την ὁ λόγος ἀποκλίνει ¹⁾· τὸν γε μὴν Τιτυὸν ἐρασθέντα τῶν Διὸς γάμων, ἀφ' οὗ μέρους ἤρξατο νοσεῖν ²⁾, εἰς τοῦτο ³⁾ ὑφίσταται κολαζόμενον·

Γύπε δέ μιν ἐκάτερθε παρημένω ἦπαρ ἔκειρον. ^{a)}

²⁾ Ἀντὶ τίνος, Ὀμηρε;

Λητὼ γὰρ ἠλκησε ⁴⁾, Διὸς κυδρὴν παράκοιτιν. ^{b)}

⁵⁾ Ὡσπερ γὰρ ⁵⁾ οἱ νομοθέται τὰς πατροτυπίας χειροποπούσι, τὸ δυσσεβήσαν αὐτῶν μέρος ἐξαιρέτως ἀποτέμνοντες, οὕτως Ὀμηρος ἐν ἦπατι κολάζει τὸν δι' ἦπαρ ἀσεβήσαντα. περὶ μὲν δὴ τῶν ἀλόγων τῆς ψυχῆς μερῶν οὕτως πεφιλοσόφηκεν.

---

¹⁾ Ita Wyttenbach. ad Plat. Phaed. p. 247. — Codd. et Schow. ἀποκλίνων.

²⁾ Codices omnes νοσεῖν. Legas νοσεῖν, quod de amore saepenumero Graecis scriptoribus fuisse usurpatum, quis nescit? Cf. v. c. Soph. Trach. 544, cui loco, miserrime habito, arrepta occasione, medicam pro viribus manum adhibebo. Ita enim legendum esse coniiicio vv. 550 et 551 :

ταῦτ' οἷν φοβοῦμαι, μὴ πόσις μὲν Ἡρακλῆς
ἔμὸς κεκλήται (vulg. καλεῖται), τῆς νεωτέρας δ' ἄρ' ἦ (vulg.
ἀνήρ).

De superioribus versibus (548 et 49), item, si quid video, foedissime corruptis, alio fortasse loco agere licebit. — Cf. Aristoph. Thesm. 1116; Platon. Phaedr. p. 231 D et p. 236 B; d. Legg. IX. p. 862 C; Dorvill. ad Chariton, p. 266.

³⁾ Paulo infra idem Heraclitus: ἐν ἦπατι κολάζει.

⁴⁾ Codd. εἰλκυσσ.

⁵⁾ Codd. δέ.

a) V. Odys. A. v. 578.

b) V. Odys. A. v. 580.

CAPUT XIX.

Λοιπὸν οὖν καταλείπεται ¹⁾ ζητεῖν, ἐν ᾧ τόπῳ τὸ λογικὸν ἴδρῳται μέρος. ἔστι τοίνυν ἡ κεφαλὴ καθ' Ὅμηρον ἐν τῷ σώματι τὴν κυριωτάτην εἰληχῦτα τάξιν ὅλον οὖν ²⁾ εἶωθεν ὀνομάζειν τὸν ἄνθρωπον, ἐξαιρέτως ἀφ' ἑνὸς τοῦ κρατίστου τὰ λοιπὰ δηλῶν,

Τοίην γὰρ κεφαλὴν ἕνεκ' αὐτῶν γαῖα κατέσχευ, ³⁾ Αἴανθ'. ⁴⁾

καὶ σαφέστερον ἔτι ἐπὶ ⁴⁾ τοῦ Νέστορος ἵππου, κυριώτατον ἀποφαίνεται τοῦτο τὸ μέρος·

ὄθι τε ⁵⁾ πρώται τρίχες ἵππων

Κρανίῳ ἐμπεφύασι, μάλιστα δὲ καίριον ἔστιν ⁶⁾.

ταύτην δὲ τὴν δόξαν ἀλληγορικῶς βεβαιῶν, τὰ κατὰ τὴν Ἀθηνᾶν ἡμῖν παραδέδωκεν. ἐπειδὴ γὰρ ὁ Ἀχιλλεύς, ὑπόπλευρος ὀργῆς γενόμενος, ὤρμησεν ἐπὶ τὸν σίδηρον, ἐπισκοτούμενου τοῦ κατὰ τὴν κεφαλὴν λογισμοῦ τοῖς περι ⁶⁾ τὰ στέγνα θυμοῖς, κατ' ὀλίγον ἐκ τῆς ἀγανακτοῦσης μέθης ὁ νοῦς ἐπὶ τὸ βέλτιον ἀνένηψεν. ἡ δὲ σὺν φρονήσει μετάνοια δικαίως ἐν τοῖς ποιήμασιν Ἀθηνᾶ

¹⁾ Aut λοιπὸν aut καταλείπεται diceres abundare.

²⁾ Fort. inserendum; est οὕτως inter οὖν et εἶωθεν.

³⁾ Cod. A κατέσχευ τόν.

⁴⁾ Codd. σαφέστερον ἐπὶ τοῦ.

⁵⁾ Codd. ὄθι ταί.

⁶⁾ fort. ὑπὸ τὰ στέγνα.

a) V. Odys. A. v. 549.

b) Il. Θ. v. 83.

ὀνομάζεται. 1) σχεδὸν γὰρ ἡ θεὸς, οὐκ ἄλλον τινὸς ἢ συνέσεως ἐπώνυμός ἐστιν, Ἀθηναῖα 2) τις οὖσα, καὶ πάντα τοῖς λεπτοτάτοις ὀμμασι τῶν λογισμῶν διαθρούσα· διὸ δὴ καὶ παρθένον αὐτὴν ἐτήρησαν 3)· ἀφθορον γὰρ αἰεὶ τὸ φρόνημα, οὐδεμιᾶ κηλίδι μιανθῆναι δυνάμενον, ἔκ τε τῆς τοῦ Διὸς κεφαλῆς γεγενῆσθαι 4) δοκεῖ· τοῦτον γὰρ ἀπεφηνάμεθα τὸν χώρον ἰδίως λογισμῶν εἶναι μητέρα.

---

1) Codd. νομίζεται. Quod vitium passim in scriptoribus Graecis licet deprehendere atque tollere. Nil enim frequentius, quam verborum νομίζω, ὀνομάζω, ὄμνυμι formarum confusio. Cf. v. c. Arist. Nuh. 847:

φέρ' ἴδω, σὺ τοῦτον τίνα νομίζεις; εἰπέ μοι·
leg. ὀνομάζεις. Zenob. Cent. II. 67 (Paroemiogr. Gr. edd. Schneidew. et Leutsch. p. 50): τοῦτω δὲ Ἑλλεῖοι, πρὸς Καλυδωνίους διαφερόμενοι, ἐπέτρεψαν τὴν δίκην, νομίσαντες ἀναμένειν, ἕως ἂν ἀποφῆνται, leg. ὀμόσαντες ἀναμενεῖν.

2) Cf. Schol. II. A. 195: ἐτυμολογεῖται δ' ἡ Ἀθηναῖα ἀπὸ τοῦ ἀθρεῖν πάντα, ἥτοι Ἀθηναῖα τις οὖσα κτέ. — Cod. A Ἀθηναῖα τις.

3) fort. διὸ δὴ καὶ παρθενίαν αὐτὴ ἐτήρησεν. Cf. Eratosth. Catast. 31 (p. 125. G.): ... εὐλαβηθεῖσα ἐκείνη ἔφυγε πρὸς τὸν Ἄτλαντα, διατηρῆσαι τὴν παρθενίαν σπεύδουσα· ὡς δὲ καὶ αἱ πλείσται Νηρηίδες ἐκρύπτοντο, κεκρυμμένης ἐκείνης, πολλοὺς ὁ Ποσειδῶν ἐξέπεμψε μνηστῆρας, ἐν οἷς καὶ τὸν Ἀελοφῖνα. Quo loco pro μνηστῆρας legendum esse μαστῆρας et ipse conieceram, priusquam iamdudum ita correctum esse noveram a Koenio (Valcken.) ad Greg. Cor. p. 210. At mihi, quum ita emendarem, recens lectus animo obversabatur Parthenii locus, Erot. p. 298 ed. Mein.: Ἀρπασθείσης Ἰούς τῆς Ἀργείας ὑπὸ ληστῶν, ὁ πατήρ αὐτῆς Ἰναχος μαστῆράς τε καὶ ἐρευνητῆς ἄλλους καθήκει κτέ.

4) Codd. A. γεγενῆσθαι.

CAPUT XX.

Και τί δεῖ τὰ πολλὰ μηκύνειν; οὐδέν, ἢ τελέως φρό-
νησις αὐτῆ· τοιγαροῦν ἐπὶ ¹⁾ τῶν διαφλεξάντων Ἀχιλ-
λέα θυμῶν, ὡσπερ τι σβεστήριον κακοῦ φάρμακον ἐπέστη

ξανθῆς δὲ κόμης ἔλε Πηλείωνα. ^{a)}

παρ' ὃν μὲν γὰρ ὀργίζεται καιρὸν, ἐν τοῖς στέροισι ὁ
θυμὸς ἔστηκεν· ἔλκων γὰρ τὸ ξίφος,

Στήθεσιν λασιόισι διάνδιχα μερμήριξεν. ^{b)}

Ἐνίκα δ' ἡ ὀργὴ πέπειρα γίνεται, μετελήφασί ²⁾ τ'
αὐτὸν ³⁾, οἷα μετανοοῦντα ἤδη, λογισμοὶ, τῆς κεφαλῆς
ἀπριξ ἢ φρόνησις εἴληπται. Θάμβησεν δ' Ἀχιλλεύς, τὸ
πρὸς πάντα κίνδυνον ἀτρεμές αὐτοῦ καὶ ἀκατάπληκτον
ὄρων, καὶ ἐφοβήθη τὴν ἐκ λογισμῶν μετάνοιαν. ⁴⁾ ἐπι-

---

¹⁾ Codd. ἀπό. At cf. v. c. Plat. Rep. V. 460. B. αἱ ἐπὶ τούτων
ἐφροστηκυῖαι ἀρχαί.

²⁾ μετελήφασιν, quod est in codicibus, ab huius loci sensu est
alienum. Significat enim participem fieri. De quo v. Hemsterh. et
Ruhnken. ad Tim. i. v. μεταλαγχάνειν. Quod restitui, μεταλαμ-
βάνειν, solemne est vocabulum de iis, qui alteri cuidam in im-
perio succedunt. Cf. Polyb. V. 40, VI. 4 et passim. Quae signifi-
catio huic loco egregie convenit. Etenim in Achille μετελήφασιν
οἱ λογισμοὶ τὴν τῆς ὀργῆς ἀρχήν. Nec est, cur apud Heraclitum
eiusdem verbi in eadem sententia repetitio scrupulum nobis iniiciat.

³⁾ Codd. δ' αὐτό aut δ' αὐτόν.

⁴⁾ μετάνοιαν est in Cod. A. — Gesner: Θαμβ. δ' Ἀχιλλεύς· τὸ
πρὸς π. κινδ. ἀτρ. αὐτοῦ κ. ἀκαταπλ. ἐφοβήθη, τὴν ἐκ λογ.

a) V. Il. A. v. 197.

b) V. Il. A. v. 189.

γνούς δ' εἰς οἶον κακὸν προκυλισθῆναι ἐμέλλεν, ὡς ἠνίο-
χον εὐλαβήθη τὸν ἐφεστῶτα νοῦν· ὅθεν οὐδὲ παντελῶς
ἀπήλλακται τῆς ὀργῆς. ἐπιφέρει γοῦν·

Ἄλλ' ἦτοι ἔπεισιν ¹⁾ μὲν ὀνειδισον, ὡς ἔσεται περ. ^{a)}
θεὰ μὲν οὖν βοηθοῦσα πάντως ἂν ὀλόκληρον εἰρήνην
τοῦ πάθους κατεσκεύασεν. ἐπειδὴ δὲ λογισμὸς ἀνθρώπι-
νος ἦν, τὸ ξίφος ἀνεῖρξεν ἀναγκαίως ²⁾, καὶ τὸ μὲν
ἄχρι τῶν ἔργων τολμηρὸν ἐκκέκοπται· ὑπομένει δ' ἔτι
λείψανα τῆς ὀργῆς. οὐ γὰρ ἀθροοὶ ³⁾ ὑφ' ἓνα καιρὸν οἱ
μεγάλοι θυμοὶ τῶν παθῶν ἀποκόπτονται. καὶ τὰ μὲν
περὶ Ἀθηναίης, ἣν μεσῖτιν ὑπεστήσατο τοῦ πρὸς Ἀγα-
μέμνονα θυμοῦ, ταύτης τῆς ἀλληγορίας ⁴⁾ ἀξιούσθαι.

CAPUT XXI.

Βαρύτατον δ' ἔγκλημα κατὰ Ὀμήρου, καὶ πάσης

διάνοιαν ὀργῶν. — Schow. Θαμβ. δ' Ἀχιλλ.· τὸ πρ. π. κινδ.
ἀτρ. αὐτοῦ κ. ἀκατ. [ὀργῶν] ἐφοβήθη τὴν ἔξω λογισμῶν
οὐσαν ἄνοιαν.

¹⁾ Codd. ἔπεισι.

²⁾ Friget istud ἀναγκαίως. Cui, facili sane mutatione, for-
tasse substituendum est ἀγανακτῶν.

³⁾ Cod. A ἀθρόως. — Schow. ἀθρόον.

⁴⁾ Ita Schowius. — Codd. αὐτῆς ἀλληγορίας. Cf. Amphisp ar.
Athen. VI. 224. D.

Πρὸς τοὺς στρατηγούς ῥᾶόν ἐστι μυρίαῖς
μοίραις προσελθόντ' ἀξιοθῆναι λόγου,
λαβεῖν τ' ἀπόκρισιν, ὧν ἂν ἐπερωτᾶ τις, ἢ
πρὸς τοὺς καταράτους ἰχθυοπώλας ἐν ἀγορᾷ.

a) Il. A. v. 211.

καταδίκης ἄξιον, εἶπερ ἄρα μεμύθευκεν, ὡς ἐν τοῖς ἐφεξῆς ἐστίν, εὗρον, ὅτι ¹⁾ τὸν ἀπάντων ἡγεμόνα

ξυνδῆσαι Ὀλύμπιοι ἤθελον ἄλλοι,

Ἦρη τ' ἠδὲ Ποσειδάων καὶ Παλλὰς Ἀθήνη.

Ἀλλὰ σὺ τὸν γ' ἐλθούσα, θεὰ, ὑπέλυσαι δεσμῶν,

Ἔχ' ἐκατόγχειρον καλέσασ' ἐς μακρὸν Ὀλυμπον,

Ὅν Βριάρεων καλέουσι θεοί, ἄνδρες δέ τε πάντες

Αἰγαιῶν²⁾· ὁ γὰρ αὐτε βίη οὐ πατρὸς ἀμείνων^{α)}.

Ἐν τούτοις τοῖς στίχοις ἄξιός ἐστιν Ὀμηρος οὐκ ἐκ μιᾶς τῆς Πλάτωνος ἐλαυνεσθαι πολιτείας, ἀλλ' ὑπὲρ Ἡρακλέους, φασίν, ἐσχάτας στήλας, [καὶ τὴν ἄβατον Ὠκεανοῦ θάλασσαν] ²⁾. Ζεὺς γὰρ ὀλίγου δεσμῶν πεπεί-

---

¹⁾ Vulgo ita haec vocabula erant edita: Βαρυτάτων δ' ἐγκλημα κατὰ Ὀμήρου . . . ὡς ἐν τοῖς ἐφεξῆς ἐνεστὶν εὗρεῖν· ὅτι τὸν κτέ. In Galii MSS. Angl. extrema vocabula ita audiebant: ὅτι τῶν ἀπάντ. — Cod. A. ὅτι τῶν exhibet. — At inconcinne ac nullo intercedente vinculo vocabula iuxta se sunt posita; ἐνεστὶν εὗρεῖν » est invenire”, ea ratione usurpatum, qua nos uti ista locutione consuevimus, a Graecis est quam alienissimum. Falso omnino explicuerunt atque verterunt interpretes particulas εἶπερ ἄρα. Vocabulis, quemadmodum mihi sunt disposita, ea subest sententia: » Gravissimam vero Homero incriminationem, atque omnino damnamandam (siquidem μεμύθευκε [quod vocabulum ab Heraclito saepissime opponitur τῷ ἀλληγορεῖν], sicut in iis exstat, quae deinceps sequuntur) eam excogitaverunt, quod etc.

²⁾ Quid sit ὑπὲρ τὴν Ὠκεανοῦ θάλασσαν, haud ita est manifestum; neque feliciter excogitatum epithetum mari τὸ ἄβατον, neque liquet, quid sit Ὠκεανοῦ θάλασσα. Solebant Herculis columnas tamquam extremum τέρμα τῆς οἰκουμένης considerare. Cff. Plat. Phaed. p. 109. B et Wyttenbach. ad h. l. (p. 304), Bre-

^{α)} V. Il. A. v. 399 sqq.

ραται, και την επιβουλήν αὐτῷ συνιστάσιν οὐχ οἱ Τι-
τᾶνες, οὐδέ τὸ κατὰ Παλλήνην θράσος Γιγάντων ^{α)},
ἀλλ' Ἡρα ¹⁾, διπλοῦν ὄνομα, φύσεως και συμβιώσεως,
ὁ τ' ἀδελφός Ποσειδῶν, ἐξ ἴσου νεμηθεὶς ²⁾ ἅπαντα,
και οὐχὶ τοῦ διαμαρτεῖν, ἧς ὤφειλε τιμῆς ἡξιῶσθαι ³⁾,
κατὰ τοῦ πλεονεκτήσαντος ἡγανακτικῶς· τρίτη δ' Ἀθη-
ναί, διὰ μιᾶς ἐπιβουλῆς εἰς πατέρα και μητέρα δυσε-
βοῦσα. νομίζω δ' ἔγωγε τῆς ἐπιβουλῆς Διὶ τὴν σωτηρίαν
ἀπρεπεστέραν· Θέτις γὰρ αὐτὸν ἀπήλλαξε τῶν δεσμῶν,
και Βριάρεως ἀπρεπεῖς δ' αἱ τοιαῦται ἐλπίδες, ὡς τοιού-
των δεηθῆναι συμμάχων ⁴⁾.

dow. Ep. Paris. p. 157, Meinek., Anall. Alex. p. 156. Hac signifi-
catione Ἡρακλέους στήλαι in proverbium abierunt, cuius expli-
candi causa vocabula ista εἰς (ita enim leg. pro και) ἄβατον ὠκε-
ανοῦ θάλασσαν addita esse existimes.

¹⁾ Ab ipso Heraclito hoc videtur vitium profectum esse, σολοί-
κως passivo uso, quum medii forma νεμιόμενος requireretur.

²⁾ Cf. Soph. Antig. 53:

Ἐπειτα μήτηρ, και γυνή, διπλοῦν ἔπος,
et Schol. ad h. l. διπλοῦν ὄνομα ἔχουσα, μήτηρ τε και γυνή. —
Heracliti locum una cum aliis nonnullis consimilibus excitat Valcken.
ad Eur. Phoen. 415, p. 153.

³⁾ Ita Cod. A. — Schow. ἀξιούσθαι.

⁴⁾ Nullus de ἐλπίσι potest esse sermo. Quae post ἐλπίδες ad-
ditur sententia, cum iis, quae praecedunt, concinnari omnino ne-
quit. Quid scribere debuerit ac voluerit Heraclitus in aprico est.
Cuius sententia e corruptis verbis hunc fortasse in modum potest
elici: ἀπρεπὲς δ' εἰ τοσοῦτον ἐλείπετο, ὡς κτέ. »Turpe autem
fuit, si eo usque erat oppressus, ut huiusmodi sociis egeret.»

^{a)} Cf. Scymn. Ch. v. 636:

ταύτην δὲ, Φλέγραν τὸ πρότερον καλουμένην,
τοὺς θεομάχους γίγαντας οἰκῆσαι λόγος.

CAPUT XXII.

Ταύτης τοίνυν τῆς ἀσεβείας ἔν ἐστιν ἀντιφάρμακον, ἔάν ἐπιδείξωμεν ἠλληγορημένον τὸν μῦθον· ἡ γὰρ ἀρχέγονος ἀπάντων καὶ πρεσβυτάτη ¹⁾ φύσις ἐν τούτοις τοῖς ἔπεσι θεολογεῖται, καὶ τῶν φυσικῶν κατὰ τὰ ²⁾ στοιχεῖα δογμάτων εἰς ἀρχηγὸς Ὀμηρος, ἐκάστῳ τινὶ ³⁾ τῶν μετ' αὐτὸν, ἧς ἔδοξεν εὐρεῖν, ἐπινοίας γεγωνῶς διδάσκαλος ⁴⁾. Θάλητα μὲν γε τὸν Μιλήσιον ὁμολογοῦσι πρῶτον ὑποστήσασθαι τῶν ὅλων κοσμογόνον στοιχεῖον τὸ ὕδωρ· ἡ γὰρ ὑγρὰ ⁵⁾ φύσις, εὐμαρῶς εἰς ἕκαστα μεταπλαττομένη, πρὸς τὸ ποικίλον εἴωθε μορφοῦσθαι ⁶⁾. Τό

¹⁾ Codd. πρεσβυτέρα.

²⁾ Ita Cod. A. — Schow. κατὰ στοιχεῖα.

³⁾ Ita Cod. A. — Schow. τοίνυν.

⁴⁾ V. Senec. Ep. 88: *Modo Stoicum Homerum faciunt, modo Epicureum — modo Peripateticum — modo Academicum. Apparet nihil horum esse in illo, cui omnia insunt; et cf. omnino Hom. P. V. p. 324 Gal.*

⁵⁾ ὑγρὰ e Gal. MS. Angl. et e Cod. A reposui.

⁶⁾ Potest quidem significare verbum μορφοῦσθαι *speciem aliquam induere*, unde substantivum μορφῶ (v. Archyt. Phil. ap. Stob. Ecl. Phys. p. 81. 12), *Μορφῶ Dea* apud Pausaniam et Hesychium, quique seriore tempore effingebatur somniorum Deus *Μορφεύς*. Nec tamen intelligo, quomodo »varias formas induere» Graece possit esse: μορφοῦσθαι πρὸς τὸ ποικίλον. Aut egregie fallor, aut scripsit Heraclitus: ἡ γὰρ ὑγρὰ φύσις... Πρωτέως ποικιλώτερον εἴωθε μορφοῦσθαι. Cf. Lucian. d. Sacrif. 5: ἄρτι μὲν ὁ γεννάδας γιγνόμενος χρυσίον, ἄρτι δὲ ταῦρος ἢ κύνος ἢ ἀστὸς, καὶ ὅλως ποικιλώτερος αὐτοῦ Πρωτέως. — Aristaen. I, ep. 26: καὶ οἷά τις Ἐφάριος Πρωτεύς ἄλλοτε πρὸς ἄλλα μεταβεβλήσθαι δοκεῖς. — Lucian. d. Saltat. 19: ἴδοις δ' ἂν οὖν αὐτοὺς πρὸς τὸν αὐτὸν καιρὸν ὠκέως διαλλαττομένους καὶ

τε γὰρ ἔξατμιζόμενον αὐτῆς ἀερούται, καὶ τὸ λεπτότατον ἀπὸ ἀέρος αἰθῆρ ἀνάπτεται, συνιζάνον τε τὸ ὕδωρ καὶ μεταβαλλόμενον εἰς ἰλὸν ἀπογαιούται ^{α)}. διὸ δὴ τῆς τετραδὸς τῶν στοιχείων ὡσπερ αἰτιώτατον ὁ Θάλης ἀπεφήνατο [στοιχεῖον εἶναι] ¹⁾ τὸ ὕδωρ ²⁾. Τίς οὖν ἐγέννησε ταύτην τὴν δόξαν; οὐχ Ὀμηρος, εἰπὼν·

᾽Ωκεανὸς, ὅσπερ γένεσις πάντεσσι τέτυκται ^{β)};

φερονύμωσ μὲν ὠκεανὸν εἰπὼν τὴν ὑγρὰν φύσιν, παρὰ τὸ ὠκέωσ νάειν, τοῦτον δ' ὑποστησάμενοσ ἀπάντων γενεάρχην. ἀλλ' ὁ Κλαζομένιοσ Ἀναξαγόρασ ³⁾, κατὰ διαδοχὴν γνώριμοσ ὦν Θαλητοσ, συνέζευξε τῷ ὕδατι δευτερον στοιχεῖον τὴν γῆν, ἵνα ξηρῷ μιχθὲν ὑγρὸν ἐξ ἀντιπάλου φύσεωσ εἰσ μίαν ὁμόνοιαν ἀνακραθῆ. καὶ ταύτην δὲ τὴν ἀπόφασιν πρῶτοσ Ὀμηροσ ἐγεώργησεν, Ἀναξαγόρα σπέρματα τῆσ ἐπινοίας χαρισάμενοσ ⁴⁾, ἐν οἷσ φησί·

αὐτὸν μιμουμένους τὸν Πρωτέα. V. Bast. Specim. ed. nov. Epp. Aristaen. p. 30.

¹⁾ Non ab ipso Heraclito haec vocabula videntur esse profecta.

²⁾ Cf. Schol. Apoll. Rh. I. 498: Ὁ δὲ Θαλῆσ ἀρχὴν ὑπεστήσατο πάντων τὸ ὕδωρ, λαβὼν παρὰ τοῦ ποιητοῦ λέγοντοσ·

Ἄλλ' ἡμεῖσ μὲν πάντεσ ὕδωρ καὶ γαῖα γένοισθε.

³⁾ Pro Anaxagora eadem in re laudat Xenophanem Colophonium Auctor vitae Homeri Plutarcho tributae p. 324 ed. Gal. — Heyn.

⁴⁾ Cf. Schol. Hom. Il. H. 99 . . . τῶν στοιχείων ὕδωρ καὶ γῆ κατὰ φύσιν ἀκίνητα, τὰ δ' ἄλλα κινητὰ δι' ἑαυτῶν· ταῦτα (I. ταύτην) οὖν φησὶν τὴν ἀκίνησιαν ὀνειδιζων καὶ Ξενοφάνησ·

πάντεσ γὰρ γαίησ τε καὶ ὕδατοσ ἐκγενομέσθασ,

ἐκ γῆσ γὰρ πάντ' ἐστὶ καὶ ἐσ γῆν (πάντα) τελευτᾶ.

α) Cf. Lucian. V. H. II, 31: κατὰ μέσον δὲ καὶ γῆ καὶ λόφοι ἦσαν, ἔμοι δοκεῖν, ἐκ τῆσ ἰλύοσ ἦν κατέπιε, συνιζάνουσα.

β) Il. E. v. 246, ubi legitur ᾽Ωκεανού.

Ἄλλ' ὑμεῖς μὲν πάντες ὕδωρ καὶ γαῖα γένοισθε. ^{α)}

πᾶν γὰρ τὸ φνόμενον ἔκ τινων εἰς ταῦτα ¹⁾ ἀναλύεται διαφθειρόμενον, ὡσπερὶ τῆς φύσεως, ἃ δεδάνεικεν ἐν ἀρχῇ χρεῖα, κομιζομένης ἐπὶ τέλει. διὸ δὴ τοῖς Κλαζομένοις δόγμασιν ἐπόμενος Εὐριπίδης ²⁾ φησὶ·

Χωρεῖ δ' ὀπίσω τὰ μὲν ἐκ γαίας
φύντ' ³⁾ εἰς γαῖαν, τὰ δ' ἀπ' αἰθερίου ⁴⁾
βλαστόντα γονῆς εἰς αἰθέρα.

Καταρῶμενος οὖν ὁ ποιητὴς τοῖς Ἑλλησι, μίαν εὖρεθ ἀρχὴν φιλόσοφον, εἰ πάλιν ὕδωρ καὶ γῆ γένοιτο, διαλυθέντες εἰς ταῦτα ⁵⁾, ἀφ' ὧν ἐπήχθησαν, ὅτε ἐγεννῶντο ⁶⁾. ἐσχάτη τοίνυν ὑπὸ τῶν μεγίστων φιλοσόφων ἡ τελεία τετράς ἐν τοῖς στοιχείοις συνεπληρώθη ^{β)}. δύο μὲν γὰρ

---

¹⁾ Codd. εἰς ταῦτα.

²⁾ Sunt hi versus Euripidis ex Chrysippo, atque partem efficiunt maioris fragmenti, cuius dispersa membra, partim ap. Sext. Emp. adv. Math. VI. 17. p. 360, partim ap. Phil. Ind. π. ἀφθ. κόσμου p. 948. C. ed. Hoesch. servata, in unum collegit H. Grotius. V. Valcken. Diatrib. p. 34 sqq. Quos vero Heraclitus operi suo inseruit Euripidis versus, ii si ipsam poëtae manum velis revocare, ita sunt emendandi atque disponendi (V. Dind. Eur. fragm. p. 119):

χωρεῖ δ' ὀπίσω
τὰ μὲν ἐκ γαίας φύντ' εἰς γαῖαν,
τὰ δ' ἀπ' αἰθερίου βλαστόντα γονῆς
εἰς [οὐράνιον πόλον ἤλθε πάλιν].

³⁾ Codd. φύντα.

⁴⁾ Codd. αἰθερίου

⁵⁾ Codd. ταῦτα.

a) Il. H. v. 99.

b) V. Hom. P. V. l. l.

ὕλικά φασι εἶναι, γῆν τε καὶ ὕδωρ, δυο δὲ πνευμα-
τικά, αἰθέρα τε καὶ αἶρα, τούτων δὲ τὰς φύσεις, ἀλ-
λήλαις ἐναντία φρονούσας, ὅταν εἰς τὸ αὐτὸ κραθῶσιν,
ὁμοιοεῖν.

CAPUT XXIII.

Ἄρ' οὖν, εἴ τις θέλει ¹⁾ τὰληθῆς ἐξετάζειν, οὐχὶ
καὶ ταῦτα τὰ στοιχεῖα παρ' Ὀμήρω φιλοσοφεῖται; καὶ
περὶ μὲν τῶν Ἑρας δεσμῶν, ἐν οἷς ἡ τάξις ἠλληγόρη-
ται τῶν τεττάρων στοιχείων, εὐκαιρότερον αὐθις ἐροῦ-
μεν· νῦν δ' ἀποχωρῶσιν οἱ κατὰ τὴν τρίτην ῥαψωδίαν ὄρ-
κοι τὸ λεγόμενον ὑφ' ἡμῶν βεβαιῶσαι·

Ζεῦ κῆδιστε, μέγιστε, κελαινεφές, αἰθέρι ναίων,
Ἥλιός θ' ὄς πάντ' ἐφορᾷς, καὶ πάντ' ἐπακούεις,
Καὶ ποταμοὶ καὶ γαῖα, καὶ οἱ ὑπένερθε καμόντας
Ἀνθρώπους τίνυσθον, ὃ τίς κ' ἐπίορκον ὁμόσση. ^{a)} 2)

¹⁾ Codd. θέλοι.

²⁾ Quamvis etiam superiore quodam loco eodem modo, atque hic, secus ac vulgo fertur, primum horum versuum Homericorum citet Heraclitus, neque verosimile sit, quod Galio Schowioque in mentem venit, primum versum secundo ll. libro (ll. ll. 412), reliquos tertio assignantibus, quum et ipse Heraclitus » τοὺς κατὰ τὴν τρίτην ῥαψωδίαν ὄρκους » διαρρηθῆναι appellet, quamvis praeterea eodem modo laudatus versus Γ. 276 inveniatur apud Herodian. d. Soloec. p. 198: tamen hoc loco eam arbitror revocandam esse lectionem, quae vulgata est in editionibus Homericis. Nequaquam enim mirari licet, quod priore loco illam, posteriore hanc lectionem Heraclitum secutum esse statuam. Etenim memoriter viri isti Homerum tenebant, neque, si quo versu erat utendum, anxie anquirebant. Hoc vero loco si dixisset:

a) ll. Γ. 277.

πρώτον ἐπικαλεῖται τὸν ὀξύτατον αἰθέρα, τὴν ἀνωτάτην τάξιν εἰληχότα. πυρὸς δ' εἰλικρινοῦς ¹⁾ φύσις, ἅτ' οἶμαι κουφοτάτη, τὸν ὑψηλότατον ἀποκεκλήρωται χῶρον· εἴη δ' ἄν, οἶμαι, τοῦτο Ζεὺς ἐπώνυμος, ἦτοι τὸ ζῆν παρεχόμενος ἀνθρώποις, ἢ παρὰ τὴν ἔμπυρον ζέσειν οὕτως ὠνομασμένος. ἀμέλει δὲ καὶ ὁ Εὐριπίδης ²⁾ τὸν ὑπερτεταμένον αἰθέρα φησὶν· ³⁾

Ὅρας τὸν ὑψοῦ τόνδ' ἄπειρον αἰθέρα
Καὶ γῆν πέριξ ἔχονθ' ⁴⁾ ὑγραῖς ἐν ἀγκάλαις;
Τοῦτον νόμιζε Ζῆνα, τόνδ' ἡγοῦ θεόν.

Ὁ μὲν οὖν πρῶτος αἰθήρ καλεῖται μεσίτης τῶν ὀρκίων.

Zēū kýdιστε, μέγιστε, κελαινσφές, αἰθέρι ναίων,
quae sequitur explicatio absurdior esse videtur, quam ut vel Heraclito eam liceat imputare. Zeus enim in iis, quae sequuntur, idem esse dicitur, atque αἰθήρ. Quis autem fieri potest, ut qui ipse sit αἰθήρ, idem sit ἐν αἰθέρι ναίων? Itaque hoc loco legendum erit:

Zēū πάτερ, Ἰδηθεν μεδέων, κύδιστε, μέγιστε.

¹⁾ Cod. A. πυρὸς γὰρ εἰλικρινῆς.

²⁾ Fort. legendum est: ἀμέλει δὲ καὶ Εὐριπίδης Ζῆνα τὸν ὑπερτεταμένον αἰθέρα φησὶν, quod conveniret cum Gesneri versione Latina: *Quin et Euripides superne tensum aethera Iovem esse voluit.*

³⁾ V. Valcken. Diatr. p. 47. — Dind. Eur. fr. p. 119. I. — Cf. Eurip. fragm. apud Cram., Anecd. Oxon. p. 182. 11: λέγουσι δ' αὐτὸν (l. δ' αὖ τόν) αἰθέρα Δία εἶναι, ὅτι ἔμπυρός ἐστι καὶ ζῆ (l. ζεῖ). Εὐριπίδης: ἀλλ' αἰθήρ τι κτίσε (l. τίκτι σε et cf. Et. Gud. p. 230. 30. et Bekker Anecd. p. 1101) κόρα, Ζεὺς ὃς ἀνθρώποις ὀνομάζεται. Fragmentum anapaestici systematis videtur esse pars, cuius priorem versum sic lego:

— ἀλλ' αἰθήρ τίκτι σε κόρα,

posteriorem ad metricam normam nondum potui redigere.

⁴⁾ Gal. et Schow. ἔχοντ'.

ποταμοί δὲ καὶ γῆ, τὰ ὑλικά στοιχεῖα, μετὰ τὴν πρώτην φύσιν αἰθέρος. τὸν δ' ὑπένερθεν ἀέρα ἀλληγορικῶς αἰδὴν προσαγορεύει ¹⁾). μέλαν γὰρ τοῦτ' ἐστὶ τὸ ²⁾ στοιχεῖον, ὡς ἄν, οἶμαι, παχυτέρας καὶ διαύρου λαχὸν μοίρας. δίχα γοῦν τῶν καταφωτίζειν δυναμένων ἀλαμπῆς ἐστίν. ὅθεν εὐλόγως αὐτὸν αἰδὴν προσηγόρευσε. τί οὖν τὸ πέμπτον, ὁ ἥλιος ³⁾; ἵνα τι καὶ περιπατητικοῖς φιλοσόφοις χαρίσῃται Ὅμηρος, ἐπεκαλέσατο καὶ τοῦτον· ἀξιούσι γὰρ ⁴⁾ ἑτέραν τοῦ πυρὸς εἶναι ταύτην τὴν φύσιν, ἣν κυκλοφορητικὴν ὀνομάζουσιν, πέμπτον εἶναι τοῦτο στοιχεῖον ⁵⁾ ὁμολογούντες. ὁ μὲν γὰρ αἰθέρ διὰ τὴν κορυφήν πρὸς τοὺς ἀνωτάτω χωρεῖ τόπους· ἥλιος δὲ καὶ σελήνη καὶ τῶν ὁμοδρόμων αὐτοῖς ἕκαστον ἄστρον, τὴν ἐν κύκλῳ φορὰν δινοίμενα διατελεῖ, τῆς πυρώδους οὐσίας ἄλλην τινὰ δύναμιν ἔχοντα. ⁶⁾ διὰ τούτων ἀπάντων ὑπεσήμηνεν ἡμῖν τὰ πρωτοπαγῆ στοιχεῖα τῆς φύσεως.

CAPUT XXIV.

Καὶ περὶ αὐτοῦ μηδεὶς λεγέτω, πῶς μὲν ὁ αἰθέρ προσαγορεύεται Ζεὺς, αἰδὴν δ' ὀνομάζει τὸν ἀέρα, καὶ συμβολικοῖς ὀνόμασι τὴν φιλοσοφίαν ἀμαυροῖ· παράδοξον γὰρ οὐδέν, εἰ ποιητῆς τε ἢ ἄλληγορεῖ, καὶ τῶν προηγουμένως φιλοσοφούντων τοῦτω τῷ τρόπῳ χρωμένων.

¹⁾ Codd. et Schow. τὸν δ' ὑπένερθεν αἰδὴν ἀλληγορικῶς ἀέρα προσαγορεύει.

²⁾ Ita A. — Schow. τοῦτ' ἐστὶ στοιχεῖον.

³⁾ A. πέμπτον, ἥλιος;

⁴⁾ Schow. ἐπεκαλέσατο· καὶ τοῦτο γὰρ ἀξιούσιν.

⁵⁾ Codd. et Schow. τοῦτο τὸ στοιχεῖον.

⁶⁾ Fort. interpunctio hunc in modum est mutanda: τὴν ἐν κύκλῳ φορὰν δινοίμενα, διατελεῖ τῆς πυρώδους οὐσίας ἄλλην τινὰ δύναμιν ἔχοντα.

ὁ γούν σκοτεινός Ἡράκλειτος ἀσαφῆ καὶ διὰ συμβόλων εἰκάζεσθαι δυνάμενα ¹⁾ θεολογεῖ ²⁾ τὰ φυσικά, δι' ὧν φησί· ἄνθρωποι θεοὶ θνητοί· θεοὶ τ' ἄνθρωποι ἀθάνατοι ³⁾, ζῶντες τὸν ἐκείνων θάνατον, θνήσκοντες τὴν ἐκείνων ζωὴν· καὶ πάλιν· ποταμοῖς τοῖς αὐτοῖς ἐμβαίνομεν τε καὶ οὐκ ἐμβαίνομεν, εἶμέν τε καὶ οὐκ εἶμεν ⁴⁾, ὅλον τε τὸ περὶ φύσεως αἰνιγματωδῶς ⁵⁾ ἀλληγορεῖ. Τί δ' ὁ Ἀκραγαντῖνος Ἐμπεδοκλῆς; οὐχὶ τὰ τέτταρα στοιχεῖα βουλόμενος ἡμῖν ὑποσημῆναι, τὴν ὀμηρικὴν ἀλληγορίαν μεμίμηται;

Ζεὺς ἀργῆς, Ἥρη τε φερέσβιος, ἠδ' Ἄιδωνεύς,
Νῆστις θ', ἣ δακρυοῖς τέγγει κροῦνωμα βρότειον. ⁶⁾

¹⁾ Cf. Schleiermacher in F. A. Wolfii »*Museum d. Alterthums-wissenschaft*, I. p. 353.

²⁾ Cod. A. θεολογεῖται φυσικά.

³⁾ Mutila, quomodo in Codd. legebantur, vocabula hunc in modum esse restituenda ac supplenda (Codd. θεοὶ θνητοὶ τ' ἄνθρωποι ἀθάνατοι), suspicatus est Schowius, at manifesto indicavit atque contendit Schleiermacher l. c. p. 499. Cff. Porphy. d. A. N. p. 256. 41; Heins. ad Max. Tyr. Diss. X. p. 107.

⁴⁾ Cf. Th. Gataker. ad Antonin. p. 126. D, et Schleierm. l. c. p. 529, qui collatis Aristot. *Metaph.* III. 5 et Plutarcho isto ποταμῷ γὰρ οὐκ ἔστι δις ἐμβῆναι τῷ αὐτῷ (Plutarch., *ET* ap. Delph. 392 B; cf. Wytttenb. ad Plut. d. s. num. Vind. p. 76) post αὐτοῖς inseri iubet δις. Perperam, ut videtur.

⁵⁾ Schow. αἰνιγματῶδες.

⁶⁾ Leguntur iidem Empedoclis versus apud. Sext. Empir. adv. Gram. IX, 362; apud Stob. *Ecl. phys.* I. c. 11, 11; Suidam i. v. Νῆστις, Diogen. Laërtium VIII. 76: (in novissima Cobetii editione nulla apud Diog. Laërtium apparet lectionis varietas) alios. A variis vario modo citantur. Qua de re v. Karsten. ad Emped. p. 92.

Ζῆνα μὲν εἶπε τὸν αἰθέρα, γῆν δὲ τὴν Ἥραν, Ἀιδωνέα δὲ τὸν αἴερα, τὸ δὲ δακρυοῖς τεγγόμενον κρούνομα βρότειον τὸ ὕδωρ. οὐ δὴ παράδοξον, εἰ τῶν προηγουμένων ὁμολογούντων φιλοσοφεῖν ἀλληγορικοῖς ὀνόμασι χρῆσασθαι, ὁ ποιητικὴν ἐπαγγελλόμενος ἔξιςου [τοῖς φιλοσόφοις] ¹⁾ ἠλληγόρησε.

CAPUT XXV.

2) Λοιπὸν οὖν σκοπῶμεν ³⁾, εἰ ἡ κατὰ Διὸς ἐπιβουλὴ τῶν στοιχείων ἐστὶν ἀναρίθμησις ⁴⁾, καὶ φυσικωτέρας ἀπτεται θεωρίας. φασὶ τοίνυν οἱ δοκιμώτατοι φιλόσοφοι ⁵⁾ ταῦτα περὶ τῆς διαμονῆς ⁶⁾ τῶν ὄλων· ἕως μὲν ἀνἀφιλόνηκος ⁷⁾ ἀρμονία τὰ τέτταρα ⁸⁾ στοιχεῖα διακρατῆ,

Qui idem eiusdem operis p. 181 haecce disputat de Dea » Νῆστις ”: » Νῆστις, *Lympha*, ductum a νάω, *fluo*, secundum Veteres (cf. p. 227), unde fortasse et Νηρεΐς. Nam νηρός, ναρός, *fluidus* significat. Non novum illud nomen finxisse videtur Empedocles: nam Νῆστις fertur fuisse Deae cuiusdam nomen apud Siculos, teste Eustathio in Il. τ. p. 1180, l. 14: καὶ Σικελικὴ δὲ τις, φασὶ, θεὸς Νῆστις ἐλέγτο. Sed significationem pro suo arbitrio mutavit.” Qua perlecta annotatione, nihilo minus Schowii iudicio subscribo: » Numquam, ut puto, ad liquidum perduci vel constitui potest ratio et origo significatus, quem Empedocles priscae huic voci tribuerit.”

¹⁾ Fort. delenda sunt vocabula, quae uncis inclusi.

²⁾ Cf. Schol. Il. A. 399 (Ined.)

³⁾ Schol. σκοπῶμεν οὖν, εἶπερ ἐν τοῖτοις τοῖς ἔπσει. — Fort. pro σκοπῶμεν leg. est σκοπεῖν.

⁴⁾ Schow., Schol. et Codd. ἀναρίθμησις.

⁵⁾ Desideratur apud Schol. vocab. φιλόσοφοι.

⁶⁾ Lacuna apud Schol. inter τῆς et τῶν.

⁷⁾ Ita Schol. — Codd. ἀφιλόνηκος ἢ ἀρμ.

⁸⁾ Schol. τέσσαρα.

μηδενός ἐξαιρέτως ὑπερδυναστεύοντος, ἀλλ' ἐκάστου [κατ' ἐμμέλειαν] ¹⁾, ἣν εἴληχε τάξιν οἰκονομοῦντος, ἀκινήτως ἕκαστα μενεῖν ²⁾. εἰ δ' ἐπικρατήσῃ ἐν τι τῶν ἄλλων ³⁾, καὶ τυραννήσαν εἰς πλείω φοράν παρέλθοι, τὰ λοιπὰ συγχυθέντα τῇ τοῦ κρατοῦντος ἰσχύι μετ' ἀνάγκης ὑπείξειν. ⁴⁾ πυρὸς μὲν οὖν ⁵⁾ αἰφνιδίως ἐκζέσαντος ⁶⁾, ἀπάντων ἔσεσθαι κοινήν ⁷⁾ ἐκπύρωσιν. εἰ δ' ἀθροῦν ⁸⁾ ὕδωρ ἐκραγείη, κατακλυσμῷ τὸν κόσμον ἀπολείσθαι. ⁹⁾ διὰ τούτων τοίνυν ¹⁰⁾ τῶν ἐπῶν μέλλουσαν τινα ταραχήν ἐν τοῖς ὅλοις Ὀμηρος ὑποσημαίνει· Ζεὺς γάρ, ἡ δυνατωτάτη φύσις, ὑπὸ τῶν ἄλλων ¹¹⁾ ἐπιβουλεύεται στοιχείων, Ἡρας μὲν, τοῦ ἀέρος, Ποσειδῶνος δὲ, τῆς ὑγρᾶς φύσεως, Ἀθηνᾶς δὲ, τῆς γῆς· ἐπεὶ δημιουργός ἐστιν ¹²⁾ ἀπάντων, καὶ θεὸς ἐργάνῃ. ¹³⁾ ταῦτα δὲ ¹⁴⁾ τὰ

1) Vocabula uncis inclusa e superioribus otiose videntur esse repetita.

2) Codd. et Schol. μένειν.

3) Schow. εἰ δ' ἐπικρατήσῃ τι τῶν ἐν αὐτοῖς. — Schol. εἰ δ' ἐπικρατήσῃ ἐν τῶν αὐτῶν. Nostrae mutationi opitulatur, quod sequitur paullo infra: Ζεὺς — ὑπὸ τῶν ἄλλων ἐπιβουλεύεται στοιχείων.

4) Schol. ὑπείξειν.

5) οὖν, quod abest ab Her. Codd., e Schol. addidi.

6) Schol. ζέσαντος.

7) Schol. et A, sicuti Galii MS. Angl. κοινήν; — Heynius κοινή.

Minus recte.

8) Schow. et Schol. ἀθρόον. — A. ἀθροῦν.

9) Schol. ἀπολείσθαι.

10) Schol. οὖν.

11) Schol. ὅλων.

12) Schol. ἐστὶ τῶν.

13) Desideratur ap. Schol. vocabulum δημιουργός.

14) Ita A. — Schow. δέ. — Schol. μὲν.

στοιχεῖα πρῶτον μὲν συγγενῇ ¹⁾ διὰ τὴν ἐν ἀλλήλοις ἀνάκρασιν· εἶτα, συγχύσεως παρὰ μικρὸν αὐτῶν ²⁾ γενομένης ³⁾, εὐρέθη βοηθὸς ἢ πρόνοια. Θέτιν δ' αὐτὴν εὐλόγως ὠνόμασεν. αὐτὴ γὰρ ὑπεστήσατο ⁴⁾ τῶν ὅλων εὐκαιρον διάθεσιν ⁵⁾, ἐν ταῖς ἰδίῳ νόμοις ἰδρύσασα τὰ στοιχεῖα. σύμμαχος δ' αὐτῇ γέγονεν ἡ βριαρὰ καὶ πολίχειρ ⁶⁾ δύναμις· τὰ γὰρ τηλικαῦτα τῶν πραγμάτων νοσησαντα, πῶς ⁷⁾ ἂν ἄλλως δύναιτο, πλὴν μετὰ μεγάλης βίας ἀναρρωσθῆναι; καὶ τὸ μὲν ἄφικτον ἔγκλημα περὶ τῶν Διὸς ἀσεβῶν δεσμῶν οὕτω φυσικῆς ⁸⁾ ἀλληγορίας ἔχει θεωρίαν.

CAPUT XXVI.

9) Ἐγκαλοῦσι δ' Ὀμήρῳ καὶ περὶ ¹⁰⁾ τῆς Ἡφαίστου ῥίψεως· τὸ μὲν πρῶτον, ὅτι χολὸν αὐτὸν ὑφίσταται,

---

¹⁾ Vocabulum συγγενῇ nullo pacto bene se habet; quod vel una grammatica ratio damnat. Ipsius scriptoris manum revocare perquam erit difficile; neque palaeographica vestigia secuto, probabile quid mihi contigit elicere. Si ponas, ἡσύχαζε aut simile quid interiisse cuius in locum istud συγγενῇ subreperit, a scriptoris sententia haud ita longe, arbitror, aberis.

²⁾ Ita Schol. — Schow. αὐτοῖς.

³⁾ Schol. γινομένης.

⁴⁾ Codd. Heracl. ὑπέστη. — Schow. ὑπεστήσατο. — Schol. ὑπεστήσατο τὴν.

⁵⁾ Codd. et Schol. ἀπόθεσιν. V. Heynii annotat. ad h. l.

⁶⁾ Ita Schol. et A. — Schow. πολίχειρος.

⁷⁾ Schol. et Schow. πῶς ἄλλως.

⁸⁾ Ita Schol. — Schow. φυσικὴν.

⁹⁾ Cf. Schol. Il. A. 590. Quem locum praetervidit Hasius.

¹⁰⁾ Schol. et Schow. Ὀμήρῳ περὶ.

την θείαν ἀκρωτηριάζων φύσιν· εἶθ' ὅτι καὶ παρά ¹⁾ μικρὸν ἦκε κινδύνου. φησὶ γάρ ²⁾·

Πάν δ' ἡμαρ ³⁾ φερόμην, ἅμα δ' ἡλίω καταδύντι
Κάππεσον ἐν Λήμνω. ὀλίγος δ' ἔτι θυμὸς ἐνῆεν. ⁴⁾

Καὶ τοῖτοις ⁴⁾ δ' ὑποκρύπτεται τις Ὀμήρω φιλόσοφος νοῦς· οὐ γὰρ πλάσμασι ποιητικοῖς τοὺς ἀκούοντας τέρπων αὐτίκα χαλὸν ἡμῖν παραδέδωκεν Ἡφαιστον, τὸν ἐξ Ἡρας καὶ Διὸς μυθούμενον παῖδα ⁵⁾· τοῦτο γὰρ ἀπρεπὲς ὄντως ἱστορεῖν περὶ θεοῦ ⁶⁾. ἀλλ' ἐπεὶ ἡ τοῦ ⁷⁾ πυρὸς οὐσία διπλῆ, καὶ τὸ μὲν αἰθέριον (ὡς ἔναγχος εἰρήκαμεν) ἐπὶ τῆς ἀνωτάτω τοῦ παντὸς αἰώρας οὐδὲν ὑστεροῦν ἔχει πρὸς ⁸⁾ τελειότητα, τοῦ δὲ παρ' ἡμῖν πυρὸς ἡ ὕλη, πρόσγειος οὐσα, φθαρτὴ, καὶ διὰ τῆς ὑποτροφούσης ⁹⁾ παρ' ἕκαστα ζωπυρουμένη ¹⁰⁾, διὰ τοῦτο

¹⁾ Adieci καὶ Schol. et Codicis A. auctoritatem secutus.

²⁾ A. πᾶν γὰρ φησὶ δ' ἡμαρ.

³⁾ Ita Schol. — Schow. πανῆμαρ.

⁴⁾ Schol. οὖν.

⁵⁾ Apud Schow. omnis hic locus ita audit: ... νοῦς, οὐ πλάσμασι ποιητ. τ. ἀκ. τέρπων· αὐτίκα χ. ἡ. π. Ἡφ., οὐ τὸν ἐξ. Ἡρ. κ. Δ. μυθολογούμενον παῖδα. Apud Schol. maior interpunctio post νοῦς, minor est post τέρπων; praeterea γὰρ insertum post πλάσμασι. μυθούμενον est apud Schol. et in Cod. A.

⁶⁾ Ita Schol. — Schow. θεῶν.

⁷⁾ Articulum e Schol. addidi.

⁸⁾ Schol. πρὸς τῆν.

⁹⁾ Schow. ὑποστρεφούσης. — Schol. ὑποτροφούσης. — Idem Heynius coniecerat ad h.l. — Cf. Eustath. ad Il. p. 151 et 152.

¹⁰⁾ Schol. ζωπυρούμενα.

^{a)} V. Il. A. v. 592.

τήν μὲν ¹⁾ ὄξυτάτην φλόγα ²⁾ συνεχῶς ἡλιόν τε καὶ Δία
προσαγορεύει, τὸ δ' ἐπὶ γῆς πῦρ Ἑφαιστον, ἑτοιμῶς
ἀπτόμενόν τε καὶ σβεννύμενον. ὅθεν εἰκότως, κατὰ σύγ-
κρισιν ἐκείνου τοῦ ὀλοκλήρου, τούτο νενόμισται χολὸν
εἶναι τὸ πῦρ. ἄλλως τε καὶ πᾶσα ποδῶν πήρωσις αἰεὶ
τοῦ διαστηρίζοντος ἐπιδέϊται βιάκτρον· τὸ δὲ παρ' ἡμῶν
πῦρ, ἄνευ τῆς τῶν ξύλων ἐπιθέσεως ³⁾ οὐ δυναθὲν ἂν
ἐπιπλέον ⁴⁾ παραμεῖναι, συμβολικῶς χολὸν εἴρηται. τὸν
γούν Ἑφαιστον οὐκ ἀλληγορικῶς ἐν ἑτέροις, ἀλλὰ διαρ-
ρήθην πῦρ φησὶν Ὅμηρος εἶναι ⁵⁾.

Σπλάγχνα δ' ἄρ' ἐμπείραντες ⁶⁾ ὑπέειρον Ἑφαιστοιο. ^{a)}

Μεταληπτικῶς ὑπὸ τοῦ Ἑφαιστοῦ τὰ σπλάγχνα φησὶν
ὀπτᾶσθαι. Καὶ μὴν ἀπ' οὐρανοῦ ῥιπτόμενον ⁷⁾ αὐτὸν
ὑφίσταται φυσικῶς. Κατὰ γὰρ ἀρχάς ⁸⁾ οὐδέπω τῆς τοῦ
πυρὸς χρήσεως ἐπιπολαζούσης, ἄνθρωποι χρονικῶς χαλ-
κοῖς τισιν ὀργάνοις κατεσκευασμένοις ἐφεικνύσαντο ⁹⁾
τούς ἀπὸ τῶν μετεώρων φερομένους σπινθῆρας, κατὰ

¹⁾ μὲν e Schol. supplevi.

²⁾ Cf. Schleiermacher., l. c. p. 453.

³⁾ Ita Schol. — Codd. παραθέσεως.

⁴⁾ Schow. ἐπιπλεῖον. — Schol. ἐπὶ πλέον.

⁵⁾ In Cod. A desideratur vocab. φησὶν. Apud Schol. haec ita
leguntur: φησὶν Ὅμηρος πῦρ εἶναι, ὡς τό·

⁶⁾ Schow. et Codd. ἀμπείραντες. Schol. ἐμπ.

⁷⁾ A. ῥιπτούμενον. — Schol. γὰρ μὴν ἀπ' οὐρανῶν (sic) ὑφίστ.
ῥιπτ. αὐτόν.

⁸⁾ Schol. et Schow. ὑφίσταται. φυσικῶς γὰρ κατ' ἀρχάς κτε.

⁹⁾ Schol. ἐφεικνύσαντο.

a) V. Il. B v. 426.

τάς μεσημβρίας ¹⁾ ἐναντία τῷ ἡλίῳ [τὰ ὄργανα] τιθέντες· ὅθεν οἶμαι δοκεῖ καὶ Προμηθεὺς ἀπ' οὐρανοῦ διακλέψαι τὸ πῦρ ²⁾. ἐπειδήπερ [τέχνης] προμήθεια τῶν ἀνθρώπων ἐπενόησε τὴν ἐκεῖθεν ἀπόρροιαν αὐτοῦ ³⁾. Ἀήμονα δὲ πρῶτον ⁴⁾ οὐκ ἀλόγως ἐμύθευσε ⁵⁾ τὴν ὑποδεξαμένην ⁶⁾ τὸ θεόβλητον ⁷⁾ πῦρ· ἐνταῦθα γὰρ ἀνίσταται [ἐγ]γγηγενοῦς ⁸⁾ πυρὸς αὐτόματοι φλόγες. δηλοῖ δὲ σαφῶς, ὅτι τοῦτο θνητόν ⁹⁾ ἔστι τὸ πῦρ, ἐξ ὧν ἐπήνεγκεν·

ὀλίγος δ' ἔτι θυμὸς ἐνῆεν.

---

¹⁾ Schol. τὴν μεσημβρίαν.

²⁾ Ita cum Schol. Cod. A. — Schow. ὅθεν καὶ ὁ Προμηθεὺς . . . . πῦρ λέγεται.

³⁾ Vocabulum τέχνης uncis inclusi, tamquam e margine textui illatum. Potuit quidem Heraclitus τέχνη καὶ προμήθεια scribere; at vero multo videtur esse similis, librarium, quam ipsum scriptorem, vocabulo sat perspicuo explicationem insuper adiunxisse. Fortasse addito articulo, legendum est ἐπειδήπερ ἡ προμήθεια τῶν ἀνθρώπων. Scholiasta Hom. non est audiendus, apud quem Heracliti verba ita audiunt: ἐπειδήπερ τέχνη Προμηθέως οἱ ἀνθρώποι κτέ.

⁴⁾ Schol. πρῶτως. Fort. corrig. πρῶτην.

⁵⁾ Schol. ἐμυθέυσαντο.

⁶⁾ Schol. ἐπιδεξάμ.

⁷⁾ Schol. θεο . . . . τον.

⁸⁾ Cod. A. ἐγγυγγηγενοῦς. Ne ἐγγηγενοῦς quidem, quod Gesnerus commendat, videtur bene se habere, quippe quod omni destitutum sit auctoritate. Γηγενοῦς arbitror esse restituendum. Cf. Schol. Od. Θ. 284: ἐκεῖσε γὰρ ἀνίσταται γηγενοῦς πυρὸς αὐτόματοι φλόγες. Longin. 35: καὶ ποταμοὺς ἐνίοτε τοῦ γηγενοῦς ἐκείνου καὶ αὐτοῦ μόνου προχέουσι πυρὸς, et Ruhnken. ad h. l. — Schol. Il. γηγενοῦς. — A. praeterea αὐτόματα.

⁹⁾ Gesn. αἰθέριον vel θεόβλητον, Cod. θεωρητόν, alterum

ἀπόλλυται γὰρ εὐθείως μαρανθὲν, εἰ μὴ λάβοιτο τῆς
διαφυλάττειν αὐτὸ δυναμένης προνοίας.

CAPUT XXVII

Καὶ ταῦτα μὲν περὶ Ἡφαίστου φιλοσοφητέον. ἔω γὰρ
ἐπὶ τοῦ παρόντος, ὡς τερατείαν τινὰ, τὴν Κράτητος ¹⁾
φιλοσοφίαν, ὅτι Ζεὺς, ἀναμέτρῃσιν τοῦ παντός ἐσπου-
δακῶς γενέσθαι, δύο πυρσοῖς ἰσοδρομοῦσιν, Ἡφαίστω
τε καὶ ἡλίῳ, διετεκμήρατο τοῦ κόσμου τὰ διαστήματα·
τὸν μὲν ἄνωθεν ἀπὸ τοῦ βηλοῦ καλουμένου ῥίψας, τὸν
δ' ἀπ' ἀνατολῆς ²⁾ εἰς δύσειν ἀφείξ ³⁾ φέρεσθαι. διὰ

---

altero ineptius. Nam non de αἰθερίῳ igne loquitur Heraclitus, immo
in eo est, ut Hephaestum τὸ φθαρτὸν πῦρ significare demonstrat.
Lego θνητόν. Ita scripsisse Heracl. ad evidentiam usque demonstrare
nequeo; at ita apte scribere eum potuisse, quis negabit?

¹⁾ Schol. Κράτητος τοῦ Θεβαίου. Quis ille fuerit Crates, cuius
portentosae doctrinae specimen servavit Heraclitus, pro certo enu-
cleari nequit. Schowio enim, sine dubio illum fuisse Cratetem
Mallotam Grammaticum asserenti, profecto haud maior fides est
habenda, quam Scholiastae, ne omnino nihil dicat, τοῦ Θεβαίου
addenti. Fuit enim Thebanus ille Crates philosophus Cynicus,
cuius ab ingenio tales nugae mathematicae fuisse quam alienissimas,
ex iis satis luculenter apparet, quas illius doctrinae ac poësis reli-
quias servavit Diog. Laërt. VI. 5. 85—94. Cuius alteram operae
pretium est de scriptoribus, quibus Cratetis nomen fuerit, inspi-
cere locum IV. 4. 23, quo fiat manifestius, quam sit difficile, ser-
vatum ab Heraclito δόγμα illi inter eos reddere, cui acceptum
debeat.

²⁾ Schol. ἀνατλῶν.

³⁾ Schol. μεθείξ.

τούτ' ἀμφοτέροι 1) καὶ συνεχρόνισαν. ἅμα γὰρ ἡλίω 2) καταδύντι κάππεσεν Ἡφαιστος ἐν Λήμνω· τούτο τοίνυν, εἴτε κοσμικὴ τις ἀναμέτρησις 3), εἴθ' ὅτι μᾶλλον ἀληθές, ἔστιν 4) ἀλληγορικὴ τοῦ καθ' ἡμᾶς πυρός [ἀνθρώποις] 5) παράδοσις 6), οὐδέν ἀσεβές 7) περὶ 8) Ἡφαίστου παρ' Ὀμήρω λέλεκται 9).

CAPUT XXVIII.

Καὶ μὴν ἐπὶ τῆς δευτέρας ῥαψωδίας, ἀνακομιζομένων τῶν Ἑλλήνων, Ὀδυσσεῖ διαποροῦντι παρέστηκεν οὐκ ἄλλη τις, ἀλλ' ἡ θεία φρόνησις 10), ἣν Ἀθηναῖαν ὀνομάζει. Καὶ τὴν ἀποστελλομένην Ἴριν ἄγγελον τοῦ Διὸς, τὸν εἶροντα λόγον ὑφίσταται, ὡσπερ Ἑρμῆν τὸν ἔρμηνεύοντα· δύο γὰρ ἄγγελοι θεῶν, οὐδενὸς ἄλλου πλήν ἐπώνυμοι τῆς κατὰ τὸν λόγον ἔρμηνείας 11). Ἀλλ' ἀπρεπῶς 12) Ἀφροδίτῃ μαστροπέθει πρὸς Ἀλέξανδρον

1) Ita A. et Schol. — Schow. ἀμφοτέρα.

2) Ita A. — Schow. et Schol. ἡλίω.

3) Schol. κοσμικὴν τις ἀναμέτρησιν.

4) Schol. et Schow. ὃ μᾶλλον ἀληθές ἐστιν.

5) Fort. del. vocab. ἀνθρώποις. Post ἀνθρώποις apud Schol. εἶποι est insertum.

6) Schol. παράδοσιν.

7) Schol. ἀσεβές ἐστιν.

8) Schow. et Codd. ὑπέρ.

9) Schol. λεγόμενον. Explicit Schol. Hom. II. A. 590.

10) Ita A. — Schow. οὐκ ἄλλη τις ἀληθία ἢ φρόνησις.

11) Cf. Schol. II. F. 424, qui locus fugit Hasium.

12) Schol. τινές λέγουσιν, ὅτι ἀπρεπῶς.

Ἑλένην. 1) ἀγνοοῦσι γὰρ, ὅτι νῦν λέγει τὴν ἐν τοῖς ἐρωτικοῖς πάθεισιν ἀφροσύνην, ἢ μεσῖτις ἐστὶ καὶ διάκονος ἀεὶ μεираκιώδους 2) ἐπιθυμίας· αὕτη καὶ τόπον εὔρεν ἐπιτηδεῖον, ὅπου τὸν Ἑλένης δίφρον ἀφιδρῦσει 3), καὶ ποικίλοις μαγγάνοις ἐκατέρων 4) κινεῖ τὸν πόθον, Ἄλεξανδρου μὲν ἐρωτικῶς ἔτι διακειμένου, τῆς δ' Ἑλένης μετανοεῖν ἀρχομένης. διὸ δὴ κατ' ἀρχὰς ἀντειπούσα, τοῦσχατον ὑπέικει, μεταξύ δυοῖν φερομένη 5) παθῶν, ἐρωτὸς τε τοῦ πρὸς Ἄλεξανδρον, καὶ αἰδοῦς τῆς πρὸς Μερέλαιον.

CAPUT XXIX.

6) Ἡ γε μὴν εὐωχομένοις τοῖς θεοῖς 7) ὑποδιακονουμένη κατ' ἀρχὰς Ἡβη, τίς ἂν εἴη, πλήν ἢ διηνεκῶς 8) ἐν ταῖς ἀβροσύναις 9) νεότης; οὐδέ 10) γὰρ ἐν οὐρανῷ 11) γῆρας, οὐδ' ὑπεστί τι τῆς θείας φύσεως ἔσχατον βίου νόσημα. πασης δ' ἐξαιρέτως θυμηδίας, ὥσπερ εἰ συνεκτικὸν ὄργανόν ἐστιν ἢ τῶν συνεληλυθότων ἐπὶ τὴν ἀβρο-

1) Schol. πρὸς τὸν Ἄλ. τὴν Ἑλ.

2) Schol. ἢ μεσῖτις ἐστὶν ἀεὶ καὶ διάκ. μειρ.

3) Schol. ἀφιδρῦσει.

4) Schol. ἐκάτερον. Fort. leg. ἐκατέρου.

5) Schol. δύο φερομένων.

6) Cf. Schol. Il. A. 2, qui locus fugerat Hasium.

7) Adieci τοῖς θεοῖς e Schol.

8) Fort. ἢ διάκονος.

9) Schow. εὐφροσύναις. — Schol. ἀφροσύναις.

10) Schow. et Schol. οὐδέν. — Gal. MS. Angl. οὐδέ.

11) Schol. οὐρανῷ ἐστὶ.

σύνην 1) ἀκμή 2). Περὶ μὲν γε τῆς 3) "Ἐριδος οὐδ' ὑπεσταλμένως ἠλληγόρησεν 4), οὐδ' ὥστε δεῖσθαι λεπτῆς τινος εἰκασίας· ἀλλ' ἐκ τοῦ φανεροῦ τὰ κατ' αὐτὴν πεπόμπευκεν·

"Ἦτ' ὀλίγη μὲν πρῶτα κορυφῶσεται, αὐτὰρ ἔπειτα Οὐρανῷ ἐστήριξε κάρη, καὶ ἐπὶ χθονὶ βαίνει α).

διὰ γὰρ τούτων τῶν ἐπῶν οὐ θεὰ τις οὕτω 5) παντάπασι τερατώδης ὑφ' Ὀμήρου μεμόρφωται, τὰς πρὸς ἑκάτερον 6) μεταβολὰς τοῦ σώματος ἀπίστους 7) ἔχουσα, καὶ ποτὲ μὲν ἐπὶ γῆς ἐρριμμένη ταπεινὴ 8), ποτὲ δ' εἰς ἄπειρον αἰθέρος 9) ἐκτειναμένη μέγεθος· ἀλλ', ὃ συμβέβηκεν αἰεὶ 10) τοῖς φιλονεικοῦσι πάθος, ἐκ ταύτης τῆς ἀλληγορίας διειτύπωσεν 11). ἀρξαμένη 12) γὰρ ἀπὸ λιτῆς αἰτίας ἢ ἔρις, ἐπειδὴν ὑποκινήθη, πρὸς μέγα δὴ τι κακὸν 13) διογκοῦται.

---

1) Schow. εὐφροσύνην. — Schol. ἀφροσύνην.

2) Cf. Schol. Il. A. 440.

3) Schol. περὶ τῆς.

4) Schol. ἠλληγόρησεν "Ὀμηρος.

5) Schol. οὕτω τις.

6) Schow. πρὸς ἑκατέρου. — Schol. πρὸ ἑκατέρου. — Heyn. πρὸς ἑκάτερον.

7) Schol. ἀπίστως.

8) Fort. delendum est vocabulum ταπεινή.

9) Vocabulum αἰθέρος addidi e Cod. A et e Schol.

10) Schol. ἀλλ' ὅπως (leg. ὅπερ) ἔθος συμβαίνειν.

11) Schol. ἐδήλωσεν.

12) Schol. ἀρχομένη.

13) Schow. κακοῦ. V. Heyn. ad h. l.

a) Il. A. v. 442.

CAPUT XXX.

Καὶ ταυτὶ μὲν ἴσως μετριώτερα. 1) πολλή δὲ 2) κατ' Ὀμήρου τραγωδία σκηνοβατεῖται παρὰ τοῖς ἀγνωμό-
τως αὐτὸν ἐθέλουσι συκοφαντεῖν, ὅτι παρεισάγει κα-
τὰ τὴν 3) πέμπτην ῥαψωδίαν τιτρωσκομένους θεοὺς,
Ἀφροδίτην τὸ πρῶτον 4) ὑπὸ Διομήδους, εἶτ' 5) Ἀ-
ρημ. προστιθέασι δὲ τοῖτοις, ὅσα κατὰ παρηγορίαν
ἢ Διώνη περὶ τῶν ἔτι πρότερον ἠτυχηκότων 6) ἀπαγ-
γέλλει θεῶν. ἐν μέρει δ' ὑπὲρ ἑκάστου τὸν λόγον ἀπο-
δώσομεν ἡμεῖς, οὐδεμιᾶς ἐκτὸς ὄντα φιλοσοφίας 7).
Διομήδης γάρ, Ἀθηναῖαν ἔχων σύμμαχον, τουτέστι τὴν
φρόνησιν, ἔτρωσεν Ἀφροδίτην 8), τὴν ἀφροσύνην· οὐ
μὰ Δία, οὐ θεῶν 9) τινα, τὴν δὲ τῶν μαχομένων βαρ-
βάρων ἀλογιστίαν. αὐτὸς μὲν γάρ, ἅτε διὰ πάσης ἑλλη-
λυθῶς πολεμικῆς μαθήσεως 10), καὶ τοῦτο μὲν ἐν Θή-
βαις, τοῦτο δ' ἐν 11) Ἰλίῳ δεκαετῆ χρόνον ἐμφρόνως
τοῦ μίχεσθαι προϊστάμενος, ἐξ εὐμαροῦς 12) διώκει τοὺς

1) Cf. Schol. Il. E. 336. Schowius vocabula καὶ ταῦτα μὲν ἴσως μετριώτερα in fine capitis praecedentis collocaverat. Quos inde ἀνάστατα ποιήσας tricesimi capitis a fronte addidi. Quae ab iis, quae sequuntur divelli nullo modo posse, quis admonitus dubitabit?

2) Schol. Πολλάκις ἤ.

3) Schol. τήνδε τήν.

4) Schol. πρότερον.

5) Schol. εἶτα.

6) Schol. ἀτυχησάντων.

7) Ita Schol. — Idem coniecerat Heynius. — Schow. ἐκτὸς ὄντος φιλ. — Cod. A, ut Schol.

8) Schol. ἦτοι τὴν ἀφρ.

9) Schol. μὰ Δία, θεῶν τινα.

10) Schol. ἑλληλυθῶς μαθήσεως.

11) Ita Cod. A. — Schol. et Schow. δὲ ἐν.

12) Schol. τ. μάχ. προῖστ. ἐμφρ., εὐμαρῶς.

βαρβάρους· οἱ δ', ἀναίσθητοι καὶ λογισμῶν ὀλίγα κοι-
νωνοῦντες, ὑπ' αὐτοῦ διώκονται, καθάπερ

Ἔοικε πολυτάμοσος ἀνδρὸς ἐν αὐλῇ. ^{α)}

πολλῶν οὖν φονευομένων, ἀλληγορικῶς Ὅμηρος τὴν
βαρβαρικὴν ἀφροσύνην ὑπὸ Διομήδους τετρωσθαι παρ-
εισήγαγεν ¹⁾.

CAPUT XXXI.

Ὅμοιος δ' ὁ Ἄρης οὐδὲν ἐστὶν ἄλλο ²⁾, πλὴν ὁ
πόλεμος, παρὰ τὴν ἀρετὴν ὠνομασμένος, ἥπερ ἐστὶ ³⁾
βλάβη. γένοιτο δ' ἂν ἡμῖν τοῦτο σαφές ἐκ τοῦ λέγειν
αὐτὸν μαινόμενον ⁴⁾, τυκτὸν κακὸν, ἀλλοπρόσαλλον ⁵⁾.
ἐπιθέτοις γὰρ ἀρμόζουσι πολέμῳ κέχρηται μάλλον ἢ θεῶ·
μανίας γὰρ εἰσι πλήρεις ἅπαντες οἱ μαχόμενοι, πρὸς
τὸν κατ' ἀλλήλων φόνον ἐνθουσιαστικῶς ζέσαντες· καὶ
τὸ ἀλλοπρόσαλλον ⁴⁾ ἐτέρωθί που διὰ πλειόνων ἐξηγεῖται,
λέγων·

Ξυγὸς ⁵⁾ Ἐνυάλιος, καὶ τε κτανέοντα κατέκτα ⁶⁾.

¹⁾ Schow. τετρωσθαί φησιν ὑπὸ Διομήδους.

²⁾ Schol. ἄλλος.

³⁾ Schol. ἐστὶν ἡ.

⁴⁾ In Heracliti editionibus haec ita legebantur: μαινόμενον,
τυκτὸν κακὸν, ἀλλοπρόσαλλον. ἐτέρωθί που. Orta est lacuna,
dum librarii oculi a priore ἀλλοπρόσαλλον ad posterius aberrarent.
Bonum factum, quod quae perierant vocabula, et apud Schol. Hom.
asservabantur, et in Cod. A. exstabant, e quo descripta primus pu-
blici iuris fecerat Bast. ad Greg. Corinth. p. 131. V. Bredow. Ep.
Paris. p. 249.

⁵⁾ Ita Cod. A. — Ante Schowium Ξυγὸς legebatur.

^{a)} Il. A. v. 433.

^{b)} Il. E. 831.

^{c)} Cf. Il. Σ. 309.

νεμεσηται γάρ αἱ πολέμων ἐπ' ἀμφοτέρα ῥοπαί, καὶ τὸ νικηθέν οὐδὲ προσαντήσαν αἰφνιδίως πολλακίς ἐκράτησεν ¹⁾. ὥστε, τῆς ἐν ταῖς μάχαις ἀμφιβολίας ἄλλοτε πρὸς ἄλλους μεταφοιτώσης, ἐτύμως κακὸν ἄλλοπρόσαλλον προσείρηκε τὸν πόλεμον ²⁾. ἐτρώθη δ' ὑπὸ Διομήδους Ἄρης, οὐ κατ' ἄλλο ³⁾ τι μέρος, ἀλλὰ

νειάτον ἐς κενεῶνα ⁴⁾.

σφόδρα πιθανῶς. ἐπὶ γὰρ τὰ κενὰ τῆς μὴ πάνυ φρουρουμένης τῶν ⁴⁾ ἀντιπάλων τάξεως παρεισελθῶν, εὐμαρῶς ἐτρέψατο τοὺς βαρβάρους. καὶ μὴν χάλκεον λέγει τὸν Ἄρην, τὰς τῶν μαχομένων πανοπλίας ὑποσημαίνων· σπάνιος γὰρ ἦν ὁ σίδηρος ἐν τῷ πάλαι χρόνῳ. ⁵⁾ τὸ δὲ σίμπαν ἐσκέποντο χαλκῷ. διὰ τοῦτο φησιν·

---

¹⁾ In sententia luce clariore duo sunt vocabula, quae manifesto labem contraxerunt, *νεμεσηται* et *προσαντήσαν*. De quibus Heyniius: »νεμεσηται ῥοπαί an ab ipso auctore venerint, dubito: videtur alia vox requiri, v. c. ἀνοικονόμητοι vel simile quid: *regi seu praevideri nequeunt*. Quicquid est, mox *προσαντήσαν* forte dirimendum." Quae credat, qui poterit. Ampliare in talibus satius esse iudico, quam multa excogitare, quae potuit dixisse scriptor; quid enim debuerit dicere atque dixerit, haud facile arbitrator indicatum iri. Pro *νεμεσηται* fortasse scribendum est *νεμεσηται*. Est enim *νεμεσητικός*, ὃς λυπεῖται ἐπὶ τοῖς ἀναξίως εὖ πράττουσιν. — *αἰφνιδίως* scripsi pro *αἰφνιδιον*, Scholiastae auctoritate innisus.

²⁾ Schow. εἶρηκε πρὸς τὸν πόλ.—Schol. et Heyn. εἶρηκε τὸν πόλ.

³⁾ Ita Cod. A. et Schol. — Schow. οὐκ ἄλλο τι.

⁴⁾ Addidi articulum e Cod. A. et Schol.

⁵⁾ Schow. τῷ τότε πάλαι χρόνῳ. — Heyn. τῷ τότε χρόνῳ. — Schol. τῷ πάλαι χρόνῳ.

a) Il. E. v. 857.

Ὅσσε δ' ἄμερθεν ¹⁾
αὐγὴ χαλκείη κορυθῶν ἄπο λαμπομενάων,
θωρήκων τε νεοσμήκτων. ²⁾

ἀναβοᾷ δὲ τρωθεῖς,

ὅσσον τ' ἐννεάχιλοι ἐπίαγον ἢ δεκάχιλοι. ³⁾

Καὶ τοῦτο δὲ τεκμήριον πολλῶν διωκομένων ⁴⁾ πολε-
μίων· οὐ γὰρ ἂν εἷς θεὸς ἀνεβόησε τοσοῦτον, ἀλλ' ἡ
φεύγουσα μυριάνδρος, οἶμαι, τῶν βαρβάρων φάλαγξ.
ὥστ' ἐναργεῖσι τεκμηρίοις καὶ διὰ τῶν κατὰ μέρος ἐδείξα-
μεν, οὐ τὸν Ἄρην τετρωμένον ⁵⁾ ὑπὸ Διομήδους,
ἀλλὰ τὸν πόλεμον ⁶⁾.

CAPUT XXXII.

Αὗται δ' ἐν παρεκβάσει τῶν προτέρων ἀλληγοριῶν,
δι' ὧν καὶ τεχνικωτέραν ἔχουσιν ἐμπειρίαν ⁷⁾, ἐν οἷς
φησὶ·

¹⁾ A. ὄσσαι δ' ἄμερθεν. — Schol. δ' ἄμερθεν.

²⁾ Schol. διωκομένων ἐν τῷ πολέμῳ πολεμίων.

³⁾ Schow. et Schol. οὐκ Ἄρην τὸν τετρωμένον.

⁴⁾ Fortasse legendum est τοὺς πολεμίους.

⁵⁾ Pro ἐν παρεκβάσει Schol. habet αἱ παρεκβάσεις. καὶ post
δι' ὧν addidi suadente Cod. A. Non audiendus est Schowius, qui
intricatisssimam explicandi impediti sane loci rationem excogitavit,
textu hunc in modum constituto: αὗται δ' ἐν παρεκβάσει, τῶν
προτέρων ἀλληγοριῶν τεχνικωτέραν ἔχουσιν ἐμπειρίαν. Quae
ita ipse interpretatur: »Hae vero allegoriae, quae per digressionem
episodicam ab Homero enarratae, a me iam pertractatae sunt, ha-
bent structuram magis artificiosam, quam eae, quas supra tractavi,
allegoriae.» De quibus valet illud Synesii νοῦ μὲν ἀνύχμος, λέ-

a) V. Il. N. v. 340 sqq.

b) V. Il. E. v. 859.

Τλή μὲν Ἄρησ , ὅτε μιν Ὀτος κρατερός τ' Ἐφιάλτης ,
Παῖδες Ἀλωῆος , δῆσαν κρατερῶ ἐν δεσμῶ. ^{a)}

2) γεννικοὶ γὰρ οὗτοι καὶ κατ' ἀλήνην ἰσχυροὶ νεανία

Ξεως δ' ἐπομβρία. Vocabulam αὐται Schowius ad omnes, quae deinceps sequuntur, refert allegorias, quum mihi unam de Aloidis fabulam indicasse videatur scriptor his vocabulis: αὐται δ' αἱ παρεκβάσεις τῶν προτέρων ἀλληγοριῶν, δι' ὧν καὶ τεχνικωτέρων ἔχουσιν ἐρμηνείαν. Quae ita interpretor: Quae iam sequuntur (nec est, cur in eo haereamus, quod αὐται, nec quod dicere debebat, αἱ δέ, scripserit Heraclitus) ad superiores allegorias sunt tamquam excursus; unde (a quibus) etiam magis consentaneam nanciscuntur interpretationem; h. e. episodium de Oto et Ephialte allego-
riarum de Marte est veluti pars neque bene explicari potest, nisi adhibitis iis, quae de ipso Marte in superioribus sunt exposita. Neque mirum, quod plurali παρεκβάσεις usus sit. Ita enim solent. Cf. Diod. Sic. I. 37 ἵνα μὴ μακρὰς ποιῶμεν τὰς παρεκβάσεις.

1) Praestantissimis usus Cod. A. atque Schol. lectionibus redintegri hunc de Aloidis locum, qui, quomodo vulgo edebatur, recte neque intelligi potuit, neque explicari. Quod quo manifestius appareat, textum proponam, quomodo in Schowiana editione exstat:

γεννικοὶ γὰρ οὗτοι οἱ κατ' ἀλήνην νεανία ταραχῆς καὶ πολέμου μεστὸν ἤδεσαν τὸν βίον, οὐδεμιᾶς εἰρηνικῆς ἀναπαύσεως μέσης τοὺς παρ' ἑκάστα κάμνοντας ἀνοίης, ἰδίους ὅπλους ἐκστρατευσάμενοι τὴν ἐπιπολάζουσαν ἀηδίαν ἀνέστηλαν· ἄχρη μὲν οὖν τρισκαίδεκα μηνῶν, ἀκλινης καὶ ἀστασίας αὐτῶν ὁ οἶκος, ἐν ὁμονοίᾳ τε τὴν εἰρήνην διστρατηγεῖ· μητρικὰ δὲ παρσιπτεσοῦσα καὶ φιλόνηκος οἰκίας νόσος ἀνέτρεψε τὴν προτέραν εὐστάθειαν. In quibus sine codicum auctoritate nihil mutavi, nisi quod sustuli οἶκον illum, τὴν εἰρήνην διαστρατηγούντα, insertis vocabulis τ' ἦν, atque διστρατηγεῖ in διστρατηγούν correcto. Praeterea pro προτέρων scripsi πρότερον.

a) V. Il. E. v. 385.

γεγονότες, ἐπειδὴ ταραχῆς καὶ πολέμου μεστὸν ᾔδεισαν τὸν βίον, οὐδεμιᾶς εἰρημικῆς ἀναπαύσεως μέσης τοὺς παρ' ἑκάστα κίμνοντας ἀνείσης, ἰδίους ὄπλοις ἐκστρατευσάμενοι, τὴν ἐπιτολάζουσαν ἀηδίαν ἀνέστειλαν. ἄχρι μὲν οὖν τρισκαίδεκα μηνῶν ἀκλινῆς τ' ἦν καὶ ἀστασίαστος αὐτῶν ὁ οἶκος. ἐν ὁμοιοῖα τε τὴν εἰρήνην διεστρατήγουν· μητροιά δὲ παρεισπεσοῦσα φιλόνομος, οἰκίας κώσος, ἀνέτρεψε πάντα καὶ διέφθειρε τὴν πρότερον εὐστάθειαν· ἐκ δευτέρου ¹⁾ δὲ πάλιν, ὁμοίως ταραχῆς ἀναφθείσης, ἔδοξεν ὁ Ἄρης ἀπὸ τοῦ δεσμοτηρίου λελύσθαι ²⁾ [τουτέστιν ὁ πόλεμος]. ³⁾

CAPUT XXXIII.

Ἡρακλῆα δὲ νομιστέον οὐκ ἀπὸ σωματικῆς δυνάμεως ἀναχθέντα ⁴⁾ τοσοῦτον ἰσχύσαι ⁵⁾ τοῖς τότε ⁶⁾ χρόνοις. ἀλλ' ἀνὴρ ἔμφρων καὶ σοφίας οὐρανίου μύστης γεγονώς ⁷⁾, ὡς περὶ κατὰ βαθείας ⁸⁾ ἀγῆλος ὑποδεδυκῦϊαν ⁹⁾ ἐφώτισε τὴν φιλοσοφίαν ¹⁰⁾, καθ' ἅπερ ὁμολογοῦσι καὶ Στωικῶν

¹⁾ Schol. δευτέρως.

²⁾ Schol. λυθῆναι.

³⁾ Vocabula uneis inclusa a recentiore manu videntur esse addita. Nam sunt non solum supervacanea, sed etiam absurda.

⁴⁾ Neque intelligo, quid significare possit hoc loco vocabulum ἀναχθέντα, neque certam corrupti loci emendationem possum proponere. Fortasse una litura delendum est vocabulum, tamquam per διττογραφίαν ortum e vocabulo ἀναφθείσης, quod est in praecedentis capituli fine.

⁵⁾ Schow. ἰσχύσαι.

⁶⁾ Ita Schol. — Schow. τοῖσδε χρόνοις.

⁷⁾ Schow. μύστης, ὡς περὶ. Veram lectionem praebet Schol.

⁸⁾ Schol. βαθείης.

⁹⁾ ὑποδεδ. Heynius. Vulgo ἐπιδεδυκῦϊαν.

¹⁰⁾ Schol. τὴν οἰκουμένην.

οὐ δοκιμώτατοι ¹⁾). περὶ μὲν οὖν τῶν ἄλλων ἄθλων, ὅποσοι τῆς παρ' Ὀμήρω μνήμης ὑστεροῦσι; τί δεῖ παρὰ καιρὸν ἐκμηκύνειν φιλοτεχνούοντας; ὅτι κάπρον ²⁾ μὲν εἶλε, τὴν ἐπιπολάζουσαν ἀνθρώποις ἀκολασίαν, λέοντα δὲ, τὴν ἀκρίτως ὀρμῶσαν ἐφ' ἃ μὴ δεῖ φορᾶν, κατ' αὐτὸ δὲ θυμούς ἀλογίστους ³⁾ πεδήσας, τὸν ὑβριστὴν ταύρον ἐνομίσθη δεδεκέσθαι· δειλίαν γε μὴ ἐφυγάδευσεν ἐκ τοῦ βίου, τὴν Κερυνεῖαν ⁴⁾ ἔλαφον· καὶ τις ἀπρεπῶς ὀνομαζόμενος ἄθλος ἐκμεμόχθηται διακαθήραντος αὐτοῦ τὴν πολύχουν κόπρον, ἐπιτρέχουσαν ἀνθρώποις ἀηδίαν. ὄρνεις δὲ, τὰς ὑπνηέμους ἐλπίδας, αἱ βόσκουσι τὸν βίον ἡμῶν, ἀπεσκέδασέ τε καὶ τὴν πολυκέφαλον ὕδραν, τὴν ἡδονὴν, ἣτις, ὅταν ἐκκοπῆ, πάλιν ἄρχεται βλαστάνειν, ὡσπερ διὰ πυρὸς τινος τῆς παραινέσεως ἐξέκαυσεν ⁵⁾. αὐτὸς

¹⁾ Schol. δοκιμώτεροι.

²⁾ Schow. κόπρον. Verum vidit Heynius, cuius emendationem confirmat. insuper Schol. auctoritas.

³⁾ Schol. ἀλόγους.

⁴⁾ Ita scripsi e certissima Munekeri emendatione ad Hyg. Fab. p. 72. Cf. Callim. H. in Dian. 109; Apollod. II. 5. 5. — Schow. κερυνεῖαν.

⁵⁾ Proponam Schowii textum: καὶ τις ἀπρεπῶς ὀνομαζόμενος ἄθλος ἐκμεμόχθηται, διακαθήραντος αὐτοῦ τὴν ἐπιτρέχουσαν ἀηδίαν. ὄρνεις δὲ, τὰς ὑπνηέμους ἐλπίδας, αἱ βόσκουσι τὸν βίον ἡμῶν, ἀπεσκέδασε δὲ καὶ τὴν πολύχουν κόπρον, καὶ τὴν πολυκέφαλον ὕδραν, ἣτις ὅταν ἐκκοπῆ πάλιν ἄρχεται βλαστάνειν, ὡσπερ ὕδραν τινὰ διὰ πυρὸς τῆς παραινέσεως ἐξέκοψεν. Genuinam textus formam scholia praebent, aliquot locis opitulatur Cod. A. In eo tantum proprium meum secutus sum iudicium, quod vocabulis τὴν πολύχουν κόπρον, in alienum locum translatis, proprium locum assignavi; ὑπνηέμους scripsi ex Hemsterhusii emendatione, ad Lucian. Tom. II. p. 419 ed. Bipont. Cod. A. ὑπνηέμους;

γε μὴν ὁ τρικέφαλος δειχθεὶς ἡλίῳ κέρβερος εἰκότως
ἂν τὴν τριμερῆ φιλοσοφίαν ὑπαινίττοιτο ¹⁾. τὸ μὲν γὰρ
αὐτῆς λογικόν, τὸ δὲ φυσικόν, τὸ δὲ ἠθικόν ὀνομάζεται·
ταῦτα δ', ὡς περ ἀφ' ἑνὸς ἀγένοσ ²⁾ ἐκπεφυκότα, τριχῆ
κατὰ τὴν κεφαλὴν ³⁾ μερίζεται.

CAPUT XXXIV.

Περὶ μὲν δὴ τῶν ἄλλων ⁴⁾, ὡς περ εἶπον, ἄθλων, ἐν
συντόμῳ δεδήλωται. τετραμένην δ' Ὀμηρος ὑπεστήσατο
τὴν Ἡραν, τοῦτο ἀκριβῶς παραστήσαι βουλόμενος, ὅτι
τὸν θολερὸν ἀέρα, καὶ πρὸ τῆς ἐκάστου διανοίας ἐπα-
χλύοντα ⁵⁾, πρῶτος Ἡρακλῆς, θείῳ χρησόμενος λόγῳ,
διώρθρωσε ⁶⁾, τὴν ἐκάστου τῶν ἀνθρώπων ἀμαθίαν
πολλαῖς νοουθεσίαις κατατρώσας ⁷⁾. ὅθεν ἀπὸ γῆς εἰς

Schol. *συνανέμους*. Heraclito, quum scriberet ἐλπίδας, αἱ βόσ-
κουσι τὸν βίον ἡμῶν, haud dubie obversabatur Euripidis versus
in Phoen. 399,

αἱ δ' ἐλπίδες βόσκουσι φυγάδας, ὡς λόγος.

¹⁾ Ita Schol. — Schow. ὑπαινίττεται.

²⁾ Ita Cod. A. et Schol. — Ante Schowium edebatur ἀφ' ἑνὸς
ἐκπεφυκότα.

³⁾ A. et Schol. κατὰ κεφαλὴν.

⁴⁾ Schol. ἄλλων ἄθλων.

⁵⁾ Non intelligo vocabula καὶ πρὸ τῆς ἐκάστου διανοίας ἐπα-
χλύοντα, neque scio, quo modo possint emendari. Schol. pro
ἐπαχλ. exhibet ὑπαχλ.

⁶⁾ διώρθρωσε edidi ex felici Schowii emendatione. Vulgo
διήρθρωσε.

⁷⁾ Post κατατρώσας sequuntur apud Schol. haecce vocabula satis
insignia: τὰ δὲ λοιπὰ ζητήματα (l. ζήτησι) ἐμπροσθεν εἰς (l. εἰς
τὸ) τλῆ δ' Ἡρῆ et iam omittuntur, quae apud Heraclitum exstant

οὐρανὸν ἀφήσει τὰ τόξα ¹⁾. πᾶς γὰρ ἀνὴρ ²⁾ φιλόσοφος ἐν θνητῷ καὶ ³⁾ ἐπιγίω τῷ ⁴⁾ σώματι πτηνὸν ὡσπερ τι βέλος, τὸν νοῦν, εἰς τὰ μετάρσια διαπέμπεται ⁵⁾. τεχνικῶς δὲ προσέθηκεν εἰπὼν· ἰὼ τριγλώχινι βαλῶν. ἵνα διὰ συντόμου τὴν τριμερῆ φιλοσοφίαν ὑπὸ τοῦ τριγλώχινος ὑποσημήνη βέλους ⁶⁾. Μεθ' Ἡρακλῆος δὲ τετόξευκε καὶ τὸν Ἀιδην ⁷⁾. οὐδεὶς γὰρ ἄβατος φιλοσοφία χῶρος. ἀλλὰ μετὰ τὸν οὐρανὸν ⁸⁾ ἐζήτηκε ⁹⁾ τὴν κατωτάτω φύσιν, ἵνα μηδὲ τῶν νέρθεν ἀμύητος ἦ ¹⁰⁾. τὸν αὖν

---

ab ὄθεν ἀπό usque ad ὡσθ' Ἡρακλέους. Indicat enim, qui alter supervenit scholiasta, nolle se acta agere, eadem repetendo, quae iam exstarent in Scholio ad Il. E. 392. Quod a prima manu in prima margine scriptum, sub lemmate τλῆ δ' Ἡρακλῆος re vera vocabula continet, quae hoc loco desiderantur.

1) Schol. βέλη. 2) Om. ap. Schol.

3) θνητῷ καὶ om. ap. Schol. 4) τῷ om. ap. Schol.

5) Satis singularis h. l. verbi διαπέμπεται usus; expectares ἀνίσταται vel simile quid; neque διαπέμπεται ab ipso Heraclito scriptum esse censeo.

6) Cf. Damasc. π. ἀρχ. p. 309 (ed. Kopp.): καὶ μήποτε διὰ τοῦτο τριγλώχινι ἀννυμεῖται ὁ θεὸς, οὐχ ὅτι τριάδων ὑποστάτης, μᾶλλον δὲ ἀντεπιτακτικὸς τῆς τριαδικῆς διαιρέσεως, ἀλλ' οὐχὶ ποιητικὸς.

7) Haec omnia συντόμως ita leguntur ap. Scholiastam: διὰ δὲ τοῦ τριγλώχινος βέλους ἢ τριμερῆς ἡμῶν φιλοσοφία δεδήλωται· μετὰ δὲ Ἡρακλῆος τοξεύει Ἀιδην.— Schowius μεθ' ἡμέραν, quod est etiam in Codd.

8) Ita Schol. — Schow. μετ' οὐρανόν.

9) Schow. ἐζήτησε.

10) Pro vocabulis ἵνα μηδὲ τῶν νέρθεν ἀμύητος ἦ apud Scholiastam haec inveniuntur: διὸ καὶ ἀνεληλυθέναι τὸν Ἀιδην φησὶ, μονοουχὶ συνάπτων ἄμφω τὰς γνώμας.

ἀλαμπή και πᾶσιν ἀνθρώποις ἄβατον ἄδην ὁ τῆς σοφίας οἰστός, εὖστοχα βληθεὶς, διευκρίνησεν ¹⁾. ὥσθ' αἱ Ἡρακλέους ²⁾ χεῖρες ἀγνεύουσι παντὸς Ὀλυμπίου μύσους. ἀρχηγὸς δὲ πάσης σοφίας γενόμενος Ὀμηρος ³⁾, ἀλληγορικῶς παρέδωκε τοῖς μετ' αὐτὸν ἀρρῦσασθαι κατὰ μέρη ⁴⁾ πάνθ', ὅσα πρῶτος πεφιλοσόφηκε.

CAPUT XXXV.

5) Νομίζουσι τοίνυν ἔνιοι ⁶⁾ μηδὲ Διόνυσον εἶναι παρ' Ὀμήρω θεόν. ἐπειδήπερ ὑπὸ Λυκούργου διώκεται, και μόλις δοκεῖ σωτηρίας τυχεῖν, Θέτιδος αὐτῷ παραστάσης. τό δ' ἐστὶν οἴνου συγκομιδῆς γεωργική ⁷⁾ ἀλληγορία, δι' ὧν φησὶν·

Ὅς ποτε μαινομένοιο Διωνύσοιο τιθήνας
Σεῦε κατ' ἡγάθειον Νυσηῖον· αἱ δ' ἅμα πᾶσαι
Θυσθλα χαμαὶ κατέχευον ⁸⁾, ὑπ' ἀνδροφόνοιο Λυ-
κούργου
Θεινόμεναι βουπλήγι Διόνυσος δὲ φοβηθεὶς
Δύσεθ' ἄλος κατὰ κῆμα, Θέτις δ' ὑπεδέξατο κόλπῳ
Λειδιότα ^{a)}.

¹⁾ Incipit denuo Schol. Il. E. 336.

²⁾ Schow. ὥσθ' Ἡρακλέους. — αἱ addidi ex A. et Schol.

³⁾ Ὀμηρος addidi e Scholiasta.

⁴⁾ Schol. ἀρρῦσασθαι πάνθ'.

⁵⁾ Cf. Schol. Il. Z. 132.

⁶⁾ Schol. νομίζουσι τινες.

⁷⁾ Ita Schol. — Schow. γεωργοῖς.

⁸⁾ Ita Edd. et Codd. omnes. — Apud Homerum κατέχευαν.

a) V. Il. Z. v. 132 sqq.

μαινόμενον μὲν εἶρηκε Διόνυσον ἀντὶ τοῦ οἴνου 1)· ἐπειδήπερ οἱ πλείονι 2) τῷ ποτῷ χρώμενοι τοὺς λογισμοὺς 3) διασφάλλονται. ὥσπερ τὸ δέος, εἰ τύχοι, γλωρὸν λέγει, καὶ πευκεδανὸν τὸν πόλεμον 4)· ἃ γὰρ ἀπὸ αὐτῶν συμβαίνει, ταῦτα ἐκείνοις περιῆψεν 5), ὅθεν ἄρχεται τὰ πάθη. τιθήνας δὲ νομίζειν δεῖ τὰς ἀμπέλους 6). Λυκούργος δ' , ἀνὴρ εὐαμπέλου 7) λήξεως δεσπότης, μετὰ τὴν ὀπωρινὴν ὥραν, ὅτε συγκομιδὴ τῶν διονυσιακῶν καρπῶν ἐστίν, ἐπὶ τὴν εὐφορωτάτην ἐξεληλύθει Νύσαν 8). καὶ μετὰ τοῦτο, ἔτι δρεπομένων τῶν βοτρυῶν φησὶ· Διώνυσος δὲ φοβηθεὶς· ἐπειδήπερ ὁ μὲν φόβος εἴωθε τρέπειν τὴν διάνοιαν. ὁ δὲ τῆς σταφυλῆς καρπὸς τρέπεται 9) θλιβόμενος εἰς οἶνον. ἔθος γε μὴν 10) τοῖς πολλοῖς, ἐπὶ φυλακῇ τοῦ διαμένειν ἀκλινῆ τὸν καρπὸν, ἐπικιρνάναι 11) θαλαττίῳ ὕδατι· παρὰ τοῦτο ὁ Διώνυσος Δύσεθ' ἀλὸς κατὰ κύμα α).

1) Schow. μαινόμενον μὲν εἶρηκεν ἀντὶ Διονύσου τὸν οἶνον.

2) Ita A. — Schow. et Schol. πλείονες τῷ.

3) Schow. τοῦ λογισμοῦ.

4) Schol. καὶ πευκεδανὸν εἰ τύχη καὶ γλωρὸν λέγει τὸν πόλεμον. Schow. πόλεμον sine articulo. — A. τὸν πόλεμον.

5) Schol. εἶρηκε περιάψας.

6) Haec vocabula, τιθήνας — ἀμπέλους, posteriore sed inepto loco post ἐξεληλύθει Νύσαν collocata huc transtuli, quo necessario pertinent.

7) Schol. καὶ ἀμπέλου.

8) Schol. Νύσαν.

9) Schol. τρεπόμενος.

10) Schol. ἔθος γάρ.

11) Schol. τὸν οἶνον ἐπικιρνᾶν.

a) V. Il. Z. v. 136.

Θέτις δ' ὑπεδέξατο κόλπῳ, ἢ τελευταία μετὰ τὴν ἀπό-
θλιψιν τοῦ καρποῦ θέσις ¹⁾. αὕτη γὰρ ἐσχάτη δέχεται
τὸν οἶνον· δευδιότα δέ, διὰ τὸν ²⁾ ἐν ἀρχῇ τοῦ νεοθλι-
βούς γλεύκος παλμόν ³⁾, καὶ τὴν μετααρμόζουσαν ὀρεμὴν·
δέος εἶπε γὰρ τὸν τρόμον ⁴⁾. οὕτως ⁵⁾ Ὅμηρος οὐ φιλο-
σοφεῖν μόνον ἀλληγορικῶς, ἀλλὰ καὶ γεωργεῖν ⁶⁾ ἐπί-
σταται.

CAPUT XXXVI.

7) Φυσικῆς δ' ἀπτεται ⁸⁾ θεωρίας καὶ ὅταν ὁ Ζεὺς,
εἰς τὸ αὐτὸ συναθροίσας τοὺς θεοὺς ⁹⁾ ἅπαντας, ἀρχη-
ται ¹⁰⁾ τῶν μεγάλων ἀπειλῶν, καθήμενος ¹¹⁾

Ἀκροτάτη κορυφῇ πολυδειράδος Οὐλύμποιο ^{a)}.

πρῶτος ἔστηκεν αὐτός· ἐπειδὴ τὴν ἀνωτάτω τάξιν, ὡσπερ
ἐδηλοῦμεν, ἢ αἰθεριώδης ¹²⁾ ἐπέχει φύσις. σειρὰν δ' ἀπὴρ-

1) Ut sana evadat sententia, mutavi interpunctionem atque
disiunxi versum Homericum in duas partes.

2) Schow. et Codd. τὸν οἶνον, δευδιότα τόν. — Schol. τὸν
οἶνον διότι τόν.

3) Schol. παλαιόν.

4) Schol. δέος εἶπε καὶ τρόμον. — A. δέος εἶπε γὰρ τρόμον.

5) Schol. ὁ Ὅμηρος.

6) Schow. γεωργεῖν θεωρητικῶς. — A. γεωργεῖν θεωρεῖν. —
Schol. θεωρεῖν.

7) Cf. Schol. Il. Θ. 3, quod falso Porphyrio tribuitur.

8) Schol. φυσικῆς ἐξάπτεται.

9) A. τοὺς θεοὺς ἅπ. — Schol. ἅπ. τ. θεοὺς. — Schow. ἅπαντας.

10) Ita A. et Schol. — Schow. ἀρχεται.

11) Hoc vocabulum addidi e Schol.

12) Ita Schol. — Schow. αἰθεριώδης.

a) Cf. Il. Θ. v. 3.

τησεν ἀπὸ τοῦ αἰθέρος ἐπὶ πάντα χρυσήν ¹⁾, οἱ γὰρ δεινοὶ τῶν φιλοσόφων περὶ ταῦτα, ἀνάμματα ²⁾ πυρὸς εἶναι τὰς τῶν ἀστέρων περιόδους ³⁾ νομίζουσι· τὸ δὲ σφαιρικὸν ἡμῖν τοῦ κόσμου σχῆμα δι' ἐνὸς ἐμέτρησε στίχου ⁴⁾.

Τόσον ἔνερθ' αἶδω, ὅσον οὐρανὸς ἔστ' ἀπὸ γαίης. ^{a)}

μεσαιτάτη γὰρ ἀπάντων ἐστία τις οὖσα ⁵⁾, καὶ δύναμιν κέντρον ⁶⁾ ἐπέχουσα, καθίδρυνται βεβαίως ἢ γῆ πᾶσα, κυκλω δ' ὑπὲρ αὐτὴν ὁ ⁷⁾ οὐρανὸς, ἀπαιστοῖς περιφοραῖς εἰλοθμενος, ἀπ' ἀνατολῆς εἰς δύσιν τὸν αἰεὶ δρόμον ἐλαύνει ⁸⁾. συγκαθέλκεται δ' ἢ τῶν ἀπλανῶν σφαῖρα, πᾶσαι γε μὴν αἰ ἀπὸ τοῦ περιέχοντος ἄνω καὶ κάτω κυκλου φοροῦμεναι πρὸς τὸ κέντρον εὐθεῖαι, κατ' ἀναγωγὰς εἰσιν ἀλλήλαις ἴσαι ⁹⁾. διὰ τοῦτο γεωμετρικῇ θεωρίᾳ

1) Om. ap. Schol. vocabulum χρυσήν.

2) Heynius ἄμματα. — Frustra. Vid. Plut. d. Plac. Phil. II. 20.

3) Schol. περιὸ

4) Addit Schol. εἰπών.

5) Schol. ἐστία δὲ τις οὖσα omissis vocabulis μεσ. γ. ἀπ.

6) Schol. κέντρον δύν.

7) Articulum addidi, Schol. secutus vestigia.

8) Usque eo Villos, et Hasius. Sed exstant in Codice Ven. B, quae deinceps sequuntur, usque ad cap. 37.

9) Emendare conatus sum satis proclivi mutatione pro virili parte, quae apud Schow. aequae vitiose sunt edita, ac in Codd. leguntur; in quibus haec inveniuntur: πᾶσαι γε μὴν, αἰ ἀπὸ τοῦ περιέχοντος ἄνωτάτω κυκλοφοροῦμεναι πρὸς τὸ κέντρον, εὐθεῖαι καὶ κατ' ἀναγωγὰς εἰσιν ἀλλήλαις ἴσαι.

a) V. II, Θ. v. 16.

τὸ σφαιρικὸν σχῆμα διεμέτρησεν, εἰπίων·

Τόσσον ἔνερθ' αἶδεω, ὅσον οὐρανὸς ἐστ' ἀπὸ γαίης,

CAPUT XXXVII.

1) "Ἐγιοι δ' εἰσιν οὕτως 2) ἀμαθεῖς, ὥστ' αἰτιᾶσθαι τὸν Ὅμηρον καὶ περὶ τῶν Λιτῶν, εἰ 3) τὰς Διὸς γονὰς οὕτως ὕβρισε, διάστροφον αὐταῖς περιθεῖς 4) ἀμορφίας χαρακτηῖρα·

Καὶ γὰρ τε Λιταὶ εἰσι Διὸς κούραι μεγάλοιο,
Χωλαί τε, ῥυσαί τε, παραβλῶπές τ' ὀφθαλμῷ^{a)}.

ἐν δὲ τούτοις τοῖς ἔπεισι τὸ τῶν ἱκετευνόντων σχῆμα διαπέπλασται. πᾶσα γὰρ οὖν συνείδησις ἀμαρτόντος ἀνθρώπου βραδεῖα, καὶ μόλις οἱ δεόμενοι τοῖς ἱκετενομένοις προσέρονται 5), τὴν αἰδῶ κατὰ ῥῆμα μετροῦντες 6). οὔτε μὴν ἀτρεμέες δεδόρασιν, ἀλλ' ὀπίσω τὰς τῶν ὀμ-

1) V. Schol. Il. I. 499.

2) Schol. οὕτως εἰσιν.

3) Vulgo h. l. *εἰς* edebatur; vera lectio, quam Schow. e MS. Angl. reposuerat, etiam in A. et ap. Schol. apparet.

4) Schol. *περὶ*.

5) Schol. *προσί^σα*

6) Subobscura haec vocabula *αἰδῶ κατὰ ῥῆμα μετροῦντες* versus speciem prae se ferunt. — Heyn. *κατὰ τὴν αἰδῶ ῥήματα μετροῦντες*. — Wetsten. ad Luc. XV. 20 commendat *τὴν αἰδῶ κατὰ βῆμα μετροῦντες*, cuius coniecturae vim haud prorsus perspicio.

a) Cf. Il. I. 502.

μάτων βολὰς ἀποστρέφουσι· καὶ μὴν ἔν γε τοῖς πρώτοις οὐδὲν γεγηθὸς τῶν ἰκετευόντων ἢ διάνοια περιτίθησιν ἔρευθος, ἀλλ' ὠχροὶ καὶ κατηφεῖς, διὰ πρώτης τῆς ὄψεως ἐκκαλούμενοι τὸν ἔλεον ¹⁾. ὅθεν εὐλόγως οὐ τὰς Διὸς θυγατέρας, ἀλλὰ τοὺς ἰκετευόντας ἀπεφήνατο,

Χωλοὺς τε ἔρυσός τε, παραβλῶπας τ' ὀφθαλμῷ,
τοῦμπαλιν ²⁾ δὲ τὴν Ἄτην, σθεναράν ³⁾ τε καὶ ἀρτί-
πουν. κρατερόν γάρ αὐτῆς τὸ ἄφρον. ἀλογίστου γὰρ
ὀρμῆς ὑπόπλεως, δρομάς ὡς, ἐπὶ πᾶσαν ἀδικίαν ἵεται ³⁾.
παθῶν οὖν ἀνθρωπίνων ὡσπερὶ ζωγράφος Ὀμηρός ⁴⁾

¹⁾ Quomodo vulgo edita sunt haec vocabula atque exstant in codicibus, intelligi omnino nequeunt. Opitulatur quodammodo Schol., apud quem haec inveniuntur: οὐδὲ γεγηθὸς ἐν τῇ διανοίᾳ τῶν ἰκετευόντων περιτίθησιν ἔρευθος; ποῖτο ὠχροὶ, κατηφεῖς, ἐκκαλούμενοι pro vulgato ὠχρά, κατηφῆς, ἐκκαλουμένη. Τῆς πρώτης absurdum est, quod nil moratus in πρώτης τῆς mutavi. Fortasse, eiectis vocabulis τῶν ἰκετευόντων ἢ διάνοια, tamquam glossemate ab eo addito, qui subiectum, quod vocant, desideraret, receptaque Heynii coniectura, quae collato Cornuti loco c. 12 pulchre confirmatur, ita sententia est refingenda: καὶ μὴν ἔν γε τοῖς προσώποις οὐδὲν γεγηθὸς περιτίθησιν ἔρευθος, ἀλλ' ὠχροὶ κατέ. Pro lubitu enim Heracliti temporibus vocabulo περιτιθέναι utebantur, quod tantum non eodem modo adhibebatur, quo παρέχειν apud Atticos. Universam vero sententiam ita iam verto: Neque rubor ullam laetitiae speciem faciei praebet, sed pallidi sunt vultuque demisso, primo obtutu misericordiam elicientes.

²⁾ Schol. κρατεράν.

³⁾ A. ὄστο. — Schol. ἵεται.

⁴⁾ Schol. ἔστιν Ὀμηρός.

a) V. Il. I. v. 504.

ἔστιν, ἀλληγορικῶς τὸ συμβαῖνον ἡμῖν θεῶν περιθεις
ὀνόμασιν.

CAPUT XXXVIII.

1) Οἶμαι δ' ἔγωγε καὶ τὸ ἑλληνικὸν τεῖχος, ὃ πρὸς
καιρὸν ἔρυμα τῆς ἰδίας ἀσφαλείας ἐπέργασαν, οὐχ ὑπὸ
τοῦ συμμάχου καθηρῆσθαι Ποσειδῶνος, ἀλλ' ὡς 2) ὑετοῦ
δαψιλοῦς γενομένου, καὶ τῶν ἀπ' Ἰδης ποταμῶν πλημ-
μυράντων, συνέβη κατερειφθῆναι 3). ὅθεν ἐπώνυμος
τοῦ πάθους γέγονεν ὁ τῆς ὑγρᾶς φύσεως προστάτης Πο-
σειδῶν. εἰκὸς δὲ καὶ σειμοῖς διατιναχθὲν ὑπονοστήσαι
τὸ κατασκευάσμα· δοκεῖ δ' ὁ Ποσειδῶν ἐννοσίγαιος καὶ
σεισίχθων εἶναι, τοῖς τοιούτοις τῶν παθημάτων ἐπιγρα-
φόμενος 4). ἀμέλει φησὶν 5).

Αὐτὸς δ' Ἐννοσίγαιος, ἔχων χεῖρεσσι τρίαιναν,

6) ἡγεῖτ'· ἐκ δ' ἄρα πάντα θεμέλια κύμασι πέμπε
φιτρῶν καὶ λάων, τὰ θέσαν μογέοντες Ἀχαιοί^{a)},

σεισμοῦ τινος φορᾶ διαδομένης ἐκ βάθρων τὰ τοῦ τεύχους
θεμέλια. δοκεῖ δέ 7) μοι, λεπτῶς ἐξετάζοντι τὰ τοιαῦ-
τα 8), μηδὲ τὸ κατὰ τὴν τρίαιναν ἀφιλοσόφητον εἶναι,

1) Cf. Schol. Il. M. v. 27.

2) Schol. ὑπό.

3) A. et Schow. καταρριφῆναι. — Schol. καταρριφθῆναι.

4) Schow. ἐπιγραψόμενος. — A. ἐπιγραψόμενος.

5) Schol. καὶ φησιν ὁ ποιητής.

6) Desunt iam in Codice Ven. B. nonnulla usque ad δοκεῖ δέ μοι.
Abscissa enim est foliū pars superior.

7) Om. δέ ap. Schol.

8) Om. τὰ τοιαῦτα ap. Schol.

a) V. Il. M. v. 27 sqq.

δι' ἧς ὑφίσταται τοὺς λίθους ἀναμμοχλεῦσθαι ¹⁾ τοῦ
τείχους. τὰ γὰρ τοὶ σεισμῶν διαφέροντα τοῖς παθήμασιν
οἱ φυσικοὶ λέγουσιν εἶναι, ὅσον ²⁾ καὶ τινὰς ἰδίους χα-
ρακτῆρας ὀνομάτων ἐπιγράφουσι αὐτοῖς, βρασματίαν
τινὰ καὶ χασματίαν καὶ κλιματίαν ³⁾ προσαγορεύοντες.
τριπλαῖς οὖν καθώπλισεν ἀχμαῖς ⁴⁾ τὸν τῶν σεισμῶν
αἴτιον θεόν· ἀμέλει, πρὸς βραχὺ κινηθέντος αὐτοῦ ⁵⁾,

Τρέμε δ' οὖρα μακρὰ καὶ ὕλη ^{a)},

τὸ τῶν σεισμῶν ἰδίωμα τοῦ ποιητοῦ διασημῆναντος ἡμῖν.

CAPUT XXXIX.

6) Ἐτι τοίνυν ⁷⁾ πολλὴν τινὰ χλευήν, καὶ μακρὸν
ἡγοῦνται καταγέλωσιν ⁸⁾, τοὺς ἀκαίρους Διὸς ὕπνου ἐν

---

¹⁾ Schol. ἀναμμοχλεῦσαι.

²⁾ Schol. et A. λέγουσιν ἴσα καὶ. Fort. omnis sententia ita est
constituenda: Τρία γὰρ εἶδη σεισμῶν διαφέροντα τοῖς παθ. οἱ
φυσικοὶ λέγουσιν εἶναι, καὶ κτέ.

³⁾ Ita cum Schol. A. — Schow. βρασματίαν τινὰ καὶ κλημα-
τίαν προσαγορεύοντες. Heynius, qui recte intellexerat, pro κλη-
ματίαν legendum esse κλιματίαν, quique haud minus recte similem
huius correxerat Eustathii locum p. 890, 56, eandem, qua Eu-
stathiam persanaverat, Heracliti loco medicinam afferre praeter-
vidit.

⁴⁾ Schol. ἀχμαῖς.

⁵⁾ Schol. κινηθέντων αὐτῶν.

⁶⁾ V. Schol. ad Il. ε'. 346, perperam Porphyrio tributum.

⁷⁾ Om. ἔτι τοίνυν ap. Schol.

⁸⁾ Ita Schol. — Schow. καταγέλωτα.

a) V. Il. IV. v. 18.

Ἰδὴ, καὶ τὴν ὄρειον ὡσπερ ἀλόγοις ζώοις ὑπεστρωμένην εὐνήν. ἐν ἣ δυνὶ τοῖς ἀφρονεστάτοις πάθει δεδοῦλωται Ζεὺς, ἔρωτι καὶ ὕπνῳ. νομίζω τοίνυν ἔγωγε, αὐτὰ ταῦτα δι' ἀλληγορίας ξαρινὴν ὥραν ἔτους εἶναι, καθ' ἣν ἅπαντα φυτὰ καὶ πᾶσα ἐκ γῆς ἀνίσταται χλόη ¹⁾, τοῦ παγετώδους ἡσυχῆ λυομένου ²⁾ κρύους. ὑφίσταται δὲ τὴν Ἑραν, τουτέστι τὸν αἴρα στυγνὸν ἀπὸ τοῦ χειμῶνος ἔτι καὶ κατηφῆ, καὶ ³⁾ διὰ τοῦτο, οἶμαι, πιθανῶς αὐτῆς στυγερός ⁴⁾ ἔπλετο θυμός ^{a)}. μετὰ μικρὸν δ', ἀποκρουσαμένη τὸ συννεφεῖς τῆς ἀηδίας

Λύματα πάντα κάθηρεν ⁵⁾, ἀλείψατο δὲ λίπ' ἐλαίῳ,
Ἄμβροσίῳ, ἐδανῶ ⁶⁾, τό ῥά οἱ τεθνωμένον ἦεν ⁷⁾ · ^{b)}

ἢ λιπαρὰ καὶ γόνιμος ὥρα ⁸⁾ μετὰ τῆς τῶν ἀνθέων εὐωδίας ὑποσημαίνεται τούτῳ τῷ ⁹⁾ χρίσματι τῆς Ἑρας [ἀλειψαμένης] ¹⁰⁾. τοὺς τε πλοκαμούς φησιν αὐτὴν ¹¹⁾ ἀναπλέξασθαι

1) Schol. χλόη ἐκ γῆς ἀνίσταται.

2) Ita Schol. — Schow. θυομένου.

3) Addidi καὶ post κατηφῆ, quod ut necessario videtur requiri, ita facile in similibus vocabulorum crebra repetitione a librario potuit omitti. Schol. omisso articulo, χειμῶνος.

4) Schol. φησὶ στυγερός δ' αὐτῆ.

5) Schow. κάθηρεν.

6) Schow. ἐδανῶ. — A. ἐδανῶ.

7) Om. ap. Schol. τό ῥά οἱ τεθ. ἦεν.

8) Schol. ὥρα διὰ τοῦτο μετὰ.

9) Schow. τοιοῦτῳ.

10) ἀλειψαμένης vocabulum loci structuram pessumdat atque impedit. Itaque est delendum.

11) Schol. αὐτὴν φησιν.

a) V. Il. εἰ. 158.

b) V. Il. εἰ. v. 171

καλοῖς, ἀμβροσίους, ἐκ κράατος ἀθανάτοιο ^{a)},
τὴν τῶν φυτῶν αἰνιττόμενος αὔξησιν ¹⁾, ἐπειδὴ δένδρον
ἅπαν κομᾶ, καὶ θριξίν ὁμοίως ἀπὸ τῶν κλάδων ἀπαρ-
τᾶται ²⁾ τὰ φύλλα. δίδωσι δ' ἐγκόλπιον τῷ ἔαρι ³⁾ καὶ
τὸν κιστὸν ἱμάντα,

ἐνθ' ἐνὶ μὲν φιλότης, ἐν δ' ἕμερος, ἐν δ' ὀαριστύς ^{b)},
ἐπειδήπερ αὐτὴ μάλιστα τοῦ ἔτους ἡ ὥρα τὸ τεργνότα-
τον ἐπεκλήρωσατο ⁴⁾ τῶν ἡδονῶν μέρος. οὔτε γὰρ λίαν
ὑπὸ τοῦ κρύους ⁵⁾ πεπήγαμεν, οὔτ' ⁶⁾ ἄγαν θαλπόμεθα.
μεταίχμιον δέ τι τῆς ἐκατέρωθεν εὐκρασίας ἐν τοῖς σώ-
μασιν ἀνεῖται. τοῦτον τοίνυν τὸν αἴρα συνέμιξεν Ὀμη-
ρος μετὰ μικρὸν τῷ αἰθέρι. διὰ τοῦτο ἐπὶ τῆς ὑψηλοτά-
της ἀκρωρείας καταλαμβάνεται Ζεὺς, ἐν ἧ

δι' ἡέρος αἰθέρ' ἴκανεν ^{c)}.

ἐνθα δὲ κίρναται ⁷⁾, καθ' ἐν ἀναμιχθεῖς, ὁ αἴρ τῷ
αἰθέρι. ἐμφαντικῶς οὖν τοῖς ⁸⁾ ὀνόμασιν εἶπεν·

1) Schol. αὔξησιν.

2) Schol. ἀναρτᾶται.

3) Schol. ἔαρι. Inepta atque falsa hoc loco est Gesneri versio
Latina: »Tribuit etiam Veneri cestum cingulum, quo sinum suc-
cingunt mulieres.»

4) Ita Schol. — Codd. et Edd. ἐπλήρωσε.

5) Schol. ὑπὸ τοῦ κρύους λίαν.

6) Schow. οὔτε ἄγαν.

7) Codd. et Edd. ἐνθάδε κίρναται.

8) Schol. ἐμφαντικῶς τοῖς.

a) Il. ε. v. 177.

b) Il. ε. v. 216.

c) Il. ε. v. 288.

⁵ *Ἡ ῥα, καὶ ἀγκὰς ἔμαρπτε Κρόνου παῖς ἦν παράκοιτιν ¹⁾.
ἐναγκαλίζεται ²⁾ γὰρ ἐν κύκλῳ περιέχων ὁ αἰθὴρ ὑψη-
πλωμένον αὐτῷ τὸν ἀέρα, τῆς δὲ συνόδου καὶ κράσεως
αὐτῶν τὸ πέρασ ἐδηλώσε τὴν ἑαρινὴν ὥραν ³⁾.*

*Τοῖσι δ' ὑπὸ χθῶν δῖα φρεν νεοθηλία ποιήν
Λωτόν θ' ἑρσήεντα, ἰδὲ κρόκον, ἠδ' ὑάκινθον,
Πυκνὸν καὶ μαλακὸν, ὅς ἀπὸ χθονὸς ὑψὸς ἔεργεν ^{a)}.*

*ἴδια στέφη ταῦτα τῆς ἀρτιθαλοῦς ⁴⁾ ὥρας, ἐπειδὴν ἐκ
τῶν χειμερίων ⁵⁾ παγετῶν ἢ (γῆ) στέριφη καὶ μεμυκυῖα
πηγὰς ὡς κυφορουμένας ἔνδον ὠδῖνας ἐκφήνη ⁶⁾. προσ-
επισφραγιζόμενος δὲ τοῦτο, τὸν λωτόν εἶπεν ἑρσήεντα,
τὸν δροσερόν, τῆς ἑαρινῆς καταστάσεως ἐμφανέστερον
ποιῶν τὸν καιρὸν ⁷⁾.*

¹⁾ Il. ἄ. v. 346. Ita cum vulgata lectione congruentem versum exhibet Schol. — Schow. ἦραν τ' ἀγκὰς. — Cod. A. Ἡρα κατ' ἀγκὰς ἔμαρπε.

²⁾ Schol. ἀγκαλίζεται.

³⁾ Schol. τὴν ἑαρινὴν εἰπών.

⁴⁾ Ita Cod. A. cum Galii MS. Angl. — Edd. ἀμφιθαλοῦς. — Schol. ἀρτιθαλλοῦς.

⁵⁾ Schol. προχειρῆ.

⁶⁾ Quomodo mutilo ac lacero loco aliqua saltem ex parte possit subveniri, in ipso textu indicavi; γῆ enim, quod inserui, non est in Codicibus. Schowius ἢ putavit in γῆ esse mutandum. Sed vel sic tamen altera sententiae pars manet subobscura; ὡς desideratur apud Schol. et in Cod. A.

⁷⁾ Ita legendum esse Scholiorum Codicumque conspirans demonstrat lectio. Edd. τὸ δροσερόν τῆς ἑαρινῆς καταστάσεως ποιῶν

a) Il. ἄ. v. 347.

ἐπὶ δὲ ¹⁾ νεφέλην ἕσαντο
καλὴν, χρυσεῖην· στιλπναὶ δ' ἀπέπιπτον ἕρσαι ^{α)}.

τίς ἀγνοεῖ τοῦθ' ²⁾, ὅτι χειμῶνος μὲν ἐπάλληλα πυκνώματα τῶν νεφῶν ἐκμελίνεται, καὶ μετὰ θολερᾶς ἀχλὺς κατηφῆς ἅπας ὁ οὐρανὸς ἀμανροῦται· τοῦ δ' ἀέρος ὑποσχίζοντος ³⁾, ἀργὰ τὰ νέφη μαλακῶς ὑποσπείρεται, ταῖς ἡλιακαῖς ἀκτῖσιν ἐναγκαλιζόμενα, καὶ παραπλήσιόν τι χρυσαῖς μαρμαρυγαῖς ἀποστίλβει· τοῦτο δὴ τὸ περὶ τὴν Ἰδὴν κορυφαῖον ἡμῶν νέφος ὃ τῆς ἔαρινῆς ὥρας δημιουργοῦς Ὀμηρος ἐδήλωσεν ⁴⁾.

τὸν καιρόν. In Cod. A, scribentis errore, pro τὸν καιρόν exstat τοῦ καιροῦ. Verum et Heynius vidit, et Schowius. At hic τὸν δροσερόν vocabula arbitrabatur esse eiicienda.

1) Cod. A. ἐπεὶ δέ.

2) Schol. τοῦτο.

3) Fortasse corrupta vocabula hunc in modum sunt emendanda: τοῦ δὲ ἄερος τὴν ἀχλὺν ὑποσχίζοντος. Ἐαρος est apud Scholiastem.

4) Schol. νέφος τῆς ἔαρινῆς ὥρας δημιουργὸν Ὀμηρος ἐδήλωσεν. Cod. A. νέφος, ὃ . . . δημιουργὸς . . . ἐδήλωσεν. Quod in textum recepi Heynio debetur. At fortasse legendum est: νέφος τὸ τῆς ἔαρινῆς ὥρας δημιουργὸν Ὀμηρος ἐδήλωσεν. — Cf. omnino Hom. poët. v. p. 325 (Gal.): ἐν οἷς δέ φησιν ὁ ποιητὴς συνοικεῖν τῷ Διὶ τὴν Ἥραν, δοκεῖ ταῦτα ἀλληγορεῖσθαι, ὅτι Ἥρα μὲν νοεῖται ὁ ἀήρ, ἥπερ ἐστὶν ὑγρὰ οὐσία, διὸ καὶ λέγει — ἔρα δ' Ἥρη Πίτνα πρόσθε βαθεῖαν (Il. Φ. 6). Ζεὺς δ' ὁ αἰθήρ, τουτέστιν ἡ πυρώδης καὶ ἐνθερμὸς οὐσία· Ζεὺς δ' ἔλαχ' οὐρανὸν εὐρὺν ἐν αἰθέρι καὶ νεφέλησιν (Il. O. 192). ἀδελφοὶ μὲν οὖν ἔδοξαν, διὰ τὴν συνάφειαν, καὶ τὴν κατὰ τί ὁμοιότητα, ὅτι ἄμφω κοῦφοι καὶ κινούμενοι.

α) Il. ε. v. 350.

CAPUT XL.

1) Ἄλλ' ἐφεξῆς ἢ τῶν ἐπιφρυομένων αὐτῷ 2) τόλμα
τοὺς Ἑρας δεσμοὺς αἰτιάται, καὶ νομίζουσιν ὕλην τιὰ
δαυιλῆ τῆς ἀθέου πρὸς Ὀμηρον ἔχειν μανίας·

ἦ οὐ μέμνη, ὅτε τ' ἐκρέμω ὑψόθεν· ἐκ δὲ ποδοῖν
ἄκμονας ἦκα δύω, περὶ χερσὶ δὲ δεσμὸν ἴηλα
χρῦσειον, ἄρρηκτον· σὺ δ' ἐν αἰθέρι καὶ νεφέλῃσιν
ἐκρέμω α).

λέληθε δ' αὐτοὺς, ὅτι τούτοις τοῖς ἔπεσιν ἢ τοῦ παντός
ἐκτεθειολόγηται γένεσις, καὶ τὰ συνεχῶς ἀδόμενα τέτταρα
στοιχεῖα· τούτων τῶν στίχων ἐστὶ τάξις 3), καθάπερ
ἤδη μοι λέλεκται· πρῶτος αἰθήρ, καὶ μετὰ τούτον ἀήρ,
εἰθ' ὕδωρ τε καὶ γῆ τελευταία, τὰ 4) πάντων 5) δη-
μιουργὰ στοιχεῖα. ταῦτα δ' ἀλλήλοισ ἐπικρινόμενα 6) ζωο-
γονεῖται 7) καὶ τῶν ἀψύχων ἀρχέγονα 8) καθίσταται.
Ζεὺς τοίνυν ὁ πρῶτος τὸν ἑαυτοῦ ἀέρα κατήρτηκε 9).

1) Vid. Schol. Il. O. 13, in quo duo prima capitis vocabula de-
siderantur. 2) Schol. τῷ ὀμήρω.

3) Nil dubitarem in textum recipere pulcrum Heynii inventum,
τούτων τῶν στοιχείων legendum esse coniiicientis, si eo recepto
omnibus numeris absoluta esset sententia. Sed restant complures
etiam scrupuli. Quos facile cuique perspicuos non opus est ut plu-
ribus demonstrarem.

4) Inserui τὰ, Scholiastam secutus.

5) Cod. A. γῆ· τελευταία πάντων.

6) Cod. A et Schol. ἐπικρινόμενα.

7) Schol. ζωόγονά τε.

8) Schol. ἀρχίγονα.

9) Fortasse legendum est: ἑαυτοῦ τὸν ἀέρα κατήρτηκε. Vid.
Heyn. ad h. l.

a) Il. O. v. 18.

στερειοὶ δ' ἄκμονες ὑπὸ ταῖς ἐσχάταις ἀέρος βάσειν ¹⁾,
ὔδωρ τε καὶ γῆ, καὶ τοῦθ' ὅτι τοιοῦτόν ἐστιν, ἐφ' ἐκά-
στης λέξεως, εἴ τις ἀκριβῶς ἐθέλοι ²⁾ σκοπεῖν τὰ λη-
θῆς, εὐρήσει ³⁾. Ἡ οὐ μέμνη, ὅτε τ' ἐκρέμω ⁴⁾ ὑψό-
θεν. ἀπὸ γὰρ τῶν ἀνωτάτω καὶ μετεώρων τόπων φη-
σὶν ⁵⁾ αὐτὴν ἀπηρτήσθαι. περὶ χερσὶ δέ ⁶⁾ δεσμὸν ἦλλα
χρῦσειον, ἄρρηκτον. τί τοῦτο τὸ καινὸν ⁷⁾ αἶνιγμα τῆς
κολακευούσης τιμωρίας; πῶς ὀργιζόμενος ὁ Ζεὺς ⁸⁾ πολυ-
τελεῖ δεσμῶ τὴν κολαζομένην ἡμύνατο, χρυσοῦν ἀντὶ τοῦ
κραταιότερου ⁹⁾ σιδήρου τὸν δεσμὸν ἐπινοήσας; ἀλλ'
ἔοικε τὸ μεταίχμιον αἰθέρος τε καὶ ἀέρος χρυσῶ μάλιστα
τὴν χρῶαν ἐμφερῆς εἶναι· πάννυ δὴ ¹⁰⁾ πιθανῶς, καθ'
ὃ μέρος ἀλλήλοις ἐπισυνάπτουσι, λήγων μὲν ¹¹⁾ ὁ αἰθήρ,
ἀρχόμενος δὲ μετ' ἐκείνου ὁ αἴθρ, χρυσοῦν ὑπεστήσατο ¹²⁾
δεσμὸν. ἐπιφέρει γοῦν· Σὺ δ' ἐν αἰθέρι καὶ νεφέλῃσιν
ἐκρέμω, τὸν ἄχρι νεφῶν τόπον ὀρίσας μέτρον ἀέρος. ἐκ
δὲ τῶν τελευταίων μερῶν τοῦ ἀέρος, ἃ καλεῖ τοὺς ¹³⁾
πόδας, ἀπήρτησε ¹⁴⁾ στιβαρὰ βρίθη, γῆν τε καὶ ὔδωρ·

1) Schol. ἐσχάταις αὐτοῦ τοῦ ἀέρος βάσειν.

2) Ita A. — Schow. ἐθέλει. — Schol. ἀληθῶς ἐθέλοι.

3) Editiones omnes miro errore: σκοπεῖν, τὰ ληθῆς εὐρήσει.

4) Ita A. et Schol. — Schow. ὅτ' ἐκρέμω.

5) Schol. φασίν.

6) Schol. δὲ χερσί.

7) Ita A. et Schol. — Schow. τοῦτο καινὸν αἶνιγμα.

8) Articulum e Schol. addidi.

9) Comparativum A. et Schol. — Schow. κραταιοτάτον.

10) Schol. δέ.

11) A. et Schol. μὲν γὰρ ὁ αἰθήρ.

12) Schol. ὑπεστήσαν. Sed *v* adscriptum est manu secunda.

13) Codd. et Edd. καλεῖται πόδας. — Schowius correxit καλεῖ
πόδας.

14) Schol. ἀπήρτισε.

ἐκ δὲ ποδοῖν ἄκμονας ἦκα δύο. πῶς ἂν οὖν ¹⁾ εἶπε δεσ-
μὸν ἄρρηκτον, αὐτίκα τῆς Ἑρας λυθείσης, εἶγε τῷ
μύθῳ προσεκτέον; ἀλλ' ἐπειδήπερ ἡ τῶν ὄλων ἀρμονία
δεσμοῖς ἀρραγέσι συνωχρῶται, καὶ δυσχερῆς ἡ τοῦ παν-
τός εἰς τὰναντία μεταβολή, τὸ μὴ δυνηθῆν ἂν διαζευ-
χθῆναί ποτε, κυρίως ὠνόμασεν ἄρρηκτον ²⁾.

CAPUT XLI.

Ταύτην δὲ τὴν τετράδα τῶν στοιχείων καὶ μετὰ μικρὸν
ἐν τοῖς ὄρκοις διεσάφησεν ³⁾ Ἑρα.

Ἰστω νῦν τὸδε γαῖα, καὶ οὐρανὸς εὐρύς ὑπερθεῖν ^{a)}
καὶ τὸ κατειβόμενον Στυγὸς ὕδωρ ⁴⁾.

τρισι γὰρ ὄρκοις τὴν ὁμόφυλον αὐτῆς καὶ συγγενῆ φύσιν
ὠνόμασεν ⁵⁾, ὕδωρ τε καὶ γῆν, καὶ ⁶⁾ τὸν ὑπερθεῖν οὐ-
ρανὸν, τουτέστι τὸν αἰθέρα· τέταρτον γὰρ στοιχεῖον ἦν
ἡ ὀμβροῦσα. διευπορῶν ⁷⁾ γέ τοι καὶ ἐπὶ πολλοῖς ⁸⁾ ἀλλη-

¹⁾ Schow. πῶς οὖν εἶπε. — A. et Schol. πῶς ἂν εἶπε.

²⁾ Cf. Hom. P. V. p. 326 (Gal.): τοῦ δ' αὐτοῦ λόγου ἔχεται
κάκεινα, ἐν οἷς φησὶν ὁ Ζεὺς κρέμασθαι τὴν Ἑραν, καὶ
ἐξάπτεσθαι τῶν ποδῶν αὐτῆς ἄκμονας δύο, τουτέστι τὴν γῆν
καὶ τὴν θάλασσαν· μάλιστα δ' ἐν ἐκείνοις (leg. ἐν οἷς) ἐξερ-
γάζεται τὸν περὶ στοιχείων λόγον, δι' ὧν ὁ Ποσειδῶν λέγει
αὐτῷ· Τρεῖς γὰρ κτέ.

³⁾ Fort. scribendum est. διεσαφήνισεν.

⁴⁾ Schol. αὐτῇ.

⁵⁾ Schol. ὠνόμασε. Fort. legendum est ὠμοσε.

⁶⁾ Ita A., Schol. et Heynius. — Schow. γῆν τὸν ὑπερθεῖν.

⁷⁾ Schol. διαπορῶν.

⁸⁾ Ita Schol. — Schow. et Codd, καλοῖς.

a) Vid. Il. O. v. 26.

γορικῶς παριστάναι βουλόμενος ταυτί τὰ ¹⁾ στοιχεῖα, καί μετ' ὀλίγον ἐν τοῖς Ποσειδῶνος πρὸς ³ Ἴριον λόγοις αὐτὰ ταῦθ' ²⁾ ὑφίσταται λέγων ³⁾.

⁵ Ἦτοι ἐγὼν ἔλαχον πολιὴν ἄλα ναιέμεν αἰεὶ ⁴⁾.

Παλλομένων, Ἄιδης δ' ἔλαχε ⁵⁾ ζόφον ἠερόεντα.

Ζεὺς δ' ἔλαχ' οὐρανὸν εὐρὺν ἐν αἰθέρι καὶ νεφέλῃσιν.

Γαῖα δ' ἔτι ⁶⁾ ξυνή πάντων καὶ μακρὸς Ὀλυμπος ^{a)}.

οὐ μὰ Δι' οὐ κλήρος ὁ μυθευόμενος ἐν Σικυῶνι ταῦτα, καὶ διαίσεις ἀδελφῶν οὕτως ἀνώμαλος, ὥστ' ⁷⁾ οὐρανὸν ἀντιθεῖναι ⁸⁾ θαλάττῃ καὶ ταρτάρῳ. πᾶς γὰρ ὁ μῦθος ἠλληγόρηται περὶ τῶν ἀπ' ἀρχῆς ⁹⁾ τεττάρων στοιχείων ¹⁰⁾. Κρόνον μὲν γὰρ ὀνομάζει τὸν χρόνον κατὰ μετάληψιν

---

¹⁾ Articulum inserui, Schol. et Cod. A. auctoritatem secutus. — Schow. ταυτί στοιχεῖα.

²⁾ Schol. τὰδ'.

³⁾ Ita A. et Schol. — Schow. λέγειν.

⁴⁾ Schol., inverso vocabulorum ordine, ναιέμεν αἰεὶ πολιὴν ἄλα.

⁵⁾ Schol. ἔλαχεν.

⁶⁾ Schol. δέ τοι.

⁷⁾ Ita Schow. — A. et Schol. ὡς.

⁸⁾ Incipit in medio vocabulo ἀντιθεῖναι fragmentum Heracliti, quod exstat in eximio Codice Vaticano 305 (D.). De quo vide, quae in praefatione sunt exposita.

⁹⁾ Schow. et A. ἐπ' ἀρχαῖς. — D. ἐν ἀρχαῖς. — Schol. περὶ τῶν τεττάρων στοιχείων.

¹⁰⁾ Nisi statuas, interiisse sententiam, qualis haec: τὸν μὲν οὖν Κρόνον πατέρα αὐτῶν ὑφίσταται, mutato sententiarum ordine videtur legendum esse: πατήρ δὲ τῶν ὄλων ὁ χρόνος. Κρόνον μὲν γὰρ ὀνομάζει τὸν χρόνον κατὰ μετάληψιν ἑνὸς στοιχείου, καὶ τελ. Apud Schol. desunt vocabulo Κρόνον — στοιχείου.

a) Vid II. O. v. 190 seqq.

ἐνός στοιχείου. πατήρ δὲ τῶν ὅλων ὁ χρόνος ¹⁾, καὶ τε-
λέως ἀμήχανόν τι γενέσθαι ²⁾ τῶν ὄντων δίχα χρόνου·
διὸ δὴ ῥίζα τῶν τεττάρων ³⁾ στοιχείων οὗτός ἐστι. μητέρα
δ' αὐτοῖς ἔνειμε Ῥέαν, ἐπεὶ ῥύσει ⁴⁾ τινὲ καὶ ἀεννάω
κινήσει τὸ πᾶν οἰκονομεῖται. χρόνου δὴ ⁵⁾ καὶ ῥύσεως
τέκνα, γῆν τε καὶ ὕδωρ, αἰθέρα τε καὶ αἴερα σὺν αὐτῶ
ὑπεστήσατο· καὶ τῇ μὲν πυρώδει φύσει τόπον ἔνειμεν
οὐρανόν· τὴν δ' ὑγράν οὐσίαν Ποσειδῶνι προσέθηκε· τρί-
τον δ' Ἀΐδην, τὸν ἀφώτιστον αἴερα δηλοῖ. κοινόν δὲ
πάντων ⁶⁾ καὶ ἐδραιότατον ἀπεφήνατο στοιχεῖον ⁷⁾ εἶναι
τὴν γῆν, ὥσπερ ἐστὶαν τινὰ τὴν τῶν ὅλων δημιουργόν ⁸⁾·

Γαῖα δ' ἔτι ⁹⁾ ξυνή πάντων καὶ μακρὸς Ὀλυμπος.
Διὰ ¹⁰⁾ τοῦτο δέ μοι δοκεῖ συνεχῶς ἀλληγορεῖν ὑπὲρ αὐ-
τῶν, ἵν' ἡ ¹¹⁾ δοκούσα τοῖς ἔπεσιν ὑφεδρεῖεν ¹²⁾ ἀσά-

¹⁾ Cf. Th. Gal. ad Cornut. d. N. D. p. 178.

²⁾ Schol. τελείως et γενέσθαι τι. Fort. legendum est ἔν τι
γενέσθαι κτέ.

³⁾ Desiderantur apud Schol. δὴ et τεττάρων.

⁴⁾ Ita D. — Schow. μητέρα δ' αὐτῆς ἔνειμεν εἶναι Ῥέαν·
ἐπειδὴ ῥύσει. — Idem A. et Schol., nisi quod in δ' αὐτοῖς cum
D. conspirant.

⁵⁾ Ita D. — A., Schol. et Schow. δέ. — Vid. Bredow. l. l. p. 244.

⁶⁾ Schol. δ' ἀπάντων.

⁷⁾ Schol. στοιχεῖον ἀπεφήνατο.

⁸⁾ Schow. τῆς τῶν ὅλων δημιουργόν. Idem A. — Schol. τῆς
τῶν ὅλων δημιουργίας. — D. τὴν τῶν ὅλων δημιουργίαν.

⁹⁾ Schol. δέ τι. — D. δ' ἐστὶ κοινή.

¹⁰⁾ A. καὶ διὰ τοῦτο.

¹¹⁾ Schol. ἵνα. — Bredow. l. l. p. 253 perperam ἵνα μὴ Soho-
liastae tribuit.

¹²⁾ Ita D. — Reliqui omnes, solemni vitio, ἐφεδρεῖεν.

φεια ¹⁾ τῷ διηγεκῆ τῆς παραδόσεως ἢ γνωριμωτέρα.

CAPUT XLII.

Τάγε μὴν ἐπὶ Σαρπηδόνοσ ²⁾ δάκρυα λυπην μὲν οὐ καταψεύδεται θεοῦ, ὃ καὶ παρ' ἀνθρώποισ νόσημα. τῷ δὲ βουλομένῳ τὰκριβὲς ἐρευνᾶν, ἐπινοεῖται τρόπος ἀλληγορουμένησ ³⁾ ἀληθείασ ⁴⁾. πολλάκισ γὰρ ἐν ταῖσ μεταβολαῖσ τῶν μεγάλων πραγμάτων ἱστοροῦσι τεράστια τῷ βίῳ συμφέρεσθαι ⁵⁾ σημεῖα ⁶⁾, ποταμῶν τε καὶ πηγαίων ⁷⁾ ναμάτων αἰμοφορύκτοισ ⁸⁾ ῥεῖμασιν ἐκμαινομένων ⁹⁾,

¹⁾ Schol. ἀσάφεια σαφῆσ — — — ἢ, omisso γνωριμωτέρα.

²⁾ Ita D. Reliqui omnes Σαρπηδόνι.

³⁾ D. καταψεύδεται θεοῦ, ἀλλ' ἀνθρώπινον νόσημα· τῷ δὲ βουλομένῳ τὰκριβὲς ἐρευνᾶν ἐπι . . . . ται τρόπος ἀλληγορουμένος ἀληθείασ. — Schow. et Schol. ὃ καὶ παρ' ἀνθρώποισ νόσημα — αὐτῷ δὲ βουλομένῳ — ἐπινοεῖται — ἀλληγορουμένησ ἀληθείασ. Idem A; sed est lacuna inter αὐτῷ et βουλομένῳ.

⁴⁾ Explicit Schol. Il. O. 18 in vocabulo ἀληθείασ; incipit in vocabulo πολλάκισ Schol. Il. Π. v. 459. Desiderantur in ipso initio vocabula γὰρ et ταῖσ.

⁵⁾ Vocabula τῷ βίῳ non suo loco videntur esse collocata. Fortasse redintegrata habebis scriptoris verba, si legas: πολλάκισ γὰρ ἐν ταῖσ μεταβολαῖσ τῶν μεγάλων ἐν τῷ βίῳ πραγμάτων.

⁶⁾ Schol. συμφέρεσθαι καὶ σημεῖα.

⁷⁾ Ita Schol. — Schow. et Codd. πηγῶν.

⁸⁾ Ita A. — Schol αἰμοφορύτοισ. — Schow. αἰμοφρύκτοισ. — D. αἰμοφύρτοισ. — Primum, quod in textum recepi, commendant Hemsterhusius et Bredow. l. l. Cf. Hom. Od. Y. 248 et Hesych. i. v. αἰμοφόρυκτα, αἵματι μεμολυσμένα καὶ ἀνάψφύρμένα. Αἰμοφύρτοισ, quod est in D., tuentur Wytttenbachius et Ruhnkenius, quorum hic insuper ναμάτων arbitrabatur esse delendum.

⁹⁾ Schol. ἐκμαινομένων.

ὡς ἐπ' Ἀσωποῦ τε καὶ Δίρκης παραδιδόασιν οἱ πα-
λαιοὶ ¹⁾ μῦθοι. λόγος δ' ἔχει καὶ κατὰ νεφῶν ψεκάδας
ὑεσθαι, φονίους τισὶ κηλίσιν ²⁾ ἐπικεχρωσμένας. ἐπεὶ
τοίνυν ἢ μεταβολὴ τῆς μάχης ἀθρόαν φυγὴν ἐμποιήσιν
ἔμελλε τοῖς βαρβάροις, ἐγγὺς δ' ἦν ὁ τοῦ ³⁾ κατ' ἀλκὴν
ἀρίστου Σαρπηδόνοιο ὄλεθρος, ὥσπερ εἰ τεράστια προῦφά-
νη ⁴⁾ ταύτης τῆς συμφορᾶς ἀγγελτικά ⁵⁾.

Αἱματέσσας δὲ ψιάδας ⁶⁾ κατέχευεν ἔραζε.

τούτον δὴ τὸν φόνιον ὄμβρον ⁷⁾ ἀλληγορικῶς εἶπεν ⁸⁾
αἰθέρος δάκρυα ⁹⁾, Διὸς μὲν οὐ, ἀκλαυστος γὰρ, ἐκ δὲ
τῶν ὑπερέκτα τόπων ὥσπερ εἰ θρήνοις μεμιγμένου καταρ-
ραγέντος ὑετοῦ ¹⁰⁾.

¹⁾ Schol. παλαι.

²⁾ Codd. et Editiones φόνου τισὶ κηλίσιν.

³⁾ D. ἐγγὺς δ' ὁ τοῦ.

⁴⁾ D. προῦφαινε. — Schol. προφανῆ.

⁵⁾ Schol. ἀγγελτικά φησίν.

⁶⁾ Ita A. D. et Schol. — Schow. ψεκάδας. Cf. II. II. 459 et
Bredow. l. l. p. 245.

⁷⁾ Ita Heynius. — Codd. et Editt. φονία.

⁸⁾ Εἶπεν D. et Schol. — Schow. εἶρηκεν.

⁹⁾ Interpunctionem, quam vocant, et hic et paullo infra mu-
tavi; quod verbo indicasse sufficiat.

¹⁰⁾ Explicit Schol. II. II. v. 459: — Cf. Lucian. Ver. Hist. I. 17
(Dind. p. 278): τῆς δὲ τροπῆς λαμπρᾶς γεγεννημένης πολλοὶ μὲν
ζῶντες ἠλίσκοντο, πολλοὶ δὲ καὶ ἀνηροῦντο, καὶ τὸ αἶμα
ἔρρει πολὺ μὲν ἐπὶ τῶν νεφῶν, ὥστε αὐτὰ βάπτεσθαι καὶ
ἐρυθρὰ φαίνεσθαι, οἷα παρ' ἡμῖν δυομένου τοῦ ἡλίου φαίνε-
ται, πολὺ δὲ καὶ εἰς τὴν γῆν κατέσταζεν, ὥστε μ' εἰκάζειν,
μὴ ἄρα τοιοῦτου τινός καὶ παλαι ἄνω γενομένου (leg. ἐν οὐ-

CAPUT XLIII.

Ταυτὶ μὲν ἴσως ἐλάττω τεκμηρία περὶ τῶν ἠλληγορη-
μένων 1). ἐπὶ 2) μέντοι τῆς ὀπλοποιίας μεγάλη τινὶ 3)
καὶ κοσμοτόκῃ διανοίᾳ τὴν τῶν ὅλων περιήθροισε γένε-
σιν. 4) ὅθεν γὰρ αἱ πρῶται τοῦ παντός ἔφυσαν ἀρχαί,
καὶ τίς ὁ τούτων δημιουργός, καὶ πῶς ἕκαστα πληρω-
θέντα διεκρίθη, 5) σαφέσι τεκμηρίοις παρέστησε, τὴν
Ἀχιλλέως ἀσπίδα τῆς κοσμικῆς 6) περιόδου χαλκευσά-
μενος εἰκόνα. καὶ τὸ πρῶτον 7) ὑπεστήσατο τῆς παντε-
λοῦς δημιουργίας νίκτα καιρόν. ἐπειδήπερ αὕτη χρόνου
πτερὰ πάτρια πρεσβεῖα κεκλήρωται 8), καὶ πρὶν ἢ δια-

ρανῶ γνησθένου), Ὅμηρος ὑπέλαβεν αἵματι ἴσαι τὸν Δία ἐπὶ
τῷ τοῦ Σαρπηδόνοσ θανάτῳ.

1) D. ἀλληγορουμένων.

2) Incipit in vocabulo ἐπὶ Schol. II. Σ. 473.

3) Addidi τινὶ e Schol.

4) Schol. γέννησιν.

5) Schol. διεκρίθη; ὅτι σαφέσι.

6) D. τοῦ κοσμικοῦ.

7) Ita A. et Schol. cum Schowii MS. Angl. — D. τόν.

8) Ita Schow. et A. — D. ἐπειπερ αὕτη πατρὶ τῷ χρόνῳ πρεσβεῖα
κέκληται. — Schol. ut Schow., sed omisso πτερὰ vocabulo. Pot-
est locus corruptus variis coniecturis tentari. At mihi videtur scrip-
tor, eorum recordatus, quae modo de Chrono, elementorum om-
niumque rerum tamquam patre praeeperat, quum iam in eo
sit, ut noctem omnium rerum contendat esse matrem et opificem,
ita utramque sententiam coniungere, ut noctem dicat primo natam
Temporis fuisse filiam, quae omnes patrios honores tamquam he-
reditario iure acceperit. Quod Graece sic probabiliter dici potuit:
ἐπειδήπερ αὕτη Χρόνου γέρα πάτρια πρεσβεῖα κεκλήρωται. Cf.

κριθῆναι τὰ νῦν βλεπόμενα, νύξ ἦν τὸ σύμπαν ¹⁾, ὃ δὴ χάος ποιητῶν ²⁾ ὀνομάζουσι παῖδες. οὐ γὰρ οὕτως ἄθλιόν τινα καὶ κακοδαίμονα παρειαίγει τὸν Ἡφαιστον, ὡς μηδὲ νυκτὸς ἀνάπαυσιν ἔχειν τῆς χειρωνακτικῆς ἐργασίας, ὅπου γε καὶ παρ' ἀνθρώποις ἄθλιον ³⁾ εἶναι δοκεῖ τὸ μηδὲ νυκτὸς ⁴⁾ τῶν πόνων ἐκχειρίαν ἄγειν. ἀλλ' οὐκ ἔστι ταῦτα χαλκεύων Ἀχιλλεῖ πανοπλίαν Ἡφαιστος, οὐδ' ἐν οὐρανῷ βουνοὶ χαλκοῦ καὶ κασσιτέρου, ἀργύρου τε καὶ χρυσοῦ εἰσίν. ἀμήχανον γὰρ τὰς ἀηδεῖς καὶ φιλαργύρους γῆς νόσους ἐπ' οὐρανὸν ἀναβῆναι. φυσικῶς δὲ τῆς ἀμόρφου ποτέ ⁵⁾ καὶ μὴ διακεκριμένης ὕλης τὸν καιρὸν ἀποφηνάμενος εἶναι νύκτα ⁶⁾, δημιουργόν, ἠνίκα ἐμέλλε πάντα μορφοῦσθαι ⁷⁾, τὸν Ἡφαιστον ἐπέ-

---

Damasc. π. ἀρχ. p. 380. (ed. Kopp.): ἐν μὲν τοίνυν ταῖς φερομέναις ταύταις ῥαψωδίαις Ὀρφικαῖς εἰ θεολογία δὴ τίς ἐστιν ἢ παρὶ τὸ νοητὸν, ἣν καὶ οἱ φιλόσοφοι διερμηνεύουσιν, ἀντὶ μὲν τῆς μιᾶς τῶν ὄλων ἀρχῆς τὸν χρόνον τιθέντες, ἀντὶ δὲ τοῦ δυοῖν αἰθέρα καὶ χάος κτῆ. — Procl. Theol. IV. 251: οἱ θεουργοὶ συνάδουσι, θεὸν ἐγκόσμιον τὸν χρόνον ὑμνοῦντες αἰώνιον, νέον τε καὶ πρεσβύτερον. Cf. Creuzer, Symbol. III. p. 292.

¹⁾ D. τὸ πᾶν.

²⁾ D. χά^ο ποιητῶν.

³⁾ Codd. παρ' ἀνθρώποις ἄθλιος ἄτοπον, quod quid possit significare, vix intelligo.

⁴⁾ D. μηδὲ νυκτὸς ἐκχειρίαν ἄγειν τῶν πόνων. — A. et Schow. μηδὲ νύκτα τῶν πόνων ἐκχειρίαν ἄγειν. — Schol. μηδὲ τὴν νύκτα et ἐκχειρίαν. Cf. Bredow. l. l. p. 245.

⁵⁾ Ita A., D. et Schol. — Schow. ἀμόρφου τε. Cf. Bredow. l. l.

⁶⁾ Vocabula εἶναι νύκτα interpolatorem videntur redolere.

⁷⁾ A. et D. δημιουργεῖσθαι. — Schol. τὰ πάντα μορφοῦσθαι.

στησε, τουτέστι 1) τὴν θερμὴν οὐσίαν· πυρὸς γὰρ δὴ, κατὰ τὸν φυσικὸν Ἡράκλειτον 2), ἀμοιβῆ τὰ πάντα γίνεται. ὅθεν συνοικοῦσαν οὐκ ἀπιθάνως τῷ τῶν ὅλων ἀρχιτέκτονι πεποίηκε τὴν Χάριν. ἔμελλε γὰρ ἤδη τῷ κόσμῳ χαριεῖσθαι τὸν ἴδιον κόσμον. ὕλαι δὲ τίνες αὐτῷ 3) τῆς κατασκευῆς;

χαλκὸν δ' ἐν πυρὶ βάλλεν ἀτειρέα κασσίτερόν τε α).

εἰ μὲν Ἀχιλλεῖ κατασκεύαζε 4) πανοπλίαν, πάντ' ἔδει χρυσὸν εἶναι· καὶ γὰρ οἶμαι σθένιον, Ἀχιλλέα 5) μηδὲ Γλαύκῳ κατὰ τὴν πολυτέλειαν ἴσον εἶναι 6). νῦν δὲ τὰ τέτταρα 7) στοιχεῖα κίρνεται 8). καὶ χρυσὸν μὲν ὠνόμασε τὴν αἰθερώδη 9) φύσιν, ἄργυρον δὲ τὸν αὐτῆ τῆ χροιά 10) συνομοιωμένον 11) ἀέρα· χαλκὸς δὲ καὶ κασσίτερος, ὕδωρ τε καὶ γῆ προσαγορεύεται διὰ τὴν ἐν ἀμφοτέροις βαρῦτητα. πρώτη 12) δ' ἀπὸ τούτων τῶν στοιχείων ἀσπίς ὑπ' αὐτοῦ χαλκεύεται, σφαιροειδὲς ἔχουσα τὸ

1) D. ἐπέστησεν ἦτοι.

2) Cf. Schow. in annotatt. ad Heracl. p. 280.

3) Ita D. — Schow. αὐτοῦ. Cf. Bredow. l. l.

4) Imperfectum praebet D. — Schow. κατασκεύασε.

5) Schol. σθένιον Ἀχιλλέα, εἰ μηδέ.

6) D. τὴν πολυτέλειαν εἶναι.

7) Schol. νῦν δὲ τέτταρα.

8) A. et D. κίρνεται.

9) Ita D. — Schow. αἰθερώδη.

10) Ita D. — Schow. χροία.

11) Schol. προσωμοιωμένον.

12) Schol. πρώτη.

a) Vid. Il. Σ. v. 474.

σχῆμα ¹⁾, ὑφ' ²⁾ οὗ τὸν κόσμον ἡμῖν ἐμφανῶς ἐσήμηνε·
ὄν οὐκ ἀπὸ τῆς ὀπλοποιίας μόνον, ἀλλὰ καὶ δι' ἄλ-

---

¹⁾ Schol. ἔχουσα σχῆμα.

²⁾ Ita D. — Schow. δι' οὗ. Dici vix potest, quam saepe prae-
positiones omnino in codd. labem contraxerint, quam saepe imprimis
praepositio διὰ cum similibus, praecipue cum ἐξ fuerit commutata.
De quo corruptelarum genere operae pretium est conferre Walzii
Ep. Crit. ad Boisson. p. 56. sqq. — Cuius rei, ut a frigida
variarum lectionum ieiunae enumeratione animum remittamus
aliquantisper atque recreemus, pauca quaedam hoc loco lubet ap-
ponere exempla. Atque satis memorabile huius generis vitium
ante hos paucos dies demonstravit Cobetius in emendatissimo
ceteroquin Isocratis textu, Areopag. 7. 42 Bekk. ταῦτα διανο-
ηθέντες οὐ τοῦτο πρῶτον ἐσκόπουν δι' ὧν κολάσουσι τοὺς
ἀκοσμοῦντας, ἀλλ' ἐξ ὧν παρασκευάσουσι μηδὲν αὐτοὺς ἄξιον
ζημίας ἐξαμαρτάνειν. Quo loco quis dubitet, pro δι' ὧν restituere
ἐξ ὧν, quis non miretur, quod tamdiu vitiosa lectio editiones in-
quinaverit? Neque in eo acquieverunt librarii, ut praepositiones
nude positas turpiter commutarent, quin immo composita cum prae-
positionibus substantiva et verba eadem labes invasit; cuius rei lu-
dicrum exemplum e Platone proponam, de Legg. V. p. 738. E: δεῖ
δὴ πάντα ἄνδρα, ἐν πρὸς ἐν, τοῦτο σπεύδειν ἐν πάσαις πόλεσιν,
ὅπως μὴτ' αὐτὸς κίβδηλός ποτε φανεῖται ὀφροῦν, ἀπλοῦς δὲ
καὶ ἀληθῆς ἀεὶ, μὴτ' ἄλλος τοιοῦτος ὧν αὐτὸν διαπατή-
σει. Sedulo restituendum ἐξαπατήσει idemque vitium com-
pluribus praeter hunc Graecorum scriptorum locis est eximendum.

Isocratis huius generis vitio laboranti loco medicam nuperrime
manum adhibuit A. F. van de Laar in thesibus dissertationi de Plu-
tarchi Dione adiectis. Etenim edidit Bekkerus in Isocratis Pan-
egy. 4, 174. pag. 85: ὧν ἕνεκα περὶ παντός ποιητέον,
ὅπως ὡς τάχιστα τὸν ἐνθένδε πόλεμον εἰς τὴν ἡπειρον διο-
ρισοῦμεν. At scripsit Isocrates ἐξορισοῦμεν.

λων 1) τεκμηρίων ὑφίσταται 2) κυκλοειδῆ.

CAPUT XLIV.

Συντόμως δ' ἐν παρεκβάσει τὰς ὑπὲρ τούτων φιλο-
τεχνούντες 3) ἀποδείξεις δηλώσομεν. συνεχῶς τοίνυν 4)
τὸν ἥλιον ἀκάμαντα, καὶ ἠλέκτορα 5), καὶ ὑπερίονα
προσαγορεύει, διὰ τῶν ἐπιθέτων οὐκ ἄλλο τι πλὴν τοῦτο
τὸ σχῆμα 6) σημαίνων. ὃ τε 7) γὰρ ἀκάμας, ὁ μὴ κάμων,
ἔοικεν 8) ὄρους ἔχειν οὐκ ἀνατολήν καὶ 9) δύσιν, ἀλλὰ
τὴν αἰεὶ 10) περιδρομον ἀνάγκην. ἠλέκτωρ δὲ δυοῖν θάτε-

1) Ita Schow. et Schol. — Cod. D. ἀπό τῶν ἄλλων. Villoisonus in Scholiis διὰ δήλων edidit. Qui error inde ortus est. Scholia a prima manu numeris distinguuntur, α, β, γ etc., ut hic:

Δ·: τὰ περὶ τῶν ὄπλων, περὶ ὧν
καὶ διαλέγεται αὐτῶ.

Quum secunda manus alia Scholia in margine adscriberet, illae numerorum notae in mediis his circumscribuntur in hunc modum:

ὄν οὐκ ἀπὸ τῆς ὄπλο-
ποιίας μόνον, ἀλλὰ καὶ
δι' ἄλ Δ·: λων τεκμη- τὰ περὶ τῶν ὄπλων, περὶ ὧν
ρίων ἐπίσταται. καὶ διαλέγεται αὐτῶ.

Qua in re Villoisonum saepissime esse lapsum nova scholiorum a Cobetio confecta collatio demonstrat.

2) Ita Heynius. — Codd. et Schow. ἐπίσταται.

3) Cod. D. φιλοτεχνούσιν.

4) Cod. D. οὐ τοίνυν.

5) Schol. ἀλέκτορι.

6) Schol. τὸ σχῆμα τοῦτο.

7) Ita A. et D. — Schow. et Schol. ὅτι.

8) Schol. ἔοικεν καί.

9) Schol. ἦ.

10) Cod. D. ἀλλ' αἰεὶ.

ρον· ἢ γὰρ ἄλεκτρος 2) ὁ θεὸς ὀνομάζεται, ὡς 3) μηδέποτε
κοίτης ἐπιφανῶν· ἢ τάχα πιθανώτερον ἔτι ἐλίκτωρ 4)
τις ὢν, καὶ κυκλοτερεῖ φορᾶ δι' ἡμέρας καὶ νυκτὸς ἀνα-
μετρούμενος τὸν κόσμον 5). ὑπερίονα δὲ νομιστέον αὐτὸν,
τὸν ὑπεριέμενον ἀεὶ τῆς γῆς, ὡσπερ, οἶμαι, καὶ Ξενο-
φάνης ὁ Κολοφώνιος φησιν·

Ἡελίος θ' ὑπεριέμενος, γαῖαν τ' ἐπιθάλλων 6).

εἰ γὰρ πατρωνυμικῶς αὐτὸν ἠθέλησεν ὀνομάζειν, εἶπεν
ἂν Ἐπειονίδην· [ὡς Ἀτρείδην, εἰ τύχοι, τὸν Ἀγαμέ-
μνονος, καὶ Πηλείδην τὸν Ἀχιλλεῖα] 7).

CAPUT XLV.

8) Ἡτε 9) θοή νύξ οὐκ ἄλλο τι σημαίνει, πλὴν τὸ

2) Ita D. — Schol. ἢ ἀλέκτωρ. — Schow. ἢ ἤλεκτρος.

3) ὡς addidi e Cod. D.

4) Cod. A., Cod. D. et Schol. ἐπιελίκτωρ. — Schol. ἐπισλέκ-
τωρ. — Verum hoc loco plures simul viderunt. Eandem enim et
bonam lectionem ἔτι ἐλίκτωρ commendant v. Lennep. ad Coluth.
v. 233, Schow. in annotatt. ad h. l., Hemsterhusius et Valcke-
naerius in annotationibus marginalibus. Ioh. M. Gesner. in Com-
mentatt. Soc. Gotting. III. p. 70. ἐπιλέκτωρ coniecit. Codicum
lectionem recepit Hasius apud Bredow. p. 246.

5) Schol. τὸν κόσμον ἀναμετρούμενοι.

6) Cff. de hoc Xenophanis versu Ch. Petersen in »Jahn und
Seebode Jahrbücher für Philologie" 1831. 3. pag. 154, et N. Bach.
in »Jahrbücher für wissenschaftliche Kritik" 1831. I. p. 480.

7) Vocabula uncis inclusa ut per se spectata glossatorem et ma-
gistellum redolent, ita in optimo Codice D. non exstant.

8) Quae iam sequuntur inde a Cap. 45 initio, in Scholiis ad
Iliadem bis leguntur. Exstant enim praeter locum supra lauda-
tum eadem annotata ad Il. Ω. 366, a manu tertia scripta. Cuius
Scholii lectiones ita enotabo: Schol. II. 9) Schol. II. ἢ θοή.

σφαιροειδές ὄλου τοῦ πόλου 1) σχῆμα· τὸν γὰρ αὐτὸν ἡλίω δρόμον ἢ νύξ ἀνύει, καὶ πᾶς καταλειφθεὶς ὑπ' ἐκείνου τόπος ὑπὸ ταύτης εὐθύς ἐκμελαίνεται 2). σαφῶς γοῦν 3) ἐτέρωθί που τοῦτο μηνύων, φησί·

Ἐν δ' ἔπεισ' 4) Ὠκεανῷ λαμπρὸν φάος ἡελίοιο,
ἔλκον νύκτα μέλαιναν ἐπὶ ζείδωρον ἄρουραν 5).

ὥσπερ γὰρ ἀπηρητημένην ἑαυτοῦ 5), τὴν νύκτα κατόπιν ἐφέλλεται, συγχρονούσαν 6) τοῖς ἡλίου τάχεσιν. εἰκότως οὖν αὐτὴν Ὀμηρος εἶρηκε θοήν. δύναταί γε μὴν πιθανώτερόν τις ἐπιχειρῶν θοήν ὀνομάζειν μεταληπτικῶς, οὐ τὴν κατὰ κίνησιν ὀξεῖαν, ἀλλὰ τὴν κατὰ σχῆμα· καὶ γὰρ ἐτέρωθί που φησὶν·

Ἐνθεν δ' αὖ νήσοισιν ἐπιπροέηκε 7) θοῆσιν. 8)

οὐ τὸ τάχος τῶν ἐρριζωμένων νήσων ἡλιθίως 8) δηλώσαι 9)

---

1) Ita A., D. Schol. et Schol. II. — Schow. et Gal. κόσμου.

2) Schow. εὐθ. ὑ. τ. ἐκμ. — Schol. ὑ. τ. ε. ἐκμ. — Cod. D. ὑ. τ. ἐκμ. εὐθύς.

3) Cod. D. οὖν.

4) Schol. II. δὲ πέσ'.

5) Schol. ἑαυτῷ.

6) Ita Schow. — Cod. D. et Schol. συγχωροῦσαν. — Schol. II. σύγχρονον οὔσαν.

7) Cod. A. ἐπιπροέηκα cum Schol. II. — D. ἔνθεν οὖν νήσοισιν ἐπιπροέηκα.

8) Schol. ἡλίθιον.

9) Schow. δηλώσειν. — Schol. II. δηλώσας. — Cod. A. ἡλιθίως γὰρ δηλώσειν.

a) Il. Θ. v. 485 et 486.

b) Od. O, v. 299.

ἔσπουδακῶς, ἀλλὰ τὸ σχῆμα, πρὸς ὄξυ¹⁾ ἀπολήγουσαν ἀποτελοῦν²⁾ γραμμῆν. εἰκότως οὖν θοῆν νύκτα λέγεσθαι³⁾ τὴν ἐπ' ὄξυ τέλος τῆς ἐσχάτης σκιᾶς ἀποτερματίζουσαν⁴⁾.

CAPUT XLVI.

Φυσικῶς δὲ διὰ τούτου τοῦ λόγου ἀποδείκνυσιν⁵⁾, ὅτι σφαιροειδῆς ἐστὶν ὁ κόσμος. τριχῆ γὰρ⁶⁾ οἱ μαθηματικοὶ τὰ σχήματα τῶν σκιῶν φασὶν ἀποπίπτειν⁷⁾· ἐπειδὴν ἔλαττον⁸⁾ ἢ⁹⁾ τὸ καταλάμπον φῶς¹⁰⁾ τοῦ καταλαμπομένου τόπου¹¹⁾, τὴν σκιὰν συμβέβηκε καλαθοειδῶς ἐπὶ τὴν ὑστάτην πλατύνεσθαι βύσιν, ἀπὸ λεπτιῆς ἀνι-

1) Codd. πρὸς ὄξεϊαν. — Schol. ὡς ὄξεϊαν. — Heyn. πρὸς ὄξυ.

2) Cod. D., Schol. et Schol. II. ἀποτελεῖν.

3) Ita Cod. D. et Schol. — Schow. εἰκότως οὖν νύκτα θοῆν ὠνόμασε. — Schol. II. εὐλόγως κτέ.

4) Schol. ἀποτερματίζουσαν τῆς ἐσχάτης σκιᾶς.

5) Cod. D. φυσικῶς δὲ διὰ τούτου ὁ λόγος ἀποδείκνυσιν, ὅτι σφαιροειδῆς ὁ κόσμος. — Schol. II. φυσικῶς δὲ τοῦ ὅλου ὁ λόγος. — Schow. φυσικῶς δὲ περὶ τούτου ὁ λόγος ἀποδείκνυσιν, ὅτι σφαιροειδῆς ἐστὶν ὁ κόσμος.

6) Ita Cod. D, Schol. et Schol. II.

7) Schol. ἀποπίπτειν φασίν.

8) Ita Cod. D. — Schow. ἐπειδὴν γὰρ ἔλ.

9) Schol. II. ἐστί.

10) Schow. τὸ περιλάμπον. — Cod. D. τὸ καταυγάζον φῶς.

11) τόπου e Schol. recepi, apud quem lacuna est ab hoc inde vocabulo usque ad κωνοειδῆ, orta, cum librarii oculi a priore καταλαμπομένου τόπου ad posterius aberrarent. Apud Schol. II. item in hoc loco est lacuna, eodem modo orta ab κορυφῆν ἀρχῆς usque ad πλατυσίας τῆς ἀρχῆς.

σταμένην τῆς κατὰ κορυφήν ἀρχῆς· ὅταν δὲ μείζον ἢ τὸ καταλάμπον φῶς τοῦ καταλαμπομένου τόπου, κωνοειδῆ συμβέβηκε ¹⁾ τὴν σκιὰν ἀπὸ πλατείας τῆς ἀρχῆς εἰς λεπτόν ἀποστενοῦσθαι πέρασ. ἐπειδὴν γε μὴν ἴσον ἢ τῷ ²⁾ καταλαμπομένῳ τὸ καταλάμπον ³⁾, κυλίνδρου δίκην ἢ σκιά πρὸς ἴσον ἐν ταῖς ἐκατέρωθεν ἔχει γραμμαῖς. βουλόμενος οὖν Ὀμηρος τὸν ἥλιον ἀλληγορικῶς μείζονα τῆς γῆς ⁴⁾ κατὰ τὴν τῶν πλείστων φιλοσόφων ἔννοιαν ἀποδείξει, εὐλόγως θεὸν ⁵⁾ τὴν νύκτα προσηγόρευσεν, εἰς ὃξὺ τὸ πρὸς τῷ πέρατι σχῆμα λήγουσαν. ἄτ', οἶμαι, μήτε κυλινδροειδῶς, μήτε καλαθοειδῶς ⁶⁾ τῆς σκιάς πίπτειν δυναμένης, ἀλλὰ τὸν λεγόμενον κῶνον ἀποτελούσης.

¹⁾ Schol. συμβέβηκε γίνεσθαι.

²⁾ Cod. D. ἴσον τῷ.

³⁾ Schol. τὸ καταλάμπον τῷ καταλαμπομένῳ.

⁴⁾ Cod. D. ἄλλως τὸν ἥλιον μείζω τῆς γῆς ἀποφῆναι, omissio in sequentibus ἀποδείξει. — Schow. τὸν ἥλιον ἄλλως μείζονα τῆς γῆς. — Legendum esse ἀλληγορικῶς, in aprico est. Apponam, ad taedium grammaticum minuendum, ut Valckenaerii utar verbis, hoc loco coniecturam in loco quodam Michaëlis Pselli, quam quo aptiore proponam loco non habeo, nec tamen silentio velim premere ac sepelire. Est Psell. d. Daemon. p. 85: Οἱ παρ' Ἑλλῆσι δαίμονες ἐχρησμῶδον ἠρωῦκῶς, οἱ δὲ παρὰ Χαλδαίοις τὰς κλήσεις εἶχον τῇ Χαλδαίων γλώττῃ. Quo loco pro ἠρωῦκῶς arbitror legendum esse γραικῶς. Cf. notissimum Aristotelis locum in Meteorol. I. 14; Herodian. Epim. p. 12 Boiss. Γραικός, ὁ Ἑλλῆν· γραικίζω τὸ ἐλληνιστὶ λαλῶ κτέ. V. praeterea Interpp. ad Hesychium i. v., et Ducangii glossarium p. 263.

⁵⁾ Ita cum Galii MS. Angl. Codd. A. et D., Schol. et Schol. II, qui addit γοῦν post εὐλόγως.

⁶⁾ Desunt apud Schol. vocabula μήτε καλαθοειδῶς.

ὁ δὴ πρῶτος ¹⁾ Ὀμηρος ἐκ μιᾶς λέξεως ὑπαινιζάμενος τὰς μυρίας τῶν φιλοσόφων ἀμίλλας ὑποτέτμηκεν ²⁾.

CAPUT XLVII.

Καὶ μὴν αἱ φοραὶ τῶν ἐναντίων ἀνέμων δηλοῦσι τὸ τοῦ κόσμου ³⁾ σφαιροειδές. βορέας μὲν γὰρ, ἀπὸ τῆς ἄρκτου πνέων μετέωρος μέγα κύμα κυλίνδει· τὴν γὰρ

¹⁾ D. ὁ πρῶτος.

²⁾ Ita Schol. — Gal. ἐπιτέτμηται. — Schow. ἐπιτετίμηται. — Cod. D. ἐπιτετίμηκε. De praepositionum ὑπό, ἐπί et ἀπό crebra commutatione nil attinet prolixius monere. Nec tamen quam late istud vitium pateat, inutile erit nonnullis insuper exemplis demonstrare. Apud Isocratem Panegyri. 101. (p. 68 Bekk.) nunc rite ac bene editur: ὅτι τῶν πόλεων τῶν ὑφ' ἡμῶν οὐσῶν οὐδὲ μία τοιαύταις συμφοραῖς περιέπεσεν. Quod antequam a Bekkero e praestantissimo Codice Urbinate fuit receptum, aequo animo quotquot fuere Isocratis editores ac sospitatores, tulerunt τῶν ἐφ' ἡμῶν οὐσῶν. Apud Lucian. Ver. Hist. I. 28 ita vulgo legitur: Ἐμβάντες δὲ εἰς τὸν Ζωδιακὸν ἐν ἀριστερᾷ παρήειμεν τὸν Ἥλιον, ἐν χρῶ τὴν γῆν παραπλέοντες· οὐ γὰρ ἀπέβημεν, καίτοι πολλὰ τῶν ἐταίρων ἐπιθυμούντων· ἀλλ' ὁ ἄνεμος οὐκ ἀφῆκεν. Quod plane ridiculum est. Pro ἀφῆκεν absque omni dubitatione reponendum est ἐφῆκεν. Eiusdem opusculi Lucianei lib. II. § 5: Κατὰ δὲ τὴν πρῶραν μίαν πλατεῖαν καὶ ταπεινὴν, σταδίου ἀπέχουσα οὐκ ἐλάττους πεντακοσίων, eodem modo pro ἀπέχουσα legendum est ἐπέχουσα. Obliterata atque restituenda est praepositio ἐπί apud Xenophontem in Oecon. Cap. VII. 13: Εγὼ τε γὰρ ὅσα μοι ἔστιν ἅπαντα εἰς τὸ κοινὸν ἀποφαίνω, σὺ τε ὅσα ἠνέγκω πάντα εἰς τὸ κοινὸν κατέθηκας. Verum hoc loco est ἐπηνέγκω.

³⁾ Ita cum Gal. MS. Angl. Codd. A. et D.

ἀπὸ τοῦ μεταρσίου φορὰν ἐπὶ τὸ ταπεινότερον ἐκ μιᾶς ¹⁾
λέξεως κατεκύλισεν ²⁾ ὁ στίχος. τοῦμπαλιν δ' ἐπὶ τοῦ
νότου, πνέοντος ἀπὸ τῶν κάτω ³⁾ τόπων, ἰστόρησεν ⁴⁾

Ἐνθα νότος μέγα κῦμα ποτὶ σκαιὸν ῥίον ὠθεῖ, ^{a)}

τὴν ἀπὸ τοῦ ταπεινοτέρου κίνησιν εἰς τὸ μετέωρον ἀνα-
κυλίει. ⁵⁾ ἔτι γε μὴν μετὰ τῶν ἄλλων ἀπείρονα γαῖαν
ὀνομάζει. καὶ πάλιν ἐπὶ τῆς Ἑρας·

εἶμι γὰρ ὀφρομένη πολυφόρβου πείρατα γαίης ^{b)}.

Οὐ δὴ που ⁶⁾ μαχομέναις δόξαις πρὸς αὐτὸν ⁷⁾ στα-
σιάζων· ἀλλ' ἐπειδὴ ⁸⁾ πᾶν σφαιροειδὲς σχῆμα καὶ ἀπει-
ρόν ⁹⁾ ἐστὶ καὶ πεπερασμένον· τῷ μὲν γὰρ ὄρον τινά ¹⁰⁾
καὶ περιγραφὴν ἔχειν ¹¹⁾, εὐλόγως αὐτὸ πεπεράνθαι ¹²⁾

¹⁾ Schol. οὐκ ἐκ μιᾶς.

²⁾ Ita cum Schow, A. et D. — Schol. κατεκύλικεν.

³⁾ Schol. κατωτάτω.

⁴⁾ Ita Codd. et Schol. — Heynius ingeniose ἐς τὸ ῥίον. Quid scripserit Heraclitus, mihi non liquet.

⁵⁾ Cod. D. et uterque Scholiasta ἀνακυλοῦ. — Cod. A. ἀνακυ-
λίει. — Explicit in hoc ipso vocabulo Scholion ad II. 2. 366.

⁶⁾ Schol. οὐδέπω.

⁷⁾ Ita A. — αὐτόν D.

⁸⁾ D. ἐπί.

⁹⁾ Schol. σχῆμα ἀπειρον.

¹⁰⁾ τὸ δὲ ὄρον τινά Schol.

¹¹⁾ Schol. ἔχον.

¹²⁾ A. πεπειράσθαι. — D. πεπεράνθαι. — Gesn. πεπειρά-
σθαι. — Schow. πεπεράσθαι. Succenseas paene Schowio, Gesne-
ram Galiamque perstringenti, dum ipse barbaram soloecamque
formam reponit.

a) V. Od. Γ. v. 295.

b) V. II. 2. 200.

νομιστέον· ἄπειρον δ' ἂν ὁ κύκλος ὀνομάζοιτο δικαίως¹⁾,
ἐπειδήπερ²⁾ ἀμήχανόν ἐστι δεῖξαι πέρασ ἐν αὐτῷ τι·
τὸ γὰρ νομισθέν εἶναι τέλος ἐξ ἴσου γένοιτ' ἂν ἀρχή³⁾.

C A P U T XLVIII.

Ταυτὶ μὲν οὖν ἀθρόα τεκμήρια τοῦ σφαιροειδῆ τὸν
κόσμον εἶναι παρ' Ὀμήρῳ. τὸ δ' ἐναργέστατόν ἐστι σύμ-
βολον ἢ τῆς Ἀχιλλέως ἀσπίδος κατασκευῆ· κυκλοτερές

1) Fort. leg. ἄπειρος δ' αὖ. ὁ κύκλος ὀνομάζοιτ' ἂν δικαίως.

4) D. ἐπίπερ.

5) Pertinent procul dubio ad hunc locum, quae exstant in Porphyrri Scholio ad Il. ε. 200: ξυγόν ἀρχή καὶ πέρασ ἐπὶ κύκλου περιφερείας κατὰ τὸν Ἡρακλειτον, atque recte, ut videtur, ita senserunt Heyn. ad Il. Vol. VI. p. 564, et Schaeferus, quum Heracliti nomen defenderet contra Bastium ad Greg. Cor. p. 170. Aliter visum est amicissimo I. Bernaysio, qui in Heracliteis I. p. 27, Heraclito philosopho ista vocabula studet vindicare, quoniam scilicet Ionicum ξυγόν demonstraret, Heraclitum hoc loco laudatum non posse esse Allegoariarum scriptorem. Cui argumento in tanta rerum traditarum similitudine haud ita multum tribuerim. Excitantur enim non ipsa Heracliti vocabula, sed Porphyrius, quid apud illum invenerit, breviter indicat. Quem subit mirari ista voce esse usum. Nec tamen idoneam hanc iudicaverim rationem, cur nostro Heracliti loco Porphyrium neges fuisse usum, siquidem fuit Porphyrius, qui istud Scholion conflavit. Istis enim in nominibus exarandis quam negligenter versati sint librarii vel rubricatores, ex ipsis illis Scholiis manifesto apparet, quibus operis Heraclitei fragmenta continentur. Quae modo invenies Heracliti, modo Porphyrii, modo nullo omnino nomine insignita. At fuerit Porphyrius, cui scholion debetur. Porphyrium par est sibi sumpsisse quod commisisse Plotinum nequit addubitari. Scripsit enim ille Enn. 5, 6, pag. 668. B. (Crenz.): διὸ καὶ ξυγόν τὸ φρονεῖν.

γὰρ ¹⁾ τῷ σχήματι κεχάλκευκεν ²⁾ ὄπλον Ἐφαιστος, ὡς περ εἰκόνα τῆς κοσμικῆς περιόδου· μυθικῶς μὲν οὖν ἀσπίδα χαλκευομένην ὑποστησάμενος ἀρμόζουσαν Ἀχιλλεῖ, τὴν διὰ πάντων ἐνεχάραξε ³⁾ πορείαν ⁴⁾· τίς δ' ἦν αὕτη;

στησάμενοι δὲ μάχοντο μάχην ποταμοῦ παρ' ὄχθας, βάλλον δ' ἀλλήλους χαλκήρεσιν ἐγχείησιν.

ἐν δ' ἔρις, ἐν δὲ κυδοιμός ὀμίλειον, ἐν δ' ὀλοή κῆρ ἄλλον ζῶν ἔχουσα νεύτατον, ἄλλον ἄουτον, ἄλλον τεθνηῶτα ⁵⁾ κατὰ μόθον ⁶⁾ ἔλκε ποδοῖν ^{a)}.

Ταῦτα γὰρ ⁷⁾ ἦν ὁ διηγετικὸς Ἀχιλλέως βίος. νῦν δ'

---

¹⁾ Schow. σύμβολον τῆς Ἀχιλλέως ἀσπίδος κατασκευῆς. Veram lectionem, quae est in Cod. D. et apud Schol., iam Heynius indicaverat.

²⁾ Ita A., D. et Schol. — Gal. et Schow. κεχάλκευσεν.

³⁾ Schol. ἐχάραξε.

⁴⁾ Perperam ut videtur, Gesnerus accepit atque vertit vocabula : τὴν διὰ πάντων ἐνεχάραξε πορείαν » suam de universo mundo scientiam in eo sculpsit." Immo ad Achillem haec pertinent, et Homerum dicit scriptor scutum Achilli conveniens descripturum, Achillis universam vitae rationem (τὴν διὰ πάντων πορείαν sc. τοῦ Ἀχιλλέως) in eo sculpsisse. Tum demum intelligi possunt et vocabula τίς δ' ἦν αὕτη; et quae post Homericos versus sequuntur: ταῦτα γὰρ ἦν ὁ διηγετικὸς Ἀχιλλέως βίος. Itaque fortasse legendum est: μυθικῶς μὲν οὖν ἀσπίδα χαλκευομένην ὑποστησάμενος ἀρμόζουσαν Ἀχιλλεῖ, Ἀχιλλέως τὴν διὰ πάντων ἐνεχάραξε πορείαν. At potest haud ita inepte ipsum vocabulum πορεία novae dubitationi praebere ansam.

⁵⁾ Schow. τεθνηῶτα.

⁶⁾ Ita A., D., et Schol. — Schow. κατὰ χθονός·

⁷⁾ Schol. μὲν. a) V. Il. Σ', v. 533—537.

“Ομηρος, ἰδίᾳ τινὶ φιλοσοφίᾳ ¹⁾ δημιουργῶν τὸν κόσμον, εὐθύς τὰ μέγιστα τῆς προνοίας ἔργα μετὰ τὴν ἀδιευκρίνητον ²⁾ καὶ κεχυμένην ὕλην ἐχάλκευσεν·

ἐν μὲν γαῖαν ἔτευξ', ἐν δ' οὐρανόν, ἐν δὲ θάλασσαν ἠέλιόν τ' ἀκίμαντα σελήνην τε πλήθουσας ^{a)}.

ἢ τῆς κοσμικῆς γενέσεως εἰμαρμένη πρώτην ³⁾ θεμελιούχον ἐκρότησε τὴν γῆν· εἶτα ἐπὶ ταύτῃ, καθάπερ τινὰ θείαν στέγην ⁴⁾ τὸν οὐρανὸν ἐπωρόφωσε, καὶ κατὰ τῶν ἀναπεπταμένων αὐτῆς κόλπων ἀθρόαν ἔχεε τὴν θάλατ-

---

¹⁾ Ita cum Galii Manuscr. Angl. A., D. et Scholiasta.

²⁾ Schol. ἀδιακρίνητον.

³⁾ Schol. πρώτην μὲν.

⁴⁾ Quamquam erunt haud dubie, qui in alienas res alienosque a proposito scriptores excurrendi studium vitio mihi vertent, tamen a me non possum impetrare, quin arripiam occasionem proponendi egregiam Valckenaerii emendationem, quae exstat in epistola Valckenaerii ad I. St. Bernardum, cuius commercii literarii, in bibliotheca Leidensi asservati eam, quae maximi est momenti partem, propediem publici iuris facere mihi est in propositis. Cuius rei iam mihi fecit potestatem I. Geelius, thesauri, cui praeest, liberalis simul ac prudens dispensator. Valckenaerius igitur correxit in ista epistola (neque quantum scio emendationem uni vel alteri librorum inseruit; qua saltem Platonis editorum nullus adhuc est usus) locum Platonis e Timaeo, pag. 73. D: καὶ, καθάπερ ἐξ ἀγκυρῶν, βαλλόμενος ἐκ τούτων πάσης ψυχῆς δεσμούς, περὶ αὐτὸ ξύμπαν ἤδη τὸ σῶμα ἡμῶν ἀπειργάζετο· στέγασμα μὲν αὐτῷ πρότερον ξυμπηγνὺς περὶ ὄλον ὀστέιον. Quod enim impedit ac pessumdat sententiam περὶ ὄλον, ei substituit adiectivum περιβόλον, et sententiae medens et sententiarum, quem vocant, nexui.

a) V. Il. Σ, v. 483—484.

ταν, εὐθύς θ' ἡλίῳ καὶ σελήνῃ ¹⁾ τὰ διακριθέντα τῶν στοιχείων ἀπὸ τοῦ πάλαι ²⁾ χάους ἐφώτισεν.

ἐν δὲ τὰ τείρεα πάντα, τὰ τ' οὐρανὸς ἐστεφάνωται ^{a)}.

δι' οὗ μάλιστα σφαιροειδῆ παραδέδωκεν ³⁾ ἡμῖν τὸν κόσμον. ὥσπερ ⁴⁾ γὰρ ὁ στέφανος κυκλοτερῆς τῆς κεφαλῆς κόσμος ἐστίν, οὕτω τὰ διεζωκότα τὴν οὐράνιον ἀψίδα ⁵⁾, κατὰ σφαιροειδοῦς ἐπηρμένα ⁶⁾ σχήματος, εἰκότως οὐρανοῦ στέφανος ὠνόμασται ⁷⁾.

CAPUT XLIX.

Διακριβολογησάμενος δ' ὑπὲρ τῶν ὀλοσχερῶν ἀστέρων ⁸⁾,

¹⁾ Ita D. et Schol. — Schow. ἡλίῳ τε καὶ σελήνῃ.

²⁾ Schol. παλαιού.

³⁾ D. παρέδωκεν. — Schow. κατέδωκεν. ⁴⁾ D. ὡς.

⁵⁾ Excidit aut subintelligendum est ἄστρα. Heyn.

⁶⁾ D. ἐπηρμένα σχήματα. — Schol. ἐπηρμένον σχήματος. — Schow. ἐσπαρμένα σχήματος. — Heyn. ἐσπειρημένα σχήματος. De quo loco talia Hasius in Bredow. Ep. Paris. p. 247: »Sed ἐπηρμένα bene dici posse puto de astris, quod sint sublimia: qua eadem significatione Latini *sublatus* dicunt et *suspensus*. Cf. Ioann. Chrysostom, edit. Opp. Etonae 1612. Tom. I. p. 1065: ὑψηλὸς ἦν ὁ θρόνος, τουτέστι μέγας καὶ ὑπερμῆκης, καὶ ἐπηρμένος, τουτέστι καὶ ἐν ὕψει φαινόμενος ἀφάτω καὶ μετέωρος. Et Iosephus pag. 367. f. arcem dicit εἰς ἄπειρον ὕψος ἐπηρμένην.

⁷⁾ Schol. στέφανον ὠρόφωσεν. — Cf. Euseb. d. Laud. Const. VI. 728: τὸν σύμπαντα οὐρανὸν, οἶον μέγαν πέπλον παντοίοις γραφῆς κάλλειν ἐστεφάνωσεν.

⁸⁾ Ita cum Gal. MS. Angl. A. et D.

a) V. II. Σ. v. 485.

τὰ κατὰ ¹⁾ μέρος ἐπιφανέστατα δεδήλωκεν· οὐ γὰρ ἠδύ-
νατο πάντα θεολογεῖν, ὡς περ Εὐδοξος ἢ Ἄρατος,
Ἰλιάδα γράφων· πάλιν δ' ἀλληγορικῶς μεταβέβηκεν
ἐπὶ ²⁾ τὰς δύο πόλεις, τὴν μὲν εἰρήνης, τὴν δὲ πολέ-
μου παρεισάγων ³⁾, ἵνα μὴδ' Ἐμπεδοκλῆς ὁ Ἀκραγαν-
τῖνος παρ' ἄλλου ⁴⁾ τινός ἢ παρ' Ὀμήρου τὴν Σικε-
λικὴν ἀρῶσθαι δόξαν ⁵⁾. ἅμα γὰρ τοῖς τέσσαρσι ⁶⁾ στοι-
χείοις κατὰ τὴν φυσικὴν θεωρίαν παραδέδωκε τὸ νεῖκος
καὶ τὴν φιλίαν· τούτων δ' ἐκάτερον ⁷⁾ Ὀμηρος ὑποση-
μαίνων, δύο πόλεις ⁸⁾ ἐνεχάλκευσε τῇ ἀσπίδι, τὴν μὲν

¹⁾ D. τοὺς κατὰ. — Schow. καὶ κατὰ. — A. κατὰ
μέρος.

²⁾ Quomodo textum edidi, ita repraesentatur in Cod. D. Quae
apud Schowium atque in reliquis Codd. leguntur, documento sunt, ne
ab Heraclito quidem Heraclitique similibus scriptoribus manus absti-
nuisse librarios interpolatoresque. Ita enim Schowius: ὡς περ Εὐ-
δοξος ἢ Ἄρατος (Schol. ἀράτ^τ), Ἰλιάδα γράφειν (Schol. et A.
γράφων) ἀντὶ τῶν (Schol. ταῦτα ἀντὶ τῶν μὴ) φαινομένων ὑπο-
σημαίνων ἐαυτῶ· μεταβέβηκεν οὖν ἀλληγορικῶς κτέ.

³⁾ Ita cum Galei MS. Anglico Codd. A., D. et Schol.

⁴⁾ A., D., Schol. et Schow. ἀπ' ἄλλου.

⁵⁾ Cff. Schow. ad h. l., Karsten. ad Empedocl. fragm. p. 54,
annot. 155, et Th. Bergk. in Actis Soc. Gr. Lips. I. p. 203. et v.
Hom. P. V. p. 331 (Gal.): καὶ τῶν ἄλλων δὲ τῶν κατὰ τὸν οὐ-
ρανὸν ἀστρῶν ὅτι οὐκ ἀπείρως Ὀμηρος εἶχεν, φανερόν ἐστιν
ἐξ ὧν πεποίηκε, πληγάδας κτέ.

⁶⁾ D. τέτρασι.

⁷⁾ D. ἐκάτερα.

⁸⁾ Ita scripsi Scholiastae auctoritatem secutus. Schowius enim
et Codd. δύο vocabulum omittunt.

ειρήνης, τουτέστι φιλίας ¹⁾, τὴν δὲ πολέμου, τουτέστι ²⁾ νείκους.

CAPUT L.

Πύχας δ' ὑπεστήσατο τῆς ἀσπίδος πέντε, σκέδον οὐκ ἄλλο τι, πλὴν ³⁾ τὰς ἐμπεποικιλμένας τῷ κόσμῳ ζώνας ὑπαινιζάμενος. ἡ μὲν γὰρ ἀνωτάτω ⁴⁾ περὶ τὸν βόρειον εἰλεῖται πόλον ⁵⁾ ἄρκτικὴν δ' αὐτὴν ὀνομάζουσι. ἡ δ' ἐφεξῆς εὐκρατός ἐστιν. εἶτα τὴν τρίτην διακεκαυμένην καλοῦσιν. ἡ τετάρτη δ' ὁμωνύμως ⁶⁾ τῇ δευτέρᾳ ⁷⁾ εὐκρατος ὀνομάζεται. πέμπτη δ' ἐπωνύμως ⁸⁾ τοῦ νοτίου ⁹⁾ μέρους, ἡ νότιός τε καὶ ἀντάρκτιος ¹⁰⁾ καλουμένη. τούτων αἱ μὲν δύο τελέως ἀοίκητοι διὰ τὸ κρύος, ἡ τε τὸν βόρειον εἰληχυῖα πόλον, καὶ ἡ τὸν ἀπαντικρὺ ¹¹⁾ νό-

¹⁾ Apud Schowium atque in Cod. A. ante φιλίας articulus τῆς fuit additus; quod eo Heynium adegit, ut ante νείκους item articulum existimaret esse inserendum.

²⁾ D. ἤτοι νείκους.

³⁾ A. πλὴν οὐκ ἐμπεποικιλμένας.

⁴⁾ D. ἀνώτατος.

⁵⁾ D. πόλις.

⁶⁾ Ita A., D. et Schol. — Schow. ἡ δὲ τετάρτη ὁμωνύμως.

⁷⁾ Unde Gesnerus Schowiusque πρότερον vocabulum, quod apud eos inter δευτέρᾳ et εὐκρατος legebatur, in textum invexerint, non statim apparet. Quod ut Heynius arbitrabatur esse tollendum, ita nec in Codd. A. et D., nec apud Scholiastam exstat.

⁸⁾ D. ὁμωνύμως.

⁹⁾ Schol. νοτίου et paullo infra νότιος.

¹⁰⁾ Schol. ἀντίστιος.

¹¹⁾ Ita A. et D. — Schow. et Schol. καὶ τὸν ἀπαντικρὺ.

τιον ¹⁾· ὁμοίως δ' ἐν αὐταῖς ἢ διακεκαυμένη καθ' ὑπερβολὴν τῆς πυρώδους οὐσίας οὐθενὶ βατὴ ζῶω. δύο δὲ τὰς εὐκράτους φασὶν ²⁾ οἰκεῖσθαι, τὴν μέσην ἀφ' ἑκατέρας ζώνης κρᾶσιν ἐπιδεχομένας. ὁ γοῦν Ἐρατοσθένης καὶ σφοδρότερον ἐν τῷ Ἐρμῇ ταῦτα ³⁾ διηκρίβωσεν, εἰπὼν ⁴⁾

Πέντε δὲ οἱ ⁵⁾ ζῶναι περιηγέες ⁶⁾ ἐσπείρηνται ⁷⁾.

Αἱ δύο μὲν γλαυκοῖο κελαινότεραι ⁸⁾ κνάνοιο.

Ἡ δὲ μία ψαφαρῆ ⁹⁾ τε καὶ ἐκ πυρός ¹⁰⁾, οἷον ἐρυθρῆ ¹¹⁾,

τυπτομένη φλογμοῖσιν· ἐπεὶ ῥά ἐ μοῖραν ἐπ' αὐτὴν

κεκλιμένα ¹²⁾ ἀκτῖνες ἀειθερέες πυρώωσιν.

¹⁾ Schol. νότον.

²⁾ Schol. φησίν.

³⁾ Ita D. — Schow. ταύτας. — A. ταύτη.

⁴⁾ Conferantur super his Eratosthenis versibus, qui maioris fragmenti efficiunt partem, Achilles Tatius, Isagog. ad Arat. p. 153; J. Scaliger. ad Manil. p. 320; Fulvius Ursinus, Virg. illustr. p. 114 (Valcken.); Fell., fragmenta Eratosthenis p. 46, et Bernhardt, Eratosthenica pag. 144 sqq.

⁵⁾ Achill. Tat. αἱ — Schow. δὲ οἱ.

⁶⁾ Ach. Tat. περιηλάδες.

⁷⁾ Schol. ἐσπείρηντο.

⁸⁾ Ach. Tat. et Schol. κελαινοτέρον.

⁹⁾ Schol. ψαφαρά.

¹⁰⁾ Ita cum Ach. Tat. Codd. A. et D. — Schow. et Schol. ἐκ πυρός.

¹¹⁾ Minus accurate Bernhardt l. l.: priores octo versus allegavit Heraclides, Allegor. Hom. c. 50; quum qui quartus est apud Ach. Tat. et Bernhard. versus, non solum Scholiastae Homericæ, sed ipsi quoque Heraclito sit omissus. Qui versus ita audit:

ἡ μὲν ἔην μισάτη, ἐκέκαστο δὲ πᾶσα περὶ πρό.

¹²⁾ Scripsi corrupta vocabula, quomodo exstant apud Schowium.

Αἰ δὲ δύο, ἐκάτερθε ¹⁾ *πόλοιο περιπεπτηγυῖαι* ²⁾,
Αἰεὶ κρυμαλείαι ³⁾, *αἰεὶ δ' ὕδατι μογέουσαι.*

Ταύτας οὖν Ὀμηρος πτύχας ὠνόμασεν, δι' ὧν ⁴⁾ *φη-*
σίν·

ἐπεὶ πέντε πτύχας ⁵⁾ *ἤλασε κυλλοποδίων,*
Τὰς δύο χαλκείας, δύο δ' ἔνδοθι κασσιτέροιο,
Τὴν δὲ μίαν χρυσήν· ^{a)}

τὰς μὲν ἀνωτάτω κατὰ τοὺς ἀλαμπεῖς μυχοὺς ⁶⁾ *τοῦ*
κόσμου κειμένας δύο ζώνας χαλκῶ προσεικάσας· ψυχρὰ
γὰρ ἡ ὕλη, καὶ κρύους μεστή. λέγει γοῦν ἐτέρωθί που·

ψυχρὸν δ' ἔλε χαλκὸν ὁδοῦσι.

Est apud Achill. Tat. ἐπιρασμοίραν ὑπ' αὐτὴν κεκλιμένοι ἀκτί-
νες, apud Schol. Hom. ἐπεὶ ῥά ἐ μαῦραν ἐπ' αὐτὴν κεκλιμένην,
in Cod. D. denique ἐπεὶ ῥά μοῖραν. Pro κεκλιμένην aut κεκλι-
μένοι videtur haud dubie κεκλιμένοι esse restituendum. Specio-
sum est, quod e portentosis istis librariorum commentis elicuit Bern-
hardus, ἐπεὶ ῥά ἀναυροὶ ἐπ' αὐτὴν κτέ. Nec tamen reticebo,
quod ipse excogitavi. Eratosthenem enim arbitror scripsisse: *ΕΠΕΙ*
ΡΑ ΣΜΕΡΑΝΟΝ ΕΠ' ΑΥΤΗΝ (ἐπεὶ ῥά σμερδόν ἐπ' αὐτὴν),
quod haud ita procul videtur abesse ab eo, quod Achill. Tat. Codd.
exhibent: *ΕΠΙΡΑΣΜΟΙΡΑΝ ΥΠ ΑΥΤΗΝ.*

¹⁾ Schol. ἐκάτερθεν.

²⁾ Ita Ach. Tat. — Schow. et Codd. περιπεπηγυῖαι.

³⁾ Ita Schow. et Codd. — Schol. βρυμαλείαι. — Ach. Tat. φρι-
καλείαι.

⁴⁾ A., D. et Schow. ἐξ ὧν, solemnī vitio.

⁵⁾ Schol. ἐπὶ δὲ πέντε πτύχας. — D. ἐπὶ δὲ . . . πτύχας.

⁶⁾ Ita A. et D. — Schow. et Schol. τὸν ἀλαμπῆ μυχόν.

a) V. II. X. v. 270 sqq.

τὴν δὲ μίαν χρυσὴν τὴν διακεκαυμένην· ἐπειδήπερ ¹⁾ ἡ πυρώδης οὐσία κατὰ τὴν χρόαν ἐμφερεστάτη χρυσῷ. δύο δ' ἐνδόθι κασσιτέροιο, τὰς εὐκράτους ὑποσημαίνων· ὕγρα γὰρ ἡ ὕλη, καὶ τελέως εὐτηκτος ²⁾ ἡ τοῦ κασσιτέρου, δι' ἧς τὸ περὶ τὰς ζώνας εὐαφές ἡμῖν καὶ μαλθακὸν δεδήλωκε ³⁾. τὸ μὲν οὖν ἐν οὐρανῷ σεμνὸν ἐργαστήριον Ἡφαίστου τὴν ἱεράν φύσιν οὕτως ἐδημιούργησεν.

CAPUT LII

Ἀνίσταται δ' εὐθύς ὁ φρικώδης καὶ χαλεπὸς ⁴⁾ ἐφ' Ὅμηρῳ τῶν συκοφαντούντων φθόνος ὑπὲρ τῆς θεομαχίας. οὐ γὰρ ἔτι Τρώων καὶ Ἀχαιῶν φιλοπία αἰνὴ παρ' αὐτῷ συνέρωγεν ⁵⁾, ἀλλ' οὐράνιοι ⁶⁾ ταραχαὶ καὶ στάσεις τὸ θεῖον ἐπινέμονται· ⁷⁾

¹⁾ D. ἐπίπερ.

²⁾ Codd. et Edd. εὐθηκτος. Genuinam Heraclito lectionem restituerunt Hemsterhusius in annotatt. marginalibus ad h. l., et R. Hercherus (in Schneidewini Philolog. 1850. n. 1), qui apposite allegavit Theophyl. Simoc. pag. 8 (ed. Boisson.): πᾶν γὰρ τηκτὸν πλείστης ἀνάγκη μετέχειν ὑγρότητος.

³⁾ Schol. ἐδήλωσεν.

⁴⁾ Cf. Schol. II. Y. v. 69, qui prima verba ita exhibet: φρικώδης καὶ χαλεπὸς ἀνίσταται ἐφ' Ὅμηρῳ κτῆ.

⁵⁾ Quomodo haec vocabula edidi, ita leguntur in Cod. A et apud Schol. — Cod. D. παρ' αὐτοῖς συνέρωγεν. — Schow. παρ' αὐτῷ συνέρωσεν.

⁶⁾ Ita D. et Schol. — A et Schow. οὐράνιοι.

⁷⁾ Quod est apud Schowium, ἀπονέμονται, ut sententia, ita Codd. A. et D., et Schol. consensu damnatur. Novum hoc commutatorum inter se perperam praepositionum exemplum. Quae

Ἦτοι μὲν γὰρ ἔναντα Ποσειδάωνος ἀνακτος
Ἰστατ' Ἀπόλλων Φοῖβος ¹⁾, ἔχων ἰὰ πτερόεντα
Ἄντα δ' Ἐνναλίιο ²⁾ θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη.
Ἥρη δ' ἀντίστη χρυσηλάκατος, κελαδεινή,
Ἄρτεμις ἰοχέαιρα, κασιγνήτη Ἐκάτοιο.
Ἄητοῖ δ' ἀντίστη σῶκος ἑριωνίος Ἑρμῆς.
Ἄντα δ' ἄρ' Ἐφαιστοιο μέγας ποταμὸς βαθυδίνης. ^{a)}
οὐκέτι ταῦθ' Ἐκτωρ πρὸς Αἴαντα μαχόμενος, οὐδ'
Ἀχιλλεύς πρὸς Ἐκτορα, καὶ μετὰ Πατρόκλου Σαρπη-
δῶν· ἀλλὰ τὸν μέγαν οὐρανοῦ πόλεμον ἀγωνοτεθήσας
Ὀμηρος, οὐδ' ἄχρι μελλήσεως τὸ κακὸν ὤπλισεν ³⁾, ἀλλ'

qui data opera anquireret, in unaquaque fere cuiusvis scriptoris pagina inveniret, quod notaret. Unum tantum, ne iusto longius a proposito aberrem, hoc loco addam exemplis supra a me propositis. Est apud Lucianum in faceto illo suavique Vocalium Iudicio §. 12 (pag. 21 Dind.): Ἐγὼ μὲν γὰρ οἶμαι δικαίως τοῦτο μόνον ἐς τὴν τοῦ ταῦ τιμωρίαν ὑπολείπεσθαι, τὸ τῷ σχήματι τῷ αὐτοῦ τὴν δίκην ὑποσχεῖν, ὃ δὴ σταυρός εἶναι ὑπὸ τοῦτου μὲν ἐδημιουργήθη, ὑπὸ δὲ ἀνθρώπων ὀνομάζεται. Pro ὑπὸ τούτου legendum esse ἀπὸ τούτου nemo arbitrator admonitus dubitabit.

¹⁾ D. Ἰσταται Φοῖβος Ἀπόλλων.

²⁾ D. ἄντα δ' Ἐφαιστοιο.

³⁾ Ut utar Luciani modo instaurato loco, σταυρός hic ipse mihi factus est locus, cui emendando multam, sed irritam eam operam navavi. Quid sit restituendum ignoro. Neque ita comparatus esse videtur locus, ut felici unius cuiusdam vocabuli mutatione possit redintegrari. Fortasse perierunt nonnulla; nullam opem Codices afferunt. Quod enim et A., et D. μελήσεως habent pro μελλήσεως, nullius omnino est momenti.

a) V. Il. X. v. 67 sqq.

ὁμοίε τοὺς θεοὺς συνέρραξεν ¹⁾ ἀλλήλοις. ἑπτὰ μὲν γὰρ
"Αρης

ἐπέσχε πέλεθρα πιεσῶν ²⁾,

μετὰ ταῦτα δ' Ἀφροδίτης ³⁾

λύτο γούνατα καὶ φίλον ἦτορ.

"Αρτεμις δὲ καὶ προσεξυβρίσθη ⁴⁾, τοῖς ἰδίοις τό-
ξοις ⁵⁾, ὡς νηπία ⁶⁾ κόρη σωφρονισθεῖσα ⁷⁾, Ξάνθος δὲ
παρ' ὀλίγον οὐδὲ ποταμὸς ἐρρήη ⁸⁾ διὰ "Ηφαιστον.

¹⁾ Ita Schow. et Codd. — Schol. συνέρραψεν.

²⁾ Addita est apud Schowium altera versus Homericæ pars (H. Φ. v. 407): ἐκόνισσε δὲ χαίτας; sed omittuntur hæc vocabula in utroque a me adhibito codice Heracliteo.

³⁾ Ita Schow. — D. Ἀφροδίτη, cui lectioni ipse repugnat versus Homericus (H. Φ. 425):.. τῆς δ' αὐτοῦ λύτο γούνατα καὶ φίλον ἦτορ.

⁴⁾ Ita Schol. — Schow. προσεξυβρίσται.

⁵⁾ Vocabula τοῖς ἰδίοις τόξοις omissa sunt in Cod. D. — Schol. τ. ἰδ. ὄπλοις.

⁶⁾ Cod. A. τόξοις ἀνηπία κόρη.

⁷⁾ Schol. σωφρονιστεῖσα.

⁸⁾ Videtur recipiendum esse, quod Scholiasta tuetur, Ξάνθος δὲ παρ' ὀλίγον ὁ ποταμὸς ἐρρήη. Vocabulum ῥέω ea vero significatione censeas hoc loco esse accipiendum, qua legitur v. c. apud Platonem in Phaed. 87. D: εἰ γὰρ ῥέοι τὸ σῶμα καὶ ἀπολλύοιτο ἔτι ζῶντος τοῦ ἀνθρώπου, ἀλλ' ἡ ψυχὴ κτέ. Neque insuavis est verborum lusus in ποταμῷ isto ῥέοντι, sed ῥέοντι hac significatione. Revocat mihi in memoriam ῥέων iste utrovis modo Ξάνθος alterius cuiusdam fluminis ῥοᾶς, cuius mentionem facio hoc loco, ut in uno eodemque exemplo librariorum ostendam editorumque tarpe vitium. Exponit Schol. Apoll. Rh. IV. 269 hisce de Nilo flumine: Καὶ ποταμὸς Τρίτων. Περὶ τῆς τοῦ

CAPUT LIII.

Ὅμως δ' οὖν πάντα ταῦτα ¹⁾ κατ' ἀρχάς ²⁾ μὲν οὐδ' ὅλως σφόδρα πείθειν δύναται ³⁾ τοὺς πολλούς. εἰ δέ θελήσει ⁴⁾ τίς, ἐνδοτέρω καταβάς τῶν ὁμηρικῶν ὀρχίων, ἐποπτεῦσαι τὴν μυστικὴν αὐτοῦ σοφίαν, ἐπιγνώσεται τὸ δοκοῦν αὐτῷ ἀσέβημα πηλίκης μεστόν ἐστι φιλοσοφίας. ἐνίοις μὲν οὖν ἀρέσκει, τὴν τῶν ἑπτὰ πλανήτων ἀστέρων ἐν ἐνὶ ζῳδία σινοδον ὑφ' Ὀμήρου διὰ τούτων ἐλεγχθῆναι ⁵⁾. φθορά δέ παντελής, ὅταν τοῦτο γένηται. συγχυσιον οὖν τοῦ παντός ὑπαινίττεται ⁶⁾, συνάγων εἰς ἐν Ἀπόλλωνα ⁷⁾, τουτέστιν ἥλιον, καὶ Ἄρτεμιν, ἣν

Νεῖλου ἀναδόσεως διάφοροι αἰτίαι παρὰ τοῖς παλαιοῖς ἐλέγοντο. Ἀναξαγόρας μὲν γάρ φησι διὰ τὴν τῆξιν τῆς χιόνος πληθύνειν αὐτόν. Ἴλι ἔπεται καὶ Εὐριπίδης, λέγων·

Εἰλουμένη δὲ καλλιπάρθενος ἥοι
λευκῆς τακείσης χιόνος ὑγραίνει γῆν.

Euripidis Helenae hos esse versus 1 et 3, recte agnovit Wellauerus, nec tamen ausus est restituere, quae in omnibus leguntur editionibus Euripidis atque apud Schol. Apollonii, rubricatoris fortasse culpa, facta sunt evanida:

Νεῖλου μὲν ἦδε καλλιπάρθενος ἥοι,

aut potius αἶδε — ἥοι.

¹⁾ D. ταῦτα πάντα.

²⁾ Schol. ἀρχήν.

³⁾ D. et Schol. δύναται.

⁴⁾ Ita D. et Schol. — Schow. δ' ἐθέλησει. — A. δ' ἐθέλησαι.

⁵⁾ Ita D. — Schow. δὴ λεχθεῖσαν.

⁶⁾ Ita A., D. et Schow. — Schol. ἐπαινίττεται.

⁷⁾ Schol. Ἀπόλλ^ω, i. e. Ἀπόλλωνα. Villoisonus, quod edito-

φαιμέν εἶναι σελήνην, τὸν τε τῆς Ἀφροδίτης καὶ Ἀρεος ¹⁾, ἔτι δὲ καὶ Ἑρμοῦ καὶ Διὸς ἀστέρα. ταύτην μὲν οὖν πιθανότητος ²⁾ μᾶλλον ἢ ἀληθείας ἐχομένην τὴν ἀλληγορίαν ἄχρι τοῦ μὴ δοκεῖν ἀγνοεῖν παρελήφμεν ³⁾. ἃ δ' ἔστιν ἐναργέστερα καὶ τῆς Ὀμήρου σοφίας ἐχόμενα ⁴⁾, ταῦτα δὴ σκοπεῖν ἀναγκαῖον.

CAPUT LIV.

Ἀντέταξε γοῦν κακίαις ⁵⁾ μὲν ἀρετάς ⁶⁾, ταῖς δὲ μαχομέναις φύσει τὰς ἀντιπάλους ⁷⁾. ἀντίκα γοῦν ⁸⁾ τῶν θεῶν ἢ ζεῦξις οὕτω πεφιλοσόφηται τῆς μάχης· Ἀθηνᾶ καὶ Ἀρης, τουτέστιν ⁹⁾ ἀφροσύνη καὶ φρόνησις ¹⁰⁾. ὁ

---

rum vitium ad hunc usque diem ludificatur eos, qui artes grammaticas conscribunt, edidit Ἀπόλλω, atque ita editum est centenis locis, quibus utuntur, qui nesciunt, hanc formam iis deberi, qui cum codices graecos legerent atque conferrent, in notissimis haerebant tachygraphorum notis ac siglis.

¹⁾ Ita A. et Schol. — Schow. Ἀρεως.

²⁾ Schol. πιθανωτάτην.

³⁾ Argutatur ad hunc locum Heynius, cum haec annotat: »Haerebam an argutiae scriptoris ducerent ad παραλήφμεν, quod Atticis esset παραληλίφμεν, allevimus.»

⁴⁾ Videtur scripsisse Heraclitus ἐγγυτέρω ἐχόμενα vel μᾶλλον ἐχόμενα. Quod etiam Gesnerus est suspicatus, quum ita locum verteret Latine: »Nunc vero clariorem, et Homeri sapientiae magis convenientem sensum consideremus.»

⁵⁾ Schol. κακίας.

⁶⁾ Schol. ἀρεταῖς.

⁷⁾ Fort. leg. est: ταῖς δὲ φύσει μαχομένας τὰς ἀντιπάλους.

⁸⁾ Addidi γοῦν e Cod. D.

⁹⁾ D. ἦτοι.

¹⁰⁾ Cf. Schol. Il. Y, v. 69: παρθένος ἢ Ἀθηνᾶ, ὁ δ' Ἀρης

μὲν γὰρ, ὡςπερ ¹⁾ ἔφην, μαινόμενός ἐστι, τυκτὸν κακὸν, ἀλλοπρόσαλλος ²⁾. ἢ δ' ἐν πᾶσι θεοῖς ³⁾ μήτι τε κλέεται καὶ κέρδεσιν ^{a)}. Ἐδιάλλακτός γε ⁴⁾ μὴν ἔχθρα τοῖς τὰ βέλτιστα διευκρινούσι λογισμοῖς πρὸς τὴν οὐδὲν ὀρώσαν ἀφροσύνην. ὡς δὲ μάλιστα τὸν βίον ὀνήσειν ἔμελλεν, οὕτω τὰ τῆς μάχης διευκρίνησεν ⁵⁾. οὐ γὰρ ἡ μεμνηυῖα καὶ παραπλήξ ἀναισθησία τῆς συνέσεως γέγονε κρείσσω. ἐνίκησε δ' Ἀθηναῖ τὸν Ἄρην, καὶ κατὰ γῆς ⁶⁾ ἐξέτεινεν· ἐπειδήπερ ⁷⁾ ἅπαντα κακία χαμαιπετῆς ἐν ⁸⁾ τοῖς ταπεινοτάτοις ἔρριπται βράθροις ⁹⁾, πατούμενον νόσημα, καὶ πρὸς πᾶσαν ὕβριν ὑποκείμενον ¹⁰⁾, ἀμέλει συνεξέτεινεν αὐτῷ τὴν Ἀφροδίτην, τουτέστι τὴν ἀκολασίαν ¹¹⁾.

μοιχός· καὶ ὁ Τρωϊκός δὲ πόλεμος ἐκ μοιχείας τὴν ἀρχὴν εἴληφεν.

¹⁾ D. ὡς.

²⁾ Codd. et Edd. ἀλλοπρόσαλλον.

³⁾ Ita A., D. et Schol. — Schow. θεοῖσι.

⁴⁾ Schol. ἀδιάλλακτος μὴν.

⁵⁾ A. διευκρινούσι. — Schol. διευκρ. τὰ τ. μ.

⁶⁾ Schol. τῆς γῆς.

⁷⁾ D. ἐπίπερ.

⁸⁾ Schol. καὶ ἐν.

⁹⁾ Schol. ταπεινοτέροις ἔρριπται βράθροις.

¹⁰⁾ Apud Schowium maior erat post ὑποκείμενον interpunctio, cui minorem substitui.

¹¹⁾ Cf. omnino Hom. P. V. (p. 328 Gal.): ὅπως δ' ἀντίκεινται ἀλλήλοις τὰ τῆς ἐναντίας φύσεως τετυχηκότα, αἰνίττισθαι ἔοικεν ὁ ποιητής καὶ ἐν τῇ παρατάξει τῶν θεῶν, ἐν ἧ πεποίηκε τοὺς μὲν τοῖς Ἑλλησι, τοὺς δὲ τοῖς Τρωσὶ βοηθούν-

a) V. Od. IV. v. 298.

Τὼ μὲν ἄρ' ¹⁾ ἄμφω κείντο ²⁾ ἐπὶ χθονὶ πουλυβοτείρῃ, συγγενῇ καὶ τοῖς πάθεσι γειτνιῶντα νοσήματα ³⁾.

CAPUT LV.

Ἀητοῖ δ' ἀνθέστηκεν ⁴⁾ Ἑρμῆς· ἐπειδήπερ ⁵⁾ ὁ μὲν οὐδὲν ἄλλο πλὴν λόγος ἐστὶ τῶν ἔνδον ἐν ἡμῖν παθῶν ἐρμηνεύς ⁶⁾. λόγῳ δὲ πάντα ⁷⁾ μάχεται Ἀητῶ, οἷον εἰ Ἀηθῶ τις οὕσα καθ' ἐνὸς στοιχείου μετάθεσιν· τὸ γὰρ ἀμνημονούμενον οὐκ ἔτι ἀγγελθῆναι δύναται. διὸ δὴ καὶ μητέρα Μουσῶν Μνημοσύνην ἱστοροῦσι, τὰς προστατίδας

τας, ἀλληγορικῶς ἐμφαίνων τὰς δυνάμεις ἐκάστου, καὶ τὸν μὲν Φοῖβον τῷ Ποσειδῶνι ἀντιτάσσει, τὸ θερμὸν καὶ ξηρὸν τῷ ὑγρῷ καὶ ψυχρῷ· τὴν δ' Ἀθηνᾶν τῷ Ἄρσει, τὸ λογιστικὸν τῷ ἀλογιστῷ, τοιούτεσι τὸ ἀγαθὸν τῷ κακῷ, τὴν δὲ κτέ.

¹⁾ Schol. γάρ.

²⁾ Schol. κείτο.

³⁾ Ita Schol. et D. — Schow. γειτνιῶντα τὰ γ.

⁴⁾ Schol. ἀντέστη.

⁵⁾ D. ἐπί.

⁶⁾ Schow. λόγος ἐστὶ τῶν ἔνδον ἐν ἡμῖν παθῶν. — Schol. ἀργός ἐστι τ. ἔ. ἔ. ἡ. π. — D. λόγος ἐστὶ, reliquis omissis. — A. cum Schowio congruit. — Excidisse in fine sententiae vocabulum ἐρμηνεύς recte vidit R. Hercherus in Schneidew. Phil. 1850. I. cf. Heracl. All. 28: καὶ τὴν ἀποστειλλομένην Ἴριον, ἄγγελον τοῦ Διός, τὸν εἴροντα λόγον ὑφίσταται, ὡσπερ Ἑρμῆν τὸν ἐρμηνεύοντα; ibid. 59: τοσοῦτον ἴσχυσεν ὁ τῶν παθῶν ἐρμηνεύς λόγος, et quos Hercherus allegat MS. apud Osann. ad Corn. p. 275 et Euseb. d. Laud. Const. c. 13.

⁷⁾ Ita D. — Schow. παντί.

λόγου ¹⁾ θεάς ἀπὸ μνήμης ²⁾ γεγενῆσθαι λέγοντες • εἰ-
κὸς ³⁾ οὖν τὴν λήθην πρὸς ἀντίπαλον ἀμιλλαν ἐξωρη-
κέναι • δικαίως δ' ὑπεῖξεν αὐτὴ ⁴⁾ • λόγου γὰρ ἦττα λήθη,
καὶ τὸ φανερόν ὑπ' ἀμνηστίας ἐν ⁵⁾ κωφῇ νενίκηται ⁶⁾
σιωπῇ • τῶν γε μὴν ὑπολειπομένων θεῶν ἡ μάχη φυσι-
κωτέρα.

¹⁾ Ita A., D. et Schol. — Schow. τοῦ λόγου.

²⁾ Schow. ὑπὸ μνήμην cum A. — D. et Schol. ὑπὸ μνήμης.

³⁾ Schol. εἰκότως.

⁴⁾ Schol. αὐτῇ.

⁵⁾ Cf. Plat. Symp. p. 213. E: καὶ μὴ μοι μέμφηται, ὅτι σε
μὲν ἀνέδησα, αὐτὸν δὲ, νικῶντα ἐν λόγοις πάντας ἀνθρώ-
πους, οὐ μόνον πρώην, ὥσπερ σὺ, ἀλλ' ἀεὶ, ἔπειτα οὐκ
ἀνέδησα.

⁶⁾ Ante Schowium pro νενίκηται hoc loco editum erat νενίκηκε.
Quam turpiter in verborum terminationibus tempora modosque et
personas soliti fuerint permutare atque misceri librarii, in vulgus
notum est. Quae eorum conniventia nescio an inscitia permultis
scriptorum graecorum locis fuit perniciosa. Corruptorum hoc vitio
locorum multi iam aut e melioribus Codd., aut epigonorum cura
sunt restituti; at restat bona pars, qui medicum exspectant gnarum.
Nonnullos data opportunitate e pluribus corrigam. Plat. Ion.
p. 542. B. τοῦτο τοίνυν τὸ κάλλιον ὑπάρχει σοὶ παρ' ἡμῖν,
ὦ Ἴων, θεῶν εἶναι καὶ μὴ τεχνικὸν περὶ Ὀμήρου ἔπαινέτην.
leg. ὑπαρχέτω. — Stob. Append. e MS. Florent. (p. 4 Gaisf.):
Μὴ μέντοι τοὺς νέους εἰς ἀθυμίαν, ὡς κατεγνωσμένους μηδὲν
τῶν δεόντων πράττειν δύνασθαι, ἐμβαλέτω • πᾶν γὰρ τοῦ-
ναντίον προτρέπεσθαι αὐτοὺς ὀφείλει, πάντα τὰ προσήκοντα
αὐτοῖς προθύμως ποιεῖν ἀσκεῖν, ὡς καὶ τιμὰς καὶ ἀρχὰς
πρὸ γῆρας ληφομένους • ἐκ γὰρ τούτου καὶ τοὺς πρακτικωτέρους
βελτίους ποιήσεται; leg. ἐμβάλητε, ὀφείλετε et ποιή-
σετε.

CAPUT LVI.

Ἦτοι μὲν γὰρ ἔναντα ¹⁾ Ποσειδάωνος ἀνακτος
Ἴστατ' Ἀπόλλων Φοῖβος ²⁾.

ὕδατι πῦρ ἀντέθηκε, τὸν μὲν ἥλιον Ἀπόλλωνα προσα-
γορεύσας, τὴν δ' ὑγρὰν φύσιν Ποσειδῶνα ³⁾. τούτων δ'
ἐκάτερον ⁴⁾ ὡς ἐναντίαν ἔχει ⁵⁾ φύσιν, τί δεῖ καὶ λέ-
γειν; φθαρτικὸν γὰρ κατ' ἐπικράτειαν ἀεὶ θατέρου
θάτερον ⁶⁾. καὶ μὴν ἀπὸ ⁷⁾ λεπτῆς τῆς περὶ τὴν ἀλή-
θειαν θεωρίας διαλύει ⁸⁾ ἀμφοῖν τὴν μάχην, ἐπειδήπερ ⁹⁾
ἡλίου τροφήν ἀπεφηνάμεθα τὴν ἔνυγρον οὐσίαν, καὶ
μάλιστα τὴν ἀλμυρὰν· λεληθότως γὰρ ἀπὸ γῆς ¹⁰⁾ τὸ δί-

¹⁾ D. ἐναντι.

²⁾ Addit Schol. alteram versus Homericam partem (Il. Y. v. 68):
ἔχων ἴα πτερόεντα.

³⁾ Cf. Eustath. ad Hom. Il. Y. 67 (p. 1268. 20): καλῶς γὰρ ἂν
αἰδοῖτο ὁ Ἀπόλλων [ἥλιος] τὸν Ποσειδῶνα, εἴ γε κατὰ τινὰς
τῶν λήρων φυσικῶν τροφεῖα τῷ Ποσειδῶνι ὀφείλει, ὡς ἐκ τῆς
κάτωθεν ἀναπεμπομένης ὑγρότητος καὶ αὐτὸς, καθὰ καὶ οἱ
λοιποὶ τῶν ἀστέρων, τροφήν ἔλκων (leg. ἀνέλκων) καὶ οὕτω
συνιστάμενος.

⁴⁾ D. ἐκάτερα.*

⁵⁾ Schol. ἔχον.

⁶⁾ Ita D. et A. — Schol. φθαρτικὰ γὰρ κατ' ἐπικράτειαν θά-
τερου. — Schow. φθαρτικὸν ἀεὶ κατ' ἐπ. θατέρου θάτερον.

⁷⁾ Codd. et Edd. ὑπό. At cf. v. c. Thucyd. VI. 19: Καὶ ὁ Νι-
κίας γνούς, ὅτι ἀπὸ τῶν αὐτῶν λόγων οὐκ ἂν ἔτι ἀποτρέ-
ψειεν κτέ.

⁸⁾ Praestat fort. Schol. lectio: διαλύειν ἐστίν.

⁹⁾ D. ἐπειπερ.

¹⁰⁾ Schol. ἀπὸ τῆς γῆς.

υγρον ἀνασπῶν τῆς ἀτμίδος, τούτω μάλιστα τὴν πυρώ-
δη ¹⁾ φύσιν αὖξει. χαλεπὸν δ' ἦν τῷ τρέφοντι τὸ τρεφό-
μενον ἀνθιστάναι ²⁾. διὰ τοῦθ' ὑπεῖξαν ἀλλήλοις.

CAPUT LVII.

Ἡρα δ' ἀντίστη χρυσηλάκατος, κελαδεινή,
Ἄρτεμις ἰοχέαιρα.

Οὐδὲ τοῦτ' ἀλόγως εἰσήγαγεν Ὀμηρος· ἀλλ', ὡσπερ ³⁾
ἔφην, Ἡρα μὲν ἐστὶν ὁ ἀήρ ⁴⁾· τὴν δὲ Σελήνην Ἄρ-
τεμιν ὀνομάζει· ⁵⁾ πᾶν δὲ τὸ τεμνόμενον αἰὲ πολέμιόν
ἐστὶ τῷ τέμνοντι· καὶ διὰ τοῦτ' ἐχθρὰν ἀέρι τὴν σελή-
νην ὑπεστήσατο, τὴν ἐν ἀέρι αὐτῆς φορὰν καὶ τοὺς δρό-
μους ὑποσημαίνων. εἰκὸς ⁶⁾ δὲ ταχέως νενικῆσθαι τὴν
σελήνην· ἐπειδήπερ ⁷⁾ ὁ μὲν ἀήρ πολλὸς, καὶ πάντῃ κε-
χυμένος, ἢ δ' ἐλάττων ⁸⁾ καὶ συνεχῶς ὑπὸ τῶν ἀερίων
παθημάτων ⁹⁾ ἀμαυρουμένη, τοῦτο μὲν ἐκλείψει ¹⁰⁾,

¹⁾ D. πορφυρώδη.

²⁾ Ita A. D. et Schol. — Schow. ἀνθιστάμενον.

³⁾ D. ὡς.

⁴⁾ Ita Schol. — Schow. ἀήρ.

⁵⁾ Omnis Heracliti demonstratio ei superstructa est derivationi, secundum quam Artemis est quasi Ἀερότεμις, quemadmodum Ἀθηνᾶ est Ἀθρηᾶ, vel Κύπρις Κυνοπόρις. Vid. Schol. II. Y. 67. Ἡρα δ' ἐστὶν ἀήρ, Ἄρτεμις δὲ Σελήνη, ἀερότεμις τις οὔσα, ἢ τὸν ἀέρα τέμνουσα, ἐξ οὗ ἤρτηται. Similia docet Eustathius p. 1268. 50.

⁶⁾ Schol. εἰκότως.

⁷⁾ D. ἐπί.

⁸⁾ D. ἐλάσσων.

⁹⁾ Schol. παθῶν.

¹⁰⁾ A. ἐκλήψει. Iuvat proponere hoc loco Valckenaerii emen-

τοῦτο δ' ἀγλῆι, καὶ ταῖς ὑποτρεχούσαις νεφέλαις· διὰ
τοῦτο τῆς νίκης τὰ ¹⁾ βραβεῖα τῷ μείζονι καὶ συνεχῶς
βλάπτουσι προσέθηκεν.

CAPUT LVIII.

Ἄντα δ' ἄρ' Ἑφαιστοιο μεγάς ποταμός βαθυδίνης·

Ἐν τοῖς ὑπὲρ Ἀπόλλωνος καὶ Ποσειδῶνος λόγοις τὸν
οὐράνιον ἡμῖν αἰθέρα καὶ τὴν ἀκήρατον ἡλίου φλόγα
δηλώσας ²⁾, νῦν μεταβέβηκεν ἐπὶ τὸ θνητὸν ³⁾ πῦρ,
καὶ τοῦτο ἀνθρώπισε ποταμῷ, τὴν διάφορον ἑκατέρου ⁴⁾
φύσιν εἰς μάχην παροξύνας ⁵⁾, πρότερον μὲν οὖν εἶκον-

---

dationem, cuius notitia ex eodem mihi manavit fonte, cuius su-
pra mentionem feci. Quae, ut ab ipso Valckenaerio in lucem sit
edita, quod nescio, nondum ut par erat in editiones est recepta.
Editur apud Eurip. Orest. v. 1086:

μηθ' αἰμὰ μου δέξαιτο κάρπιμον πέδον,
μη λαμπρὸς αἰθήρ, εἰ σ' ἐγὼ προδοῦς ποτε
ἐλευθερώσας τοῦμόν ἀπολίποιμί σε.

Corrigit Valckenaerius, quod clamat sententia et suadet concinnitas,
μη λεῦμμά μου.

¹⁾ Schol. καὶ τὰ.

²⁾ Cf. Eustath. ad Il. p. 1269. 15 et qui non in omnibus cum
Heraclito convenit, Schol. Hom. Il. X. 69: Ἀπόλλων μὲν γὰρ ἐ-
ναντιοῦται Ποσειδῶνι, τὸ μερικὸν πῦρ τῷ παντὶ ὑγρῷ, et
paullo infra: Ἑφαιστος δὲ Ξάνθῳ, τὸ ὅλον πῦρ μέρει τοῦ
ὑδατος.

³⁾ Cf. Heracl. Alleg. c. 26: δηλοῖ δὲ σαφῶς, ὅτι τοῦτο θνη-
τὸν ἐστὶ τὸ πῦρ, ἐξ ὧν ἐπήνεγκεν.

⁴⁾ D. ἑκατέρων. — Schol. ἑκατέρω.

⁵⁾ Schol. παροτρύνας.

τα ¹⁾ τὸν ἥλιον Ποσειδῶνι παρεισάγει ²⁾, νῦν δὲ τὴν ὑγρὰν οὐσίαν ὑπὸ τῆς πυρώδους ἠττωμένην· δυνατώτερον γὰρ τότε τὸ στοιχεῖον θατέρου. τίς οὖν οὕτω μέμνηεν, ὡς θεοὺς μαχομένους ἀλλήλοις παρεισάγειν, Ὅμηρου φυσικῆς ³⁾ ταῦτα δι' ἀλληγορίας θεολογήσαντος.

C A P U T L I X.

Ἐπὶ τέλει οὖν τῆς Ἰλιάδος ⁴⁾ καὶ σφόδρα τὸν Ἑρμῆν ἐναργῶς ἀκολουθοῦντα Πριάμῳ δεδήλωκεν, ἀλληγορήσας ⁵⁾. οὐδὲν γὰρ ἔοικεν οὕτω πειθήριον ἀνδράσιν ὀργιζομένοις, οὐκ ἄργυρος, οὐ χρυσός, οὐ ⁶⁾ δώρων πολυτέλεια· μειλίχιον δὲ καὶ προσηγές ἱκεσίας ὄπλον ἐστὶν ἢ διὰ τοῦ λόγου πειθῶ. Πάνυ γοῦν ἀληθῶς Εὐριπίδης ⁷⁾

¹⁾ A. μὲν εἶκοντα.

²⁾ Schol. παρεισάγει Ποσειδῶνι.

³⁾ Textum dedi, quemadmodum est apud Schowium, eo tantum discrimine, quod φυσικῶς mutavi, nec temere ut videtur, in φυσικῆς. Nec tamen me fugit, Heraclitum, siquidem sapiebat, ita scribere non potuisse. Cui hoc fortasse est restituendum: οὐκ οὕτω μέμνηεν, ὡς θεοὺς μαχομένους ἀλλήλοις παρεισάγειν, Ὅμηρος, φυσικῆς ταῦτ' αὐτοῦ δι' ἀλληγορίας θεολογήσαντος.

⁴⁾ Vid. Schol. II. Ω. v. 486.

⁵⁾ Mutilum ac lacerum capitis initium sic fortasse est resarciendum: ἐπὶ τέλει οὖν τῆς Ἰλιάδος (omittit haec vocabula Schol.) σφόδρα ἐναργῶς Ἑρμῆν ἀκολουθοῦντα Πριάμῳ δεδήλωκε τὸν λόγον εἶναι, ἀλληγορήσας. Quod καὶ omisi ante σφόδρα, in eo secutus sum Cod. A. et Schol. auctoritatem. Addit post δεδήλωκε Schol. ὁ ποιητής.

⁶⁾ Ita D. et Schol. — Schow. οὐδὲ ἢ διὰ δώρων.

⁷⁾ Schol. Εὐριπίδης φησὶν.

Οὐκ ἔστι Πειθοῦς ἰρὸν ἄλλα, πλὴν λόγος. 1)

Τούτῳ τε Πριάμος, ὥσπερ ὀχυρᾶ 2) παντευχία καθώ-
πλισται· ὧ καὶ μάλιστα τὴν Ἀχιλλέως ἐπέκλασεν 3)
ὄργην, οὐκ ἐν ἀρχῇ δείξας δώδεκα πέπλους, δώδεκα δ'
ἀπλοῖδας 4) χλαίνας, τὰ τε λοιπὰ τῶν κομισθέντων
δώρων· ἀλλ' αἱ πρώται τῆς ἰκεσίας 5) φωναι τοὺς ἄρσε-
νας αὐτοῦ θυμοὺς ἐξεθήλυναν·

Μνήσαι πατρὸς σοῖο 6) θεοῖς ἐπιείκελ' Ἀχιλλεῦ,
Τηλίκου ὥσπερ 7) ἐγὼν, ὀλοῶ ἐπὶ γήραος οὐδῶ α).

δι' ὀλίγου προοιμίου τῶν λόγων συνήρπασεν 8) Ἀχιλλέα,
καὶ σχεδὸν ἀντὶ Πριάμου γέγονε Πηλεὺς. διὰ τοῦτο ἠλέ-

---

1) Versus est Euripidis ex Antigone (Dind. p. 81), quo utitur Aristophanes (Ran. 1391) ad perstringendum irridendumque poëtam. Cf. Schol. Aristoph. Ran. 1386 et Tzetz. ad Hes. Opp. 135, qui et alterum. versum allegat:

καὶ βωμὸς αὐτῆς ἔστ' ἐν ἀνθρώπου φύσει.

2) D. ὀχυρᾶ

3) Ita A., D. et Schol. — Schow. ἐπήλασεν, cui explicando ir-
ritam operam navavit Heynius. — Villoison. ἐπέκλα. At est in
Cod. Ven. B. ἐπέκλ.^α

4) Ita D. et Schol. — A. δ. πλοῖδας. — Schow. διπλοῖδας,
quod vulgatae apud Homerum (Il. Ω. 230) lectioni praeferendum esse
iudicat Galius ad h. l., nec tamen accurate exposuit, cur ita sentiat.

5) Fort. leg. τοῦ ἰκεσίου. Addit Schol. αὐτοῦ post ἰκεσίας.

6) D. et Schol. σεῖο.

7) Ita Schol. — Schow. οἶος.

8) Schol. συναρπάσαντος et in iis, quae statim subsequuntur,
γεγονότος Πηλέως.

a) V. Il. Ω. 486.

ηται μὲν ἄχρι τραπέζης· λουτροῖς δὲ κοσμηθὲν ¹⁾ ἀπο-
δίδεται τὸ Ἑκτορος σῶμα· τοσοῦτον ἴσχυσεν ὁ τῶν
παθῶν ἐρμηνεύς λόγος, ὃν συναπέστειλεν ²⁾ Ὀμηρος
αὐτῷ ³⁾, τῆς ἰκετείας ⁴⁾ παράκλητον.

CAPUT LX.

⁵⁾ Ἄρ' οὐκ ἀπόχρη δι' ὅλης τῆς Ἰλιάδος συνάδουσα 5)
ἢ Ὀμήρου φιλοσοφία, ἐν ἣ τὰ περὶ θεῶν ἠλληγόρησε;
ζητῶμεν ⁶⁾ δὲ τούτων τι ⁷⁾ περιττότερον, καὶ μετὰ το-
σαύτας ἀποδείξεις ἐνδεῖν ἔτι τὰ κατὰ τὴν Ὀδύσειαν
ἠγώμεθα;

⁸⁾ Πλὴν ὅμως, ἀκόρεστον γὰρ ἅπαν τὸ καλόν ⁹⁾, ἀπὸ
τῆς ἐναγωνίου καὶ πολεμικῆς Ἰλιάδος ἐπὶ τὴν ἠθικὴν
μεταβῶμεν Ὀδύσειαν· οὐδὲ γὰρ αὕτη τελείως ¹⁰⁾ ἀφιλο-
σόφητος· ἀλλ' ἐν ἑκατέροις τοῖς σωματίοις ὅμοιον εὐρί-
σκομεν Ὀμηρον ¹¹⁾, μηδὲν περὶ θεῶν ἀπρεπὲς ἱστοροῦντα
[δίχα δὲ τῆς τοιαύτης ἐμπειρίας ¹²⁾ αἰνιττόμενον].

¹⁾ Schol. βοσκηθὲν.

²⁾ Codd. et Edd. ἀπέστειλεν.

³⁾ Schol. αὐτοῦ.

⁴⁾ Ita A., D. et Schol. — Schow. ἰκεσίας.

⁵⁾ Schol. συνάδεται.

⁶⁾ Codd. et Edd. ζητοῦμεν.

⁷⁾ A. et D. τί.

⁸⁾ Cf. Schol. Odys. A. Ὑπόθ.

⁹⁾ Inserui γὰρ e Cod. D., atque vitiosam mutavi interpunctionem.
Ita enim Schowius: Πλὴν ὅμως ἀκόρεστον ἅπαν τὸ καλόν· ἀπὸ κτέ.

¹⁰⁾ Ita A., D. et Schol. — Schow. τελείως.

¹¹⁾ D. Ὀμηρον εὐρίσκομεν ὅμοιον.

¹²⁾ Quae uncis a me inclusa sunt vocabula, eiusdem videntur

CAPUT LXI.

Αὐτίκα τοίνυν ἐν ἀρχῇ τὴν ¹⁾ Ἀθηναίων ὑπὸ Διὸς ἀποστελλομένην πρὸς Τηλέμαχον ²⁾ εὐρίσκομεν εὐλόγως. ἐπειδὴ ³⁾ ἐκ τῆς ἄγαν νεότητος ἤδη τὴν εἰκοσαετῆ ⁴⁾ ἡλικίαν ὑπερκύπτων, μετέβαινεν εἰς τὸν ἄνδρα ⁵⁾. καί τις αὐτὸν ὑπέδραμε τῶν γιγνομένων ⁶⁾ λογισμὸς, ὡς οὐκ ἔτι ⁷⁾ χρὴ διακαρτερεῖν ⁸⁾ ἐπὶ τῇ τετραετεί ⁹⁾ τῶν μνηστήρων ἀσωτία ¹⁰⁾. τοῦτον οὖν τὸν ἀθροιζόμενον ἐν Τηλε-

esse farinae, cuius iam plura per textum Heracliteum demonstravi. Sunt interpolatoris, nec inveniuntur in optimo Cod. D., neque apud Scholiastam, qui a vocabulis *τελείως ἀφιλοσόφητος* raptim transit ad ea, quae sunt inde a capite 61. Emendandis corruptis interpolatoris verbis operam dederunt Gesnerus et Schowius, ille *ἀπρησίας*, hic *ἀπειρίας* pro *ἐμπειρίας* legendum esse coniciendo. Is. Toussaint., in observv. critt. ad Palaephata. p. 9, quid sibi voluerit dicendo: *Ubi si δίχα τε legeris, Gesneri coniectura facile carebis*, non intelligo. Praestat haud dubie Schowii coniectura Gesnerianae.

¹⁾ Schol. τὴν Διὸς Ἀθηναίων.

²⁾ Schol. ἀποστ. εὐρίσκ.

³⁾ D. ἐπί.

⁴⁾ Schol. εἰκοσαετῆ.

⁵⁾ Ante Schowium ἐπὶ τὸν ἄνδρα edebatur. Vera lectio est in utroque codice Vaticano; quam absque codicibus Valckenaerius in margine editionis Galeanae adscripserat.

⁶⁾ Schol. γιγνομένων.

⁷⁾ Schol. οὐκέτι.

⁸⁾ Gesneri emendationem *διακαρτερεῖν* pro *διαμαρτυρεῖν* restituentis Cod. D. pulcre confirmat.

⁹⁾ Cod. D. ἐπὶ τῇ τετραετεί. — Schol. ἐπὶ τετραετῆ.

¹⁰⁾ Schol. ἀσωτίαν.

μάχω λογισμόν ¹⁾ Ἀθηναίως ἐπιφάνειαν ἠλληγόρησεν .
ὁμοιωθεῖσα γὰρ ²⁾ γέροντι ἤκει· παλαιὸς γοῦν ³⁾ ὁμολο-
γεῖται ξένος Ὀδυσσεύς ὁ Μέντης εἶναι. πολιά δὲ καὶ
γῆρας, ἱεροὶ τῶν τελευταίων χρόνων λιμένες, ἀσφαλές
ἀνθρώποις ὄρμισμα, καὶ ὅσον ἢ τοῦ σώματος ἰσχύς ὑπο-
φθίνει, τοσοῦτον ἢ τῆς διανοίας αὐξεται ῥῶσις.

C A P U T LXII.

Ἴδιος τοίνυν παρεισελθὼν ὁ νοῦς ἐξεπαίδευσε τὸν
Τηλέμαχον, οὐ θεὰ παρακαθημένη, καὶ ταῦθ' ἃ λέγει
παραינוῦσα διαπεττεύοντος ⁴⁾· ἄγε δὴ, φησιν, ὦ Τηλέ-
μαχε, μαιρακίου γὰρ ἤδη τι φρονεῖς πλέον·

¹⁾ D. νοῦν.

²⁾ D. γοῦν.

³⁾ D. γάρ.

⁴⁾ Iusto fortasse est audacius, quod meam corrupti loci recen-
sionem in textum recepi. Sed quo contortius atque infelicus unum-
quodque est atque debet esse loci, quomodo vulgo edebatur, expli-
candi conamen, eo confidentius meam coniecturam proposui, qua
scriptori sententiam suam propriam esse restitutam, mihi est persua-
sum. Schowius, qui id bene vidit, quod disiecta atque separata in
iis qui adhibiti erant codicibus (vera lectio est in utroque codice
Vaticano) διὰ πεττεύοντος vocabula in unum coniunxit, sententiam
ita arbitrabatur esse disponendam: *τίνα τοίνυν παρεισελθὼν ὁ νοῦς
ἐξεπαίδευσε τὸν Τηλέμαχον; οὐ θεὰς παρακαθημένης, καὶ
ταῦτα, ἃ λέγει, παραינוύσης, διαπεττεύοντος αὐτοῦ· ἀλλ'
ἄγε δὴ, φησιν, ὦ Τηλέμαχε κτε.* In quibus, quod in Codd. est
διὰ πεττεύοντος· ἄγε δὴ in διαπεττεύοντος αὐτοῦ· ἀλλ' ἄγε
δὴ mutavit, de reliquis securus; quae vere unamquamque respu-
unt sanam interpretationem

νῆ' ἄρσας ἐρέτησιν ξείκοσιν, ἢ τις ἀρίστη,
ἔρχεο πευσόμενος πατρός δὴν οἰχομένοιο· ^{α)}

πρῶτος εὐσεβῆς καὶ δίκαιος ἐκ βαθείας τῆς διὰ τὴν
ἡλικίαν ἀφροσύνης ¹⁾ ὑπεισῆλθε λογισμός, ὡς οὐκ ἄξιον
ἔτι ²⁾ ἀργούς ἐν Ἰθάκῃ κατατρίβειν χρόνους, ἀμνηστίαν
ἔχοντα τοῦ γεγεννηκότος ³⁾. ἀλλ' ἀναγκαῖον ἤδη ποτὲ
τόν ⁴⁾ φιλοπάτορα, ναῦν ⁵⁾ εὐτρεπισάμενον, ἐπὶ τὰς δια-
ποντίους ἐκδραμεῖν ⁶⁾ Κληδόνας, ἵνα τὴν Ὀδυσσεώς ἀπό-
δημον ἄγνοιαν ⁷⁾ ἀνιχνεύσῃ. δευτερον δ' ἐπὶ τούτοις
διεσκέψατο, ὅπου μάλιστα δεῖ τὴν πατρώαν ἐρευνῆσαι
τύχην· ὑπηγόρευσε δ' ἡ φρόνησις, ἐγγὺς αὐτοῦ καθεζο-
μένη·

Πρῶτα μὲν ἐς Πύλον ἔλθε καὶ εἶρεο Νέστορα δῖον,
Κεῖθεν δὲ Σπάρτηνδε ⁸⁾ παρὰ ξανθὸν Μενέλαον. ^{β)}

ὁ μὲν γὰρ εἶχε τὴν ἀπὸ γήρωσ ἐμπειρίαν· ὁ δ' ἀπὸ τῆς
ὀκταετοῦς πλάνης ἐπανέληλυθε ⁹⁾ νεωστί· δεύτατος γὰρ
ἦλθεν Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων ¹⁰⁾. ἐμέλλεν οὖν ὠφέλιμος

¹⁾ Ita A. et D. — Schow. ἐκ βαθείας ἀφροσύνης.

²⁾ Codd. et Edd. ἔστιν.

³⁾ Ita A. et D. — Idem Heynius restituerat. — Schow. γεγε-
νηκότος.

⁴⁾ D. ἤδη τόν. — Fort. ἤδη ποτὲ τὸν υἱόν.

⁵⁾ D. νοῦν.

⁶⁾ Ita cum Schowii MS. Angl. A. et D.

⁷⁾ Heynius: ἀποδήμου ἄγνοιαν. — Fort. legendum est: ἀπο-
δημίαν ἄγνωστον.

⁸⁾ D. δ' ἐς Σπάρτην τε.

⁹⁾ ἐπανέληλυθε. D.

¹⁰⁾ Ita A. et D. — Schowius perperam versum Homericum resti-
tuit, Odys. A. v. 286.

^{α)} V. Hom. Od. A. v. 280.

^{β)} Od. A. v. 284.

αὐτῷ παραινῶν γενήσεσθαι Νέστωρ, τάληθῆ δὲ περὶ
τῆς Ὀδυσσεύως πλάνης ἐρεῖν Μενέλαος.

CAPUT LXIII.

Ἄμα δὲ ταῦτ' ἐννοούμενος, ὡσπερὶ παρακροτῶν ¹⁾
ἑαυτὸν εἶπεν·

οὐδέ τί σε χρὴ

Νηπιάας ὀχέειν ²⁾, ἐπεὶ οὐκέτι τηλικὸς ἐσσί. ³⁾ ^{a)}

εἶτα καθ' ὁμοίωσιν τῆς Ὀρέστου ἡλικιώτιδος ἀρετῆς εἰς
τὴν ἴσῃν φρόνησιν ὡσπερ παιδαγωγὸς καὶ πατὴρ ὁ λογι-
σμὸς αὐτὸν παρακέκληκεν ⁴⁾·

ἦ οὐκ αἰεὶς, οἶον κλέος ἔλλαβε δῖος Ὀρέστης

πάντας ἐπ' ἀνθρώπους, ἐπεὶ ἔκτανε πατροφονῆα; ^{b)}

τοιούτοις ἐπαρθείς λογισμοῖς, εὐλόγως μετέωρον αὐτοῦ
τὴν διάνοιαν ⁵⁾ ἐλαφρίζει. διὸ καὶ ⁶⁾ προσείκασεν αὐτὴν ⁷⁾
Ὅμηρος ὄρνιθι, λέγων·

¹⁾ D. παρακροτῶν.

²⁾ D. ὀχεάν.

³⁾ D. ἐστί.

⁴⁾ Textum disposui eam secutus normam, quam Cod. D. lectio-
nes indicabant. Quae interpolata postea atque disiecta apud Scho-
wium hunc in modum erant edita: ὡσπερὶ παιδαγωγὸς καὶ πα-
τὴρ ὁ λογισμὸς αὐτοῦ τὸ μεθεκτικὸν (A. μεθετικόν) τῶν φρον-
τιδῶν ἀνήγειρεν· εἶτα καθ' ὁμοίωσιν ἡλικιώτιδος ἀρετῆς εἰς
τὴν ἴσῃν φρόνησιν αὐτὸν παρακέκληκεν. Quae bene ne intelligi
quidem possunt.

⁵⁾ D. μετε... αὐτοῦ τὴν διάνοιαν.

⁶⁾ In Cod. D. διό, in Cod. H. διὸ καὶ est omissum.

⁷⁾ Fort. leg. Ἀθήνην.

a) Odyss. A. v. 296.

b) Od. A. v. 298.

ἽΟρνις δ' ὡς ἀνοπαῖα διέπτατο. ^{a)}

μεταρσία γὰρ ἢ φρόνησις, ὡς ἂν οἶμαι τηλικούτου
ὄγκου ἐν αὐτῇ πραγμάτων κυφορούσα ¹⁾ διανέστηκεν.
ἀμέλει ταχέως ἐκκλησία συναθροίζεται, καὶ πατρώοις
λόγοις ἐνηγορεύει. τὸν δ' ἀπόπλου ἐντρέπίζει ²⁾ ὁ τῆς
ἀλληγορίας ἐπώνυμος, Φρονίου μὲν υἱός, Νοήμων δὲ
τοῦνομα· δι' ὧν ἀμφοτέρων οὐδὲν ἄλλο, πλὴν τοὺς
ὑπογύλιους αὐτοῦ λογισμοὺς ὑπεσήμαιεν. ἐμβαίοντι δ'
αὐτῷ τῆς νεὸς πάλιν συνεμβέβηκεν Ἀθηναῖ, Μέντορι
τὴν μορφὴν εἰκασμένη, ἀνδρὶ πρὸς φροντίδας τὴν διάνοιαν
ἔχοντι, φρονήσεως μητέρα. ³⁾ δι' ὧν ἀπάντων ἢ
κατ' ὀλίγον ἐν τῷ Τηλεμάχῳ τρεφομένη σὺνείσις ἐν τοῖς
ἔπεσιν ἱστόρηται.

---

¹⁾ Ante Gesnerum κυφορούσα edebatur. Veram lectionem servarunt uterque Codex Vaticanus. Pro διανέστηκεν fort. leg. est εἰξανέστηκεν.

²⁾ Schow. et Codd. ἐντρέπιζεν.

³⁾ Graviorem, si quid video, hic locus labem contraxit. Codices nullam paene ferunt auxilium. Omittit Cod. D. vocabulum μορφὴν, pro εἰκασμένη exhibet εἰδομένη atque inserit τὴν τῆς inter φρονήσεως et μητέρα. Πάλιν, quod in Codd. post εἰκασμένη sequebatur, Heynius recte ut videtur inde migrare iussit atque inseruit ante συνεμβέβηκεν. Sed contorta sunt, ne graviore verbo utar, atque inepta omnia vocabula ἀνδρὶ — μητέρα explicandi conamina. Ut dicam, quod sentio, Heraclitus, siquidem sibi ipsi volebat constare, debuit etymologicam addere vocabuli »Mentes» illustrationem, qua nominis a se propositam allegoricam interpretationem confirmaret. Quod ita potuit fieri: ἀνδρὶ πρὸς φροντίδας τὴν διάνοιαν ἔχοντι. φροντίδες γὰρ αἱ μὲνθηρες. Cff. Hesych. et Suid. i. v. Μένθηρες.

a) Odyss. A. v. 320.

CAPUT LXIV.

Καὶ μὴν ὁ περὶ Πρωτέως λόγος, οὕτω πολὺς ἐκταθείς ὑπὸ Μενελάου, τὴν ἐξαπατῶσαν εὐθύς ἔχει φαντασίαν, πάνυ μυθώδης ὢν ¹⁾. γεγονέναι τῆς ἐν Αἰγύπτῳ νησίδος ²⁾ ἄθλιον ἔποικον, εἰς ἀθανάτου μέτρα τιμωρίας παρελκόμενον, ᾧ βίος ἠπείρου καὶ θαλάσσης κοινός, ἀτυχεῖς ὕπνου μετὰ φωκῶν κοιμώμενος ³⁾, ἢ αὐτοῦ κολάζηται καὶ τὸ τερπνόν· θυγάτηρ δ' Εἰδοθέα ⁴⁾, διὰ πατρὸς ἀδικίας ξένον εὖ ποιούσα καὶ γενομένη ⁵⁾ προδότις αὐτοῦ· δεσμοὶ μετὰ τοῦτο, καὶ Μενέλαος ἐνεδρεύων· εἴθ' ἢ πολυπρόσωπος εἰς ἅπαντα, ἃ βούλεται, Πρωτέως μεταμόρφωσις, ποιητικοὶ καὶ τεράστιοι μῦθοι δοκοῦσιν, εἰ μὴ τις οὐρανίῳ ψυχῇ τοὺς ὀλυμπίους Ὀμήρου μῦθους ἱεροφαντήσειε ⁶⁾.

CAPUT LXV.

Τὴν γοῦν προμήτορα τῶν ὄλων ὑφίσταται γένεσιν, ἀφ' ἧς τὸ πᾶν ῥιζωθέν, εἰς ὃ νῦν βλέπομεν, ἦκει κα-

¹⁾ Ita Heynius, qui ὢν primus addidit.

²⁾ Ita cum Gal. MS. Angl. Codd. A. et D.

³⁾ Ita D. — Schow. κοιμώμενος.

⁴⁾ D. θυγάτηρ Εἰδοθέα.

⁵⁾ A. γινομένη.

⁶⁾ D. ἱεροφαντάσεις. Iuvat conferre ad hoc caput Eustath. ad Odyss. p. 177. 40, et Scholion ad Odyss. A. 384, quod e. Cod. Marc. 613 descripsit Cobetius: ἠλληγόρηται παρὰ τῷ Ἡρακλήτῳ περὶ τὸν Πρωτέα οὕτως. Tamen maximam partem Scholiasta diversa tradidit ab iis, quae sunt apud Heraclitum. Quod unum huc potest videri pertinere, est quod hisce verbis continetur: *τίνας δὲ καὶ ἀλληγορικῶς Πρωτέα τὴν ὕλην κτέ.*

τάστημα· παλαιοὶ γὰρ ἤσαν ποτε χρόνοι, καθ' οὓς ἀτύ-
πωτον ἢ ὑπόλιμνον ἦν, οὐδέπω κεκριμένοις χαρακτηῆσιν
εἰς τέλειον ἤκουσα μορφῆς ¹⁾· οὔτε γὰρ γῆ ²⁾, τῆ τῶν
ὄλων ἐστία, κέντρον ἐπεπήγει βέβαιον, οὔτ' οὐρανός
περὶ τὴν αἰδιον φορὰν ³⁾ ἰδρυμένος ἐκυκλεῖτο. πάντα δ'
ἦν ἀνήλιος ἡρεμία καὶ κατηφής ⁴⁾ σιγή, καὶ πλέον οὐδὲν ἢ
κεχυμένης ὕλης ⁵⁾· ἄμορφος γὰρ ἀργία, πρὶν ἢ δημιουρ-
γὸς ἀπάντων καὶ κοσμοτόκος ἀρχὴ σωτήριον ἐλκυσάσα
τῷ βίῳ τὸν τύπον, τὸν κόσμον ἀπέδωκε τῷ κόσμῳ ⁶⁾,
διεξέγγυ τὸν μὲν οὐρανὸν τῆς γῆς, ἐχώριζε δὲ τὴν
ἡπειρον τῆς θαλάττης ⁷⁾, τέτταρα δὲ στοιχεῖα, τῶν
ὄλων ῥίζα καὶ γέννα, ἐν τάξει τὴν ἰδίαν μορφήν ἐκομί-
ζετο· [τούτων δὲ προμηθέως κίρναμένων, ὁ θεὸς (πάντα
διευκρίνησεν), μηδεμιᾶς οὔσης διακρίσεως περὶ τὴν
ἄμορφον ὕλην] ⁸⁾.

¹⁾ Ita Codd. — Heyn. εἰς τέλειον ἠκούσης μορφῆς. — Fort.
leg. est εἰς τέλειον ἦκον μορφήν.

²⁾ Ita Heyn. — Codd. οὔτε γὰρ γῆ τῆ.

³⁾ Veram lectionem dedit Cod. D. — Schow. περὶ τὴν αὐτήν,
τὴν αἰδιον. ⁴⁾ Codd. et Schow. κατηφοῦσα.

⁵⁾ Ita D. — Schow. ἦν ἦ. — Gesnerus loci indolem, ut ap-
paret e versione Latina, atque sententiam scriptoris non per-
spexit. Mutavi interpunctionem, aut dedi potius interpunctionem,
quae apud Schowium erat nulla. Quod γὰρ inserui post ἄμορ-
φος, in eo nitor auctoritate Cod. A.

⁶⁾ Cf. Eustath. ad Il. p. 977. 9 ἐπεὶ δὲ κόσμος ἐγένετο ὁ κόσ-
μος, καὶ διεκρίθη τὰ πάντα.

⁷⁾ Bis articulum inserui, ante γῆς et ante θαλάσσης, Codicum
in utroque loco auctoritatem secutus, quam spreui, quum in voca-
bulis διεξέγγυ τὸν μὲν οὐρανὸν γῆς et A. et D. darent, quod
ferri nequit, διεξέγγυτο μὲν οὐρανός γῆς.

⁸⁾ Lacunam in hoc loco agnovit Schowins, quum ad explendam

CAPUT LXVI.

Πρωτεύς δὲ θυγάτηρ Εἰδοθεά ¹⁾, δικαίως εἶδους ἐκάστου γενομένη ²⁾ θεά ³⁾. διὰ τοῦτο, μία τὰ πρὶν ὦν φύσις, Πρωτεύς εἰς πολλὰς ἐμερίζετο μορφάς, ὑπὸ τῆς προνοίας διαπλαττόμενος·

Ἦτοι μὲν ⁴⁾ πρώτιστα λέων γένετ' ἠυγένειος,
Αὐτὰρ ἔπειτα δράκων καὶ πάρδαλις ἠδὲ μέγας σῦς·
Γίγνεται δ' ὕγρον ὕδωρ καὶ δενδρέον ὑψιπέτηλον ^{a)}.

διὰ μὲν οὖν τοῦ λέοντος, ἐμπύρου ζώου, τὸν αἰθέρα δηλοῖ. δράκων δ' ἐστὶν ἡ γῆ· τὸ γὰρ αὐτόχθον αὐτοῦ καὶ γηγενές οὐδὲν ἄλλο πλὴν ταῦτο σημαίνει. δένδρον γε μὴν ἅπαν ἀξανόμενον, καὶ τὴν ἀπὸ ⁵⁾ γῆς ὀρμὴν μεταρσίαν λαμβάνον ⁶⁾, συμβολικῶς εἶπερ ἄερα. τὸ

---

quum insereret vocabula πάντα διευκρίνησεν, a scriptoris, qui-
cumque haec vocabula scripserit, sententia haud ita multum po-
tuit aberrare. Sed quae uncis inclusi, in Codd. D. et A. non ex-
stant. Quae postea addita esse censeas. Facile enim est demon-
stratu, Heraclitum hoc modo iis, quae de πρώτης οὐσίας in varias
formas mutatione erant dicenda, finem facere non potuisse.

¹⁾ Cf. Schol. Od. A. 456.   ²⁾ D. γενομένη.

³⁾ Vertit Gesnerus: »Ab Homero Protei filia Eidothea nomina-
tur, idque bono iure, ut quae εἶδους ἐκάστου θεάν, hoc est
ideae cuiusvis inspectionem exhibuerit.» Quae credat qui poterit.
Mihi Heraclitus, accentu mutato, videtur scripsisse: εἶδους ἐκά-
στου γενομένη θεά.

⁴⁾ Homeri editiones: Ἄλλ' ἦτοι.

⁵⁾ Ita Heyn., A. et D. — Schow. ὑπό.

⁶⁾ A. et D. λαβών.

a) Od. A. v. 456.

μέν ¹⁾ γάρ ὕδωρ εἰς ἀσφαλεστέραν ὧν προηνίξατο δῆλωσιν ἐκ τοῦ φανερωτέρου παρέστησεν εἰπών· Γίνετο δ' ὑγρὸν ὕδωρ· ὥστε εὐλογον, τὴν μὲν ἄμορφον ὕλην Πρωτέα καλεῖσθαι, τὴν δ' εἰδωλοπλαστήσασαν ἕκαστα πρόνοιαν Εἰδοθέαν. ἐξ ἀμφοῖν δὲ πᾶν διακριθὲν εἰς τὰ συνεχῆ καὶ προστακτικά ²⁾ τῶν ὅλων σχισθῆναι. πιθανῶς δὲ καὶ τὴν νῆσον, ἐν ἧ ταῦτα διέπλασε, Φάρον ὠνόμασεν· ἐπειδήπερ ἐστὶ τὸ φαρῶσαι γεννησάι ³⁾. καὶ τὴν γῆν ἀφάρωτον ὁ Καλλιμάχος εἶπε τὴν ἄγονον·

ἀφάρωτος οἶον . . . . γύη. ⁴⁾.

φυσικῶς οὖν ἀπάντων πατέρα χῶρον ὠνόμασε Φάρον, ἐκ τῆς γονίμου προσηγορίας, ὃ μάλιστα ἐβούλετο, σημήνας.

CAPUT LXVII.

Τίσι γε μὴν ἐπιθέτοις καὶ τὸν Πρωτέα κεκόσμηκεν, ἤδη σκοπῶμεν·

¹⁾ D. τὸ γάρ.

²⁾ Ita Schow., cuius v. annotationem. — Codd. προστακτικά. — Gesnerus συστατικά aut συνεκτικά.

³⁾ D. φέρσαι. — Schow. τὸ γεννησάι.

⁴⁾ Codd. et Schow. γυή. — Tourpius, qui ad Hesych. p. 499 coniecerat legendum esse γῆ, verum vidit ad Suid. III. p. 210: »Heracl. d. alleg. Hom. καὶ τὴν γῆν . . . γωή. Ubi tres postremae voces ex Iambis Callimachi petitae sunt. Etymol. MS. Bibl. Par. Ἀφάρωτος ἢ ἀναροτρίαστος γῆ· φάρωσ γάρ ἢ ἄφωσις. — ἐν ὑπομνήσει (leg. ἐν ὑπομνήματι) ἰάμβων Καλλιμάχος (leg. Καλλιμάχου): Sed mendum subest, quod nemo vidit. Scribendum ἀφάρωτος οἶον . . . γύη.

Habes iam caput et caudam senarii." V. Hesych. i. v. φαρῶν et φαρῶσαι, Schow. ad h. l. et Hemsterlius. ad Hesych. i. v. ἀφάρωτος.

Πωλεῖται τις δεῦρο γέρων ἄλιος, νημερτής ^{a)}).

Τὸ μὲν γέρων ¹⁾, οἶμαι, τὸ τῆς ἀρχηγόνου καὶ πρώτης οὐσίας σημαίνει γεραίτερον, ὥστε ἀποσεμνῦναι τῇ πολιᾷ ²⁾ τοῦ χρόνου τὴν ἀμορφον ὕλην. ἄλιον δ' ὠνόμασεν, οὐ μὰ Δι', οὐ θαλάττιον τινα δαίμονα, καὶ κατὰ κυμάτων ζῶντα ³⁾, τὸ δ' ἐκ πολλῶν καὶ παντοδαπῶν συνηλισμένον, ὅπερ ἐστὶ συνηθροισμένον. νημερτής δ' εὐλόγως εἴρηται· τί γὰρ ταύτης τῆς οὐσίας ἀληθουργέστερον, ἐξ ἧς ἅπαντα γεγενῆσθαι νομιστέον. Καὶ μὴν καὶ ἡ Καλυψὼ τὴν πειθῶ τῶν ποικίλων παρ' Ὀδυσσεῶς λόγων Ἑρμῆν προσηγόρευσε, μόγις μὲν, ἀλλ' ὅμως ⁴⁾ καταθέλξαντος αὐτοῦ τὸν ἔρωτα τῆς νύμφης, ἵνα εἰς Ἰθάκην προπεμφθεῖη. διὰ τοῦτ' ὄρνιθι προσωμοιωμένος Ἑρμῆς ἐλήλυθεν ἀπ' Ὀλύμπου ⁵⁾· πτερόεντα γὰρ

¹⁾ Codd. et Schow. γάρ. — Articulum τὸ inserui ante τῆς. — σημαίνει addidi e Cod. D.

²⁾ Ita D. — Schow. πολιτεία, quod antequam praestantissimam Cod. D. lectionem noveram, in πολυτεία mutandum esse conieceram. Est operae pretium videre, quemnam e misere corrupto vocabulo sensum extorsit Gesnerus in versione Latina. Natus est error inde, quod rarioris usus vocabulo substituerunt librarii, quod erat tritissimum iisque notum. Similis error suavissimum Luciani locum hodieque premit atque contaminat. Est in Ver. Hist. II. 20: *Εἶναι μέντοι γε ἔλεγε Βαβυλώνιος, καὶ παρὰ γε τοῖς πλείστοις οὐχ Ὅμηρος, ἀλλὰ Τιγράνης καλεῖσθαι.* Ubi pro πλείστοις quantocius restituendum est πολίταις.

³⁾ Mutavi interpunctionem, minore posito pro maiore, quod est apud Schow., interpunctionis signo.

⁴⁾ D. ἀλλ' οὖν ὅμως.

⁵⁾ Ita A. et D. — Schow. Οὐλίμπου.

a) V. Od. Δ. v. 384.

τά ἔπη κατὰ τὸν Ὅμηρον, καὶ τάχιον οὐδὲν ἐν ἀνθρώποις λόγου ¹⁾).

CAPUT LXVIII.

Δεῖ δ' ἡμᾶς οὐδὲ τὰ μικρὰ παροδεῦειν, ἀλλὰ καὶ δι' ἐκείνων τὴν λεπτὴν ἐξετάζειν Ὅμηρου φροντίδα· τὸν γὰρ Ἡμέρας καὶ Ὁρίωνος ἔρωτα, πάθος οὐδ' ἀνθρώποις εὐσχημον, ἠλληγόρησεν·

Ὡς μὲν, ὅτ' Ὁρίων' ἔλετο ῥοδοδάκτυλος Ἥως ^{a)}).

2) Παρειαύγει γὰρ 3) αὐτὸν ἔτι νεανίαν, ἐν ἀκμῇ τοῦ σώματος, ὑπὸ τοῦ χρεῶν πρὸ μοίρας ἀνηρπασμένον 4). ἦν δὲ παλαιὸν ἔθος, τὰ σώματα τῶν καμώντων 5), ἐπειδὴν ἀναπαύσεται τοῦ βίου, μήτε νύκτωρ ἐκκομίζειν, μήθ' ὅταν ὑπὲρ γῆς 6) τὸ μεσημβρινὸν ἐπιτείνηται θάλαπος, ἀλλὰ πρὸς βαθὺν ὄρθρον, ἀπύροις ἡλίου ἀκτίσιν ἀνιόντος. ἐπειδὴν 7) οὖν εὐγενῆς νεανίας ἄμα καὶ κάλλιει 8) προέχων τελευτήσῃ 9), τὴν ὄρθριον ¹⁰⁾ ἐκκομιδὴν

---

¹⁾ Quae h. l. de Herme traduntur, haud idoneo nec suo loco videntur esse collocata. Quae ante allegoricam de Proteo expositionem collocata, apte omnia ista exciperent, quae de Mentore, mentis et rationis ἐπωνύμῳ, erant disputata.

²⁾ V. Schol. Hom. Od. E. 121.

³⁾ Schol. νῦν.

⁴⁾ Ita Schol. — Schow. *συνηρπασμένον*.

⁵⁾ V. Is. Toussaint, observ. crit. p. 22. — Schow. *καμώντων*.

⁶⁾ D. ἐν γῆ. — Schol. ἐπὶ γῆς.

⁷⁾ Schol. ἐπ' ἄν.

⁸⁾ Schol. κάλλος.

⁹⁾ D. *τελευτήσει*.

¹⁰⁾ Schol. ὀλέθριον.

a) V. Od. E. v. 121.

ἐπευφημουν ¹⁾ Ἡμέρας ἀρπαγὴν, ὡς οὐκ ἀποθανόντος, ἀλλὰ δι' ἐρωτικὴν ἐπιθυμίαν ἀνηρπασμένου. Καθ' Ὅμηρον δὲ καὶ ²⁾ τοῦτο φασίν. Ἰασίων, ἀνὴρ γεωργίας ἐπιμελουμένος, καὶ δαψιλῆς ³⁾ τοὺς ἀπὸ τῶν ἰδίων ἀγρῶν καρποὺς λαμβάνων, εἰκότως ὑπὸ τῆς Δημητρος ἔδοξεν ἠγαπήσθαι· δι' ὧν Ὅμηρος οὐκ ἀσελγεῖς ἔρωτας ἱστορεῖ θεῶν, οὐδ' ἀκολασίας. Σημαίνων δὲ τὰς εὐαγεσ-τάτας, [Ἡμέραν τε καὶ Δημήτραν], τοῖς ἀκριβῶς ἐρευ-νᾶν ἐθέλουσι φυσικῆς θεωρίας εὐσεβῆ ἀφορμὴν χαρίζεται ⁴⁾.

¹⁾ Ita A. et D. — Schol. ἐπ' εὐφήμου.

²⁾ καὶ inserui, Cod. D. secutus. Heynius post Ἰασίων excidisse putavit δὲ particulam. Qua non opus esse videtur.

³⁾ Ita D. — Schow. δαψιλῶς.

⁴⁾ Schow. σημαίνει δὲ τὰς εὐαγεστώτας, Ἡμέραν καὶ Δημήτραν· τοῖς εὐσεβῶς ἐρευνᾶν ἐθέλουσι φυσικῆς θεωρίας ἀκριβῆ ἀφορμὴν χαρίζεται. — D. σημαίνει δὲ τὰς εὐαγεστώτας, τ. εὐσ. ἐρ. θέλουσι φυσικῶς ἀκριβοῦς θεωρίας ἀφορμὴν χαρίζεται. A., ut Schowius, nisi quod habet inverso vocabulorum ordine ἀκριβῆ θεωρίας. — Mutavi σημαίνει in σημαίνων atque in iis quae sequuntur restituere conatus sum turbatum vocabulorum ordinem. Quo facto aliquanto concinnior sententia videtur evasisse, nec tamen omnibus numeris est absoluta. — Heynius, simili via ingressus, χαρίζόμενος putaverat esse legendum, vel καὶ inserendum ante τοὺς εὐσεβῶς. — Apud Cornutum, pag. 50 ed. Osann., de Musis haec leguntur: *Εὐτέρη δ' ἀπὸ τοῦ τὰς ὀμιλίας αὐτῶν ἐπιτρῆσις καὶ εὐαγωγὸς εἶναι*. Restituendum est, quod iam Villosionus commendaverat, *ἐπαγωγὸς*. Nec cum Osanno prae *ἐπιτρῆσις* spreverim vulgatum *εὐτρῆσις*, quippe quod sit vox mere poëtica. Cornutis enim et Heraclitis quid sit poëticum, quid conveniat prosae orationis scriptori, non amplius dignoscitur; quin immo sublegunt poëtis vocabula obsoletiora

CAPUT LXIX

Νῦν τοίνυν ἅπαντα ¹⁾ τὰλλα ἀφέντες, ἐπὶ τὴν διηνεκὴ καὶ χαλεπῶς θρυλουμένην ὑπὸ τῶν συκοφαντῶν κατηγορίαν τραπώμεθα ²⁾. ἄνω γοῦν ³⁾ καὶ κάτω τραγωδοῦσι, τὰ περὶ Ἄρεος καὶ Ἀφροδίτης ἀσεβῶς διαπεπλάσθαι λέγοντες. ἀκολασίαν γὰρ ἐμπεπολίτευκεν ἐν οὐρανῷ ⁴⁾, καὶ τὸ παρ' ἀνθρώποις, ὅταν γένηται, θανάτου τιμώμενον ⁵⁾ οὐκ ἐδυσωπήθη παρὰ θεοῖς ἱστορῆσαι, λέγω δὲ μοιχείαν.

et sonora, quibus ieiunas, quas proponunt, dapes condiant. Quo altero praeterea ad unum omnes infecti sunt morbo, est illa in uniuscuiusque nominis ἔτυμον inquirendi ut ita dicam rabies. Sed quum sermonis analogiam et leges neque recte scirent neque curarent, dici vix potest, quantum in hoc genere deliraverint. Sed nostrum est, qui horum scriptorum paramus editiones, nil obscurare atque eradere eorum quae peccaverint. Cornutus, ut Euterpae nomen interpretaretur, nil aliud dicere potuit nisi ἀπὸ τοῦ τὰς ὀμιλίας αὐτῶν εὐτερπᾶς εἶναι. Ex eodem fonte repetendus atque corrigendus est alter apud eundem Cornutum error. Editionis enim Osanniae pag. 173 talia tradit de Dionyso: τυγχάνει δὲ καὶ Διόνυσος ἤτοι Διόνυξος ὦν, ἢ οὖν διάνυσος, παρὰ τὸ διαίνειν ἡμᾶς ἡδέως. Ubi διαίνειν licet optimum sensum praebeat, tamen ut huius farinae mythographorum consuetudini satisfiat, non dubito cum Hemsterhusio (in margine ed. Gal. p. 214) διανίσειν praeferre.

¹⁾ Ita Codd. — Schow. νῦν ἅπαντα.

²⁾ D. — Schow. τραπώμεν.

³⁾ Ita D. — Schow. γὰρ οὖν.

⁴⁾ A. et D. ἐμπεπολ. οὐρανῷ.

⁵⁾ A. τιμωρούμενον.

ἄμφ' Ἄρειος φιλότητος ἑσπεφάνου τ' Ἀφροδίτης,
ὡς τὰ πρῶτα μίγησαν ἐν Ἑφαιστοιο δόμοισιν ^{α)}.

Εἶτα μετὰ τοῦτο δεσμοί, καὶ θεῶν γέλωτες, ἰκεσία τε
πρὸς Ἑφαιστον Πόσειδῶνος. ἅπερ εἰ ¹⁾ θεοὶ νοσοῦσιν,
οὐκέτι τοὺς παρ' ἀνθρώποις ἀδικούντας ἔδει κολάζε-
σθαι. νομίζω δ' ἔγωγε, καίπερ ἐν Φαίαξιν ἀνθρώποις
ἡδονῇ δεδουλωμένοις ἀδόμενα ταῦτα φιλοσόφου τινὸς
ἐπιστήμης ἔχεσθαι ²⁾. τὰ γὰρ Σικελικὰ δόγματα καὶ τὴν
Ἐμπεδόκλειον γνῶμην ἔοικεν ἀπὸ τούτων βεβαιοῦν,
Ἄρην μὲν ὀνομάσας ³⁾ τὸ νεῖκος, Ἀφροδίτην δὲ τὴν
φιλίαν ⁴⁾. τοὺτους οὖν διεστηκότας ἐν ἀρχῇ παρεισήγα-
γεν Ὀμηρος ἐκ τῆς πάλαι φιλονεικίας εἰς μίαν ὁμόνοιαν
κιρναμένους. ὅθεν εὐλόγως ⁵⁾ ἐξ ἀμφοῖν Ἀρμονία γεγέ-
νηται, τοῦ παντὸς ἀσαλευτῶς καὶ κατ' ἐμμέλειαν ἀρ-
μοσθέντος· γελᾶν δ' ἐπὶ τούτοις εἰκὸς ἦν, καὶ συνῆ-
δεσθαι τοὺς θεοὺς, ἅτε δὴ τῶν ἰδίων χαρίτων οὐκ ἐπὶ
φθοραῖς διίσταμένων ⁶⁾, ἀλλ' ὁμονοοῦσαν εἰρήνην ἀγόν-
των· δύναται γε μὲν καὶ περὶ τῆς χαλκευτικῆς τέχνης
ἀλληγορεῖν. ὁ μὲν γὰρ Ἄρης εἰκότως ἀν' ὀνομάζοιτο
σίδηρος, τοῦτον δὲ ῥαδίως Ἑφαιστος ἐχειρώσατο· τὸ

¹⁾ A. οἱ.

²⁾ Cf. Schol. Od. Θ. v. 266.

³⁾ Schol. ὀνομάζει.

⁴⁾ Schow. τὴν δ' Ἀφροδίτην φιλίαν.

⁵⁾ Ita A., D., Schol., Heyn. et Valcken. ad Eur. Phoen. v. 829
(pag. 311). — Schow. εὐλόγως, unde priusquam Codd. noveram lec-
tionem, εὐκόλος legendum esse conieceram.

⁶⁾ Latet fortasse in corruptis Codd. vocabulis: τῶν αἰθίων ἀρχῶν
οὐκέτι ἐπὶ φθοραῖς διίσταμένων.

^{a)} Od. Θ. v. 267.

γάρ πυρ, ἄτ', οἶμαι, σιδήρου κραταιότερας δυνάμεις μετελληχός, ἐνκόλως ἐν αὐτῷ ¹⁾ τὴν ἐκείνου στερρότητα θηλύνει. δεῖ δὲ τῷ τεχνίτῃ πρὸς τὸ κατασκευαζόμενον καὶ Ἀφροδίτης· ὅθεν, οἶμαι, διὰ πυρὸς μαλάξας τὸν σίδηρον, ἐπαφροδίτω τινὶ τέχνῃ τὴν ἐργασίαν κατώρθωσε. Ποσειδῶν δ' ἐστὶν ὁ ²⁾ ἑνόμενος παρ' Ἡφαίστου τὸν Ἄρη ³⁾ πιθανῶς· ἐπειδήπερ ⁴⁾ ἐκ τῶν βαλάνων ⁵⁾ διάπυρος ὁ τοῦ σιδήρου μύθος ἔλκυσθεις ὕδατι βαπτίζεται, καὶ τὸ φλογῶδες ὑπὸ τῆς ὑγρᾶς φύσεως κατασβεσθέν ⁶⁾ ἀναπαύεται.

CAPUT LXX.

Καθόλου δὲ τὴν Ὀδυσσεῶς πλάνην, εἴ τις ἀκριβῶς ἐθέλει σκοπεῖν, ἠλληγορημένην εὐρήσει· πάσης γὰρ ἀρετῆς καθάπερ ὄργανόν τι τὸν Ὀδυσσεῖα παραστησάμενος ἐαυτῷ, διὰ τοῦτου ⁷⁾ πεφιλοσόφηκεν, ἐπειδὴ τὰς ἐκνεμομένας τὸν ἀνθρώπινον βίον ἤχθηρε κακίας, ἡδονῆν

¹⁾ Vocabula ἐν αὐτῷ aut cum Heynio sunt delenda, aut scribendum est ἐν αὐτῷ. Multo gravius mendum ob eandem causam contraxit locus Anonym. d. Incredib., apud Gal. p. 91 (Περὶ Ἰούς): ἀλλ' ὑπὸ τῆς ἀφροδισίου ἀκμῆς μείζων καὶ καλλίων αὐτῆς ἐφαίνετο, ubi quantocius restituendum est αὐτῆς.

²⁾ Ita A. et D. — Schow. δὲ ὁ.

³⁾ D. Ἄρη.

⁴⁾ D. ἐπιπέρ.

⁵⁾ Ita Valcken. ad Ammon. p. 215. — Codd. et Edd. βαναύσων.

⁶⁾ Codd. ὑπὸ τῆς ἰδίας φύσεως κατασβεσθέν. — Schow. ὑπὸ τ. ἰδ. φύσ. ὕδατι κατασβεσθέν. — Cf. Cornut. p. 102 Osann.: Καὶ γὰρ ὁ μῦθος παρὰ τῷ ποιητῇ ἐστὶ, παλαιότατος ὢν, ἐπειδὴ τῇ τοῦ πυρὸς δυνάμει ὁ σίδηρος καὶ ὁ χαλκὸς δαμάζεται.

⁷⁾ Ita D. — A. διὰ τοῦτο, sicut Schow.

μὲν ¹⁾, τὸ Λωτοφάγων ²⁾ χωρίον, ξένης γεωργὸν ἀπο-
λαισεως, ἣν Ὀδυσσεὺς ἐγκρατῶς παρέπλευσε· τὸν δ' ἄγριον
ἐκάστου θυμὸν, ὡσπερὶ καυτήρι ³⁾ τῇ παραινέσει τῶν
λόγων ἐπήρωσε. Κύκλωψ δ' οὗτος ὠνόμασται ὁ τοὺς
λογισμοὺς ὑποκλωπώμενος ⁴⁾. τί δ', οὐχὶ πρῶτος, εὐδίων
πλοῦν δι' ἐπιστήμης ἀστρονόμου τεκμηράμενος, ἔδοξεν
ἀνέμους δεδεκέσαι ⁵⁾; φαρμάκων τε τῶν παρὰ Κίρκης
γέγονε κρείττων, ὑπὸ πολλῆς σοφίας πομάτων ἐπεισάκ-
των κακῶν λῦσιν εὐρόμενος· ἡ δὲ φρόνησις ἕως Ἰδαίου
καταβέβηκεν, ἵνα μηδὲ τι τῶν νέρθεν ἀδιερεύνητον ἦ·
ἔτι δὲ Σειρήνων ἀκούει, τὰς πολυπείρους ἱστορίας παν-
τὸς αἰῶνος ἐκμαθῶν· καὶ Χάρυβδις μὲν ἢ πολυδάπανος
ἀσωτία καὶ περὶ πότους ἄπληστος εὐλόγως ὠνόμασται ⁶⁾.

¹⁾ D. μὲν γάρ. — A. μὲν γὰρ τό.

²⁾ Ita D. — Idem Heynius. — Schow. λωτόφαγον.

³⁾ Ita D. — Schow. καυτηρίω.

⁴⁾ Emendandae Codicum lectioni ὑπολωπῶν vel ὑπὸ λωπῶν viam monstravit Hasius apud Bredow., l. l. p. 254, ὑποκλωπῶν conii-
ciendo. Sed Graecis ea forma usurpata fuisse non videtur. Cf.
Hesych. i. v. ὑποκλωπωμένη. — Hemsterh. ad Hesych. II. p. 46
ὑπιλλωπῶν. — V. Eustath. ad Odys. p. 346. 17.

⁵⁾ Ita D. — Schow. δεδωκέσαι.

⁶⁾ Resarcivi, quantum potui, locum vario nomine mutilum ac
lacerum, codicum magnam partem praestantibus lectionibus usus.
Ubi enim apud Schow. πεμμάτων, ἐπεισάκτων κακῶν οὐχ ἠττώ-
μενος — μηδὲ τῶν νέρθεν — τίς δὲ Σειρήνων οὐκ ἀκούει,
ibi Codd. istas exhibent lectiones, quas in textum recepi. Voca-
bula τίς δὲ Σειρήνων κτέ., ut apud Schow. leguntur ita a Mei-
bomio sunt disposita. Cui et hunc et Heynium miror esse assensos.
Nec tamen ibo infitias, vel in meliore Codicum textus recensione esse,
quod graviter offendat, si cum hisce contuleris, quae sunt v. c. apud

Σκυλλαν δέ, τὴν πολυμορφον ἀναίδειαν ἠλληγόρησε. διό
δὴ καὶ κυνῶν οὐκ ἀλόγως ὑπέζωσται προτομαῖς, ἀρπαγῇ,
τόλμη καὶ πλεονεξία πεφραγμένας ¹⁾. αἱ δ' ἡλίου βόες
ἐγκράτεια γαστρός εἰσιν· εἰ μὴδὲ λιμὸν ἔσχεν ²⁾, ἀδικίας
ἀνάγκην· ἃ δὴ μυθικῶς μὲν ἔστιν εἰρημένα παρὰ ³⁾
τοὺς ἀκούοντας· εἰ δέ τις ἐπὶ τὴν ⁴⁾ ἠλληγορημένην
σοφίαν καταβέβηκεν ⁵⁾, ὠφελιμώτατα τοῖς μιμουμένοις
γενήσεται.

Anonym. d. Incred. p. 74 Gal.: *εἰταῖραι εὐπρεπεῖς (αἱ Σειρήνες),
τῇ τε δι' ὀργάνων μοῦσῃ καὶ γλυκυφωνίᾳ κάλλισται, αἷς οἱ
προσερχόμενοι κατησθίοντο τὰς οὐσίας.* Ita Anaxilas Comicus
apud Athen. XIII. p. 558. C. de meretrice:

ἡ Θεανὼ δ' οὐχὶ Σειρῆν ἔστιν ἀποτετιμένη;

V. Eustath. ad Odys. p. 468 sqq. — In iis quae sequuntur, veram
lectionem πολυδάπανος ἀσωτία prabet Cod. D., et potuit suppedi-
ditare Eustath. ad Od. p. 480. 37: *ὅτι δὲ εἰς τινὰ (leg. εἰς τὴν)
πολυδάπανον ἀσωτίαν καὶ ἡ χάρυβδις ἀλληγορικῶς ἐκλαμβάνε-
ται, δῆλον ἐκ τῶν παλαιῶν.* — Schow. in textu *ἡ δάπανος ἱστορία,*
in annotatione *ἡ δάπανος περὶ εὐωχίας ἡδυπάθεια.* — Gesner.
ἡ δάπ. γαστριμαργία. — Tourp. ad Longin. p. 240: *ἡ δάπανος
ἄνθρωπος,*

¹⁾ Schow. *δὴ κύνας — προτομαῖς — πεφραγμέναις.* — D. *δὴ
καὶ κύνας — προτομαῖς — πεφραγμένας.* — Heyn. *δὴ κυνῶν —
προτομαῖς — πεφραγμένη.*

²⁾ Heynius *ἀκράτεια et ἔσχον;* e quibus prius bene fortasse se
habet, posterius haud dubie est falsum. Quid scripserit Heraclitus,
mihi non liquet.

³⁾ Ita D. — Schow. *περὶ.*

⁴⁾ Ita Heyn. — Codd. *εἰ δ' ἐπὶ.*

⁵⁾ D. *μεταβέβηκεν.*

CAPUT LXXI.

Τὸν μὲν γὰρ Αἰόλον ἐξαιρέτως ἔγωγε νομίζω τὸν ἐνιαυτὸν εἶναι ¹⁾, ταῖς ²⁾ δωδεκαμήνοισι τοῦ χρόνου περιόδοις ἐνδεδεμένον. ὠνόμασται γοῦν αἰόλος, τουτέστι ποικίλος, ἐπειδήπερ οὐκ ἰσοχρόνος καὶ μονοειδεῖ κατὰ πᾶσαν ὥραν τῇ φύσει συνήνεται, διάφοροι δ' αὐτὸν αἰ παρ' ἕκαστα μεταβολαὶ ποικίλλουσιν. ἔκ τε γὰρ ἀργαλέου κρύου εἰς πραεῖαν ἡδονὴν ἕαρος γαληνοῦται, καὶ τὸ νοτερόν τῆς ἐαριζούσης καταστάσεως ἔμπυρος ἢ τοῦ θέρους βία πυκνοῦ. μετόπωρον δὲ, φθινὰς ὥρα καρπῶν ἐτησίων, τὸ θέρειον ἐκλύσσα ³⁾ θάλπος, ὥραις χειμερίαις προοιμιάζεται. ταύτης δὲ τῆς ποικιλίας ὁ ἐνιαυτὸς ὢν πατήρ, εἰκότως αἰόλος ὠνόμασται. παῖδα δ' αὐτὸν ὠνόμασεν Ἰππότου· τί γὰρ ὀξύτερον χρόνου, αἰεὶ φερόμενον καὶ ῥέοντι τῇ τάχει τοὺς ὅλους αἰῶνας ἐκμετρομένου; τί δ' οὕτω ποδώκες; δώδεκα δ' αὐτοῦ παῖδες εἰσιν οἱ μήνες·

Ἐξ μὲν θυγατέρες, ἕξ δ' υἱέες ἠβῶντες. ^{a)}

Τὸ μὲν εὐκαρπον καὶ γόνιμον τῶν τὸ θέρους ἐμπιμπλάντων ⁴⁾ μηνῶν θηλεία γονῆ προσείκασε, τὸ δὲ στερρόν καὶ πεπηγὸς τῶν χειμερίων ἠρρένωσεν. οὐκ ἀσεβῆς δ' οὐδ' ὁ περὶ τῶν γάμων μῦθος, ἀλλὰ τοὺς ἀδελφοὺς ἀνέ-

¹⁾ Cf. Schol. Od. K. 6.

²⁾ Ita A. — Schow. τοῖς.

³⁾ Ita Heynius. — Codd. et Edd. ἐκλύσσα.

⁴⁾ A. ἐκπιμπλάντων.

a) Od. K. v. 6.

μιξε ταῖς ἀδελφαῖς· ἐπειδήπερ ὑπ' ἀλλήλων συμβέβηκε
τάς ὥρας ὀχεῖσθαι. ταμίας δ' ἐστὶν ἀνέμων,

Ἡμὲν πανέμεναι, ἠδ' ὀρνύμεν, ὅν κ' ἐθέλῃσιν. ^{α)}

Ἐμμηνοὶ γὰρ αἱ τούτων φοραὶ, καὶ κατὰ προθεσμίαν
πνέουσιν ¹⁾, δεσπότης δ' ἀπάντων ὁ ἐνιαυτός.

CAPUT LXXII.

Καὶ τὰ μὲν ὑπὲρ Αἰόλου τοιαύτης ἡξίωται φυσιολο-
γίας. ὁ δὲ Κίρκης κυκεὼν ἡδονῆς ἐστὶν ἀγγεῖον, ὃ πίνον-
τες οἱ ἀκόλαστοι διὰ τῆς ἐφημέρου πλησμονῆς συῶν
ἀθλιώτερον βίον ζῶσιν. διὰ τοῦτο οἱ μὲν Ὀδυσσεὺς ἐταῖ-
ροι χορὸς ὄντες ἡλίθιδς ἠττηνται τῆς γαστριμαργίας ²⁾.
ἠ δ' Ὀδυσσεὺς φρόνησις ἐνίκησε τὴν παρὰ Κίρκην τρυφήν.
ἀμέλει τὸ πρῶτον ἐκ τῆς νεῶς ἀνιόντι καὶ πλησίον ὄντι
τοῖς προθύροις Ἑρμῆς ἐφίσταται, τουτέστιν ὁ ἔμφρων λό-
γος. ὑφιστάμεθα γοῦν ἐτύμως αὐτὸν Ἑρμῆν λέγεσθαι παν-
τὸς τοῦ νοουμένου κατὰ ψυχὴν ἐρμηνέα τινὰ ὄντα. τε-
τράγωνόν τε ζωγράφων καὶ λιθοξόων χεῖρες αὐτὸν ἐλεί-
αναν, ὅτι πᾶς ὀρθὸς λόγος ἐδραΐαν ἔχει τὴν βάσιν οὐκ
ὀλισθηρῶς ἐφ' ἐκάτερα κυλινδουμένος. καὶ μὴν καὶ πτε-
ροῖς ³⁾ ἀνέστεψαν αὐτὸν, αἰνιττόμενοι τὸ παντὸς λόγου
τάχος, εἰρήνην τε χαίρει· πόλεμοι γὰρ ἤκιστα ⁴⁾ λόγων ἐν-

¹⁾ Usque eo in Heracliti editionibus Allegoriarum textus contine-
tur. Quae iam sequuntur inde a vocabulo δεσπότης, e duobus
hausta sunt Codicibus Vaticanis, de quibus in Praefatione est expo-
situm.

²⁾ Ita A. — D. περὶ Κίρκην.

³⁾ A. μὴν πτεροῖς.

⁴⁾ Ita A. — D. οὐχ ἤκιστα.

a) Od. K. v. 22.

δειξίς. τὸ γὰρ πλεῖστον ἐν αὐτοῖς κράτος εἰλήχασι χεῖρες. Ὀμηρος δὲ καὶ διὰ τῶν ἐπιθέτων τοῦτ' ἔοικεν ἡμῖν σαφέστερον ποιεῖν. ἀργειφόντην τε γὰρ αὐτὸν ὀνομάζει, οὐ μὰ Δί' οὐ τοὺς Ἡσιοδείους μύθους ἐπιστάμενος, ὅτι τὸν βουκόλον Ἰούς ἐφόνευσεν, ἀλλ' ἐπειδὴ μία παντὸς λόγου φύσις, ἐκφαίνειν ¹⁾ ἐναργῶς τὸ νοούμενον, διὰ τοῦτο εἶπεν αὐτὸν ἀργειφόντην. ἐριούνιον δὲ καὶ σῶκον, ἔτι δ' ἀκάκητα, ὅτι ἐκτὸς τῆς κακίας ὁ λόγος ὤκισται, σῶζει τε πάντα τὸν χρώμενον αὐτῷ καὶ μέγα ὠφέλησεν. τί δὴ οὖν διπλᾶς καὶ διχρόνους διένειμε τῷ θεῷ τιμὰς, τὴν μὲν ὑπὸ γῆν χθονίαν, τὴν δ' ὑπὲρ ἡμᾶς οὐράνιον; ἐπειδὴ διπλοῦς ὁ λόγος. τούτων δ' οἱ φιλόσοφοι τὸν μὲν ἐνδιάθετον καλοῦσι, τὸν δὲ προφορικόν. ὁ μὲν οὖν τῶν ἐνδον λογισμῶν ἐστὶν ἐξάγγελος ²⁾, ὁ δ' ὑπὸ τοῖς στέροισι καθεῖρκται ³⁾. φασὶ δὲ τούτω χρῆσθαι καὶ τὸ θεῖον. μηδενὸς γὰρ ὄντες ἐνδεεῖς τὴν φωνὴν τῆς χρείας ἐν αὐτοῖς στέργουσι. διὰ τοῦτο οὖν Ὀμηρος τὸν μὲν ἐνδιάθετον εἶπε χθόνιον. ἀφανῆς γὰρ ἐν τοῖς τῆς διανοίας βυθοῖς ἀπεσκότῳται. τὸν δὲ προφορικόν, ἐπεὶ ⁴⁾ πόρρωθεν ἐστὶ δῆλος, ἐν οὐρανῷ κατῴκισεν. γλῶττα δ' αὐτῷ θυσία ⁵⁾, τὸ μόνον ⁶⁾ λόγου μέρος, καὶ τελευταίῳ ἐπὶ ⁷⁾ κοίτην ἰόντες Ἑρμῆ σπένδουσιν, ἐπεὶ πάσης φωνῆς ἐστὶν ὄρος ὕπνος. οὗτος οὖν Ὀδυσσεῖ παρέστηκε σύμβουλος ⁸⁾ ἐπὶ

¹⁾ Ita A. — D. ἐμφαίνειν.

²⁾ A. et D. ἐστὶ διάγγελος.

³⁾ Ita A. — D. καθεῖρκται.

⁴⁾ A. ἐπειδὴ.

⁵⁾ A. οὐσία.

⁶⁾ Fort. leg. μόνιμον. V. Eustath. 1471. 13; 561, 34 et 1574. 36.

⁷⁾ A. et D. κατά.

⁸⁾ A. σύμβολος.

Κίρκην βαδίζοντι. καὶ κατ' ἀρχὰς μὲν ὑπ' ὀργῆς τε καὶ λήπης ὧν ἐπύθετο φερόμενος, ἀκρίτως ἐνθουσιᾷ. μετὰ μικρὸν ¹⁾ δ' ἐκείνων τῶν παθῶν μαραινομένων ὑπαναφύεται ²⁾ τὸ μετὰ τοῦ συμφέροντος εὐλόγιστον. ὅθεν Ἑρμείας χρυσόραπις ἀντεβόλησεν αὐτῷ. τὸ μὲν γε χρυσοῦν ἀντὶ τοῦ καλοῦ παρείληπται. τὸ δὲ ῥάπτειν μεταφορικῶς ἀντὶ τοῦ συντιθέσθαι τε καὶ διανοεῖσθαι. λέγει γοῦν ἐν ἑτέροις· κακὰ ῥάπτομεν ἀμφιέποντες ^{a)}. διὰ τοῦτο καὶ μύθους εἶπε πλοκίους, ἐπεὶ λόγος ἐκ λόγου γινόμενος καὶ συρραφεὶς ἑαυτῷ εὐρίσκει ³⁾ τὸ συμφέρον. οὐκοῦν χρυσόραπιν εἶπε τὸν λόγον ἐκ τοῦ δύνασθαι καλῶς βουλευεσθαι τε καὶ ῥάπτειν πράγματα. παραστάς οὖν οὗτος ὁ λογισμὸς ἀπὸ τῆς ἀκρατοῦς ὀργῆς ἐπέπληξεν αὐτῷ, μάτην κατασπεύδοντι· τίπτ' αὐτ' ὧ δίστηνε δι' ἀκρίας ἔρχεται οἶος ^{b)}, χώρου αἰδρις ἑών; ταῦτα πρὸς ἑαυτὸν ἐλάλησεν Ὀδυσσεὺς, μετανοοῦντι λογισμῷ τὴν πρότερον ὀρμὴν χαλινώσας ⁴⁾. τὴν δὲ φρόνησιν οὐκ ἀπιθάνως μῶλυ προσεῖπε, μόλις εἰς ἀνθρώπους ἐρχομένην ⁵⁾. φθσις δ' αὐτῆς ῥίζα μέλαινα, γάλακτι δὲ εἴκελον ἀνθος ^{c)}. πάντα γὰρ οὖν συλλήβδην τὰ τηλικαῦτα τῶν ἀγαθῶν τὰς μὲν ἀρχὰς προσάντεις καὶ χαλεπὰς ἔχει· γεννικῶς δ' ὅταν ὑποστῇ τις ἐναθλήσας τῷ κατ' ἀρχὰς

¹⁾ A. κατὰ μικρόν. — D. κατὰ μικρῶν.

²⁾ A. et D. ὑπαναλίεσται.

³⁾ A. συρραφῆσαι αὐτῷ γενόμενος εὐρίσκει.

⁴⁾ A. τὴν πρότερον ὀρμὴν ἀναχαλινώσας. — D. τὴν πρότερον ὀρμὴν χαλινώσας.

⁵⁾ A. μῶλυ μόνους ἀνθρώπους ἢ μόλις εἰς ὀλίγους ἐρχομένην.

a) Od. Γ. 118.   b) Od. Κ. 281, ubi πῆ δ' ἀετ'. — A. τίφθ' αὐτως, δίστηνε.   c) Od. Κ. 304.

πόνω, τμηκαῦτα γλυκὺς ἐν φωτὶ τῶν ὠφελειῶν ὁ καρπός· ὑπὸ τοῦ τοιοῦτου φρουρούμενος Ὀδυσσεὺς λογισμοῦ τὰ Κίρκης νενίκηκε φάρμακα.

CAPUT LXXIII.

Μεταβάς δ' ἐκ 1) τῶν ὑπὲρ γῆς θεωρημάτων οὐδὲ τὴν ἀφανῆ καὶ νεκρὰν φύσιν εἶασεν ἀναλληγόρητον 2). ἀλλὰ καὶ τὰ ἐν Ἄιδου συμβολικῶς ἐφιλοσόφησε. Κωκυτός οὖν 3) ὁ πρῶτος ὀνομάζεται ποταμὸς, ἐπίωνυμον ἀνθρωπίνου πάθους κακόν. θρήνοι γὰρ ἐπὶ τοῖς τεθνεῶσιν οἱ παρὰ τῶν ζώντων 4). Πυριφλεγέθοντα δ' ἐφεξῆς ὀνομάζει. μετὰ γὰρ τὰ δάκρυα ταφαὶ καὶ πῦρ ἀφανίζον, ὅ ἐστι θνητῆς σαρκὸς ἐν ἡμῖν. ἀμφοτέρους δὲ τοὺς ποταμοὺς εἰς ἓνα τὸν Ἀχέροντα συρρέοντας οἶδεν, ἐπεὶπερ ἐκδέχεται μετὰ τοὺς πρῶτους κωκυτοὺς καὶ τὴν ὀφειλομένην ταφὴν ἄγη τινὰ καὶ λύπαι χρόνιοι, πρὸς ὀλίγας ὑπομνήσεις ἐρεθίζουσαι τὰ πάθη. Στυγὸς δ' ἀπορρῶγες οἱ ποταμοὶ διὰ τὴν στυγνότητα, καὶ τὴν ἐπὶ τῷ θανάτῳ κατήφειαν. αἰδῆς μὲν οὖν ὁ ἀφανῆς τόπος ἐπωνύμως ὠνόμασται. Φερσεφόνη δ' ἀλληγορικῶς 5) ἢ τὰ πάντα πεφυκυῖα διαφθείρειν, ἐν οἷς οὐκ ὄγγη ἐπ' ὄγγη γηράσκει μῆλον δ' ἐπὶ μῆλω a). τὰ δ' ἐνερριζωμένα πρέμνα τοῖς ἄλσεσιν

1) A. et D. δέ.

2) A. μεταβάς δ' ὑπὲρ γῆς θεωρημάτων οὐδὲ . . ἀναλληγόρητον. — D. ἀλληγόρητον.

3) A. γοῦν.

4) Ita A. — D. θρηνοῦσι et περι.

5) A. et D. ἄλλως.

a) Od. H. v. 120.

αἰγίροι καὶ ἰτέαι ὠλεσίκαρποι ^{a)}). τὰς δὲ θυσίας συνω-
κείωσε τῷ τόπῳ . . . . . τῆς ¹⁾ σελήνης ἀμαυρουμένης ὁ
τοῦ ἡλίου κύκλος ἀμβλύνεται, καὶ πολλάκις ἀστρων
διαφεγγεῖς ²⁾ ὁρῶμεν μαρμαρυγὰς. εὐλόγως οὖν τοῦτο
Θεοκλύμενος εἶπεν, ὁ τὰ θεῖα κλύων. εὔρε γὰρ ἄξιον
τῆς φυσικῆς θεωρίας καὶ τοῦνομα.

νυκτὶ μὲν ὑμέων

Εἰλνύεται κεφαλαὶ τε πρόσωπά τε νέρθε τε γούνα ^{b)}).

Καὶ μὴν ἐν ταῖς ἐκλείψεσιν αἵματι προσφερές χροιά
τὸ φαινόμενον ³⁾. ἐκφοινίσσεται γὰρ ⁴⁾· διὰ τοῦτο καὶ
ἐπήγαγεν·

αἵματι δ' ἐρράδαται ⁵⁾ τοῖχοι καλαὶ τε μεσόδμαι ^{c)}).

προθεσμία δὲ τῆς ἐκλείψεως, ἣν Ἴππαρχος ἠκρίβωσε
κατὰ τὴν ὀνομαζομένην τριακάδα καὶ νομηγίαν, ἣν
Ἀττικῶν παῖδες ἔννην τε καὶ νέαν ὀνομάζουσιν. οὐδ' ἂν
ἄλλην τις εὔροι τῆς ἐκλείψεως ἡμέραν. ὁ τε οὖν Θεοκλύ-
μενος ἱστορεῖ ⁶⁾ ταῦτα. τίς δ' ἦν ὁ χρόνος ⁷⁾, ἔξεστι
παρ' αὐτοῦ μαθεῖν Ὀμήρου·

¹⁾ Interierunt hęc dubie nonnulla hoc loco. Quomodo in utro-
que codice exstant (A. ἀμαυρούμενος), vocabula omnino inter se
coniungi atque explicari nequeunt.

²⁾ Ita A. — D. διαφανεῖς.

³⁾ D. αἵματος προσφερέης. — A. αἵματι προσφερέης χροῖα τὸ
βλεπόμενον.

⁴⁾ γὰρ addidi e Cod. A. — ἐκφοινίσσεται διά. D.

⁵⁾ A. ἐρράδαται.

⁶⁾ Ita A. — D. ἱστορεῖται.

⁷⁾ Codd. ἱστορεῖ(ται) ταῦτα τίς ἦν ὁ χρόνος.

a) Od. K. v. 510.

b) Od. Y. v. 351.

c) Od. Y. v. 354.

τοῦ μὲν φθίνοντος μηνός, τοῦ δ' ἰσταμένουιο ^d).

τοσαύτη καὶ περὶ τῶν παρακολουθούντων καὶ τῆς προ-
θεσμίας ἢ κατὰ τὴν ἔκλειψιν ¹⁾ ἀκρίβεια. τί δεῖ τούτοις
ἅπασιν προσθεῖναι τὴν ἐπὶ τέλει μνηστορηφονίας παρεστῶ-
σαν Ἀθηναίων Ὀδυσσεῖ, τουτέστι τὴν φρόνησιν; εἰ μὲν
γὰρ ἐκ τοῦ φανεροῦ καὶ βιαζόμενος ἠμύνατο τοὺς λελυ-
πηκότας, Ἀρης ἂν αὐτῷ συνηγωνίζετο ²⁾. νῦν δὲ δόλω
καὶ τέχνῃ περιελθὼν, ἔν' ἀγνοούμενος ἔλη, διὰ συνέ-
σεως κατώρθωσε. ἃ δὴ πάντα καθ' ἓν ἀθροίσαντες ³⁾,
ἀλληγορίας πλήρη τὴν ὅλην ποιήσιν εὐρίσκομεν.

CAPUT LXXIV.

⁵ Ἀρ' οὖν ἐπὶ τούτοις ὁ μέγας οὐρανοῦ καὶ θεῶν ἱερο-
φάντης Ὀμηρος, ὁ τὰς ἀβάτους καὶ κεκλεισμένας ἀν-
θρωπίνας ψυχαῖς ἀτραπούς ἐπ' οὐρανὸν ἀνοίξας, ἐπιτή-
δειός ἐστι κατακριθῆναι δυσσεβεῖν, ἵνα ταύτης τῆς
ἀνοσίου καὶ μαρᾶς ψήφου διενεχθείσης, ἀναιρεθέντων
τε τῶν ποιημάτων, ἄφωνος ἀμαθία τοῦ κόσμου κατασκε-
δασθῆ, καὶ μήτε νηπίων παιδῶν χορός ὠφελῆται, τὰς
σοφίας παρ' Ὀμήρου πρῶτον ὡς ἀπὸ τιθήνης ποτιζόμε-
νος γάλα, μήτ' ἀντὶ παιδῶν οἱ νεανῖαι καὶ τὸ παρηβηκός
ἤδη τῷ χρόνῳ γῆρας ἀπολαύη ⁴⁾ τινὸς ἡδονῆς, πᾶς δ'
ὁ βίος ἀφαιρεθείς ⁵⁾ τὴν γλῶτταν ἐν κωφότητι διάγῃ ⁶⁾;

¹⁾ D. ἔλλειψιν ἀκρίβεια. — A. ἔκλειψιν ἀκρίβειαν.

²⁾ A. ἄριστ' ἂν ὁ πόλεμος συνηγωνίζετο.

³⁾ A. διὰ δὴ πάντα. — D. ἀθροίσαντες.

⁴⁾ Ita A. — D. ὁ παρηβηκῶς ἤδη τῷ χρόνῳ τοῦ γῆρας μὴ
ἀπολαύῃ.

⁵⁾ A. ἀναιρεθείς.

⁶⁾ Ita A. — D. διάξῃ.

d) Od. Ζ. v. 162.

Φυγαδευέτω τοίνυν ἀπὸ τῆς ἰδίας πολιτείας Πλάτων Ὀμηρον, ὃς αὐτὸν ¹⁾ ἐξ Ἀθηνῶν ἐφυγάδευσεν εἰς Σικελίαν. ἔδει δὲ ταύτης τῆς πολιτείας Κριτίαν ἀπωστὸν εἶναι, τύραννος γάρ, ἢ Ἀλκιβιάδην, τὸν ἐν παισὶ μὲν ἀπρεπῶς θῆλυν, ἐν δὲ μεираκίοις ἄνδρα, τὸν ἐν συμποσίοις Ἐλευσίγια παίζοντα, καὶ Σικελίας μὲν ἀποστάτην, Δεκελείας δὲ κτιστήν. ἀλλὰ τοι Πλάτων μὲν Ὀμηρον τῆς ἰδίας ἐξώρισε ²⁾ πόλεως. ὁ δὲ σύμπας κόσμος Ὀμηρου μία φησὶν εἶναι πατρίς·

Ὅποίας τὸν Ὀμηρον ἀναγραφώμεθα πάτρης,
Κεῖνον ἐφ' ὃν πᾶσαι χεῖρ' ὀρέγουσι πόλεις ³⁾,

ἐξόχως δ' Ἀθῆναι ⁴⁾, αἱ Σωκράτην μὲν ἀρνησάμεναι πολίτην μέχρι φαρυμάκου ⁵⁾, μίαν δ' εὐχήν ἔχουσαι δοκεῖν Ὀμηρου πατρίς εἶναι. Πῶς γε μὴν ⁶⁾ αὐτὸς Ὀμηρος ἐμπολιτευέσθαι τοῖς Πλάτωνος ἀν' ἐκαρτέρησε νόμοις, οὕτως ἐναντία καὶ μαχομένη στάσει διωκισμένων αὐτῶν; ὁ μὲν γὰρ συμβουλεύει κοινούς γάμους τε καὶ ⁷⁾ τέκνα. τῷ δ' ἄμφω τὰ σωματῖα γάμοις σώφροσι καθωσίωται. διὰ

¹⁾ A. ὡς αὐτόν.

²⁾ A. ἐκβέβληκε τῆς ἰδίας πόλεως.

³⁾ Restitui, quod latebat in corruptis ac laceris codicum lectionibus, Epigramma notissimum, quod est in Anthol. Planud. IV. 294, Tom. II. p. 715 ed. Jacobs., qui in altero versu pro ἐφ' ὃν habet ἐφ' ὧ. Cf. Leon. Allatium d. patria Homeri p. 25. — Cod. D. ποίας γούν ἀστὸν Ὀμηρον ἀναγράφοιμι πατρίδος, ἐκεῖνον, ὃν φῶτα καὶ χεῖρας ἔχουσι πόλεις. — Cod. A. π. γ. ἂ Ὀμηρον ἀναγραφώμεθα πάτρης κεῖνον ὃν φῶτα καὶ χεῖρους ἔχουσι πόλεις.

⁴⁾ A. Ἀθῆναι δέ.

⁵⁾ Ita A. — D. Σωκράτους μὲν ἀρνησάμεναι πολιτεί....

⁶⁾ Ita A. — D. πῶς οἶν.

⁷⁾ A. γάμους καί.

μὲν γὰρ Ἑλένην ἐστρατεύκασιν Ἕλληνας, διὰ Πηνελόπην δ' Ὀδυσσεὺς πλανᾶται καὶ θεσμοὶ δικαιοτάτοι δι' ἀμφοῖν τῶν Ὀμήρου σωματίων παντὸς ἀνθρωπίνου βίου ἐμπολιτεύονται. τοὺς δὲ Πλάτωνος διαλόγους ἄνω καὶ κάτω παιδικοὶ καθυβρίζουσιν ἔρωτες, οὐδαμοῦ δ' οὐχὶ τῆς ἄρρενος ¹⁾ ἐπιθυμίας μεστός ἐστιν ὁ ἀνὴρ. Μούσας μὲν Ὀμηρος ἐπικαλεῖται θεὰς παρθένους ἐπὶ τοῖς λαμπροτάτοις τῶν κατορθωμάτων, ὅπου τι καὶ γεννικὸν ἐστὶν ἐπίτευγμα καὶ τῆς Ὀμηρικῆς θειότητος ἄξιον . . . . . ²⁾ οὐκ ἔλασσον ἢ κατὰ πόλιν διαταττομένη καὶ μεγάλαις ἡρώων ἀριστείαις. συνεχῶς οὖν καθάπερ εἰς χῶρον αὐτῷ συνήθη τὸν Ἑλικώνιον ἐφίσταται λέγων·

Ἔσπετε νῦν μοι Μοῦσαι, Ὀλύμπια δώματ' ἔχουσαι,
οἵτινες ἡγέμονες Δαναῶν καὶ κοίρανοι ἦσαν ^{a)}.

Ἔσπετε νῦν μοι Μοῦσαι, Ὀλύμπια δώματ' ἔχουσαι.

Ὅστις δὴ πρῶτος Ἀγαμέμνονος ἀντίος ἦλθεν ^{b)}.

ἢ πάλιν ἡνίκα τῆς Ἀγαμέμνονος ἀνδραγαθίας ἐνέρχεται, τοῖς τρισὶ θεοῖς ἡρώα σύμμορφον ὑμῶν ³⁾. ἀλλ' ὁ γε

¹⁾ A. ἄρρενος.

²⁾ Conclamatum locum haud facile arbitror exstiturum, qui ita possit sanare, ut ipsa scriptoris revocet verba; cuius ne sententiam quidem ex iis, quae sunt in utroque codice eodem modo vitiose scripta, coniciendo licet assequi.

³⁾ D. συνεχῶς οὖν καθάπερ αὐτὸς πρὸς χῶρον συνήθη τὸν Ἑλικώνιον ἐφίσταται λέγων· ἔσπετε νῦν μοι μοῦσαι ὅστις κτέ. καὶ πάλιν οἵτινες κτέ, ἡνίκα τῆς Ἀγ. ἀνδραγ. ἐνέρχεται. — A. καθάπερ εἰς χῶρον αὐτῷ συνήθη τὸν Ἑλικώνιον ἐφίσταται λέγων ἔσπ. . . . . κοίρανοι ἦσαν, ἢ πάλιν ἡνίκα τῆς Ἀγαμ. ἀνδρ. ἐνέρχεται τοῖς τρισὶ θεοῖς ἡρ. σύμμ. ὑμῶν· ἔσπετε . . . . . ἀντίος ἦλθεν.

a) Il. B. v. 487.

b) Il. A. v. 218.

θαυμαστός 1) ἐν τῷ περικαλλεῖ Φαίδρω τῆς σώφρονος ὑπὲρ ἐρώτων διακρίσεως ἀρχόμενος ἐτόλμησεν ὡς ὁ Λοκρός Αἴας ἐν τῷ παρθενῶνι τῆς ἀγιοτάτης 2) θεᾶς, ἄγος τι Μουσῶν κατασπείσας, τὰς σώφρονας ἔργων ἀσελγῶν καλέσαι βοηθοὺς. « Ἄγετε δὴ, ὦ Μοῦσαι, εἴτε δι' ᾠδῆς εἶδος λίγειαί εἴτε διὰ γένος μουσικὸν τὸ Διγῶν ταύτην ἔσχετ' ἐπωνυμίαν, ξυμ μοι λάβεσθε τοῦ μύθου 3). » περὶ τίνος, εἴπομεν ἂν 4), ὦ θαυμασιώτατε Πλάτων, περὶ 5) οὐρανοῦ καὶ τῆς τῶν ὅλων φύσεως ἢ περὶ γῆς καὶ θαλάσσης; ἀλλ' οὐδὲ περὶ ἡλίου καὶ σελήνης οὐδὲ περὶ ἀπλανῶν τε καὶ πλανήτων κινήσεως. ἀλλὰ τί τῆς εὐχῆς πέρας ἐστίν, αἰσχύνομαι καὶ λέγειν· ἦν οὕτω δὴ παῖς 6) καλὸς, μᾶλλον δὲ μειρακίσκος, οὗ πολλοὶ μὲν ἦσαν ἐρασταί, εἰς δὲ τις αἰμῦλος, ὃς ἐπεπέικει αὐτὸν ἐρῶν ὅτι οὐκ ἐρώη καὶ ποτε αὐτὸν αἰτῶν ἔλεγεν ὧδε γυμνοῖς τοῖς ὄμμασι τὴν ἀσέλγειαν οὐδ' 7) εὐπρεπεῖ σχήματι τὸ τοῦ πράγματος αἰσχρὸν ὑποκλέψας. τοιγαροῦν εἰκότως ὁ μὲν Ὀμήρου λόγος ἠρώων ἐστὶ βίος, οἱ δὲ Πλάτωνος διάλογοι μειρακίων εἰσὶν ἔρωτες καὶ πάντα 8) παρ' Ὀ-

1) A. θεῖος Πλάτων.

2) Ita A. — D. ἀθροτάτου.

3) Restitui Platonis verba e Phaedr. p. 237. A. Ita enim Heracliti Codd. ἄγετε δὴ, Μοῦσαι εἴτε δι' ᾠδῆς εἶδος λιγείας (A. εἶδος λιγ... εἴτε), εἴτε διὰ γένος τι μουσικὸν ταύτην ἔσχετε τὴν ἐπωνυμίαν σύμμοι λάβεσθε (A. λάβεσθαι) τοῦδε τοῦ μύθου.

4) A. εἴπομ' ἂν.

5) Codd. ὑπέρ.

6) D. ἦν παῖς. — A. ἦν δὲ παῖς οὕτω.

7) A. ὄμμασι τὴν ἀσέλγειαν ὡς ἐπὶ τέλους ἀνέωξεν οὐδ' εὐπρεπεῖ σχήματι.

8) A. πάντα τὰ.

μήρω γεννικῆς ἀρετῆς γέμει. φρόνιμος Ὀδυσσεύς, ἀνδρείος Αἴας, σώφρων Πηνελόπη, δίκαιος ἐν ἅπασιν Νέστωρ, εὐσεβῆς εἰς πατέρα Τηλέμαχος, ἐν φιλίαις πιστός ὁ Ἀχιλλεύς, ὑπὲρ ὧν παρὰ Πλάτωνι τῷ φιλοσόφῳ ἐξώρισταί τῆς πόλεως ¹⁾. πλὴν εἰ μὴ διὰ βίου ὠφέλειαν φησομέν εἶναι τὰ σεμνὰ τῶν ἰδεῶν τερετίσματα ²⁾ καὶ παρ' Ἀριστοτέλει τῷ μαθητῇ γελώμενα. διὰ τοῦτο ἀξίας οἶμαι τῶν καθ' Ὀμήρου λόγων τὰς δίκας ὑπέσχεον, ἀκόλαστον γλώσσαν ἔχων αἰσχίστην νόσον, ὡς ὁ Τάνταλος, ὡς ὁ Καπανεύς, ὡς οἱ διὰ γλωσσαλγίαν μυρίαίς κεκρημένοι συμφοραῖς. πολλάκις ἐπὶ τὰς τυραννικὰς ἐφθείρετο θύρας, ἐν ἐλευθέρῳ δὲ σώματι δουλικὴν ἠνέσχετο τύχην καὶ μέχρι πράσεως. οὐδ' εἰς γὰρ ἀγνοεῖ τὸν Σπαρτιάτην Πόλλιν ³⁾, ᾧ οὐδ' ὡς Λιβυκοῦ χάρις ἐλέου σέσωσται, καὶ μῶν εἴκοσι καθάπερ ἀνδράποδον εὐτελὲς ἐτιμήθη, καὶ ταῦτα τῶν εἰς Ὀμηρον ἀσεβημάτων ὀφειλομένην τιμωρίαν ὑποσχῶν ἀχαλίνου ⁴⁾ γλώσσης.

¹⁾ Quod scripsi, haud dubie ab Heraclito ita non est profectum. Sed retinui, quae e Codd. vestigiis tamquam sana prodierunt abiectionis reliquis. Ita enim D: πλάτωνι τῷ φιλοσ. τῆς τοῦ ᾧ τοῦ Πλάτωνος ἐξώρισταί πόλεως. — A. πλάτ. τῷ φιλοσόφῳ πλὴν εἰ μὴ νῆ διὰ τιμὴν lacuna ὠφελήσομεν εἶναι τὰ σεμνὰ.

²⁾ Spectat Aristotelis locum in Ἀναλ. Ὑστ. pag. 228. 28. Cf. omnino Hemsterhusius in Addend. ad Thom. Magist. ed. Bernard. p. 908. 3.

³⁾ Codd. Πῶλον. Quae sequuntur pessime habita vocabula, ita fort. possunt emendari: ᾧ δουλεύων Λιβυκοῦ χάριν ἐλέου σέσωσται. Qui enim redemit e servitute Platonem, Anniceris fuit Cyrenaicus, de quo Diog. Laert. in vita Plat. et Olympiod. V. Plat., pag. 3. ed. Westerm.

⁴⁾ Codd. omisso quod necessario requiritur participio, τιμωρίαν ἀχαλίνου γλώσσης.

CAPUT LXXV.

Πρὸς μὲν οὖν Πλάτωνα καὶ πλείω λέγειν δυνάμενος ἔω, τοῦνομα τῆς Σωκρατικῆς φιλοσοφίας αἰδοῦμενος. Ὁ δὲ Φαίαξ φιλόσοφος Ἐπίκουρος, ὁ τῆς ἡδονῆς ἐν τοῖς ἰδίοις κήποις γεωργός, ὁ πᾶσαν ποιητικὴν ἄστροις σημειωσάμενος ¹⁾, οὐκ ἐξαιρέτως μόνον Ὀμηρον, ἀλλ' οὐχὶ καὶ ταῦθ' ἂ μόνον τῷ βίῳ παρέδωκε αἰσχυρῶς ἀγνοήσας παρ' Ὀμήρου κέκλωθεν; ἂ γὰρ Ὀδυσσεὺς ὑποκρίσει παρ' Ἀλκίνοῦ μὴ φρονῶν ἐψεύσατο ταῦτα ὡς ἀληθειῶν ἀπεφήνατο τέλος ²⁾ βίου, ὅταν

εὐφροσύνη μὲν ἔχη κατὰ δῆμον ἅπαντα

Δαιτυμόνες δ' ἀνὰ δώματ' ἀκούζωνται αἰδοῦ ³⁾,

Τοῦτό τί μοι κάλλιστον ἐνὶ φρεσὶν εἶδεται εἶναι ^{a)}.

λέγει δ' Ὀδυσσεὺς οὐχ ὁ παρὰ Τρωσὶν ἀριστεύων, οὐχ ὁ Θράκην κατασκάπτων ⁴⁾ οὐδ' ὁ τὰς παρὰ Λωτοφάγοις ⁵⁾ ἡδονὰς παραπλέων, οὐδ' ὁ τοῦ μεγίστου Κύκλωπος ἔτι μείζων, ὃς ἔτι ζῶν εἶδεν αἶδην, οὐχ οὗτος Ὀδυσσεὺς ἐστὶν ὁ ταῦτα λέγων, ἀλλὰ τὸ βραχὺ τῆς Ποσειδῶνος ὀργῆς λείψανον, ὃν οἱ βαρεῖς χειμῶνες ἐπὶ τὸν Φαίακων ἔλεον ἐξεκλύμαν. ἂ δὴ παρὰ τοῖς ὑποδεξαμένοις ⁶⁾ ἐνομίζετο

¹⁾ Codd. *σημηνάμενος*. At cf. Ael. Hist. Anim. II. 7; Liban. I. p. 347; Pseudoemigr. Gr. ed. Schneidew. I. p. 206 et Erasm. Adag. p. 128.

²⁾ A. *τέλη*. — D. *τέλει*.

³⁾ D. *αἰδοῦς*.

⁴⁾ Quamnam Odyssei ἀριστείαν his verbis possit indicare Heraclitus ignoro.

⁵⁾ A. *παρὰ τὰς λωτοφάγους*. — D. *περὶ λωτοφάγους*.

⁶⁾ Ita A. — D. *δεξαμένοις*.

a) V. Od. I. v. 7 sqq.

τίμια τούτοις ἐξ ἀνάγκης ¹⁾ συγκαταινεῖ, μίαν εὐχὴν πεποιημένος ἦν ἀτυχῶν ἐπαράται.

δός μ' ἐς Φαίηκας φίλον ἔλθεῖν ἢ δ' ἔλεινόν α).

ἃ δὴ πραττόμενα φανῶσιν οὐκ ἐνὴν διδάσκοντα βελτίω ποιεῖν τούτοις διὰ τὸ χρειῶδες ἠναγκάσθη μαρτυρεῖν. Ἄλλ' ὄγ' Ἐπίκουρος ἀμαθία τὴν Ὀδυσσεῶς πρόσκαιρον ἀνάγκην βίου κατεβάλετο δόξαν, ἃ παρὰ Φαίαξιν ἐκεῖνος ἀπεφήνατο κάλλιστα ²⁾, ταῦτα τοῖς καλοῖς κήποις φυτὰ ³⁾ ἐμφυτεύσας. Ἐπίκουρος μὲν οὖν οἰχέσθω πλείονας οἶμαι περὶ τὴν ψυχὴν ἐσχηκῶς νόσους ἢ περὶ τὸ σῶμα· τὴν δ' Ὀμήρου σοφίαν ἐκτεθείακεν αἰὼν σύμπας καὶ προϊόντι τῷ χρόνῳ νεάζουσιν αἰεὶ αἰ ⁴⁾ ἐκείνου χάριτες. οὐδ' εἰς δέ ἐστιν ὅς οὐκ εὐφημον ὑπὲρ αὐτοῦ γλώσσαν ἀνέφωξεν. ἱερεῖς δὲ καὶ ζάκοροι τῶν δαιμονίων ἔτι τῶν αὐτῶν πάντες ἐσμέν ἐξ ἴσου.

Τούσδε δ' ἔα φθινύθειν ⁵⁾, ἕνα καὶ δύο, τοί κεν Ἀχαιῶν νόσφιν βουλεύωσ' — ἄνυσσις δ' οὐκ ἔσσεται αὐτῶν ⁶⁾. —

---

¹⁾ Ita A. — D. ἐξάδων. Explicit Cod. A. in vocabulo συγκαταινεῖ. Cetera desunt.

²⁾ D. δόξαν, παρὰ Φαίαξιν ἐκεῖνο ἀπεφήνατο κάλλιστα.

³⁾ D. φυτὰ κήποις.

⁴⁾ D. νεάζουσιν αἰ.

⁵⁾ D. τοὺς δ' ἔα φθινυ..."

a) V. Od. Z. v. 327.

b) V. Il. B. 346.

I.

INDEX

LOCORUM HOMERICORUM, AB HERACLITO CITATORUM.

Iliadis A.	23.	.	Pag.	10.	Iliadis Δ.	433.	.	Pag.	63.	
»	»	46.	.	»	24.	»	»	442.	»	61.
»	»	47, 48.	.	»	28.	»	E.	342.	»	4.
»	»	50.	.	»	29.	»	»	385.	»	66.
»	»	53.	.	»	30.	»	»	503.	»	21.
»	»	55.	.	»	31.	»	»	698.	»	21.
»	»	194.	.	»	34.	»	»	831.	»	63.
»	»	189.	.	»	41.	»	»	857.	»	64.
»	»	197.	.	»	41.	»	»	859.	»	65.
»	»	199.	.	»	4.	»	Z.	129.	»	3.
»	»	211.	.	»	42.	»	»	132.	»	71.
»	»	314.	.	»	32.	»	»	136.	»	72.
»	»	399.	.	»	43.	»	H.	99.	»	47.
»	»	472, 475.	.	»	32.	»	Θ.	3.	»	73.
»	»	476.	.	»	33.	»	»	16.	»	74.
»	»	592.	.	»	55.	»	»	83.	»	39.
»	B.	149.	.	»	21.	»	»	199.	»	4.
»	»	154.	.	»	20.	»	»	485, 486.	»	96.
»	»	210.	.	»	20.	»	»	490.	»	18.
»	»	329.	.	»	23.	»	I.	502.	»	75.
»	»	346.	.	»	152.	»	»	504.	»	76.
»	»	426.	.	»	56.	»	K.	12.	»	18.
»	»	487.	.	»	148.	»	»	205.	»	19.
»	Γ.	276.	.	»	5.	»	A.	218.	»	148.
»	»	277.	.	»	48.	»	M.	20.	»	19.

Iliadis	M.	27.	Pag.	77.	Odysseae	A.	32.	Pag.	6.
»	N.	18.	»	3, 78.	»	»	280, 284.	»	125.
»	»	340.	»	65.	»	»	296, 298.	»	126.
»	Ξ.	158, 171.	»	79.	»	»	320.	»	127.
»	»	177.	»	80.	»	Γ.	118.	»	143.
»	»	200.	»	100.	»	»	295.	»	100.
»	»	216.	»	80.	»	Δ.	384.	»	132.
»	»	246.	»	46.	»	»	456.	»	130.
»	»	288.	»	80.	»	»	805.	»	4.
»	»	347.	»	81.	»	Ε.	121.	»	133.
»	»	350.	»	82.	»	Ζ.	102.	»	4.
»	Ο.	18.	»	83.	»	»	327.	»	152.
»	»	26.	»	85.	»	Η.	120.	»	144.
»	»	104.	»	3.	»	Θ.	267.	»	136.
»	»	190.	»	86.	»	»	306.	»	4.
»	Σ.	239.	»	17.	»	»	325.	»	4.
»	»	298.	»	18.	»	Ι.	7.	»	151.
»	»	309.	»	63.	»	Κ.	6.	»	140.
»	»	310.	»	19.	»	»	22.	»	141.
»	»	474.	»	92.	»	»	281, 304.	»	143.
»	»	483, 484.	»	103.	»	»	510.	»	145.
»	»	485.	»	104.	»	Λ.	549.	»	39.
»	»	533—537.	»	102.	»	»	578, 580.	»	38.
»	Τ.	222.	»	9.	»	Ν.	298.	»	114.
»	Υ.	67.	»	110.	»	Ξ.	162.	»	146.
»	»	270.	»	108.	»	Ο.	299.	»	96.
»	Φ.	541.	»	22.	»	»	410.	»	16.
»	Χ.	2.	»	22.	»	Υ.	17.	»	37.
»	Ω.	486.	»	121.	»	»	351, 354.	»	145.

II.

INDEX SCRIPTORUM,

QUI PRAETER HOMERUM AB HERACLITO CITANTUR.

	Pag.
Alcaeus.	7. 8.
Alexander Ephesius.	26.
Anacreon.	8.
Anaxagoras Clazomenius	46.
Anthologia Planudea	147.
Apollodorus.	12.
Archilochus.	6.
Aratus.	105.
Callimachus.	131.
Crates.	58.
Empedocles Agrigentinus.	51. 105. 136.
Epicurus.	6. 151. 152.
Eratosthenes (Hermes).	107.
Eudoxus.	105.
Euripides.	
Orestes.	1. 150.
Chrysippus.	47.
Incert. trag.	49.
Antigona.	121.
Heraclitus philosophus.	51. 92.

	Pag.
Herodicius.	22.
Hesiodus.	142.
Hipparchus.	145.
Plato.	5. 37. 43. 147.
Phaedrus.	35. 149.
Respublica.	25. 34.
Timaeus.	36.
Stoicorum principes.	67.
Thales Milesius.	45. 46.
Xenophanes Colophonius.	95.
Zoilus Amphipolites.	29.

III.

INDEX SCRIPTORUM,

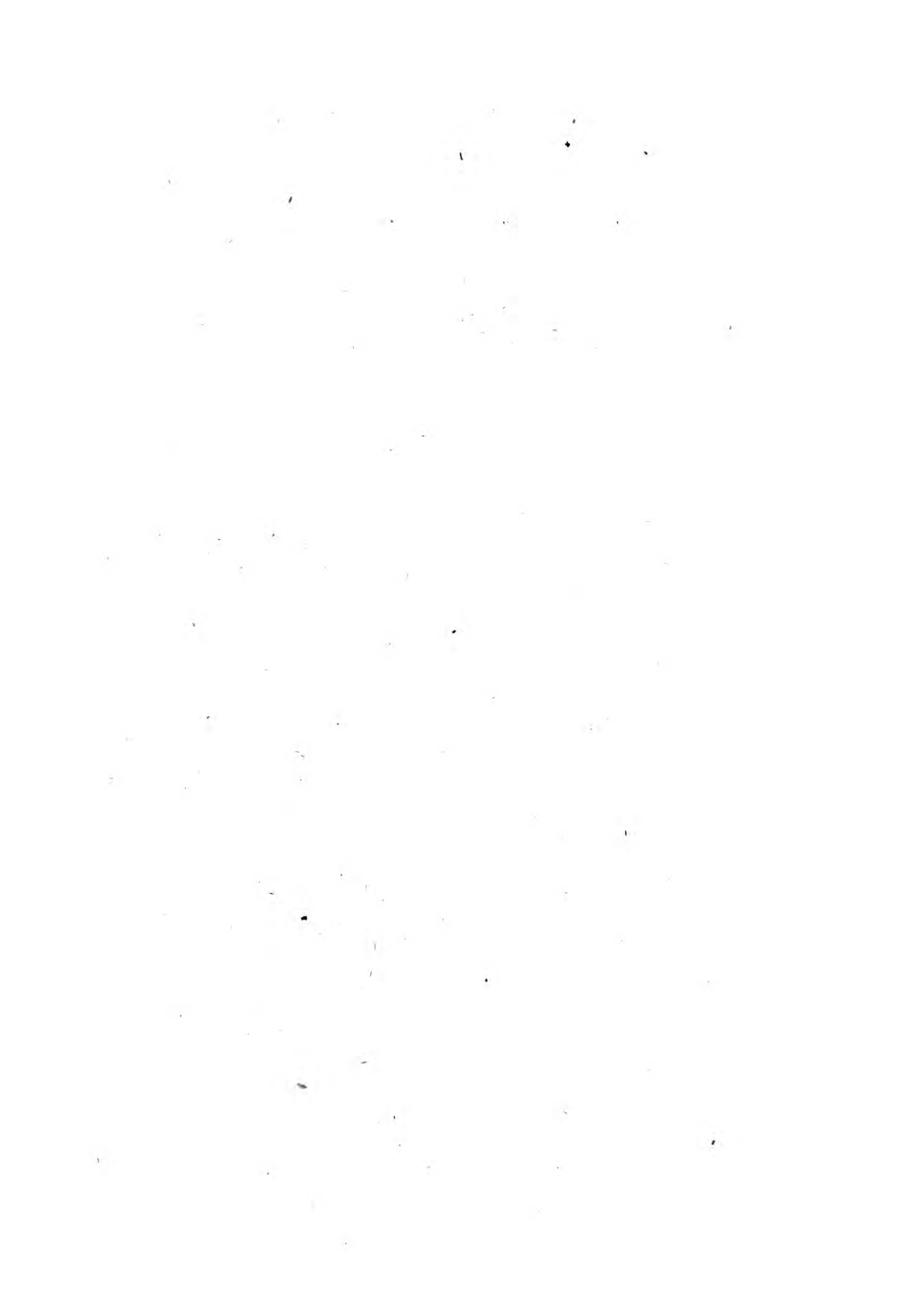
IN QUIBUS TENTATUR EMENDATIO.

	Pag.
Anacreon.	9.
Anonymus de Incredilibus	35. 137.
Anthologia Planudea.	xi. 147.
Aristophanes (Nubes).	40.
Cornutus.	134. 135.
Cramer, Anecdota Oxoniensia.	49.
Democriti sententiae (apud Gal. Opusc. Mythol.).	3.
Eratosthenes.	
Catasterismi.	40.
Hermes.	108.
Etymologicum MS. Bibl. Paris.	131.
Euripides.	
Chrysippus.	47.
Orestes.	119.
Eustathius.	117. 139.
Isocrates.	
Areopagiticus.	93.
Panegyricus.	99.
Lucianus.	
Iudicium Vocalium.	110.
Verae Historiae.	89. 99. 132.
Vitarum Auctio.	32,

	Pag.
Plato.	
Ion.	116.
de Legibus.	93.
Phaedrus.	xii.
Timaeus.	103.
Psellus.	98.
Scholia in Apollonium Rhodium.	112.
» » Homerum.	46. 61. 69.
Simplicius.	25.
Sophocles (Trachiniae).	38.
Stobaeus.	116.
Vita Homeri (apud Galeum).	37. 85.
Xenophon (Oeconomicus).	99.
Zenobius.	40.

9/2

